

# Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

## RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

### Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Behçet Necatigil

# Şiirler

BÜTÜN YAPITLARI

Hazırlayanlar: Ali Tanyeri - Hilmi Yavuz

4.  
baskı

YKY

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

## ŞİİRLER

**Behçet Necatigil** (16 Nisan 1916-13 Aralık 1979, doğ. ve ölm. İstanbul) İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'nu bitirdi (1940), Kars Lisesi'nde başladı-ğı edebiyat öğretmenliğini İstanbul Eğitim Enstitüsü'nde (1960-Ekim 1972) sona erdirdi. Zincirlikuyu mezarlığında gömülü. İlk şiiri "Gece ve Yas", lisede öğrenciyken *Varlık* dergisinde çıktı (1 Ekim 1935). *Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü*'nde kendisi için şunları yazmıştı: "Şiirde kırk yılını, doğumundan ölümüne, orta halli bir vatandaşın; birey olarak başından geçecek durumları hatırlatmaya; ev-aile-yakın çevre üçgeninde, gerçek ve hayal yaşantılarını iletmeye, duyurmaya harcadı. Arada biçim yenileştirmelerinden ötürü yadırgandığı da oldu, ama genellikle, eleştirmenler onun için, tutarlı ve özel bir dünyası olan bir şair dediler."

Şiirleri şu kitaplarda toplandı: *Kapalı Çarşı* (1945), *Çevre* (1951; 1960), *Evler* (1953; 1968), *Eski Toprak* (1956 [1957 Yeditepe Şiir Armağanı]; 1965), *Arada* (1958), *Dar Çağ* (1960), *Yaz Dönemi* (1963 [1964 Türk Dil Kurumu Şiir Ödülü]; 1968), *Divançe* (1965), *İki Başına Yürümek* (1968), *En/Cam* (1970), *Zebra* (1973), *Kareler Aklar* (1975), *Sevgilerde* (1976; kendi seçtiği şiirler), *Beyler* (1978), *Söyleriz* (1980; haz. Kâmuran Şipal). Radyo oyunlarını *Yıldızlara Bakmak* (1965), *Gece Aşevi* (1967), *Üç Turunçlar* (1970), *Pencere* (1975) kitaplarında bir araya getirdi. Poetikasını içeren kimi yazılarını *Bile/Yazdı* (1979) adıyla kitaplaştırdı. *Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü* (1960), *Edebiyatımızda Eserler Sözlüğü* (1979) ve *100 Soruda Mitologya* (1969) gibi, kendi deyişiyle "öğretmenlik mesleğine ilişkin, ek çalışmalar" da yaptı. Ayrıca, şiir (*Fener, Gece ve Yıldızlar*, Borchert; *Şarkılar Kitabı*, Heine), öykü (*Gençlik Güzel Şey*, Hesse), roman (*Sis*, Unamuno; *Malte Laurids Brigge'nin Notları*, Rilke; *Venedik'te Ölüm*, Mann; *Açlık*, Hamsun; *Kör Baykuş*, Hidâyet), oyun (*Kapıların Dışında*, Borchert) ve inceleme-araştırma (*Türk Halk Kitapları [Mukayeseli Masal Bilgisine Bir İlave]*, Spies; *Küçük Mitologya Sözlüğü*, Hitbrunner) çevirileriyle de çeviri edebiyatımızı zenginleştirdi.

*Bütün Eserleri*, Ali Tanyeri ve Hilmi Yavuz'un notlarıyla yayımlandı (Cem Yayınevi, 1981-85, yedi cilt; *Mektuplar*: 1000 Tane Yayınları, 1989).

1980 yılında ailesi tarafından Necatigil Şiir Ödülü kuruldu.

1994'te YKY Necatigil'in bütün yapıtlarını yeniden yayımlamaya başladı: *Şiirler 1948-1972* (1994; *Dar Çağ, Yaz Dönemi, Divançe, İki Başına Yürümek, En/Cam, Zebra*), *Şiirler 1938-1958* (1995; *Kapalı Çarşı, Çevre, Evler, Eski Toprak, Arada, Ertuğrul Faciası* (1995; radyo oyunu, ilk basım), *Şiirler 1972-1979* (1996; *Kareler Aklar, Beyler, Söyleriz*, kitaplarına girmemiş şiirleri), *Bile/Yazdı* (1997), *Radyo Oyunları* (1997), *Serin Mavi* (1999; eşine mektupları, ilk basım), *Düzyazılar 1* (1999; yazılar), *Düzyazılar 2* (1999; konuşmalar, konferanslar), *Mektuplar* (2001; genişletilmiş basım). *Şiirler*'in bu yeni basımı, Necatigil'in bütün şiirlerini tek ciltte topluyor.

*Behçet Necatigil'in  
YKY'deki kitapları:*

Şiirler 1948-1972 (1994)  
Ertuğrul Faciası (*radio oyunu*; 1995)  
Şiirler 1938-1958 (1995)  
Şiirler 1972-1979 (1996)  
Bile/Yazdı (*poetika*; 1997)  
Radio Oyunları (1997)  
Serin Mavi (*eşine yazdığı mektuplar*; 1999)  
Düzyazılar 1 (*yazılar*; 1999)  
Düzyazılar 2 (*konuşmalar, konferanslar*; 1999)  
Mektuplar (2001)

# BEHÇET NECATİGİL

Bütün Yapıtları

## ŞİİRLER

KAPALI ÇARŞI  
ÇEVRE  
EVLER  
ESKİ TOPRAK  
ARADA  
DAR ÇAĞ  
YAZ DÖNEMİ  
DİVANÇE  
İKİ BAŞINA YÜRÜMEK  
EN/CAM  
ZEBRA  
KARELER AKLAR  
BEYLER  
SÖYLERİZ  
KİTAPLARINA GİRMEMİŞ ŞİİRLER



İSTANBUL

Yapı Kredi Yayınları - 1597  
Şiir - 151

Bütün Yapıtları: Şiirler / Behçet Necatigil  
Hazırlayanlar: Ali Tanyeri- Hilmi Yavuz

Kitap editörü: Selahattin Özpalabıyıklar

Kapak tasarımı: Nahide Dikel

Baskı: Mas Matbaacılık A.Ş.  
Hamidiye Mah. Soğuksu Cad. No: 3 Kağıthane-İstanbul  
Telefon: (0 212) 294 10 00 e-posta: info@masmat.com.tr  
Sertifika No: 12055

1. baskı: İstanbul, Şubat 2002  
4. baskı: İstanbul, Ocak 2009  
ISBN 978-975-08-0392-2

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 1993  
Sertifika No: 12334

Bütün yayın hakları saklıdır.

Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında  
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.  
Yapı Kredi Kültür Merkezi

İstiklal Caddesi No. 161 Beyoğlu 34433 İstanbul  
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23  
<http://www.yapikrediyayinlari.com>  
e-posta: [ykykultur@ykykultur.com.tr](mailto:ykykultur@ykykultur.com.tr)  
İnternet satış adresi: <http://alisveris.yapikredi.com.tr>  
<http://www.yapikredi.com.tr>

## İçindekiler

### KAPALI ÇARŞI

- 17 • Yel Değirmenleri
- 17 • Haltercümesi
- 18 • Gece Vakti
- 18 • Boşuna
- 19 • Kara Sevda
- 19 • Dost
- 19 • Mezar Yolu
- 20 • Hep Böyle
- 20 • At Var, Meydan Bulunmuş
- 21 • Ayrılıklar
- 21 • Lâdes
- 21 • Soru
- 22 • İlkteşrin
- 22 • İstenmeyen
- 22 • Sade
- 23 • Başka Türlü
- 23 • Hayır Sahibi
- 23 • Aile
- 24 • İhtiyarlık
- 24 • Hastane
- 24 • Kabul Günü
- 25 • Yabancı Şehir
- 25 • Selâmet
- 25 • Gençken I
- 26 • Gençken II
- 26 • Balık
- 27 • Ana Cadde
- 27 • Okumak Hakkında
- 27 • Körebe
- 28 • Ayrılıklar II
- 28 • Misafir
- 28 • Sevda Peşinde I
- 29 • Sevda Peşinde II
- 29 • Akşam Serinliği
- 29 • Ex Libris

### 30 • Üzüntülü

- 30 • Bir Başkasına Karşı
- 30 • Kahveci Kızı
- 31 • Şeb-i Gam
- 31 • Reçel
- 32 • Fenni Eğlence
- 32 • Diyalog
- 32 • Müjdeciler
- 33 • Bir Ölümden Kalanlar
- 34 • Kır Şarkısı
- 34 • Tempora Mutantur
- 35 • Ağıt
- 35 • Kovboy Filimleri

### ÇEVRE

- 39 • Şayet Aşk
- 39 • Şayet Aşk II
- 40 • Şayet Aşk III
- 40 • Toz pembe
- 40 • Fark
- 41 • Kördüğüm
- 41 • Zor Geçit
- 42 • Yenilik
- 43 • Yarı Gece
- 43 • Çevre
- 44 • Evler
- 45 • Evcik
- 47 • Yıldızlar
- 47 • Gençlik
- 48 • Tahta, Kürsü, Çocuklar
- 49 • Yazlık Bahçe
- 50 • Varyete
- 51 • Geceleyn Erkekler
- 52 • Renkli Fener
- 53 • Kızlar
- 53 • Boşluk

- 54 • Barbaros Meydanı
- 55 • Barbaros Meydanı II
- 56 • Elif
- 59 • Nineler
- 59 • Yıkık Duvar
- 60 • Dünya
- 60 • Fıkra
- 61 • Kumar
- 61 • İthaf Edilemeyen Şiir
- 62 • Cevher
- 62 • Bayram Ziyareti
- 62 • Bâri
- 63 • Lâdes
- 63 • Sizin Hikâyeniz
- 64 • Hülyâların Şiiri
- 65 • Uykusuz Gecede Dörtlükler
- 66 • Kar Fırtınası
- 67 • Dalila
- 68 • Yakarış
- 68 • Denizaltı
- 68 • Kaydı Silinen
- 69 • Aranağme
- 69 • Kazıkçılar Yokuşu
- 70 • Yeni Yıla Girerken
- 70 • Kış Ayları
- 71 • Omzumdaki Cenaze
- 71 • Buğulu Cam
- 72 • Lamba
- 72 • Değişen Dünya
- 73 • Alicengiz
- 74 • Maskeli Balo
- 74 • Oyun 4 Tablo
- 75 • Biz
- 76 • Zincir
- 77 • Üç Turunçlar
- 78 • Duman
- 80 • Ölü Utanıyor
- 81 • Dağlarda Ateşler Yandıkça
- 82 • Ölümden Sonra

#### EVLER

- 85 • Evin Halleri
- Evin Yalın Hali*
- 85 • Ölü Çizgi
- Evin -i Hali, Sabah*
- 87 • Kumaş
- Evin -e Hali, Gün Boyu*

- 87 • Evlerle Savaş
- 88 • Kurşun
- 89 • Serin Mavi
- 90 • Raf
- 91 • Fareli Köy
- Evin -d Hali, Saadet*
- 91 • Perili Ev
- 92 • Bir Ev Bir Çocuk
- 92 • Mavi Işık
- 93 • Çizgi
- Evin -den Hali, Uzaksınız*
- 93 • Varsa Ev
- 94 • Ekmek Kırıntıları
- 94 • Çay
- 95 • Ayrı Evlere Çıkmak
- 96 • Keyif
- 97 • Dolmak Boşalmak
- 97 • Sokaktan Gelmek
- 98 • Gözleri Badem
- 99 • Gizli Seveda
- 99 • Alaca
- 100 • Ters Yüz
- 100 • Aşk Gelmiş Cihana
- 101 • Çoğumuz
- 101 • Avunmak
- 101 • Hallerin Esiri
- 102 • Sergi

#### ESKİ TOPRAK

- 107 • Katır Kuyruğu
- 107 • Çalar Saat
- 108 • Geceye Girerken Balad
- 109 • Kör Işık
- 110 • Yaz Ayları Dinlenmek
- 110 • Havasız Soluklar
- 112 • Kış Korkusu
- 113 • Geçim
- 113 • Çarmıh
- 114 • Yapışkanotları
- 115 • Uzun Ev
- 115 • Gözleri
- 116 • Elmalar
- 117 • Gece Vakti Bir Sokağı
- Düşünmek
- 117 • İnsan Saat
- 118 • Sahipsiz Gölge
- 121 • Sisler İçinde İnsanlar



- 121 • Gülüşleri
- 123 • Kan
- 124 • Kongo
- 125 • Yay
- 125 • Dışarda
- 126 • Kırk Cam
- 126 • Engeller
- 127 • Çalışmak
- 127 • Yıldızlarda Uyku
- 128 • Üstümüzdeki
- 128 • İnce Ses
- 129 • Saklı Su
- 129 • Tekinsiz
- 130 • Astar
- 131 • Sevgilerde
- 131 • Donmuş Dallarda Çiçek
- 132 • Kaplar Denizin Yüzünü
- 133 • Besinler
- 133 • Birikir
- 134 • Dar Dörtgende Günler
- 136 • Edebiyat Matinesi
- 137 • Şimdi Değil Sonra
- 137 • Yalan Ses
- 138 • Hayır!

#### ARADA

- 141 • İçerlek
- 142 • Kilim
- 144 • Camgöz
- 145 • Ev Çölü
- 146 • Coğrafyada Şart Kipi
- 147 • Sınır
- 147 • Dörtlü Yonca
- 148 • Çocuklar
- 148 • Kırk
- 149 • Kininlerle
- 150 • Birey
- 150 • Gölge
- 151 • Kayşa
- 151 • Gelen Kim
- 152 • Görgü
- 153 • Baş Sağlığı
- 153 • Gecede Hatırlamak
- 154 • Işığı Kesen Duvarlar
- 155 • Eşyalar, Sessizlik
- 155 • Genişliğe Övgü
- 156 • Gece Durumu

- 156 • Karanlık Oda
- 157 • İkinci Çay
- 157 • Kokteyl Parti
- 158 • Eski Hastalık
- 158 • Kirli Soru
- 158 • Ekler
- 159 • Fosfor
- 160 • Kuğulu Göl
- 161 • Heraklit'in Suları
- 162 • Yaş
- 162 • Ölüme Yol!
- 163 • Kitaplarda Ölmek
- 164 • Köprü
- 164 • Arada

#### DAR ÇAĞ

##### *Dar Çağlarda Yaşamak Zorluğu*

- 170 • Eli Kalem Tutmak
- 170 • Derler
- 171 • Yorum Korkusu
- 171 • Sinek
- 172 • Kuyruk
- 172 • Hesaplar
- 173 • Ilık Saat
- 173 • Bahara Girerken Balad
- 174 • Atlar
- 174 • Töre
- 175 • Mask, Maske
- 176 • Travers
- 177 • Ölüm Vakti
- 177 • Bilmem Ne Canavarı
- Geçici Durakları Yaşamamın*
- 180 • Su
- 180 • Ve Çiçek
- 181 • İncir Yaprakları
- 182 • Kadındılar
- 182 • Kopuşlar
- 183 • Geçmek
- 184 • Güçsüz Dilek
- 184 • Ve Görmemiz
- Bilmediğimiz Birini
- 185 • Ağır Yaprak
- 185 • Atlama Tahtası
- 186 • Kırıl Suyu
- 186 • Ödemek
- 188 • Dönme Dolap
- 189 • Dal

*Dar Çağlara Karşı Koymak  
Atatürk'te*

- 192 • Atatürk
- 192 • Resim
- 195 • Atatürk'ü Duymak
- 195 • Türklük, Atatürk
- 196 • 1960 (28 Nisan-27 Mayıs)
- 198 • Her Zaman Atatürk

**YAZ DÖNEMİ**

- 203 • Öğreti
- 203 • Zaman Kayması
- 204 • Küf
- 204 • Venüs Çizgisi
- 205 • Günedoğrulum
- 205 • Çayır Çimen
- 206 • Zaman Denen Bir Tren
- 206 • Aşk Duyarlığı
- 207 • Ölü
- 207 • Çıkmak
- 208 • Hangi Kaç
- 208 • De
- 209 • Ses
- 209 • Nilüfer
- 210 • Kaçmalar
- 210 • Kısaltmalar
- 211 • Solgun Bir Gül Dokununca
- 212 • Abdal
- 212 • Kemik
- 213 • Pars
- 213 • İçerde
- 214 • Limit

**DİVANÇE**

*Kasideler*

- 218 • Şiir Döllemesi
- 218 • Ring
- 219 • Korku Çiçekleri
- 219 • Panik
- 220 • Sergi İzlenimleri
- 221 • Apartman
- 221 • Mekik
- 222 • Evlilik
- 223 • Siyah Beyaz
- 223 • Korku
- 224 • Kış Filesi

224 • Güz Kahvesi

224 • Çember

225 • Daktilo

*Gazeller*

228 • Divan

228 • Doğa

229 • Hava

229 • Açık

230 • Yine

230 • Ay Doğar Kahve

231 • İndirgemek

231 • Zar

231 • Kuş

232 • Köşebent

**İKİ BAŞINA YÜRÜMEK**

235 • Yersiz

235 • Bir Mendilde Yaşları

235 • Alırsız

236 • Gitmek

236 • Giz

237 • Sürgün

237 • Kaknus

238 • İki Başına Yürümek

238 • Nişadır

239 • Kesik

239 • Yatak

240 • Çıkar Çıkmaz/da

240 • Bağ

241 • Kösele

241 • Çoğul

242 • Karşılar

242 • Periskop

243 • Yakını

243 • Eylemsiz Berber

244 • Eter

244 • Kör Hat

245 • Yatır

245 • Yaralar

246 • Kaçılır Yaşlılardan

246 • Deşmek

246 • Duvar

247 • Gölge Oyunu

247 • Liman

248 • Kantarma

**EN/CAM**

251 • Yazı  
251 • Bir Yangında En Önce  
251 • Otel  
252 • Dağ  
253 • Onlarda  
253 • Burç  
254 • Huni  
254 • Gülmeleri  
254 • Kunduz  
255 • Köprünün Ayakları  
255 • Neden/siz  
256 • Ölü Örgü  
256 • Küskün Yolcunun Türküsü  
257 • Orman  
258 • Ne Kadar  
258 • Ananas  
258 • Yük  
259 • Katarak  
259 • Çok Şey  
260 • Kan  
260 • Uçurtma

#### ZEBRA

263 • Zebra  
263 • Kışla  
264 • Tırpan  
264 • Gibi Kar  
265 • Döşek  
265 • Çekül  
265 • Durak  
266 • Gele Geç  
266 • Teyel  
267 • Siz Tek  
267 • Ev - El  
267 • Siper  
268 • Yün  
268 • Çeki  
269 • Fire  
269 • Cihannümâ  
270 • Ökse  
270 • Ses  
271 • Yorulsa  
271 • Şafakta  
271 • Hey Can  
272 • Oluk  
272 • Yüz Yazmak  
273 • Masa

273 • Kötebek  
273 • Flüt  
274 • Boz  
274 • Mehlika  
275 • Kibritler  
275 • Kandı  
276 • Yeni Bir Yer  
276 • Koyu  
276 • Konuk İşçi  
277 • Uzaklarda Çok Ölü  
277 • Göz  
277 • Çirkinleme  
278 • Kıyı  
278 • Kalıt  
278 • K T L  
279 • Yadsı

#### KARELER AKLAR

##### Kareler

284 • Çıkartma  
284 • Ah Akşamı Oldu  
285 • Karışık Tarife  
285 • Eksik Yakınlıklar  
286 • Fosil  
286 • Yaşlanmak  
286 • Yergi  
287 • Dîvâne Derkenar  
288 • Lâle  
288 • Felç  
289 • 66  
289 • Uzun Köprü  
290 • Remil  
290 • Hece Okumak  
291 • Yazmalar  
291 • Hassas Terazi  
291 • Evlilik  
292 • Eşyalar  
292 • Çekme  
292 • Kırağı  
293 • Gömlek  
293 • Sınav  
294 • Çoğul  
294 • Savaş  
294 • Engiz  
295 • Bir Sözlükte Kitap Adları  
295 • Merdiven  
296 • Çatışma

296 • Dönmesiz  
 297 • Ölü Boy  
 297 • Kenet  
*Aklar*  
 300 • İç Yapı  
 300 • Ters Yorum  
 300 • Dolama  
 301 • Bunalım  
 301 • Kıran  
 302 • Eprik  
 302 • Stadyum  
 302 • Bir Kapı  
 303 • Uzak Kapı  
 303 • Yad Kapı  
 303 • Karanlık Kara  
 304 • Üç Beş Damla Denize  
 304 • Sini  
 304 • Buldozer  
 305 • Temizlik  
 305 • Kadeh  
 306 • Meclis  
 306 • Dur Şimdi  
 306 • Testi  
 307 • Tûtî  
 307 • Burç  
 308 • Yazı Gerçeği  
 308 • Yosun  
 308 • Direk Eğridir  
 309 • Çömlek  
 310 • Kuru Çay  
 310 • Cenazelere Gitmek  
 311 • Üstün Esre  
 311 • İğne  
 311 • İnce İpekli Yıkamak  
 312 • Sirk  
 312 • Türkiye Atlası  
 312 • Kent  
 313 • Ayrılık Destanı  
 313 • Gölde  
 314 • Eski Sokak  
 316 • Kirli Masa  
 316 • Horasan  
 317 • Tat  
 318 • Bir Albümden Resimler  
 318 • Çatı  
 319 • Kopuşlar  
 320 • Maytap

320 • Duyguseptil  
 320 • Sinanpaşa  
 322 • Yoyo  
 323 • Sıcak Mutfak  
 324 • İnce Yapılı Göz  
 324 • Lobut  
 324 • Garnitür  
 325 • Hüthüt  
 326 • Tanış Yapılar  
 326 • Klinik  
 327 • Bağban  
 327 • Unutmak  
 328 • Mat  
 328 • Gizde İz  
 328 • Hazır Giyim  
 329 • Ek Sayfa  
 329 • Umma  
 330 • Koy Malı  
 330 • Eşya Gücü  
 330 • Acı Utanmak  
 331 • Eskilemek  
 331 • Yollarda  
 332 • Yedikule  
 333 • Sofra  
 333 • Yılan  
 333 • Duraklar  
 334 • Zamlar  
 335 • Ölüler  
 335 • Uğrak  
 335 • Kar Kar  
  
 BEYLER  
 339 • Hücre  
 339 • Vantuz  
 340 • Abdal Musa  
 340 • Dar Gelir  
 341 • Aile Durumu  
 341 • Erte  
 341 • Kuytu  
 342 • İkinci Ev  
 342 • Sanı  
 343 • Kaynar Kazan Temmuz  
 343 • Eksik Güvence  
 344 • Yerde  
 345 • Bir Yatak ve Pike  
 345 • Ortam  
 345 • Balina

346 • Çağın Tanığı Olmak  
347 • Küçük Zaman Sözlüğü  
348 • Uygurluk Raporu  
349 • Kent Sürgünü Bir Ana  
349 • Dar Dolap  
350 • Yazlık  
350 • Bağdat  
351 • Parıltı  
351 • Spor  
352 • Döner Ayna  
352 • Beyler  
353 • Termit  
353 • Kuş Türküsü  
354 • Yüzünden  
355 • Taşlı Yol  
355 • Dönüş  
356 • Sıralar  
356 • Bir Bir Daha Bir Daha  
357 • Maden  
357 • Kavşak  
357 • Hangi Han  
358 • Nice  
359 • Kaptan  
359 • Yol Çantası  
360 • Duyuru  
360 • Şimendifer  
361 • Kukla Tiyatrosu  
361 • Pergel  
361 • Sandılar  
362 • Bir Sokak  
362 • Harman  
363 • İçinde Ölü  
363 • Kaçaklar  
364 • Çökelek  
364 • Dalar  
365 • Akşam Şiiri  
365 • Uzatmak  
366 • Filigran  
366 • Ad  
366 • Balbal  
367 • Kanda  
368 • Strateji  
368 • Yürür Merdiven  
368 • Kara Kehribar  
369 • Yalnızlığa Çıkma  
369 • Der Biri Sizin İçin  
369 • Özgeçmiş

370 • Semender  
370 • Dargınlık  
371 • Seni  
371 • Karşı  
372 • Saatler  
372 • Nerde Neden  
373 • İstampo  
373 • Kapı  
373 • Üçlü Gece  
374 • Kondu  
374 • Tatil  
374 • Has Ölüm  
375 • Bilerken  
375 • Esin  
375 • Kara Kuş  
376 • Eşrefoğlu Rûmî  
376 • İmza Günleri  
376 • Sese  
377 • Bir Susma Eğrisi  
377 • Yarım Yaşam  
378 • Üşürken  
378 • Havlar  
379 • Kalan  
379 • Karantina  
380 • Üzerine

#### SÖYLERİZ

383 • Bu Su  
383 • Bilmeceler  
384 • Temmuz Tikleri  
385 • Yitik  
385 • Lambalar  
386 • Beygir  
386 • Bellek  
386 • Yakınlar  
387 • Kediler  
387 • Klinik Olaylar  
388 • Anavana  
388 • Yanılmalar  
388 • Ölümmler  
389 • İyiler Konusu  
389 • Sınıf Değiştirmek  
390 • Esnaf  
390 • Pancur  
390 • Teleks  
391 • Buz Üzerine  
Bir Yorum

391 • Dünya Çocuk Yılında I  
 391 • Dünya Çocuk Yılında II  
 392 • Ders  
 392 • Gider  
 393 • Bir İstanbullunun Not Defterinden I  
 393 • Bir İstanbullunun Not Defterinden II  
 394 • Bir İstanbullunun Not Defterinden III  
 394 • Bir Birey, Bir Rapor  
 395 • Kan  
 395 • Uzaklık  
 396 • Protez  
 396 • San  
 397 • Gökte Ayak İzleri  
 397 • Sorum  
 397 • Orta Yurttaş  
 398 • Evde Zaman Aşımı  
 399 • Acındırmalar  
 399 • Tiryak  
 400 • Ali Ruhi  
 400 • Kirlarda Trapez  
 401 • Bir Hastalık ve Korku  
 402 • Bu Saat  
 402 • Kilit  
 403 • Birlikte  
 403 • Gerçeğin İki Yüzü  
 403 • Tezcan  
 404 • Çömlek  
 404 • Bir Hasta, Bir Ölü  
 405 • Yalnızlığın Biyokimyası  
 405 • Perspektif  
 406 • Rapor  
 406 • Şairler  
 406 • Bir Yer  
 407 • Yitim  
 407 • Kadran  
 408 • Adım  
 408 • Derdi  
 409 • Fırın  
 409 • Büyük Sular  
 409 • Söyleriz  
 410 • Dışardaki  
 410 • Fol  
 410 • Kalırız  
 411 • Kendinizle

412 • Aceleciler  
 412 • Dönüşleri  
 412 • Genç Evliler, Gecelikler  
 413 • Eşya  
 414 • Kanser Grafisi  
 414 • Fildişi Sahili  
 415 • İdam Mangası  
 415 • Taşkın Sel  
 416 • Şiirin Güneş Banyosu  
 416 • Yemek Vakti  
 417 • Gidiş Dönüş Bir Bilet  
 417 • Ölenin Odası Gösterilir  
 418 • Yazlıkta Saygı Türleri  
 418 • Gündönümü  
*Başlık Konulmamış Şiirler*  
 421 • [Ben en Türkçe sözlüklerde bile diri]  
 421 • [Biz de gittik önemli mi]  
 421 • [Bir kesige bastırılan tütün]  
 422 • [Ben önce kendi yurdumda]  
 422 • [Bir kuyu açtınız gür su]  
 422 • [Bir hastalık öldürücü değilse]  
 423 • [Bir kedi yandaki masada]  
 423 • [Bizi evlere bağlayan nedenler çeşitlidir]  
 423 • [Herkes bir yerde kalır]  
 424 • [Ben ne Batılı bir şair]  
 425 • [Ben gidince bir renk uçar]  
 425 • [Dilim dilim]  
 425 • [Bendim geçen önünüzden]  
 426 • [Yüzünüzde okunan sevinci]

#### KİTAPLARINA GİRMEMİŞ ŞİİRLER

429 • Beşiktaş-Ortaköy  
 429 • Bir Köprünün Üstünden  
 430 • Kapılar I  
 430 • Kandil  
 431 • Ölüm Korkusu  
 432 • Gece ve Yas  
 432 • Kendime  
 432 • Kapılar II  
 433 • Kapılar III  
 433 • Nirvana  
 434 • Son Gürlüğü

- 434 • Beklemek  
 435 • Şamdan  
 435 • İntihar II  
 435 • Gece ve Yas  
 436 • Gecenin İntikamı  
 436 • Akşamüstü  
 437 • On Bir  
 437 • Hasta  
 437 • Gemiler  
 438 • Bende Bir Şeyler Geçer  
 438 • İntihar  
 438 • İhtilâl  
 439 • Hepsi Bir Bence, Yeter ki..  
 439 • Ayrılış  
 439 • Allahla Dargın  
 440 • Hep Aynı Hikâye  
 440 • Geceler  
 440 • Akşamlar; Savaş, Sonu  
 441 • Üç Arkadaş  
 441 • Ömür  
 442 • Nedamet  
 442 • Gecede  
 442 • Esaret  
 443 • Cuma Günleri  
 443 • Göz Yaşları  
 443 • Sonbahar  
 444 • Önsöz  
 444 • İsimsiz  
 444 • [Ey toplulukların  
konuşkan insanları!]  
 445 • [Odanın her şeyi tamam.]  
 445 • Şehre Bağlı  
 446 • Yollar ve Evler  
 446 • Emniyet  
 447 • Baş  
 447 • Hazırlık  
 448 • Kısık  
 449 • [Siz gecelere karanlık  
diyorsunuz]  
 449 • Çeşit  
 449 • İplik  
 450 • İki Çapraz Çizgi  
 451 • Geceye İftira  
 451 • [Ben rahatında mıyım için]  
 452 • Karanlık  
 453 • Samanyolu  
 453 • Burun Otu  
 454 • Görücüler  
 454 • Orhan Gürsel'e Ağıt  
 455 • Lâle  
 456 • Edebiyat Dersi  
 456 • Gergin Tel  
 457 • Doğu-Batı  
 457 • Orhan Kemal  
 458 • Bu Ozanlar  
 458 • Vurgu  
 459 • Site  
 459 • Kanı  
 460 • Kil  
 460 • Yete  
 460 • Geçtiyse...  
 461 • [Yaşlılar, sakatlar,  
aldatılmış olanlar,]  
 461 • Değ  
 462 • Türkiye Atlası II  
 462 • Uyanmak  
 463 • Çıkrık  
 463 • Karbon Monoksit  
 464 • Silgeç  
 464 • Beraber Sololar  
 464 • Korsan  
 465 • RH Negatif  
 465 • Sessiz Saat  
 465 • Kalın Yerinizde  
 466 • Şans  
 466 • Olmak, Olmamak  
 467 • Geçit  
 467 • Bodrum  
 468 • Not  
 468 • Tükenişe Bir Yorum  
 469 • Meddah İsmet  
 469 • Onur  
 470 • İnce Uç  
 470 • [Çoktur bekleyenler]  
 470 • [Defterimiz dürenlere]  
 470 • [Çok oturdum sizinle]  
 471 • Bir Kadını Savunmak  
 471 • Kimya  
 472 • [Ortalarda olurduk]  
 472 • Pazarcılar Akşamı  
 473 • Kaldıraç  
 473 • [Nerelere gideriz]  
 473 • Sıfat  
 474 • Bir Duygu

- |                                   |                                          |
|-----------------------------------|------------------------------------------|
| 474 • Yazlık                      | 480 • Değişme                            |
| 474 • Kopuş                       | 480 • [Yaşlıların büyük bencilliklerini] |
| 475 • Geç İlişki                  | 481 • Zamanla Ters Orantılı              |
| 475 • Ayrılık Durağı              | 481 • Atatürk'ü Duymak                   |
| 476 • [Ne çok şairmişiz sevindim] | 482 • Bronskopi                          |
| 476 • [Her şey bir çeviri]        | 482 • [Sana bu yaradan ölüm yoktur,]     |
| 477 • Arkası                      | 483 • [Gözlerinizi kapatmanız gerekir]   |
| 477 • [Biz isteyip isteyip de]    | 483 • [Çıt yok bellekte]                 |
| 478 • Peygamberler                |                                          |
| 478 • Bir Şaire Ağıt              | 485 • "Notlar" Üzerine                   |
| 478 • Durak                       | 488 • Notlar                             |
| 479 • Duyuru                      |                                          |
| 479 • [Kızmak için nedenler]      |                                          |
| 480 • [Onlar şak şak verdiler]    |                                          |



# KAPALI ÇARŞI

1. Basım: Marmara Kitabevi, İstanbul, 1945

## YEL DEĞİRMENLERİ

Yaşamak azaptır çok zaman,  
Dualara açıldı ağız.  
Tükendi dizlerde derman,  
Akşamı bulamayacağız.

Sürülerini götürdü Beniisrail,  
Gitmek düştü adamlara.  
İmdada yetişti Ebabil,  
Kuşlar vurdu camlara.

Geceye, göklere minnettarım,  
Mütarekenin verdiği haz.

.....  
Gün doğarken bozuldu tılsım,  
Sokakların çağırışı sabah olur olmaz.

Beni kurtaracak biri yok hazırda,  
Ölümün takibi henüz çok geriden.  
Mihneti esvap gibi geçirip sırta,  
Yel değirmenlerine hücum yeniden.

(Varlık, 195, 15 Ağustos 1941)

## HALTERCÜMESİ

Yılların çarmığında vücudumu günler,  
Taşa tuttu.  
Çivilenip kaldı ufkumda,  
Mevsimler var, yağmur bulutu.

Kapalı kaynar tencerem bilinmez,  
Et mi pişer, dert mi pişer.  
Çağırmadılar ki beraber gidelim,  
Gittiler birer ikişer.

Hâtıralar bana gelmekle,  
Tamamen aldanmışlar.  
Bir sır gibi ele verdi beni  
Kuyularda kamışlar.

Ümitlerim, ne var ne yok, bitti;  
Nöbete geçti korkular.  
Üstüme çevrilen aydınlıklar içinden,  
Gece - - beni kurtar!

(*Hamle*, 4, 2. Teşrin 1940)  
(*Değirmen*, 3, 1. Kânun 1942)

## GECE VAKTİ

Erkekler evlere çekildi çoktan,  
Katran gibi camlara yapıştı perde.  
Göreyim sıkıntıyı sav başından,  
Gel de dolaşma caddelerde.

Kale her zamankinden korkunç;  
Gece vakti, karlar altında, kışın.  
Üzüyor mu seni delikanlı,  
Yollar gibi sokaklarda kalışın?

Yine yarın benimlesin bekleyiş,  
Gelmedi posta treni!  
Bu berbat düşünceler saatinde;  
Tanrım, başı boş bırakma beni!

(*Varlık*, 200, 1 2. Teşrin 1941)

## BOŞUNA

Yanımdan geçerken bir tuhaf baktı,  
Arzulu ve davetkârdı mutlak.  
Bense neden sonra farkına vardım,  
Böyle işler bizden ne kadar uzak.

Şimdi - -  
Ha başımı taşlara vurmuşum,  
Ha düşmüşüm geceyle sokaklara;  
Kimbilir ne zaman karşılaşırım,  
Hem tanıyacağım da şüpheli bir daha.

(*Varlık*, 125, 15 Eylül 1938)

## KARA SEVDA

Delicesine daha dün  
Kitaplara düşküdü,  
Almış yürümüş serserilikte.  
Akıl mı bu, evi barkı bırak da sen,  
İğri büğrü sokaklara dal  
Geceyle birlikte.

Bir kız sevmiş yakın zamanda,  
Bahse lüzum var mı geçmişten;  
İflâh olmaz sanırım,  
Geçti iş iştin.

(Gençlik, 8, 1 Eylül 1938)

## DOST

Dostumdu önceleri,  
Göznurunu kitaplara dökmek varken  
Âvare gezerdi caddelerde.  
Dünya böyledir zaten,  
Kadın olmasın ara yerde.

Bir varmış, bir yokmuş aramızdaki dostluk.  
Kızına kıl kadar olsun göz koysaydım,  
Derdim, buydu korktuğu.  
Odama uğramaz oldu, semtimden geçmez;  
Oysa bir ben vardım içli dışlı olduğu.

(Varlık, 123, 15 Ağustos 1938)

## MEZAR YOLU

İnsan hiç olmazsa arada bir uğrar,  
Böyle ihmalci değildin önceleri,  
Biliyorsun, seninle avunuyorum,  
Sana gidiyor yollar.  
Akşamları parkta oturuyorum,  
Haber soruyorum akasyalardan.

Ne kaldı şunun şurasında,  
Ya on sene yaşarım, ya yirmi;  
Mezara kadar taşımak sevgimi,  
Bir teselli olacak.

#### HEP BÖYLE

Hep böyle:  
Kömür aldı, mendiller sallandı;  
Tirenler gitti ona doğru,  
İstasyonda deliler gibi bunaldım.

Hep böyle:  
Demir aldı, sular çalkandı;  
Gemiler gitti ona doğru,  
Gözümden bir daha düştü rıhtım.

Hep böyle:  
Emir aldı, günün birinde yollandı;  
Eller gitti ona doğru,  
Yine ben telâş içinde kaldım.

(*Varlık*, 207, 15 Şubat 1942)

#### AT VAR, MEYDAN BULUNMUŞ

Defter elime geçti,  
Gözlerimi kaybettim.

Defter duruyor yerinde,  
Gözlerim geri geldi,  
Ellerimi kaybettim.

Gözlerim, yuvasına döndü,  
Ellerim bileklerine.  
At var, meydan bulunmuş;  
Defterimi kaybettim.

(*Yeni Zonguldak*, 11, 15 Nisan 1942)

## AYRILIKLAR

Karadenizde gemilerin mi battı,  
Ağzını bıçaklar açmaz,  
Uzıntüdesin gayet.  
Sen sızlanmışın çok mu,  
İlme edebiyat öğretmeni anlattı:  
Neyler bile etmiş şikâyet.

Baktın ki olacak gibi değil,  
Unuttu diyelim nihayet;  
Yine de bulunur tesellisi:  
Dünyada başka kız yok mu,  
İlini sallasan ellisi - -  
Mesele bundan ibaret.

(Varlık, 220, 1 Eylül 1942)

## LÂDES

Uzayacağı benzer,  
Tutuştuğumuz lâdes.

İşi gücü bırakıp  
Mezarlığa nâzır  
Bir eve taşındım.

Ölüm, sen beni aldatamazsın,  
Aklımda!

(Varlık, 219, 15 Ağustos 1942)

## SORU

Bu diyardan gidemez,  
Sen varsın.  
Bu deveyi güdemez,  
Sen olsan ne yaparsın,  
Güz el kız?

(Varlık, 223, 15 1. Teşrin 1942)

(Yeni Zonguldak, 34, 23 Eylül 1942)

## İLKTEŞRİN

Şu beyaz köpüklü deniz,  
Hayra alâmet değil.  
İskele gazinosu erkenden  
Işıklarını söndürdü.

İnsansız caddelerde  
Yağmurlarla dolaşmak,  
Yorar bu zayıf vücudu - -  
Allah yardımcım olsun.

(*Karaelmas*, 7, 15 Şubat 1943)

(*İnkılâpçı Gençlik*, 56-86, 17 Nisan 1943)

## İSTENMEYEN

Ölüler rahata kavuştu,  
Paravana arkasında.

Çağırısın diye can atıyorum,  
Bana baktığı bile yok,  
Gözü başkasında.

(*Varlık*, 236, 1 Mayıs 1943)

## SADE

Ancak bulunduğun yerde,  
Gündüzüm gündüzmüş,  
Yokluğum seni de üzmüş,  
Allah kısmet ederse  
Kalkıp geleceğim.

Fazlası istenmez bence,  
Gözlerin olmalı sade  
Görüp göreceğim.

(*Karaelmas*, 6, 12. Kânun 1943)

(*İnkılâpçı Gençlik*, 56-85, 10 Nisan 1943)

## BAŞKA TÜRLÜ

Başka türlü sokaklarda gezenler,  
Başka türlü kiaplarda yazanlar.

Yer kalmadı bakmadığım:  
Hayatta çeşitli sahne,  
Sinemada pek çok filim,  
Hepsini seyrettim,  
Hiçbiri bana benzemiyor.

## HAYIR SAHİBİ

Merhaba gece vakti sokakta,  
Bir fener ışığında durup  
Şiir yazan!

Merhaba dostum!  
Seni gökte ararken  
Yerde buldum.  
Yalnızlığını unuttur insan  
Bir soba başında oturup.  
Sıcak odama gelmez misin?

(Değirmen, 5 Şubat 1943)

## ALİ.E

Sığ çıkıp günlük savaştan,  
Evini yolunu tutmuşum.  
Yemek yedik, çocuklarım uyudu.  
İnıyor üstüme yavaştan  
Allahın beyaz bulutu,  
Kederlerimi unutmuşum.

Hayatta olduğuma  
Şeviniyorum şimdi:  
Kavuştum çoluk çocuğuma,  
Koltuğuma uzandım, rahatım.  
Kahvem içime sindi,  
Başladı gecelik saltanatım.

(İnsan, 22, Nisan 1943)



## İHTİYARLIK

Rüya dolu gecede  
Kendimi ihtiyarlamış görürüm.  
Bırakmış eş dost beni,  
Acılıym karım öleli,  
Kalmışım yarı kötürüm.

O vakit acaba nasıl olurum:  
Günüm geçer kahvede  
Okuldan döner torunum,  
Onu parka götürürüm.

Ömrüm yaklaşmış sonuna,  
Çocuklar oynar ötede;  
Ben dayanmış bastonuna  
Cigaramı tüttürürüm.

(*İnsan*, 23, Mayıs 1943)

## HASTANE

Girip çıkıyorlardı  
Beyaz odalardan.  
Kadınlar vardı, kanser,  
Genç kızlar gördüm,  
Yüzleri vereme benzer.

Biraz beklemez misiniz,  
Beraber gidelim.

(*Varlık*, 236, 1 Mayıs 1943)

## KABUL GÜNÜ

Biliyorum saadet  
Bana dünyada gelmez,  
Ölümü bekliyorum.

(*Varlık*, 236, 1 Mayıs 1943)

## YABANCI ŞEHİR

Bu şehirde akşama doğru  
İçime korku,  
Ayaklarıma karasu iner.

Bu şehirde akşama doğru  
Gülünç gözüdür yolcu,  
Sevsinler!

Bu şehirde akşama doğru  
Yalnız ve ağlamaklı olduğumu  
Bilsinler.

(*Varlık*, 241, 15 Temmuz 1943)

## SELÂMET

İçecek suyum bu kadarmış,  
Göreceğ günüm bu kadar.  
Bu gemi çok durmaz bu limanda,  
Yolun açık olsun!

Gidiyorsun.  
Gazinosu varmış,  
Denize karşı,  
Beni oyalarmış  
Dükkânlarıyla çarşı.

O senin kuruntun,  
Oldum olası gülmediğim  
Yalnızlığıma dönmeliyim;  
Hangi teselliden bahsediyorsun?

(*Harman*, 4, 15 Haziran 1943)

## GENÇKEN I

Niçin ölümden bahsediyorsun,  
Bu sevda nerden esti?  
Şairler yazmadan önce  
Kimse ölümü sevmezdi

Sen onlara bakma,  
Geldin gidiyorsun,  
Kimin var, seni düşünür,  
Bu yol deli dolu yürünür,  
Yakındır, iki büklüm  
Ararsın gençliğini.  
Elinde fırsat varken  
Beğen beğendiğini!

(*İnsan*, 20, Şubat 1943)

## GENÇKEN II

Ben şayet geceleri sarhoşsam  
Delil gösterin içtiğime,  
Bir kızın yanına gidip konuşsam  
Çok mu görülmeli gençliğime?  
Bir gün gelir bu yollardan  
Şahit ister geçtiğime.

(*Varlık*, 241, 15 Temmuz 1943)

## BALIK

Sen balıkların en küçüğü,  
Parmak kadarı.  
Puslu bir gök altında yağmursuz  
Bir ateş kenarı.

Büyük değildi seni bize kısmet eden  
Dalgaların hatâsı.  
Sen de gördün ya hoştu  
İftihar ve sevgi dolu kalpler ortasında  
Geçirdiğin tatlı korku,  
Hoştu ateş sefâsı.

Sen, küçük balık, bu gezintiyi  
Hâtırâya çağırarak rumuz!  
Sen, balık, sayende,  
Eski bir dostu hatırlayarak  
Derse devam ediyoruz.

(*Değirmen*, 7, Nisan 1943)

## ANA CADDE

Daha işin başında,  
Şaşırmış ne yapacağını  
Hareketleri çılgınca.

Ben ne onu bilirim, ne ötekisini;  
Ağzıma koymuşluğum da yok  
Aşk içkisini.

Büyük sözü dinlersen  
Uzat bardağını,  
Konuş başka şeylerden.

(*Karaelmas*, 10, Ağustos 1943)

## OKUMAK HAKKINDA

İnsanlar tanırım:  
Hem gündüz, hem gecede  
Rahat yüzüne hasret,  
Böylesi benden öte.

İnsanlar tanırım:  
Ne defter, ne kitap  
Yaşar öylesine,  
Bizimkisi bu hesap.

(*Varlık*, 241, 15 Temmuz 1943)

## KÖREBE

Tanrı, Kur'anda der ki:  
"Küllü men aleyhâ fân"  
Yaşamak öyle güzel ki  
Ölümü düşünmüyor insan.

Herkes bir yol tutturmuş kendince,  
Bir düzen kurmuş iyi kötü.  
Bana gelince - -  
Başkaları dururken beni gördü.

(*Karaelmas*, 10, Ağustos 1943)

(*Kovan*, 19, Şubat 1945)

## AYRILIKLAR II

Kervanlar kalktı gitti.  
Yusuf kuyu köşesinde  
Uyudu uyandı ah etti.  
Yusufçuk bahçesinde  
Dala dayandı ah etti  
Kervanlar kalktı gitti.

Hasret ne vakte kadar?  
Oğlan otel odasında  
Oturur kalkar ağlar.  
Kız, anası yanında  
Aynaya bakar ağlar.  
Hasret ne vakte kadar?

(Değirmen, 11, 2. Kânun 1944)

## MİSAFİR

Evleri vardı  
Rahat ve sade.  
Dalmış, kalmışız, gece yarısı olmuş,  
Bize müsaade.

İnşallah yine geliriz - -  
Çocukları vardı,  
Oynamışlar, yorulmuşlar bütün gün,  
Köşede uyumuşlardı.

Saadetleri vardı,  
Bir çatı altında, gözlerden uzak.  
Dostum, fena olmaz, evlilik hakkında  
Bir kitap okusak.

## SEVDA PEŞİNDE I

Ben artık bulunduğun şehirden gittim,  
İnsan kuş misali.  
Sen hâlâ  
O kalabalık evde olmalısın,

Gelip gidenin çok mu bâri?  
Üzgünüm Leylâ,  
Dünya hali!

(Yaratış, 8, 23 Mayıs 1945)

## SEVDA PEŞİNDE II

Âşık olduğumu şundan anla:  
Yolda giderken  
Vatman çan çalar, şoför korna.  
Aklıma eski bir hikâye geldi:  
Leylâ ile Mecnun.

Bende bu sevda varken,  
Dalgın ânımda bir gün  
Ölürüm yol ortasında.  
Yâra haber etseler bâri:  
Seninki çiğnendi.

## AKŞAM SERİNLİĞİ

Dört kol altmışaltı da  
Olmasa akşamları,  
Çıldırarak işten değil.

Yine mi seni çektim  
Kupa kızı?

## EX LİBRİS

Felâketler, üzüntüler!  
İpiniz aşar başımı, düşer yere,  
Ayağıma dolaşmasını beklersiniz.  
Ya ben yine tetikteysem,  
Yine atlarsam tam vaktinde,  
Ne dersiniz?

Dönüyor başım, dönüyor etraf  
Bir değil, beş değil,  
İnsaf!

(*Varlık*, 250-251, 1-15 1. Kânun 1943)

## ÜZÜNTÜLÜ

Bir kanarya kuşum var,  
Halime bakmayarak  
Ötüyor şakrak şakrak  
Ne talihsiz başım var.

(*Değirmen*, 8, Mayıs 1943)

## BİR BAŞKASINA KARŞI

Nerden çıktın delikanlı  
Yoluma?  
Bakma benim güzel olduğuma,  
Unut bu sevdayı.

Boyum omzunda kalıyor,  
Evimin erkeğini böyle düşünmüştüm  
Okumaya doyamıyorum  
Gözlerindeki temiz mânâyı.

Üzüntü düşmüş gülüşüne,  
Ben de öyleyim bir başkasına karşı.  
Benim derdim bana yeter,  
Git işine!

(*Varlık*, 268-269, 1-15 Eylül 1944)

## KAHVECİ KIZI

Allah beni çirkin yarattı,  
Cazibem yok yürürken.  
Kahveci kızına mı bakılır,  
Güzeller dururken.

Fakir doğup büyüdüm,  
Annem evlerde çamaşır yıkar.  
Onlara git,  
Zenginler var.

Okutmadılar orta'dan sonra,  
Tahsilim de kaldı yarım.  
Güzel olsam, zengin olsam  
Anlarım.

(Kovan, 13, Ağustos 1944)

### ŞEB-İ GAM

Fuzuli gibi -  
Mum olmalıydı da  
Mum yakmalıydım  
Gam gecesinde.

Elektrik ışığı - kabul,  
Fakat çok çiy düşüyor.  
Karanlıkta otursam -  
Bilinen şey,  
Karanlıkta keder artar.

### REÇEL

Yaz ayları gelmişken,  
Biraz reçel kaynat  
Vişne yahut çilekten.

Eylül ayrılık demektir,  
Nafile kurtuluş yok  
Bir gidip bir gelmekten.

Bu sefer kısmetimde  
Karlı bir şehir olmalı;  
Çamlıkları bulunur,  
Şöyle bol manzaralı.



Üşümem merak etme  
Sıcak tutar yün fanila,  
Olmazsa örtünürüm  
Battaniyeyi iki katlı.

O vakit o kış kıyamette  
Ne kadar makbule geçer tatlı.  
Kahvaltımı önüme serer,  
Reçe ekmek banar, yerim.  
Seni düşünür,  
Kendi eliyle yapmıştı, derim.

(Varlık, 254-255, 1-15 Şubat 1944)

### FENNİ EĞLENCE

Bardağa su koyunuz az veya çok,  
Cıgaranızın külünü buna silkiniz,  
Ateşli kül cız eder suya değince.

Aklınıza eski günler gelince  
Yüreğiniz cız eder.

(Kovan, 21, Nisan 1945)

### DİYALOG

— Gecenin geç saatinde  
Hasta, yorgun halinle  
Sokaklarda geziyorsun, doğru mu?

— Tutma kolumu!  
Sen diyorsun şubat,  
Ben diyorum sıcak,  
Görüş farkı.

(Kovan, 21, Nisan 1945)

### MÜJDECİLER

Saksağan akıllı hayvan,  
Gaipen haber vermişti  
Nuh'un gemisinde bir zaman.

Öter bahçedeki dalda:  
Gözün aydın, gözün aydın!  
Mektubum olduğunu yolda,  
Ondan öğrenirim.

Postacı geldi gelecek,  
Sen de mi istersin müjdeni,  
Yavru örümcek?

Örümcek uğur demişler,  
Bu söz atalardan kalma,  
Ona da malûm oldu haber,  
Koşup geldi odama.

Güzel saksâğan, hamarat örümcek,  
Sağ olun elçilerim.

(Kovan, 20, Mart 1945)

## BİR ÖLÜMDEN KALANLAR

Doğuşundan beridir sakladığı  
Tanrının bir emaneti vardı.  
Yatağa düştü,  
Üçüncü gün akşam üstü, geri verdi güler yüzlü.  
— Kalsın bende temelli, diye ağlar bazıları. —  
"Pişirdiğim aşla, bağladığım başla gideyim,  
Üç gün yatak,  
Dördünde toprak olsun yerim!", derdi.  
Geleni gideni yokken gençliğinde bile,  
Akşamları gizli gizli, bilinmez  
Kimi gözlerdi?

Tanrının sevgili kuluymuş,  
Muhtaç olmadan öldü.  
Ama gözleri yine kapıdaydı,  
Belliymiş birini beklediği.  
Son sözü bir kadın ismi oldu, hiç duymadığım.  
Lâkin anlaşılmadı gitti, söylemek istediği.

(Gençlik, 5, 16 Temmuz 1938)

## KIR ŞARKISI

Tam otların sarardığı zamanlar - -  
Yere yüzü koyun uzanıyorum.  
Toprakta bir telâş, bir telâş - -  
Karıncalar ötedenberi dostum.

Ellerime hanımböcekleri konuyor,  
Ne şeker şey onlar.  
Uç böcek, uç böcek diyorum,  
Uçuyorlar.

Pan'ın teneffüsü bile  
Ilık - - okşamakta yüzü.  
Devedikenleri, çalılık vesaire,  
Bir âlem bu toprakların üstü.

Tabiatle haşır neşir,  
Kırlarda geçen ikinci vakti.  
Sakin, dinlenmiş, rahat  
Bir gün daha bitti.

(Kovan, 15-16, 2. Teşrin 1944)

## TEMPORA MUTANTUR

Baktım seneler kuş gibi uçuyor,  
Baktım sonum bir avuç toprak - -  
Sevdim gençlik icabı.  
Ağaca bağlandı yaprak.

Ey dost, rüyamı hayra yor,  
Çok görme Behçet'ine!  
Kapıldım lezzetine,  
Ey aşk, iki cihanda aziz ol!

Elveda tahsil gecelerinin kara bahtı,  
Bütün kitaplar kapandı!  
Lodos rüzgârı es esbildiğine,  
Dinmesin gönlümdeki çalkantı!

Mecnun da beyâbânâ  
Bu yollardan gitmişti.  
Ben artık eskisi gibi değilim,  
Devran değişti.

(Varlık, 276-277, 1-15 Ocak 1945)

## AĞIT

Kapalı kızlarda duygu yok mu,  
Onların da canı çeker.  
Rüyalarda belli oluyordu,  
Bir erkekle beraber

Aynalardan, taraklardan çıkardım,  
Kaşlar, gözler, saçlar bütün eğreti.  
Şeytana uydum herkes uyurken,  
Bazı çareler öğretti.

Buldular, bıraktılar kolayca,  
Arkadaşlarım - - belki haklı.  
Kendimde boğdum herşeyi,  
Cahil aklı.

Çirkin miydim, hayır, talihim yoktu belki.  
Ümitli, sâdık, bekledi vücudum.  
Seneler geçti geçti - -  
Dal gibi kurudum.

(Yaratış, 4, 8 Ocak 1945)

## KOVBOY FİLİMLERİ

Ucuz sinemalara giderim  
Cebimde fazla para oldukça  
Otururum koltukta.

Kovboy filimlerine biterim,  
Kızı hesaba katma,  
Artistler yalnız erkek.  
Şarkı, çalgı, gürültü,  
Kavga, yumruk, tabanca;  
Yaşa, vur, kır sesleri  
Çın çın öter salonda.

Sahneler basitmiş, basit,  
İncelik yokmuş, yok;  
Kötüler ceza yer en sonda,  
Adalet var, iş onda!

Hak hukuk dağıtma yeri,  
Kovboy filimleri.

(*Kovan*, 21, Nisan 1945)

# ÇEVRE

1. Basım: Varlık Yayınları, İstanbul, Şubat 1951
2. Basım: Varlık Yayınları, İstanbul, Ocak 1960

## ŞAYET AŞK

Şayet aşkın tohumu  
Düşmüşse gönlüne  
Suyunu esirgeme,  
Aşkın hakkını yeme  
Pişman olursun ömrünce.

Sana gölge verecek dallar  
Fıskırır ancak gençlikten,  
Büyüt bu fidanı ey genç  
Hazır yeşermişken!

Ne demek istediğimi  
Ömrünün ortalarında  
Ansızın anlarsın  
Alkol kana yayılınca

(Varlık, 337, 1 Ağustos 1948)

## ŞAYET AŞK II

Bu arada belli olur  
Aşkın ve cinsin tadı.  
Bir bir yaşanır halde  
Şairlerin yazdıkları.

Belli olur bir şiirin mânâsı  
Sanki bizim için söylemiştir.  
Yüzyılların gerisinde  
Hülyalarımız yeşerir.

Aşkın şiddetine katlanmak zor gençlikte  
Kurbanlar verilir bazı bazı.  
Onunla, bir onunla tahammül:  
İdeal, rüyaların kızı.

Azalnca ihtiyarlık çağlarında  
Aşkın ateşi,  
Bir sevda hâtırasıyla ısınmak  
Her ihtimale karşı.

(Varlık, 341, 1 Aralık 1948)

### ŞAYET AŞK III

Ebemkuşakları altında  
Bilmem dikkat ettin mi  
Uzakların güzelliği  
Yaz yağmurundan sonra.

Şayet aşkın rahmeti  
Gün olur kesilirse  
Altın kemerler gibi  
Hâtıralar önümüzde.

Hadi ver ellerini  
Ufkumdan esen samyelerine  
Sabahların serini  
Karişsın ellerinle.

### TOZPEMBE

Yıllar yılı yanımızda  
Kavruldun yağımızla.

Hiç bu böyle kalır mı,  
Biraz geç de olsa  
Göreceksin hayatın sana da güldüğünü,  
Sabret yoksa.

Nasıl mı?  
Topraklarda tohumlar vardır  
Karlar altında kış boyu,  
Kış geçer, bir bahar günü  
Çiçek açar tozpembe,  
Tıpkı öyle.

(Varlık, 348, 1 Temmuz 1949)

### FARK

Aşkın tılsımı bize de  
Dünyayı gözümüzden silse ya.



Değil bizim harcımız  
Gören olur diyecek,  
Çekingen kalacağız.

Herkes bize bakıyor.

(*Varlık*, 350, 1 Eylül 1949)

## KÖRDÜĞÜM

Seni iş başında sırtına geçirdiğin  
Siyah gömleğinle seviyorum.  
Yanına çekinmeden giriyorum,  
Arkadaşların beni tanıyorlar.

Bazan haftalarca yokum ortada  
Aklına binbir şey geliyor  
Acaba başkalarıyla mı geziyor  
O güzel gözlerini saran tasada  
Böyle üzüntüler var, biliyorum.

Ama, boşuna bu kuruntun  
Küçük bir memurum ona bakarsan,  
Aldığım ne, eğlencelerim olsun.

Ölüsünü göstermeyen cins kediler gibi uzağında  
Hayalimde ufacık bir yuva kuruyorum.  
Sonra yaşamak zorluğu geliyor akla  
— Dikkat, kapılma aşka.. diyen sesler duyuyorum.

Bu kaygılı günlerimde bir zaman  
Sana görünmemeyi yerinde buluyorum.  
Orda burda, tek başıma, perişan  
Dolaşıp duruyorum.

(*Varlık*, 317, Aralık 1946)

## ZOR GEÇİT

Sen şu evvelce de yazdım:  
Siyah gömleğinde, ince  
Olmuyor ki ha deyince  
Hayat bütün bütün zalım.

Devran döner Âdem-Havva üstüne  
Dünya evlilikle baki.  
Ama hayat dedikleri  
Güçleşmekte günden güne.

Seni beni üzen dertte  
Çarpar bir milletin kalbi,  
Halkın çoğu bizim gibi  
Bunun lafını etmekte.

Geçer hepsi geçer elbet,  
Daralmış gönüller ferahlar.  
Gelir o eski sabahlar,  
Memleket eski memleket.

(*Varlık*, 322, 1 Mayıs 1947)

## YENİLİK

Ne çıkar sönükse hayatınız  
Tasaların altında  
Gizli bir sevinç var mı  
Siz ona bakınız.

En küçüğünden meselâ  
Basit, harap bir oda  
Kurtulmak için can attınız  
Nerde kaldı başlasa ya  
Pembe yataklarda yeni  
Rahatınız.

Sevgiliniz de yanınızda  
Seyre dalsanız ya ilerki dünyaları  
Gözlerinde yalnızlık ayları  
Ağlar aynı yastıkta,  
İki kişi ayrı ayrı.

(*Varlık*, 358, 1 Mayıs 1950)

## YARI GECE

Boğaziçi'nin ufak bir iskelesinde  
Dolaştığım geceler oldu  
Yorgun, uykulu bir kızdı bu  
Son vapur yolcuları içinde.

Araya başka denizler girdi  
Başka denizler attı beni başka uzaklara  
O tarihten tam beş sene sonra  
Gene oradayım şimdi.

Söylesem inanmazlar, söylemiyorum  
Her gece gene o kız çıkmakta son vapurdan  
Tıpkı eskisi gibi karanlıklarda kaybolan  
Bu gölgeye hayal deyin siz olun da  
Gözümle görüyorum, hayal diyemiyorum.

Sular bir an şıpırdadı kıyı boyunda  
İşte gene son vapur, çekti gitti önümden  
Arkamdan bir kız geçti  
Adımlarının sesinden tanıdım: Uykulu,  
Yorgun da.

Geçen bu genç kıza desem ki:  
Bir haber ver hayatından, verir mi?

(*Varlık*, 362, 1 Eylül 1950)

## ÇEVRE

Yarin mendili nakışlı  
Okşadım ellerimle.  
Göz göz üzerimde  
Çevrenin bakışı.

Çevre ateş içinde  
Daralmakta çember.  
Biz yanarsak beraber yanarız  
Seninle, beraber.

Çevre tortop  
Vurur sırtıma sırtıma.  
Yüksek dağların orada  
Çevre yok.

(Varlık, 353, 1 Aralık 1949)

## EVLER

İnsanlar yüzyıllar yılı evler yaptılar.  
İrili ufaklı, birbirinden farklı,  
Ahşap evler, kâğıt evler yaptılar.  
Doğup ölenleri oldu, gelip gidenleri oldu,  
Evlerin içi devir devir değişti  
Evlerin dışı pencere, duvar.

Vurulmuş vurgunların yücelttiği evlerde  
Kalbi kara insanlar oturdu.  
Gündelik korkuların çökerttiği evlerde  
O fıkara insanlar oturdu.

Evlerin çoğu eskidi gitti tamir edilemedi.  
Evlerin çoğu gereği gibi tasvir edilemedi.  
Kimi hayata doymuş göründü,  
Bâzıları zamana uydular.  
Evlerin içi oda oda üzüntü,  
Evlerin dışı pencere, duvar.

Evlerde saadetler sabunlar gibi köpürdü:  
Dışardan geldi bir tane, nar gibi,  
Arttı, eksilmedi.  
Evleri felâketler taunlar gibi süpürdü:  
Kaderden eski fırtınalar gibi,  
Ardı kesilmedi.

Evlerin çoğunda dirlik düzen,  
Kalan bir hâtıra oldu geçmişte.  
Gönül almak, hatır saymak arama.  
Evlâtlar aileye âsi işte,  
Bir çığ ki kopmuş gider, üzüntüden.

Evlerde nice nice cinayetler işlendi,  
Ruhu bile duymadı insanların.  
Dört duvar arasında aile sırları,  
Dört duvar arasında dünyanın kahırları.  
Bunca çocuk, bunca erkek, bunca kadın  
Gözyaşlarıyla beslendi.

Küçükler, büyük adam yerine evlerin kiminde:  
Çocukları işe koştı kalabalık aileler.  
Okul çağlarının kadersiz yavruları,  
Ufacık avuçlardan akşamları akan ter  
Tuz yerine geçti evlerin yemeğinde.

İnsanların kaderi besbelli evlere bağlı:  
Zengin evler fakirlere çok yüksekten baktılar,  
Kendi seviyesine evler kız verdi, kız aldı  
Bâzıları özlediler daha yüksek hayatı,  
Çırpındılar daha üste çıkmaya  
Evler bırakmadılar.

Yeni yeni tüterken ocakların dumanı  
–Kadın en büyük kuvvet erkeğinin işinde–  
Erkekleri kaçtı, kadınları kaçtı  
Evler dilsiz şikâyet, kaçmışların peşinde.

Şu dünyada oturacak o kadar yer yapıldı:  
Kulübeler, evler, hanlar, apartımanlar  
Bölüşüldü oda oda, bölüşüldü kapı kapı  
Ama size hiçbir hisse ayrılmadı  
Duvar dipleri, yangın yerleri halkı,  
Külhanlarda, sarnıçlarda yatanlar!

(Varlık, 329, 1 Aralık 1947)

## EVCİK

Kapı önünde Ayşe  
Hanım hanımcık iş gördü,  
Sonunda kendine göre  
Bir yuva kurdu.

İlk ben oldum misafiri,  
Güle güle otur'a gittim.  
Bir yüksük-fincanda getirdiği  
Hayal kahveyi içtim.

Kibrit kutusu sekide  
Oturmuştuk bahçeye karşı.  
Ortada hokkadan bir masa,  
Üstünde örtü yerine  
Yaldızlı çikolata kâğıtları.  
Gözüm gazoz kapaklarına gitti,  
Sorup öğrendim: Kapkacakmış.  
Toplamış sokaktan ucu yanmış kibritleri:  
Bu kış odun yakacakmış.

Yangın yeri bir arsadan bulduğu  
Cam kırıkları: Para.  
Ev çevirmek kolay, diyordu,  
İş tutumlu olmakta.

Ayşe'yi o anda görmeliydiniz!  
Eski kadınların kanıyla evcimen  
Sisli geleceklere hazırlık  
Çıkmıştı çocuk varlığından  
Zamanların ötesine tertemiz.

Ayşem gibi, dünyada,  
Ayşeler dolu.  
Hepsi "evcik" oynar  
Ötedenberi.  
Ayşeler büyür,  
Günün birinde  
Oyun-ev'leri  
Sahici olur.

Ama hepsinin mi  
Hepsinin değil.

Ayşelerin kimisi  
Yuvadan, evden yoksul  
Sert rüzgârlar önünde  
Güz yaprakları gibi  
Boşluklara savrulur.

(Aile, 11, Sonbahar 1949)

## YILDIZLAR

Seni karanlıkta yatırıyorlar.  
Korkuyorsun gecedен:  
Bakıp bakıp pencereden,  
Yatağına sokuluyorsun.

Ben hep eski yerimdeyim, biliyorsun.  
Hava açık olduğı zamanlar  
Beni seyrediyor, seviniyorsun.

Ne olurdu, ben de,  
Sana göründüğüm şekilde  
Odana gelseydim.  
Ateşböcekleri gibi,  
Küçük avucunda  
Yanıp yanıp sönseydim.

Seneler geçip gider, büyürsün.  
Bir gün olur, hepsi biter:  
Endişeler, o çocuk üzüntün  
Hepsi biter.  
Aydınlanır seninçin geceler,  
Güneş gibi görünürsün.

Biraz sabır, küçük çocuk, biraz sabır.  
Ama, Allahın koyduğu yerde,  
Yıldızlar daima yalnızdır.

(Varlık, 336, 1 Temmuz 1948)

## GENÇLİK

Çokları ilk gençliğinde  
Hülyalı olur, sevdalı olur  
Ekmek elden, su gölden  
Evin parası cebinde  
Karun misâli olur.

Kaç kişi çıkar o devirde  
Geçici dünyada insana  
Kalıcı değil ana baba

Bunu derinden bilir de  
Takar dişini tırnağına.

Hey gençlik, gençlik, gençlik  
Âvârelik günleri  
Ne tatlıdır o yok mu  
Duymamak yokluğunu  
Dünyada hiçbir şeyin.

Hey gençlik, gençlik, gençlik  
Kitaplarda bunalmış  
Bir gencin hüznüleri  
Elde yok, avuçta yok  
Mahrûmiyet günleri.

(Kaynak, 17, 1 Mayıs 1949)

## TAHTA, KÜRSÜ, ÇOCUKLAR

Tahta sınıfa karşı  
Kürsü tahtanın yanında  
Sınıfta otuz çocuk vardı.

Tahtanın önünde silgi  
Üç dört tebeşir  
Öğretmen içeri girdi  
İlk ders cebir.

Tahta tahtadır ama  
İnsanlardan anlayışlı  
Hiç sevmediği halde  
Tahta cebiri kavradı.

İkinci dersin öğretmeni  
Geçti kürsüye oturdu  
Tahta yan gözle ilgili  
Öğrendi Auguste Comte'u.

Üçüncü derste tahtaya  
Bir öğrenci kalktı fakir  
Yaz dedi öğretmen yazdı:  
"Hayata neş'e güneştir,  
Melâl içinde beşer  
Çürür bizim gibi."



Tahta şairin halini  
Çocuğunkine benzetti  
Üzüntüler, yoksulluklar elinde  
Çocuk da çürüyüp gitmişti.

Dördüncü ders boş geçti  
Zil çalsın bekle çalmaz  
Tebeşiri kaptığı gibi  
Bir çocuk geldi haylaz  
O cânım mısralara  
İki çizgi çizdi çapraz  
Yazdı iri iri: "Yuha!"  
Kayboldu tahtanın nuru  
Kayboldu tahta  
Sonraki çizgiler altında.

(Varlık, 360, 1 Temmuz 1950)

#### YAZLIK BAHÇE

İçkili, çalgılı  
Yazlık bahçeler vardır,  
Varyeteler, oyunlar oynanır,  
Zengin işi.  
Varlıklı yerlerden uzakta  
Eski bir arsadan bozma  
Bizimkisi.

Bu dediğim bahçede  
Geceleri rüzgâr çıkıyor.  
Evler cehennem gibi  
Durulmaz oturulmaz,  
Sıcakta bunalmış milleti  
Bahçe kendine çekiyor.

Bu dediğim bahçede  
Sinema oynatıyorlar.  
Kurudukça insanların  
Damakları, dilleri,  
Gazoz patlatıyor, ağız ıslatıyorlar.  
Hovardadır bu bahçenin gençleri:  
Laf atıyor, cigara fırlatıyorlar.  
Karanlıktan istifade  
Gençler kaynatıyorlar.

Bu dediğim bahçede  
Civârın bütün halkı  
Ya birer ikişer,  
Yahut evcek gelmişler.  
Hepsi burda senli benli:  
Emzikteki tazeler  
Çocuk uyutuyorlar.  
Hepsi burda okumuşu, cahili:  
Yazıları sökemeyen kadınlar  
Filmi okutuyorlar.  
Küçük kızlar göremiyor perdeyi  
Anneleri kaldırıp tutuyorlar.  
Bir âleme dalmış, gitmiş her biri:  
Gözlerinde büyümüş filimde oynayanlar  
Kendi hayatlarını burda unutuyorlar.

Bu dediğim bahçede  
Gökyüzünden hayretle  
Bize bakan küçük yıldız,  
Bunca insan içinde  
Seni gören kaç kişi?

Boşver, anam babam, boşver  
Al bir parça eğlencelik,  
Bul bir iskemle kendine,  
Sat anasını dünyanın,  
Bak keyfine!

(Varlık, 326, Eylül 1947)

## VARYETE

Kız sen değil miydin olur hay hay diyen  
İç bir parça içki de gerisi kolay diyen  
Kız senin bu haline sözlüklere baktım söz yok  
Kız sen ne yalancı şeysin hiç de mi yüz yok.

Eteklerin uçurtmalar gibi uçar hareli  
Dostun biri kadeh sunar elime  
Yorgun alna şifa imiş yâr eli  
Kız bak benim sefil nâçar halime  
Gönlüm göğsüm yareli.

İster tef al eline ister oynat zilleri  
 Dolmuş senin gözlerine bu dünyanın halleri  
 Bu dünyanın halleri  
 Gündüzleri çökertiyor belleri  
 Geceleri gözyaşından akıtıyor selleri  
 Bir of etmek ofu oftan duyulmak  
 İşte budur sana çeken kulları.

Kız anladık anladık sende de iş yok  
 Sökmek için kederi ustaca bir giriş yok.

Mağrur olma oyuncu kız oynuna  
 Gülmesini biliriz biz yalandan  
 Güzel hatrın uğruna.

“İçerim yanıyor, dışarım serin”  
 Olmasını biliriz.  
 Öyle olsun bizleri sen şenlendirdin  
 Ama bil ki âlâsını numaradan  
 Yapmasını biliriz  
 Ferman senin gelin dedin  
 Geliriz gene geliriz.

(Sanat ve Edebiyat Gazetesi, 31-32, 9 Ağustos 1947)

## GECELEYİN ERKEKLER

Gölgelerin alçaldığı saatler  
 Gözünüze çarpmış olmalı:  
 Sessiz panik darmadağın eder adamları,  
 Gece baskını, yer yer.

Duyan kaçır alârmı, .  
 Kendi derdinde herkes.  
 Ortalıkta dolaşmaya gelmez,  
 Duyan kaçır, başka çıkar yol var mı?

Evlerine dönenler ayrı  
 Onlar gider huzura ve aşka.  
 Erkeklerin sokakta kalanları  
 Bambaşka.

Sinyal gibi sarınca ışıklar etrafı,  
Yerli yerine çekildikte;  
Gece baskınıyla birlikte  
Başlar yalnızların azabı.

Ey garip, senin de yerin yoksa eğer  
İşte meyhane.  
Gel, yalnız adam, sığınağa sen de gel  
İçki bahane.

Çünkü geceye karşı konur iki türlü:  
Biri ailece evlerde  
Öbürü har vurup ömrü  
İçkili yerlerde.

(*Varlık*, 316, Kasım 1946)

## RENKLİ FENER

Kızlı kadınlı Beyoğlu geceleri  
Gülüşleri bir tuhaf  
Yürüyüşleri garip  
Yollu oldukları belli.

Yerleri  
Pastaneler, duraklar, sinema önleri  
Allahın talihsiz kulları  
Onlar, pazarlıkta uyuşulan,  
İnce eleyip sık dokumadan  
Alıp çıktığımız kadınlar  
Beyoğlu'nda, geceleri.

Zevkettelerimiz önce  
Tiksindiklerimiz ayrılınca  
El ağız sildiklerimiz  
Hastalıklı bildiklerimiz  
Sellere kapılınca  
Gene de gittiklerimiz  
Onlar, Beyoğlu'nda.

(*Yirminci Asır*, 3, 20 Şubat 1947)

## KIZLAR

Size kem gözle bakamam,  
Kardeş bilirim hepinizi.  
Hattâ en âşıftınızı  
Zavallı bulurum bulsam bulsam.

Kendi mahallesinde  
Kurumuş kalmış kızlar.  
Nüfus kütüklerinde  
Kocaya varmış kızlar.  
Sevmiş, sevilmemişler  
Kadri bilinmemişler.

İffette âciz olan  
Hoppa, ellerde kızlar.  
Mihnette dilsiz olan  
Başka yerlerde kızlar.

(Yenilikler, 3, Mayıs 1946)

## BOŞLUK

Bu kuytu sokaktan geçmek  
Nerden aklıma geldi  
Günlerden pazardı  
Güzel günlerden biri.

Pencerede oturan kız  
Eli alnına dayalı  
İçi sıkılıyordu  
Çalışan kızlardan olmalı.

Yüzüne saçları gibi yaymış kederi  
Seyrediyordu  
Sokaktan geçenleri.

Pencerede oturan kız  
Gözlerinde yorgunluğu  
Bir bezginlik içinde  
Gün bitmek bilmiyordu.

Dönmüş evdekilere sırtını  
Omuzlarında bir yük gibi  
Dünyanın yalnızlığı.

Pencerede oturan kız  
Hep böyledir pazarları  
Akşamı bekler  
Eli alnuna dayalı.

(Varlık, 346, 1 Mayıs 1949)

### BARBAROS MEYDANI

Biliyorum, ayıp ve mânasız  
Ama peşlerinden gidiyorum  
Gezmeye çıktıkları vakit  
Ana kız.

Utanır da belki  
Anasının sırtındaki  
Yeldirmeden,  
Kız bir adım önde gider  
Sezdirmeden.

Beşiktaş'ta Barbaros Meydanı  
Sağı anıt, solu türbe  
Ortası kare şeklinde,  
Parkıdır yoksulların  
Bilhassa yaz ayları.

Fidanların, mezarların önünde  
Yontulu taşlar çepçevre,  
Yer yer banklar konulmuş  
Meydana dolmuş millet,  
Sıra sıra oturmuş.  
Ah genç kız kalbi,  
Sıralara bakar elbet.

Meydanın ilersi deniz kıyısı  
Karaya çekilmiş kayıklar,  
İskele gazinosu yanda  
Sulara dökülmüş ışıklar,  
Üsküdar şu karşısı.

O nemli topraklara  
Ana çöker yorgun argın,  
Kalmış gözü arkada  
Kendi ayakta kızın

En gürültülü şarkılar  
Çalarken plakta,  
Onlar orda oturur  
Denize bakarlar.  
Avunmaya muhtaç bu gençlik  
Ey kız anası ihtiyarlar,  
Ey denizlerden esen serinlik.

(Sanat ve Edebiyat Gazetesi, 1, 4 Ocak 1947)

## BARBAROS MEYDANI II

O dediğim yere yaz mevsiminde  
Geceleri sık sık giderdim.  
Elektrik direkleri dibinde  
Toplananlar yok şimdi.  
Toz toprak içinde  
Güreş eden çocuklar,  
Top oynayanlar yok şimdi.  
Kol kola gezinen genç kızlar,  
Peşlerinde dolaşanlar yok şimdi.

Garip adamlar görürdüm:  
İçmiştiler, müthiş.  
Zayıf kadınlar görürdüm:  
Bitmiştiler, bitmiş.  
Kalabalık aileler  
Evlerinde duramamış,  
Kalkıp gelmiştiler.

O dediğim deniz kenarında  
Yavaş sesle konuşan  
Kadınlar otururdu,  
Kahkahayla gülüşen  
Genç kızlar bulunurdu,  
Hovarda hoyrat itişen  
Delikanlılar dururdu.

Böyle miydi o vakitler burası  
 Mezarların, fidanların önünde  
 Beşiktaş'ın fakir fukarâsı  
 Hava alır, eğlenir, dinlenirdi.

Gece yarısına doğru  
 Barbaros meydanı halkı  
 Evlere dağılırdı  
 Erkekli kadınlı.

(Varlık, 328, 1 Kasım 1947)

## ELİF

Tepebaşı bahçesinin arkası  
 Bir asfalt cadde  
 Asfaltın sağında  
 Sıra sıra akasya.

Bu cadde akşamları  
 Panayırdan farksız  
 Kaynaşan insanları  
 Görmelisiniz.

Caddenin bir yanı  
 Dik sırtlar  
 Kasımpaşa, dik sırtlardan aşağı.

Caddenin bitiminde  
 Şişhane yokuşu başlar  
 Yokuşun başında  
 Çevresi parmaklık  
 Bir kahve var.

Kasımpaşa'dan Beyoğlu'na  
 Dik sırtlardan çıkan yollar  
 Yolların biri  
 Kahvenin ardından uzar.

Kahve, bahçeli kahve  
 İki tarafa da bakar  
 Caddeye ve Halic'e  
 Halic'in uzaklığı  
 Bir kol kadar.



Bu yaz ömrüm geceleri  
 Çokluk bu kahvede geçti  
 Kahvenin bahçesinde  
 Ağaçların altı  
 Boydan boya mermer masa  
 Ağaçlar dedimse  
 Çam ve akasya.

Ufukta gün sönüyor  
 Güneş bıraktı bizi  
 Halic'e bakarak  
 İçelim kahvemizi.

Kahvenin ön tarafı  
 Bir asfalt cadde  
 Geçilmez taşıttan akşamları  
 Taksiler sel halinde.

Çekelim üstümüze  
 O eski yalnızlığı  
 Ufukta gün sönüyor  
 Asfaltta, gerimizde  
 Taksilerin çılgılığı  
 Çarklar dönüyor.

Birisi oturmuş bahçede  
 Gelip geçeni görüyor  
 Adamlar çıkıyor yokuştan  
 İniyor adamlar yokuşu  
 Tozlu bir yol geliyor  
 İzbe evlerden doğru.

Saatler geçiyor  
 Bir gündüzü yaşarken Beyoğlu  
 Üflemiş lambasını karanlıkta  
 Uyuyor  
 Kasımpaşa.

Bu yaz ömrüm geceleri  
 Şişhane yokuşunda  
 Çokluk bu kahvede geçti.  
 Bir geceydi, gözlerim.  
 Bir kıza ilişti.

Çökmüş üzerine  
Gündüzün yorgunluğu  
Kuyu gibi derinde  
Uyurken Kasımpaşa  
Yanında bir delikanlı  
Yukarı çıkıyordu.

İlk görüşüm bu kadarla kaldı  
Bir başka gece gene  
Önümden geçti  
Yanında iki delikanlı,  
İçmişti.

Beyoğlu'ndan Kasımpaşa'ya  
İnmek fena  
Kasımpaşa'dan Beyoğlu'na  
Çıkmak iyi  
Kasımpaşa yolları  
Çıkışlı, inişli.

Taşıtlar ne de çok arkada  
Söndürmüş lambasını  
Uyurken Kasımpaşa  
Işıklar içinde Beyoğlu  
Uyanır hayata.

O kız başka geceler de göründü  
Yokuş yukarı  
Sayıları değişen erkeklerle  
Beyoğlu'ndan yana saptı.

Kasımpaşa yolları  
İnişli, çıkışlı  
Yüzü koyu karanlıklar mahşeri  
Yalnızdı  
Bir gece gölge gibi  
Kaydı yokuş aşağı.

Bu şiir senin için Elif  
Yazarken seninle doluydum  
Asıl adın başka olsa bile  
Kıştı gece yarısı  
Kasımpaşa önlerinde

Yazarken seninle doluydum  
İncecikten yağan kar  
Tozuyordu Elif diye  
Adını Elif koydum.

(Varlık, 367, 1 Şubat 1951)

## NİNELER

Küçüldünüz temelli  
Çocuklar kadarsınız.  
Halinizden belli  
Hâtıralarla yaşarsınız.

Nineler, gece gündüz aklınız  
Dünyasını sürmemiş  
Oğlunuza gider.  
Muradına ermemiş  
Yavrunuza gider.

Mesut yuvanız vardı  
Yiğit kocanız vardı  
Şunun bunun elinde  
Hor tutulursunuz  
Ağrınıza gider.

Ya çoğunuz inmeli  
Ya gözünüz perdeli  
Ağır işitir kulağınız.

Nineler yazık oldu size  
Oğlunuzun, kızınızın  
Arkasına kaldınız.

(Yenilikler, 4-5, Ağustos 1946)

## YIKIK DUVAR

Çıkmak istedim üste  
Altlarına aldılar.  
Yükseklerdeydi gözüm  
Düştüm sayelerinde  
Rahatladılar.

Bari onlar ilerleseydi  
Eski tas, eski hamam  
Oldukları yerde kendileri.

İçlerinde rasladıklarım var  
Beni kurban ettiklerini  
Belli ediyorum halimle  
Bakmadan geçiyorlar.

(*Varlık*, 331, 1 Şubat 1948)

## DÜNYA

Hani nerde  
Gönül rahatı  
Bana verdiğin şeylerde  
Herkesin gözü kaldı.

Hey dünya, hain dünya!  
Bana verdiğin de ne  
İki dilim ekmek, bir yudum su  
Ama beri yanda, beri yanda  
Dağlar gibi korku.

Böyle bağış yerinde dursun  
Al malını geriye  
Senin olsun.

(*Kaynak*, 1, 1 Ocak 1948)

## FIKRA

Kılık kıyafetine dikkat etmeli insan  
Kimse bakmıyor bana  
Üstüm başım perişan.

Sırtında  
Samur kürkün olunca  
Beysin, paşasın  
İlâhi Nasreddin Hoca  
Kürküyle yaşasın!

(*Varlık*, 354, 1 Ocak 1950)

## KUMAR

Herkes fikrini söyledi  
Bu hususta.  
Benim de bir sözüm var  
Sorulursa.

Hayat düzenle dolsun da  
Kumar olmasın, kabil mi?  
Hayat kumara benzer  
Nerde bende o tâlih  
Hiç el tutamıyorum.

Karaya vurmuş balık gibi kumda  
Çırpın dur.

(*Sanat ve Edebiyat Gazetesi*, 43-44, 1 Kasım 1947)

## İTHAF EDİLEMEYEN ŞİİR

Anlayamadım gitti  
Bizde hiç bilinmiyor  
Dost kıymeti.  
Ben onun kahrını  
Yıllar yılı çekeyim de  
Bir gün demesin  
Behçet ne halde.

Kendi derdimi bâzan  
Anlatmaya kalksam  
Yerden yere vuruyor.

Bâzan yüze gülücü  
Arkadan kuyu kazıyor  
Baksan başka zaman  
Evliyâya benziyor.

Bâzan iş olsun diye  
Bir laf çıkarıyor  
Herkes beni bilmez ki  
Çoğu sâhi sanıyor.

Anlayamadım gitti  
Bizde hiç bilinmiyor  
Dost kıymeti.

(*Varlık*, 339, 1 Ekim 1948)

#### CEVHER

Veremedim cevherimin hakkını  
Ellerime bakındı  
Avuç avuç tenhâlık.

Millet düşmüş paralı iş peşine,  
Hayatımı ben harcadım boşuna.

Anladın ya insanlardan farkını  
Peynir ekmek yemişim ben aklımı  
Para, para, dünyalık.

(*Yeditepe*, 2, 15 Nisan 1950)

#### BAYRAM ZİYARETİ

Gidecek yeri olmayan biri  
Aslanları görmeye parka gitti.

Aslanlar taştan  
O bir insan  
Nasıl anlaşırlar?

Anlaştılar.

(*Varlık*, 313, Ağustos 1946)

#### BÂRİ

Elimizi çabuk turalım  
Nöbeti savan savana  
Sıra bize geliyor.  
— Yaşamadık ki ölmesi olsun!

Bâri biz de biraz bir dem sürelim  
Şu dünyada ne var ne yok görelim  
Görelim de ondan sonra ölelim,  
— Olunca böylesi olsun!

(*Varlık*, 334, 1 Mayıs 1948)

## LÂDES

Vaktiyle yazdığım gibi:  
Uzayacağa benzer  
Tutuştüğümüz lâdes.

Bak, kaç sene geçti  
Aldatamadın beni  
Ölüm kardeş!

## SİZİN HİKÂYENİZ

Beklersiniz hastalığınız geçsin  
Bir şeyiniz kalmasın bahara,  
Hayatınızı bir yoluna koymanın  
Sırası ondan sonra.

Karlı yağışlı havalar  
Düzelir sonunda,  
Hiç eski sözünüzde mi durursunuz  
Mevsim bahar, sizde sıhhat olsun da.

Sizi eve bağlayan bir şey yok,  
Hürsünüz uçan kuş gibi.  
Parasızlık bu sefer de bahaneniz,  
Canım, ne zaman paranız olmuş ki!

Yaz yine öylesine biter  
Daldan dala, sorumsuz.  
Sonbahar yağmurları başlayınca  
Yine kötümser olursunuz.

Çocukların karşısında  
Sızlar gönlünüzün bir yeri,  
Size de uzansın istersiniz  
Bir kadının elleri.

Siz de bir yuva kuracaksınız,  
Artık kararınız karar.  
Hayat pahalı, geçim zormuş  
Olsun istediği kadar.

Bu iş yeşermiş ekinlerin  
Birden kurumasına benzer,  
Bir çığ gibi düşmüştür yolunuza  
Hesapta olmayan engel.

Meselâ bir felâket  
Kopmuştur evinizde,  
Katlanacaksınız  
Ne var ki elinizde.

Bir sürü bağlarla çevrilisiniz  
Koparıp da başlamanız kaşıl değil hayata,  
Karanlık kaderlerin kurbanı  
Kaldınız ortalarda.

Ölüm, ölüm! Uzaktan uzaktan,  
Sesleriyle büyülü gibisiniz.  
Gittikçe kararan bu dünyadan  
Canım, siz de bu şekilde gidiniz.

(Varlık, 343, 1 Şubat 1949)

## HÜLYÂLARIN ŞİİRİ

Uzun gece nasıl geçer başka türlü  
Hülyâlara haydi dedim fırsat  
Hülyâlar beni başka âlemlere götürdü.

Bir Uzak-Doğu şehrinde buldum kendimi  
Arabacı çekçeğini sürdü  
Geçtim Tibet'e  
Dalay-Lama borusunu üfürdü  
Bir tepe:  
Everest.  
Altımdaki dağlar nokta kadar  
Vahşi ve hür bir türküyü  
Söylüyordu rüzgâr.



Bir şimşek hızla aktı yanımdan  
 Bu da iş mi  
 Hülyâların seccadesinde  
 Benim gibi gitmiş mi?

İndim bir başka diyâra  
 Unuttum şimdi neresi  
 Hep varlıkları gördüm  
 Darlık yok gibi dünyada.

Bir güzelim şehir  
 Gökyüzü berrak  
 Evlerinde  
 Mesut insanlar kaynaşır.

Lambamı yaktım ki  
 Sisli İstanbul, çıplak oda  
 Yok içinde gördüklerimin biri  
 Güldüm: Ben kim oluyorum da  
 Yazıyorum hülyâların şiirini.

(Yeditepe, 8, 1 Eylül 1950)

#### UYKUSUZ GECEDE DÖRTLÜKLER

Gece öylesine kahrılı  
 Uykum kaçtı  
 Şiir yazdım  
 Sabaha karşı.

Hikâye? Hayır!  
 Parça parça hikâyeler belki  
 Bağintisiz hâtıralar  
 Bir araya geldi.

Bir köy, anızlar kesmiş tabanlarımı,  
 Şehirlere getirildim sonra.  
 Çocuk anasız kaldı mı  
 İşten geçmiş ola.

Bir kız, barlara büyüyor,  
 Şu anda duymakta erkeği.  
 İyaz göğsünde kirli  
 Evinin ekmeği.

Bir tohum, bula bula orasını bulmuş,  
Bir uçurum kenarı, bağı açık sellere.  
Meydanda öteki fidanların kaderi,  
Görmemiş olsa hadi neyse.

Sen, yaşadın kaç sene yaşadınsa,  
Silinip gittin, bir gölge gibi.  
Gibisi fazla,  
Bir gölgesin fotoğraflarda şimdi.

Bir sevgili, dinlememiş evini,  
İnanmış varmış size.  
Bir sıcaklık duymaz mısınız,  
Ellerinizde?

Bir yara, uzanır çok defa yıllara  
Atar topraklarını bir ordan, bir ordan  
Köstebekler gibi alttan alta,  
Yeşeren öbekler gibi yağmurdan.

Bir kadın, Havvâ'nın yatağında  
Tam da ay buluta girdi  
Hülyâların burasında  
Üç nokta yahut çizgi.

Düşünce, yüzyıllardır insanların içinde  
Yaşıyor, herhangi bir düşünce.  
Olup biten bunca şeye karşılık  
Ölmüyor, öldürsünler mümkünse.

Şiir, onbir dörtlük, onbiri de başka  
Böyle olacağını biliyordum,  
Başlarken de söyledim ya  
Uykusuzum.

(Yeni Şiirler, 1950 [Varlık Yayınları])

## KAR FIRTINASI

Kapalı oda, aylardan temmuz  
Hesap kitap yormuş zihnimi  
İçim geçti, daldım  
Yine ben o ihtiyardım:

Yaşadım eski bir şiirimi.  
 Bulandı birden ayna:  
 Ak saçlı bir adam belirdi  
 Uzandı geçmiş zamana.

İlk okul, lise, üniversite  
 Sevda çılgınlıkları  
 Aklımda yok sandığım yıllar  
 Hastalıklar, soğuk algınlıkları  
 Belimi büken kahırlar.

Uzun bir gezintiden sonra  
 Gülümsedim aynada mahzun  
 Mahzun da söz mü  
 Bunun tamamen aksi  
 Bir hal içinde  
 Görüyordum yüzümü  
 Yüzüm hayal içinde.

(Yenilikler, 1, Şubat 1946)

#### DALİLA

Siz hiç ömrünüzde  
 Dağbaşlarından geçtiniz mi  
 Deli boranlar gördünüzse  
 Anlarsınız halimi.

Çocukluğumdan bugüne  
 Bir tipiye tutuldum  
 Kuzey buz denizlerinde  
 Saplanıp kalmış bir gemi.

Telâşlanma, yakında  
 Yakındası yok artık  
 Gençlik böyle olursa  
 Felâket ihtiyarlık.

(Varlık, 356, 1 Mart 1950)

## YAKARIŞ

Allahım, çocukluğumda olurdu her ne dersem:  
Annem rüyalarım gelirdi mezarından,  
Ninem Çarşamba pazarından  
Haftalık erzak alırdı.

Allahım, görüyorsun, üşümüşüm,  
Uzatsan da sıcak kanatlarını  
Altına giriversem.

(*Varlık*, 304-305, 1-15 Mart 1946)

## DENİZALTI

Milyonlar gözüdür kayıta  
Aslında bilinmez ne kadardır  
Bir ülkenin halkı.  
Harb patladı, nüfus azaldı  
Çehreler ufaldı.  
Toprağın üstü kan içinde yüzdü  
Ölüleri yerleştirmekte  
Âciz gökyüzü.

Zırhlılar gittikten sonra  
Deniz üstü dalgasız  
Sormalı balıklara  
Nasıldır deniz altı.

İnsanlık sevgisi lafta kaldı.

(*Yenilikler*, 2, Mart-Nisan 1946)

## KAYDI SİLİNEN

Nerden bilirdim güzel şafaklardan,  
Tatlı batılardan başka  
Kızılıklar göreceğimi.  
Nerden bilirdim yâdelde  
Savaş meydanında öleceğimi.

Norveç tarlalarından birinde  
Cesedimi buldu bir köylü kadını,  
Baş ucumda ağladığına göre  
Oğluna benzetmiş olmalı.

Köhne kaydı siler gibi  
Düştüler beni  
Tabur mevcudundan.

Üstümde yazılı eşya  
Alınmadı geriye,  
Zimmetimde görünüyor.

(*Yaratış*, 9, 1 Mart 1946)

#### ARANAĞME

İ langi bir, hangi iki  
Duvarlar, duvarlar  
Boy boy hisarlar gibi.  
Birinciye aşınca  
Öbürü daha yüksek.  
İkinciye aşınca  
Öbürü daha yüksek.

Defedin şu herifi  
Geçmiş de karşıma  
Gülüyor keyifli.

Sana göre hava hoş  
Dünyan dünya.  
Bir de gel de bize sor  
Can burnumun ucunda.

(*Varlık*, 344, 1 Mart 1949)

#### KAZIKÇILAR YOKUŞU

Hiç aklından geçer miydi  
Sana kalsın meydan  
İ laydi, işin rasgitti.

İstif istif üstüne  
Katar katar develer  
Millet yükünü tutmuş  
Sen de tut be birader.

Elinde bir gümüş tasma  
Tak boynuna her gelenin  
Gözünün yaşına bakma.

İşleri baştan başa hile  
Benim diyenleri çok gördük.  
Bırakmaz bizi böyle  
Allah büyük.

(*Varlık*, 333, 1 Nisan 1948)

#### YENİ YILA GİRERKEN

Yeni yıl mı, karakış.  
Duvarlara ipleri  
Gerdin mi  
Kurusun çamaşırımız.  
Yaşlanmak, bırak yaşlanmayı.  
Soğuk demişler buna  
Rüzgâr gelen camlara  
Kâğıt sıvadin mı?

Başka odamız da yok  
Bir misafir gelirse.  
Ne çıkar, çoluk çocuk  
Otururuz böylece.

Karakışın ettikleri.  
Aldırma, yaz aylarını düşün  
Bir kaderi yaşayıp bizim gibi  
Çocuğumuz büyüsün.

#### KIŞ AYLARI

Kış ayları boyunca  
Ecel kıydı çoğumuza.

Şubat hasatla geçti  
Mart ayı, dert ayı  
Kan kusmayı öğretti  
Anamıza, oğlumıza.

Devran büktü belimizi  
Geçme kapım önünden  
Görüyorsun halimizi.

(Varlık, 345, 1 Nisan 1949)

#### OMZUMDAKİ CENAZE

Sen  
Çocuk arabalarında  
Gezdin mi küçükken,  
Otomobil yüzü  
Gördün mü ömründe,  
Zavallı adam  
Şık taşıtlara binemedi  
Öldün mü nihayet?

(Sanat ve Edebiyat Gazetesi, 43-44, 1 Kasım 1947)

#### BUĞULU CAM

Gökleri yıldızları geç bir kalem  
Bırak mâzi malı bu ağızları  
Bak ne düşünmekte elâlem  
Kaşık kadar kaldı yurdunun kızları  
Bu bahar vakti verem  
Aldı gıdâsızları.

Geçim derdi canımıza tak dedi  
Gel de bahset havadan sudan  
Kalmadı yaşamının eski tadı  
Nerdesiniz yurdumun bolluk çağları  
Kalkın da artık derin uykudan  
Emrinize verelim mıs râları.

(Varlık, 321, 1 Nisan 1947)

## LAMBA

Başkası olsa  
Çıldırır bu karanlıkta.

Konsolumun üstünde  
Bir lamba eski  
Kalkıp yaktığım gibi  
Rüzgâr mı ne  
Sönüyor.

Şişesinin etrafına  
Siper ettim ellerimi  
Sönüyor.

Anlaşılan yağdı bitti  
Sonra  
Sonrası hiç tabi.

Öteki odalarda  
Lambalar  
Yanıyor.

(Varlık, 347, 1 Haziran 1949)

## DEĞİŞEN DÜNYA

Çocukluğumun geçtiği sokakta  
Biraz dolaşayım dedim  
Şimdi oturduğum yerden uzakta.

Öyle bir hüznün çöktü ki içime  
Ne bileyim,  
Ağlıyasım geldi kendi kendime.

İnsanları değişmişti  
Ondan belki de.  
Sonra pek çok evlerin yerinde  
Yeni yeni binalar belirmişti.

Ahtapotlar gibi apartımanlar  
Buraya da salmış kollarını  
Yoksul aileler çekilmişler  
Satıp savıp mallarını.



Böyle böyle benim eski mahalle  
Hoyrat servetlerin karşısında  
Silinip gitmiş bile.

Eski günler neredesiniz  
Açın kapınızı da evinize gireyim  
Ama nerde o evler  
Ne bileyim.

Şimdi anam ağlıyor  
Zenginliği, fakirliği  
İnsan zamanla anlıyor.

(Yeni Şiirler, 1949 [Varlık Yayınları])

### ALİCENGİZ

Alicengiz'e ilk defa  
Masallarda rasladım.  
Dervişin bütün fendini  
Dervişe karşı kullandı  
Kurtardı kendini.

Alicengiz'e sonradan  
Hayatta da rasladım.  
En müşkül durumlarda  
Zeki, hem de nasıl, cin gibi  
Sıyrılıyordu kolayca.

Alicengiz'den bu işin  
Sırrını sordum.  
Tehlike var baktın ki  
Hemen kılık değiştir  
Benim yaptığımı yap, dedi,  
Yerine göre tavşan ol  
Yerine göre tilki.

Taklit etmek istedim Alicengiz'i  
Hayır, kolay değil, hayır  
Elma olmak ellerde  
Bıçaklar hazır iken,  
Serçe olmak dallarda  
Atmaca nâzır iken.

(Yazı, 3, 15 Nisan 1949)

## MASKELİ BALO

Siz gene o maskeli balodan döndünüz,  
– Ben bu ismi verdim hayata –  
Duracak haliniz kalmadı ayakta,  
Soyunup dökünüz.

Siz kurt oğlu kurtsunuz  
Bir ben biliyorum sizi  
Bir ben görüyorum, kuzu postuna girdiğinizi,  
Bravo, gene nasıl da yutturdunuz!

Gene parmağım ağzımda kaldı  
Mâsumluk akıyordu yüzünüzden,  
Gene nasıl da çevirdiniz üstünüzden  
Dünyanın düşman bakışını kurtlara karşı.

Yaklaştılar yanınıza korkusuz  
Gene herbirini, kıstırdınız, gizli  
Tıkır tıkır yürütürken işinizi  
Gene bıyık altından gülüyordunuz.

Maskeli balo bitti, gene gece, evinize döndünüz  
Ayakta duracak haliniz kalmadı şimdi  
Bakmayın aynalara, aynalar kirli  
Aynalarda rezil olur yüzünüz.

(Varlık, 351, 1/Ekim 1949)

## OYUN 4 TABLO

— Hasta olsan suya hasret  
— Ben bir hasta olsam ilkin  
Yanan tutuşan alnımda  
Yalnız senin serinliğin.

— Yorgun olsan iş dönüşü  
— Ben bir yorgun olsam akşam  
Sendeki dermanı  
Kimselerde bulamam.

— Şiir yazsan gönlünce  
 — Ben bir şiir yazsam gece  
 Sen sevinirsin  
 Herkeslerden önce.

— Ben senin yolunda  
 Yaya kaldım, yoruldum.  
 Şimdi kızsam da sana  
 Ölsen ardında  
 Ağlayanın ben olurum.

(*Vatan*, 13 Haziran 1954)

BİZ

Hayatımızın duvarı  
 Yağın dağlara dayalı  
 Yaşamak bu dünyada  
 Dayanmaya bağlı.

Caddeler adam almıyor  
 Tutulmuş sokak başları  
 Kendimize bir yol açmalı  
 Geçecek kadar.

Değirmeni döndürmek zor  
 Tek başına  
 İlele bu zamanda  
 Erkeğin kazancı yetmiyor.

İliç de açgözlü değiliz  
 Ne yapalım fazlasını  
 Yetecek kadar  
 Karnımız doymalı.

Sen gel benim yamacıma  
 Tut elimden benim sıkı  
 Yaşamak bizim de hakkımız  
 Kaldı ki.

(*Varlık*, 368, 1 Mart 1951)

## ZİNCİR

Pazar günleri fena  
Kapanıp kalmak odalarda,  
Penceremin önü sokak  
Bakıyorum arada.

Bakmak başlıbaşına bir iş  
Görmek inceden inceye,  
Ne güzel günler geçmiş  
Bugüne gelinceye.

Bugün - - bugün iyi  
Belki de hepsinden,  
Yarının ne olacağı  
Şimdiden bilinir mi?

Bilinir, geceler karanlıktır  
Gündüzler, evet, aydınlık.  
Ona göre güneşler doğsa bâri,  
Geceler içinde kaldık.

Geceler dedim aklıma geldi:  
Uyurken, sızlıyor, duyuyorum  
Söküklerin üstünde  
Anacığımın elleri.

Eller kimi zaman el kalır  
Çokluk çıkar ellikten,  
Doğrudur şairlerin sözleri:  
Her şeyde bir parıltı güzellikten.

Çalışan eller güzeldir,  
Elleriyle bir nine  
Çizgi çizgi, kırış kırış  
Ellerini görme.

Görmek başlıbaşına bir iş.  
Bakmak hattâ karıncaya.  
Evet, söz gelişi, neler yok ki  
Ona varıncaya.

Var git şairlere  
Sor onlardan hayatı,  
Şairlerin yazdıkları  
Çok işimize yarar.

İşler.. Açma o bahsi!  
Akşamları bulmak zordur zor,  
Şöyle bir oh demeden  
Hafta sona eriyor.

Hafta sonu, yani pazar  
Pazar günleri fena,  
Olmayacak hülyâlar  
İnsanı sardıktan sonra.

(Varlık, 349, 1 Ağustos 1949)

### ÜÇ TURUNÇLAR

Üç Turunçlar'a aşkım  
Önüne geçilmez oldu baktım  
Yallah deyip atladım atıma  
Şehzadenin yaptığını yaptım.

Köşk, köşkün önünde çeşme  
Kurnanın birinden kan akar, birinden irin  
Her iki lülesinden çeşmenin  
İçtim, içince

Aslan, aslanın önünde ot  
At, atın önünde et  
Otu ata, eti aslana verdim  
Verince

İki kapı çıktı karşıma  
Biri açık ardına kadar  
Biri yıllardır kapalı  
Açığımı kapadım  
Açtım kapalı olanı  
Açınca

Has Bahçe  
Üç Turunçlar Has Bahçe'de asılı  
Üçünü de aldım  
Bastım atıma kamçıyı.

Buraya kadar  
İş kolay  
Çatallaştı sonrası  
Yolum ne kadar da biçimsiz  
Bir çöl ortası.

Git babam git  
Kestim turuncun birini  
Şehzadem su, şehzadem su  
Su hani?

Kan ter içinde  
Çöller boyunca  
İkinciye keserim dedim  
Su bulunca.

Git babam git  
Bir birikinti  
Yağmurlardan kalma  
Kestim ikinci turuncu  
Şehzadem su, şehzadem su  
Dudağını değdirecekti suya  
Su kurudu.

Bağlar bir düşünce elini kolunu  
Susuz olmaz bu iş ahab saklama  
Masallarda şehzade  
Muradına ermiş ama  
Önce bulmuş suyunu.

(Varlık, 363, 1 Ekim 1950)

## DUMAN

Bir dumanla dolmuş dünya  
Boğucu bir duman  
El yazması bir kitapta  
Bir hikâye okudum:

Bakırcılar bir zaman  
Bir koca kazan yaptılar.  
Bakırcılar gece oldu, evlerine gittiler  
Kazan kaldı dükkânda  
Sabah ola, aşlar pişe  
Sabah ola, o da gide  
Bakırcılar gittiler  
Kazan kaldı dükkânda.

Kazan bekler  
Saatler geçer gece  
Bir büyücü gelir girer içeri  
Çalıp gider bu kazanı gizlice.

Issız bir dağ başında  
Ateş yakar büyücü  
Yanma ateşim yanma  
Ateşin elinde mi?  
İçinde tılsımlı su  
Kazanım kaynama  
Kazanın elinde mi?

Şeytan gelir, sorar  
Kaynattığın kazana  
Açlık, ölüm kattın mı?  
Kattım.  
Fitne, fesat attın mı?  
Attım.  
Kaynar kazan,  
Kaynadıkça kara kara  
Bir duman  
Vurur gider dağlara.

Karşı yatan yüce dağlar  
Eğilin de duman geçe!  
Dağlar sâf, çocuk gibi  
Kötülük olduğun ne bile?  
Dağlardan esen rüzgâr  
Dumanı iletin hele!  
Rüzgâr sâf, çocuk gibi  
Kötülük olduğun ne bile?

Duman aşar dağları  
Azar azar  
Şehirlere, köylere  
Duman uzar.

Odalara, evlere  
Duman sızar,  
Gören gözler görmez olur  
Duman girer kıvrıla kıvrıla  
İnsanların kalblerine kadar.

Göz gözü görmüyor bu zamanda  
Bu dumanı yok etmenin çâresi  
Kitap yazmıyor.

## ÖLÜ UTANIYOR

Elim hiçbir işe yatmadı,  
Ömür sürdüm faydasız.  
Yaşamaz, öldürdüm  
Siz olmasanız.

Pek çoğunuz benim için sıkıntıya girdi,  
Sırtınızda yük gibiydim âdeta.  
Bir yardımınız daha lâzım şimdi  
Size zahmet, son defa.

Ormanlardan odunumu getirdiğiniz gibi,  
Fırınlarda hamurumu pişirdiğiniz gibi,  
Lütfen beni mezarıma bırakıverin  
Bilddiğiniz gibi.

(Yirminci Asır, 1, 20 Ocak 1947)



## DAĞLARDA ATEŞLER YANDIKÇA

Oda karanlık  
Odadan dışarı çık  
Şehir karanlık  
Şehirden dışarı çık  
Korkma  
Yürü bir hayli yürü  
Gördün mü  
Dağlar başladı artık.

Korkun dağlır rüzgârda  
Bekle biraz  
Dağlarda ateşler yandıkça  
Karanlıktan korkulmaz.

Dağlar karanlık  
Dağlara yukarı çık  
Korkma  
Yürü bir hayli yürü  
Az daha yukarı çık  
Birbirinden uzakta  
Gördün mü  
Ateşler parladı artık.

Şimdi dağlar kaldı yine ardında  
Odan yeni karanlığı, ölümü  
Dağlarda ateşler yandıkça  
Karanlıktan korkulmazmış, gördün mü?

(Yeditepe, 4, 15 Mayıs 1950)

## ÖLÜMDEN SONRA

Bana günün birinde  
İstedığınız şeyi  
Söyleyebilirsiniz  
Ölülere hükmetmek mâdem sağların elinde  
İstedığınız gibi  
Görebilirsiniz  
Beni günün birinde.

Ey yazdığım şiirlere ilham veren insanlar  
Benim işim sizinle!

Ölüm bir yüksek dağdır  
Yüksek dağlarda çevre yok  
Ömrüm dolup ölünce  
Yaşadığımdan da hür  
Geleceğim ben size!

Bu benim yazdıklarım  
Kendi halim mi sade  
Yaşadığım çevreden  
Bir ses kalsın istedim  
Şu koskoca dünyada.

# EVLER

1. Basım: Yeditepe Yayınları, İstanbul, Şubat 1953
2. Basım: De Yayınevi, İstanbul, Temmuz 1968

## EVİN HALLERİ

Evin yalın hali  
İster cüce, ister dev  
Camlarında perde yok  
Bomboş, ev.

Evin -i hali, sabah,  
Geciktiniz haydi!  
Uykuların tatlandığı sularda  
Bırakacaksınız evi.

Evin -e hali, gün boyu,  
Ha gayret emektar deve!  
Sırtınızda yılların yorgunluğu  
Akşam erkenden eve.

Evin -de hali, saadet,  
Isınmak ocaktaki alevde  
Sönmüş yıldızlara karşı  
Işıklar varsa evde.

Evin -den hali, uzaksınız,  
Hattâ içinde yaşarken  
Aşkların, ölümlerin omzunda  
Ayrılmak varken evden.

(Varlık, 383, 1 Haziran 1952)

## ÖLÜ ÇİZGİ

Bir zehir  
Birikir odalarda,  
Almaz ki veresin rüzgâra  
Rüzgâr deli değil.

Birden yayılır kanda  
Kararır dört yan.  
Bir çöküntü başlar yaşamanda  
Her şeyin değersizleştiği an.

Deniz mi bu, geçilmez  
Aşılmaz dağ mı?  
Tam bana göre, uyuşuk..  
Miskinlik gibi var mı?

Nedir seni saran bu sis  
Yok dünyalarda tad.  
Kuvvetsiz..  
Böyle daha rahat.

Yaşamışım kaç para  
Mezar taşları neci?  
Deli gibi sarılısam da hayata  
Kalacak nesi var ki?

Kitaplar seslenir, yüksekte, mağrur:  
— Gel bize, kurtul, gel!  
Almanızla bırakmanız bir olur,  
Böyle daha güzel.

Sokaklar seslenir, akpak, temiz:  
— Hadi gel, avunursun!  
Bütün sokaklardan öğrenirsiniz,  
Avunmak şöyle dursun.

Aşklar seslenir, çekingen, tatlı..  
Ama inanma, maske!  
Övünülür bir tarafım kalmadı  
Düşmanlarım sevinsinler, daha ne!

Ölü çizgileri dünyanın  
Biz sizin esiriniz,  
İster bırakın  
Öldürün isterseniz!

Derken kalkar perde:  
Bu ırmaklar benimçin bir daha akar mı?  
Özledim hani nerde  
Yaşamak gibi var mı?

(Yeni Şiirler, 1952 [Varlık Yayınları])

## KUMAŞ

Uykular, rahatınız  
Aydınlığımla bitti.  
Hadi artık kalkınız,  
Geciktiniz, haydi!

Erkekler, siz  
Çalışkan, mert..  
Yeter ki isteyiniz,  
Çeşmeler cömert.

Kadınlar, siz  
İçerde  
Elleriniz suda beyaz,  
Ateşlerde pembe.

Tembellik ağırdır,  
Zor eritir geceniz.  
Işığında yundukça  
Hafifleyeceksiniz.

Dünyanın tezgâhına  
-Benim adım güneş-  
Taktım ipliklerimi,  
Dokunsun kumaş.

## EVLERLE SAVAŞ

Körükler cılız olmak  
Evlerin hiddetini,  
Evlerle savaşımız  
Savaşların çetini.

Evler her gün yollar bizi dışarı:  
— Git, getir!  
Emredilen ekmeği akşamları  
Alın terlerimiz getirecektir.

Evler ezer insanları dağ gibi,  
Dışardan küçücük!  
Çeker evler boynumuzdaki ipi:  
Taşı develerce yük!

Nedir anlamıyorum  
Evlerdeki hırsı:  
Cansızlarla birlik  
Canlılara karşı.

Tencerenin azgınlığı başta,  
Sofralarla beraber: — Getir!  
Dünya durdukça  
Tencere pişirecek, sofraya eritecektir.

Eşyaların azgınlığı tamam  
Hepsi evlerden taraf.  
Kopar musluk, kırılır cam  
Hiç yoktan bir masraf.

Geri mi kalır kumaş, deri  
Onlar da zalim, kalleş.  
Alalı kaç gün oldu  
Eskir üst baş.

Erzaklar halimizden anlasa ya,  
Anlamaz.  
Biter sabun, biter şeker, biter yağ  
Biter gaz.

Bir yılan güneşlerde uyanmış  
Ateş yak, der oda.  
Dışarda karakış  
İstersen yakma.

Körükler cılız olmak  
Evlerin hiddetini,  
Evlerle savaşımız  
Savaşların çetini.

(Seçilmiş Hikâyeler Dergisi, 3, 12 Haziran 1952)

## KURŞUN

Bitkinim, bitkinsin  
Saçlar ağarır ümitlerle beraber  
İnsanın evi olması  
Büyülenmiş gibisin.

Satırlarda soldu yüzün  
Kalabalık evlerde eğreti  
Üzgünüm, üzgünsün  
Mumlar eridi.

Sokaklar, eğlenceler uzakta  
Farkında bile değilsin  
Hasadını esirgeyen toprakta  
Bitkinim, bitkinsin.

Çökmüş siperlerden kurtulan yorgun  
Askerleri düşün  
Yer altında saatler  
Yılları ömrümüzün.

Bilmezden gelsek de  
Gün sönmeye başladı  
Seneler eriyor cenkte  
Yaşamaya vakit kalacak mı?

Diyelim kurtardık hayatı  
Ya ansızın yalnızsak  
Ya külçeleşir de ayaklar  
Yürüyemez olursak?

Yahut askerleri düşün  
Tam çıkmışlar siperden  
Bakıyorsun  
Pusudaki tepelerden bir kurşun.

(Yeditepe, 29, 15 Ocak 1953)

## SERİN MAVİ

Dağ köyleri serin, kıyıları mavi  
Yaz sıcaklığında şehir  
Bunaltır beni.

Hava yapışkan yağlı  
Kalkıp bir yere gitsem  
Yollarım bağlı.



Kıskanıyorum kuşları  
Ben uçmasını bilsem  
Uçmak serin ve mavi.

Yaşa nasıl yaşadıysa anan baban  
Öndekine uyar arka tekerlek  
Git gel aynı yollardan  
Aynı arabayı çekerek.

Çocuk dört duvarın içinde hür  
Havasız odalarda kirli sokağa karşı  
Pencere gerisinde solgun bir çiçek büyür  
Düşünür kırık saksı.

Yattığın yerden senin de  
Bulutlar görünür mü  
Seyret gökyüzünü  
Bir cam genişliğinde.

(Yeditepe, 21, 15 Eylül 1952)

RAF

Döküntülerin yattığı  
Bir müze gibi kiler.  
Elbiseler, paketler, tahtalar artığı  
Düğmeler, ipler, paslı çiviler.

Kilerimin rafı  
Örtüsü kötü,  
Üstüne baktım  
Bir dolu kutu.

Kutularda kişiler  
Toz toprak, süprüntülük.  
Seni anlatmada kiler  
Bütün şiirler güdük.

(Yeditepe, 12, 1 Mayıs 1952)

## FARELİ KÖY

Farelerle dolmuş dünya  
Kavalımı öttürsem  
Fareleri bu köyden  
Alıp götürsem.

Fareler gitse bayram  
Sevinse cümle âlem  
Sigaramı tüttürsem.

(Varlık, 369, 1 Nisan 1951)

## PERİLİ EV

Bak, masa, işte  
Yerini bulmuş şimdi.  
Biz yokken bu eve  
Besbelli biri girdi.

Allahım, çamaşır  
Yıkanmış, ütülü!  
Ben giderken bu kitap  
Yere düşmüştü.

İçemezdim suyundan  
Dibi yosundu, sahi!  
İmkânı yok inanmam  
Bu başka sürahi.

Emektar çul keçe  
Yeni gibi tertemiz.  
Ocakta ateş yanıyor  
Yanıyor lambamız.

Hemen yatasım geldi  
Bir hal olmuş perice,  
Tüyden hafif  
Yatağıma değince.

Cezmiş eşyada belli  
Bir kadının elleri.

(Varlık, 378, 1 Ocak 1952)

## BİR EV BİR ÇOCUK

Gençten bir adamdı  
Hikâyesi gayet kısa.

Yıllar yılı tek başına yaşadı  
Bir gün rasladı bir kıza.

Düşündüler, birlikte yürüseler  
Ömür geçiyor nasılsa.

Şimdi içine bir ev, bir de çocuk girer  
Aşkları yazılsa.

(*Türk Dili*, 10, 1 Temmuz 1952)

## MAVİ IŞIK

Sen bir çiçeksin  
Annen saksı,  
Azıcık hastalansan  
Odalar yaşlı.

Sevincimiz, üzüntümüz  
Hep sana bağlı,  
Senden gelir gücümüz  
Doğan güne karşı.

Bizim çocukluğumuz  
Karanlık, paslı..  
Sen güneşlerde yaşa  
Altın saçlı!

Gökten düşen mavi ışık,  
Mavi ışıklarda dünya.  
Evlerin yaşaması  
Sen olunca.

(*Varlık*, 391, 1 Şubat 1953)

## ÇİZGİ

Yazdıklarımı duymak  
Belki yalnız bana vergi,  
Düşsem de karanlığa bakan yok  
Aydınlık bir çizgi.

Kader aynı kader, şu farkla:  
Size işlemeyen şeyler  
Derinden yaşamakla  
İçerimde yer eder.

Siz küçülürken ölüme  
Büyürüm birken iki,  
Çizgilerimle gelir ömrüme  
Halil İbrahim bereketi.

İsteseniz yazarsınız, kolay!  
Ağırbaşlısınız, çocukça..  
Silinmeden o güzelim gölgeniz,  
Parlayınız ufukta.

Ufukların gerisi  
Akıntıya kürek..  
Belli olmaz, düşmek gerek  
Ak üstüne kara çizgi.

(Varlık, 374, 1 Eylül 1951)

## VARSA EV

Varsa yoksa sokak  
İnsan o yaşlarda  
Gözü beni görmez  
Gece gündüz dışarda.

Yok kıl kadar değerim,  
Öyle olsun!  
Ben beklerim  
Kısa veya uzun.

Oğullar uzaklaşır, kızlar uzaklaşır  
Bir zaman için benden,  
Oluruna bırak, gençtir, derim,  
Hevesini alsın sokaklardan.

Bensiz olamazlar, dönerler  
Çok denedim.  
Ben büyüğüm, affederim  
Ben evim.

(Yeditepe, 18, 1 Ağustos 1952)

### EKMEK KIRINTILARI

"Çocukluğum, çocukluğum,  
Ah o cennet ülke  
Bir daha ele geçse!"  
Dediklerini duydum.

Kaybedilmemiş ki  
Hâtıralar sağ olsun!  
Işıkları yandıkça  
Yeri belli çocukluğun.

Ya canından bezmiş kaçıp  
Sığınmışsanız bir ormana,  
Acaba o zaman da  
Çocukluğu arar mısınız?

Benim de arkamda  
Renkli taşlar olsaydı  
Çocukluğuma giden yolu  
Bulmam kolay olurdu.

(Varlık, 379, 1 Şubat 1952)

### ÇAY

Yumulu avucunda bir korku: düşer para..  
Az ekmek, bir tutam çay, sonra küçük bir şişe  
Yakacak ispirto şişede parmak kadar  
Ve çok yaşlı bakkal, sabah, kenar mahalle.

Annesinin her halde bir gaz ocağında  
 Kaynatıvereceği.. ve katıksız ekmek..  
 İçecek sevinerek okula yetişecek  
 Biraz çay soğuklarda.. ne kadar acı şu dünya.

Bir zamanı yeniler, bir gün o da bize benzer  
 Kalır uzaklarda o dertli anne.  
 Neden bazı şeyleri pek çabuk unuturuz  
 Çünkü apartımanlar o evlerin yerinde.

#### AYRI EVLERE ÇIKMAK

Kapıları ölü, sağ  
 Bütün akrabaya kapalı  
 Bir ev bulsak,  
 O ev yalnız ikimizin olsa  
 Hep orada otursak.

İç içe bu evler, bıktım,  
 Birbirine bağlı.  
 Sözde kalır ayrı evlere çıkmak,  
 Dağ başlarında bile olsa  
 Yalan, evlerin yalnızlığı.

Bir duruş tazeler eski bir acıyı  
 Hortlatır gerilerde bir derdi bir bakış.  
 Bu ev sizin öyle mi?  
 Yanlış!

Önceki evlerin üzüntüsü biter mi,  
 Kapıları kapasanız da eser.  
 Kesildiğini sandığınız soluklar  
 Daha da artmışa benzer.

Yaşar ölmüş bir amca, aranızda canlı,  
 İki evin birisinden yadigâr.  
 Sıradet hülyalarınızla alay eder gibi,  
 Allah günah yazmasın, yaşar.

İlâremlerin cefasıyla yasak eder sevinci,  
 Atılamaz, hâtıra!

Emmiş taze gözlerin nurunu, kaatil,  
Duvarda, gergef işi bir levha.

Çıktığınız ocaklar ezer sizi işte,  
Ezmese bile üzüntü.  
Bazı yaslar evlenirken ayrılıştı,  
Aileden bazı eşyalar gibi,  
Yeni yere götürülmesin mümkün mü?

Bir karanlık içinde bu evler,  
Aydınlıkları öyle az ki!  
İçeriye sevinç, keder, hiç bir haber  
Sızdırmayan ev arıyoruz.  
Bulunmaz ki!

(*Türk Dili*, 2, Kasım 1951)

#### KEYİF

Meyhane sen güzelsin  
Satıcıların olmasa.  
Ezilir siteminde kısılmış gözlerin  
Masalar, bir masa.

İhtiyar adam gelir, açlıktan kalma, yanık  
Börek satar, taze.  
Aldınız, yiyemezsiniz  
Oturur midenize.

Siz kızarsınız başka, irin gibi yüzü  
Çiçekçi kadın gelir:  
Çoğaltır bardaktaki hüznü,  
Uzattığı karanfil.

— Karides, deniz gülü karides..  
Tatmadınız ömrünüzde.  
Duyarsınız al bir utanç gibi bikes  
Pörsük antenleri gönlünüzde.

— Parfümlerim var, esans..  
Babacan bir adam.  
Muhteremdir,  
Dayatıyor madem.

— Dolması, midye, sıcak..  
 Kirli beyaz önlüğü  
 Gizler bir parıltı, içli, yaltak  
 Uykulu gözlerdeki yorgunluğu.

Sen küçük kız, ver bir gazete  
 Hangisi olursa olsun!  
 Öperdim ellerini kötüye çekilmese,  
 Çocukluğunu satıyorsun.

Hiç düşündünüz mü, sarhoşsunuz..  
 İğrençtir âdeta.  
 İstedığınız kadar yoksul olunuz,  
 Keyfediyorsunuz ya!

(Varlık, 386, 1 Eylül 1952)

## DOLMAK BOŞALMAK

Sağ memesinde yara  
 Korkunç.. kumaş örtüyor.  
 Benimki meydanda,  
 Görünüyor.

Elektrik tedavisi  
 Salı, cuma.  
 Çok uzaktan geliyorum  
 Beklemek olmasa.

Hastalıklar haram eder hayatı  
 Yaşarken ölüm.  
 Gençsiniz, yenersiniz, bu derdin devası..  
 Biliyorum.

(Yenilik, 1, 15 Aralık 1951-15 Ocak 1952)

## HOKAKTAN GELMEK

Hokağa mı çıkıyorsun dikkat et  
 İmanet ol Tanrıya,  
 Hokak demek  
 İknilmek yarı yarıya.



Odalara kapanıp oturdunuz  
İçinize evin serin sessizliği doldu.  
Koruyucu duvarlara borçlusunuz  
Çevrenizde dalgalanan dostluğu.

Bir sokağa çıkmayın bozulur bunca büyü  
Yavan gelir ev size,  
Hayatınız kuytu ve küflü,  
Sokaklarsa aydınlık, taze.

Ayartıcı caddelerin eseri  
Zalim gelişleriniz,  
Evde size uzanacak elleri  
İtmek istersiniz.

Haince sokaktan dönüşünüz  
Sisli, karda..  
Çünkü başka yaşayışlar gördünüz  
Dışarda.

Sokağa çıkarken dikkat  
Sokaklarda esen rüzgâr çünkü.  
Rüzgârlarla eve dönmek saçma,  
Ev dar çünkü.

(*Türk Dili*, 3 Aralık 1951)

## GÖZLERİ BADEM

Ben annemin evinde  
Fındık fıstık üzüm  
İlerde evlenince  
Çuvalla düşünürdüm.

Aşk idi beni iten  
Heyamola  
Ben onsuz yaşar isem  
Dünyalar haram ola.

Aşk idi beni iten  
Sev seni seveni  
Bir yavru ceylân iken  
Yâd avcı vurdu beni.

Evlendim kocam  
Bir güzel âdem  
Odalarda fıstık yok  
Gözleri badem.

Mavi değilmiş deniz  
Hey gidi fındık üzüm  
Kızlar günün birinde sevip evlenirseniz  
Sizleri de görürüm.

(Yeditepe, 24, 1 Kasım 1952)

### GİZLİ SEVDA

Hani bir sevgilin vardı  
Yedi sekiz sene önce,  
Dün yolda rasladım  
Sevindi beni görünce.

Sokakta ayaküstü  
Konuştuk ordan burdan,  
Evlenmiş, çocukları olmuş  
Bir kız, bir oğlan.

Seni sordu  
Hiç değişmedi, dedim,  
Bildiğin gibi..  
Anlıyordu.

Mesutmuş, kocasını seviyormuş,  
Kendilerininmiş evleri..  
Bir suçlu gibi ezik,  
Sana selâm söyledi.

(Varlık, 390, 1 Ocak 1953)

### ALACA

Ben kadını sayıklarım  
İkinci güneşlerinde.  
Yınar döner ışıklarım  
Kıvrımlı göğsü gibi.

Bazan eser, ufuklara uzanırım  
Yorgun, harap, cahil  
Kocam, evim, anam  
Utanırım.

Ben kadını aynalarda  
Uyanırım.  
İçimi saran çirkinlik  
Yüzümden okunuyor  
Ufalırım.

(Varlık, 384, 1 Temmuz 1952)

### TERS YÜZ

O sizin gördüğünüz kadınlar  
Güzeldirler ha bereket  
Melek kadar masum  
Yok canım şeytan kadar şirret.

İncedirler aman ne nazik  
İçerde zalim nobran  
Kıskanç  
Dışarıya karşılık.

Temiz.. kazısan kir  
Karanlığın üstünde zar parıltı  
Bir duman bir zifir  
Köreltir aklı.

Evlidirler evlerinde evsiz  
İyidirler  
İçlerine girmeyince  
Nerden bileceksiniz.

### AŞK GELMİŞ CİHANA

Kız kaptırdı gönlünü  
Sevdiği oğlan kalpsizin biri  
Alay etti güldü..  
Hiç aşka gülünür mü?

Ne çare, cahil aklı  
Kız hastalandı, yattı  
Mumda yandı pervane.. öldü.

Oğlan sormakta haklı  
Hiç aşktan ölünür mü?

## ÇOĞUMUZ

Çorak topraklar gibi kısır ruhumuz  
Gelsin kadın, gelsin içki, gelsin dans  
Sıkıntıdan boğuluyoruz.

(Yeditepe, 19, 1 Mart 1951)

## AVUNMAK

Kâğıtlara sarıyorum atarken artıkılarımı  
Çünkü yoksul komşular, çöpçüler  
Boğaz durmuyor ziftin peki neyi  
Turfanda meyva kabukları, pirzola kemikleri  
Utancım azalıyor, kendimi avutuyorum.

İlayallere sarıyorum artık yazdıklarımı  
Yani yarı boşlukta uçuşan görüntüler  
Yazmasam olmuyor yazdın peki neyi  
Dar çevre yitikleri  
Utancım çoğalıyor, kendimi avutuyorum.

## İİALLERİN ESİRİ

Meydan,  
Meydanın ortasında..

Böyle de anlaşılır,  
Açmaya lüzum yok.  
Kılm baktıysa bana  
Gözlerimi kaçırdım  
Yüzüm yok.

(Yeditepe, 23, 15 Ekim 1952)

## SERĞİ

Kesmece beyim  
Daha bir diyeceğin var mı  
Kes kes al karpuzlarımı  
Nam salsın sergim.

Anlatayım da verin hükmünüzü:  
Yollar uzar önümce  
Ölümleri zorlamaya başladım  
Yaşamamın çıkmazını görünce.

Tanrı sizi acılarla besliyor  
Ondan bile faydalanamazsınız  
Gökler uçar gider de üstünüzden  
Hep uzaktan merhaba, uzanamazsınız.

Ne aman bilir ne zaman  
Büyürken ölümün tohumu  
Görsünler, şan olsun, sergimde  
Bir miskin âdem olduğumu.

Yazmak başka oluyor  
Azalır yalnızlığım,  
Bu çizgiler de olmasa  
Çıldırırdım.

(*Varlık*, 372, 1 Temmuz 1951)

# ESKİ TOPRAK

(1957 Yeditepe Şiir Armağanı)

1. Basım: Varlık Yayınları, İstanbul, Kasım 1956
2. Basım: De Yayınevi, İstanbul, Kasım 1965

*Eski toprağa ektiklerin,  
Bir yeni güçle göğferdi güür.  
Ey dünya, toprağın üstü senin,  
Toprağın altı, belki yalnız benimdir!*

*Toprağın üstünde  
Akan sular bulanık*



## KATIR KUYRUĞU

Tam ölçüye göre  
Bel kalça göğüs  
İnce yuvarlak dik.

Bolköpük bayanlar körkütük baylar  
Elleri plâtin dişleri krom  
Her gün giderlerdi  
Dolaba dilber seyrine.

Tesadüf kör topal  
Onunki de candı  
Vardı baktı bir gün  
Göstermelik salıncak sefası.

Kırk katırın kuyruğunda dağ taş  
Parçalanırken gövde  
Güldü oyun boyu gövdesinden uzak  
İçten hem de.

El ederken dolaptaki dilber  
Gördü yaşayanları  
Cicibici hanımlar kavuniçi beyler.

Bir solucan gibi ezilmiş  
Ezilecekken daha da  
Güldü  
Her parçası bir dağda.

(Varlık, 417, 1 Nisan 1955)

## ÇALAR SAAT

Kuyulara düşünce taş  
Önce korkunuz uyanır:  
Çiçek kaldım.  
Yarı karanlık ırmakta sular önce bulanık.

Bir kanadı kırık kuş  
Ayağınıza dolanır, çiğnenir telâşlarda.  
Sıcak yataklar ansızın  
Açılınca kaskatı.

Biraz bir şeydi gece ancak sabaha karşı;  
Gördü, çaldı saat; benildeyip uyandınız, yataklar  
Evde kimseniz yoksa, yorgun dönüşlere kadar  
Açık, perişan, kepaze.

Tam vaktinde iş başında olmak,  
Geç kaldım, kuyularda ısıdı su.  
Saatlere çaldırıldığı biraz şeyin peşinde  
Sesi duyan koştu.

Koştı yokuş aşağı rengi atmış bir şapka,  
Çanta, gözlük.  
Bir eski atkı, adımları yavaş,  
Uçar gibi hafif, bir küçük önlük.

Uzun yolunda yayan, basıp gitti bir tütün;  
Bir dolu otobüse sığıdı son yolcu, bir ruj,  
Yetiştı tramvaya kahve rengi solgun,  
Lâcivert buruşmuş.

Yatakların sıcaklığı arkalarda yetim,  
Başladı ormanda yarış.  
Girdiğim koşuda ben de senin gibiyim  
Bir kanadı kırık kuş.

(Varlık, 406, 1 Mayıs 1954)

## GECEYE GİRERKEN BALAD

Elleri boş gezenler, benim için de gezin!  
Kollarım koptu.

Eve varıp bıraksam  
Taş veya kurşun çökecek yorgunluğu,  
Yenip tekrar çıkamam,  
Kollarım koptu.

Odalardan birinde yorgun ikindi,  
Yığılıp kalacağım kendimi bıraksam.  
Çanta, ağır çeker;  
Gün boyu taşıdım, belim büküldü.

Odalardan birinde azıcık oturdum,  
Yine yol göründü.  
Evime bir varsam!  
Elleri boş gezmek akşamüstü..  
Sevincimden uçardım ben olsam!

İş dönüşü caddeler çekici,  
Benim ellerim dolu:  
Çanta, sabahtan beri  
File, pazarda doldu.  
Taş veya kurşun  
Kollarım koptu.

(*Kültür Dünyası*, 2, 15 Şubat 1954)

## KÖR IŞIK

Büyük şehrin küçücük evleri kayıp,  
Çok şeyler eksildi.  
Bir kaya gibi düştü yüksekte yapılardan,  
Yer katlarına, bir yılan derisi.

Naylon, timsah, kurt yeniği tahtalara  
Çakılı çivilerde.  
İskidenmiş, şimdi  
Yaşanır borca aylarca ilerde.

Çekip gider umursamaz, kırık-boş  
Tıbaklar önünden sık.  
Işıklar içinde çünkü ana cadde,  
Arka sokak zifiri karanlık.

İle güne karşı onun gibiler  
Aparırtman, konfor.  
Ağaç evler öldü,  
Hiltonlarda yaşıyor.

(*Varlık*, 426, 1 Ocak 1956)

## YAZ AYLARI DİNLENMEK

Akşamları kalabalık taşıtlarda hep ayak üstü  
Yorgunluktan sallanarak, yayan  
Eve gelinceye kadar boş, dinleniyorsun..  
Uzak, sessiz bir yeri çıkar aklından!

Gün boyu, yüklü işler içinde  
Özlediğin denizlere dalıp kaçamak  
Serin-mavi göklere doğru hülyalarda  
Dinleniyorsun; yalanı bırak!

Kavrulan odalarda, öğlenleri fırsat buldukça  
Elimle düzelttiğim şiltelere bıkkın  
Hasta bir çocuk gibi yatırdığım  
Sen değil misin, yum gözünü dinlen!

İlerlemiş saatinde gecenin  
Tiksinerek attığım son sigaradan sonra  
Kurşun gibi uykulara dalan, sen değil misin  
Uyu sabahlara kadar, benden sana izin!

Ne yapayım gövdem daha, bitkinsen?  
Tıkanmış yolların, kurumuş pınarların  
Bunca serinliğini serdim önüne  
Maksat senin dinlenmen!

(Varlık, 421, 1 Ağustos 1955)

## HAVASIZ SOLUKLAR

Yapış yapış kuru dudaklarda yumuşak  
Şapırtılar gibiydi, duydum, yanım yörem zifir.  
Önce, yataktan bir kol boyu uzakta,  
Sol duvarı kaplayan kitaplardan çıkan ses  
Çarptı kulaklarıma:  
Kesik, içermiş, soluyordu kitaplar.

Sonra, sağ duvarın sonundaki sobadan,  
Paşlı borulardan çıkan ses  
Çarptı kulaklarıma:  
Tıkanık, zifirli, kısık bir gırtlak gibi

Soluyordu soba, soba boruları.  
Sonra, hurda bir şeker sandığına tıklılmış  
Minderlerin, kilimlerin, yünlerin sesi:  
(Hiçbiri atılamaz, lâzım.) Hırıltılı, hasta ses.  
Sonra, iskemle, masa, leğen, çocuk arabası,  
Gazocağı, sararmış kâğıtlar, süpürge.  
Sonra, dolapta bir sürü giysilerin sesi:  
(Hiçbiri atılamaz, lâzım.) Kapalı, hapis, sıkışık,  
Belki de şimdiden boğulmuş  
Boğulmuş, boğulmakta binbir öteberinin  
Soluduğunu duydum, hızlı, yavaş.  
Sonra, gördüm karanlığa alışan gözlerimle:  
Pencere  
Can çekişen bir balık ağzı gibi ümitsiz  
Karanlığın içinde kıpırdıyordu açık.  
İlavasını tüketmiş, boğuluyordu oda.  
Ne kâbus, ne kuruntu, sabaha yıl var, havasız.  
Kan ter içinde uyanmış  
Ben boğuluyordum.

Duydum, gördüm karanlıkta korkunç:  
Eşya, hiç uyumamış, soluyordu  
Ben soluyordum.  
Yıllardır aynı dram, bunalarak, uyanmak,  
Çörmek, duymak eşyanın zalimce emdiğini,  
Azıcık, ancak bana, havayı emdiğini.  
İlengi birimize yetsin pencere,  
İki cam pencere.  
İlâva adına ne varsa, eşya soruyor delice.  
Bana artan kırıntılar kalıyor,  
Tortu, zehir ciğerlerde, karbon dioksit.  
Kıyıları şirret, sinsi nasıl kemirir deniz,  
Nasıl erir kaya  
Dıracık odalarda dört yandan adım adım  
Yatağa yaklaşıyor eşya.  
Bir benim burda ezilen, uyumak zorunda, cılız.  
Ben geniş odalar,  
Kızgın dağ başları eşyasız.

(Vatan, 26 Eylül 1954)

## KIŞ KORKUSU

Hava soğudu birden  
Durdunuz  
Parıltılı renkleri görmüşseniz yazda  
Kıştan emin olunuz.

Geçmişse yaz, avuçlarınızda  
Denizlerin uzattığı serin-mavi  
Sürüp gider en sert ayazlarda bile  
Bir tatlı sıcak, kış vakti.

Geçmişse yaz, esen yücelerde yeşil,  
Yaylalarda, yaban çiçekleriyle dinç..  
Bu gelen kışmış, adam sen de,  
Size bir şey yapamaz hiç!

Geçmişse yaz, meyvalarla, kırmızı, mor sarı  
Havasız evlerden uzak, yazlıkta, kırdan..  
Sizden mutlu kişi var mı  
Bir gamsız kırallar, siz bir de!

Geçmişse yaz, yolculuklar, manzara  
Her gün pembe, eflâtun, al..  
Ne sıkıntı sizin için  
Kış şansınız kadar güzel!

Bir de, beride, evin dört duvarı kireç  
Renklerden yoksun, yüzünüz solgun  
Geçmişse yaz  
Karakışa hazır olun!

Bir de, beride, basık odalarda oldum olası  
Kayalarla kapanmış da yolunuz  
Geçmişse yaz..  
Kıştan korkunuz!

(Yeditepe, 117, 15 Ekim 1956)

## GEÇİM

Hepsini birden istemek  
Yersiz,  
Zamanı var  
Biz zengin değiliz.

Duvara astım liste,  
Eksikleri yaz.  
Sıra hangisindeyse  
Para olur olmaz...

Ayda bizim elimize  
Ne geçer, şu kadar.  
Ayr önce kirayı;  
Günde yemeğimize  
Ne gider, şu kadar.  
İyi kullan parayı,  
Bu aylık bize yeter.

Duvardaki liste..  
Kes üç kuruş ekmekten,  
Beş kuruş etten kıs.  
Sıra hangisindeyse  
Çarşıya gider, alırsız.

(Vatan, 4 Ekim 1953)

## ÇARMIH

Trenler, gemiler, yıldızlar..  
Paramı yollara yatırmak isterdim,  
Yaşamak uzak şehirlerde.. Nerde?  
Ev kirası, elektrik, su parası  
Kasabı, bakkalı, terzisi..  
Birini kaparım, biri açılır  
Masraf kapıları masal kapısı.

Trenler, gemiler, yıldızlar..  
Ömrümü yollarda geçirmek isterdim,  
Bölüşülür evlerde.  
Aşlan payı bana diyen diyene:  
Bilir baba, bir anne, bir kardeş

./.

Dünyanın betbahtı bensiz.  
Halalardan, amcalardan, dayılardan sesleniş:  
Bize de!  
Eşlerde, çocuklarda o üzgün, kırık bakış:  
Yalnız bizim ol!

Akşamlara kadar çalışırız,  
Bazan gecelerce.  
Trenlerde, gemilerde, uzaklarda  
Yalnız yaşamak.. Nerde?  
Savrulmuş paralar, bölüşülmüş ömürler,  
Ne olmuşsa bize olmuş, ara yerde.

(Yeni Şiirler, 1954 [Varlık Yayınları])

#### YAPIŞKANOTLARI

Yine o kadın geçiyor, sesi  
Yanık kokuları gibi evlerde.

Güzeldi, gençti, gözleri  
İki kara çukur kaşların gerisinde.  
Birden beliren sessizlikten biliyorum:  
Şimdi konukomşu camların gerisinde  
Hep onu seyrediyor.

Uzar gider dakikalar, bu sokak  
Bir sıra ev, evlerin karşısı  
Yarısı bir uzun duvar,  
Bir büyük arsa yarısı.

Dal gibi kolları, küçük bir kız  
Kadını yediyor,  
Başı camlara yukarı.

Uzar gider dakikalar, arsada  
Bir gecekondlu, bir dut ağacı:  
Taşlanmış daha hamken dutları.  
Tek kişilik karşı duvarda  
Tozlu yapışkanotları.



Kadınla kız köşeyi döndüler,  
Havalarda eridi sesteki yankı.  
Tozlu otlar, gecekondı, ağaç  
Ortada kaldı.

(*Vatan*, 18 Ekim 1953)

## UZUN EV

Ben bir masum kız idim  
Yandaki odada bir karı koca  
Çok da inceydi duvar  
Gece uyumaz idim.

Yandaki odada  
Gülüşler, fısıltılar  
Ablam idi kadın, erkek eniştem idi  
Çok da inceydi duvar  
Önce anlamaz idim.

Büyüdüm çabuk  
İhtarım dar eğnime  
Kollarım çürük.

(*Yenilik*, 25-1, Ocak 1955)

## GÖZLERİ

İle bana bakıyordu  
İler tahta kerevette  
Gözlerini dikmiş bakıyordu  
İle kahpe.

Özde eğlenmeye gittim  
Ann ne.  
Mikrofonda birisi bir şarkı okuyordu  
İle daha geride.

Aile mezeler getirttim  
Özelde ye  
Gözleri tabaklarda  
Ann ne.

Ben bu para için sen biliyon mu  
Kaç takla attım beylerimin önünde  
Şerefimi sattım sen biliyon mu  
Cümle âlemin dilinde.

Ben bu para için  
Bir kadın kara kuru  
Gözleri tabaklarda  
Kazık gibi duruyordu.

(*Vatan*, 6 Eylül 1953)

## ELMALAR

Bu kadar ucuza  
Yok bunun gibisi  
Bitmeden almak  
Kalmışların içinde  
Biraz daha sağlamı  
Biraz daha irisi.

Bir kenara yığılı  
Elmaların başında  
Çömelmiş dört beş kişi  
Ayırıyorlardı  
Biraz daha sağlamı  
Biraz daha irisi.

Alacakaranlıkta  
Kımıldayan ellerin  
Birbirini itiş  
Davranmak daha önce  
Biraz daha iyisi.

Elmayı dokununca  
Deliyordu parmak  
Çürük üçte ikisi  
Biraz daha önce  
Biraz daha iyisi.

(*Vatan*, 29 Kasım 1953)

## GECE VAKTİ BİR SOKAĞI DÜŞÜNMEK

Yarı yüzüm gölge, yarı yüzüm ılık.  
Ansızın koptu aradaki bağ.  
Yasak bölgelere girdiğimdendi  
Birdenbire duruşum.

Ben buradan giderim, çok geç oldu  
Sen de git yat, yorgunsun..  
Deminki havayı yitirdiğimdendi,  
Gerçeklere dönüşüm, korkularda.

O, aydınlık yerlerde anlardı beni,  
Eğer anlamaksa bu.  
İğildiğimdendi,  
Alçak kapılardan demin benim geçişim.

Yadırgayacaktı,  
İvlerin ıssızlığı az ilerde siyah.  
Sevdiğimdendi,  
Yüzünde sıkıntıyı görmek istemeyişim.

Yine görüşürüz, iyi geceler..  
Yanlış anlam verirse?  
Çekindiğimdendi  
Sesimdeki eziklik.

Bir acı alay gibi duyardı bilirim  
Tök gülüşleri sokak, tedirgin uykularda.  
Bildiğimdendi,  
Onu geri çevirdim.

(*Vatan*, 5 Eylül 1954)

## İNSAN SAAT

Hırs bürüdü gözümü, ömrüm bencil.  
'Ben dur hele yoksul, ben senden önce  
'Ben ölümüne gelince sen benden önce.  
Yıllılar, köşkleri var, atlas döşekleri var,  
İleriye yolunda.  
İltirmez kılım, toprak elim, gül bahçesi yerim,

Yârim koynumda  
Dünya hırsı yârim kayıtsız, bencil.

Cep, kol, duvar saatleri, oturtma—, asma saat  
Bildiğimiz saatler yalnız zamanı gösterir.  
İnsan saat der ki:  
— Zaman nedir?

İnsan saatin sesi, çokluk gece vakti  
Boşluklara uzanır tok ve ağır.  
İnsan saatin sesi yayılırken havada  
İnsanların kimisi en derin uykularda,  
İnsanların kimisi daha uyumamıştır.

İnsan saat çalarken çokları sağlar,  
Kayıtsız, bencil.  
İnsan saat der ki:  
— İnsanlık bu değil!

(*Vatan*, 2 Ocak 1955)

## SAHİPSİZ GÖLGE

Vurur yolda giderken.  
Ve durgun en şen sofralarda bile.  
Tantalos'un dalları gibi gece yarısı  
Çekilir geriye, uykular insafsız.  
Yarınlar güvencen sınıksız giyinik  
Gövdelerde eğreti  
En süslü giysiler.

Çok gördüler mi sizin olsun demeyi  
Âşık Paşa öğretti:  
"Acı dirliğim isteyen  
Tatlı dirilsin dünyada.."  
Çok bunaldınız mı dilinizde bu beyit.

Hırsılar da boşuna  
Paralar da, kavgalar da boşuna.  
"Bir hastaya vardın ise  
Bir yudum su verdin ise."  
Yunuuuus, Yunus  
Gece vakti ev uyur, biz soğuk-ıssız  
Odalarda oturur,  
Ölümler, toprak, sahipsiz gölge...

(Esi, 2, Şubat 1956)

*Toprağın altında  
Sular durulunca*

## SİSLER İÇİNDE İNSANLAR

Bir büyük kır bu dünya:  
Gece vakti ıssız kır cin peri.  
Bir baş uzanır gibi karanlıktan,  
Gün ortası biri selâm verip geçer,  
Düşünürüm kimdi.

Tenha sokaklarda giderken yalnız,  
Durdurur bir başkası beni dalgınlığımda;  
Sallanır iki el, anlatır bir ağzı,  
Kırk dökük sözler kalır aklımda:  
— Görüşelim, siz şimdi neredesiniz?

Sisler içinde insanlar, çoğu yakinken uzak;  
Bir yerden tanıyorum, ama nerden?  
Ardından bakarım, köşeyi döndü mü yok:  
Bir yarım rüzgâr değer gider yüzüme  
Eski bahçelerden.

Uykuların eşiğinde aynı şey:  
Yılların ötesinden biri  
Sisler içinde seslenir: — Hatırla!  
(Ölgeler gibi erir uzatsam ellerimi,  
Buğularda.

Sisler içinde insanlar, gün ortası, geceleyin;  
Hangisi gerçek, hangisi düş, şaşırdım.  
Daha demin vardı, şimdi birdenbire yok  
İssız bir kır akşamı  
Bu benim yaşadığım.

(Yeni Şiirler 1955, [Varlık Yayınları])

## GÜLÜŞLERİ

Bedeler, nineler gülümser utangaç,  
Korunlarını severken.  
Gölinlere, oğullara bakışlarında yansır  
Kendi gençliklerinden bir gece  
Bilirim.

Çırpınan bir kelebek kanadı mıdır  
Sevdiğinin elini tutan elinde?  
Duyar gibi o gizli seslenişi çağlardan:  
— Örselenir, zedelenir ne kadar kollasan  
Bu büyülu nakışlar bir tutam toz olacak! —  
Severken bir genç kızı delikanlı  
Dalgın, titreğ gülümser  
Bilirim.

Uykusunda, uyanık, seyredilen bir çocuk  
Gülümser masum.  
Yıllar sonra bileceğı yakınlığı o yaşta,  
Anne baba arasında adlandıramadığı  
Bakışları, ilgiyi şimdiden anlar da  
Gülümser  
Bilirim.

Yaşanmamış geçmişleri doldurur gönle,  
Parlayan yüzükler altın sarı, eski.  
Gülümser bir zamanlar annesi gibi pembe,  
Parmağına takılı halkada, gözlerinde  
Bütün ölmüş kızların eskimez sevinci,  
Gülümser nişanlı kız  
Bilirim.

Dalgalı denizlerin fırlattığı tekne  
Parçalanmış yatarken kumlar üstünde;  
Dinler bir gencin aşkla yaptığı savaşı,  
İşte yine açık kapalı pencere  
İşte yine yıkıntılar önünde  
Kendi yanık günlerini hatırlar  
Yaşar dinmiş acıları yeniden,  
Dinler ve gülümser yaşlı  
Bilirim.

Kutlar yeni evlileri nikâh törenlerinde  
İhtiyar kızlar, genç dullar.  
Solmuş resimler içinde kurutulmuş menekşe  
Kokar koparıldığı günkü kadar taze  
Gerilerde bir gülüşle mutsuz  
Gülümser yaşlı kız  
Bilirim.

(Esi, 6, Haziran 1956)



## KAN

Bir sürü örtü kılıf kan görünmez ki  
Gül pembe yanaklarda bir pembe dalga  
Karbeyaz ellerde bir mavi şeritken  
Düşer kör kuyulara kayıp  
Alyuvar birden.

Ak sütlerle geçer soydaki huylar  
Saklanır bir cömertte yıllarca cimrilik  
Yapışık gömleğinde bir güzel çirkin  
Kuşakların birinde dayatır  
Kan görünmez ki altında derinin.

Daldığı geçici uykulardan uyanır  
Kaatil ruh hastası saralı  
Uzak memelerden sızar bir kirli damla  
Çeker görmediği yüzlerin günahını  
Bir zavallı çocukluğunda daha.

Yıllar yılı bir dost saklar düşmanlığını  
Birikir altta irin  
Bir bizden bırakır bildiğimiz sesini  
Soy zincirinde gömülü halka  
Çıkar yüze dirilir derindeki sinsisi.

Mavi veya kırmızı  
Sağılır ölümlerden  
Gelir garip duygularda  
Çok uzak bir yakın gövdemizde yaşar  
İmer aynı ümidi bizimle uykularda.

İncecik boruyu tıkar birden bir pıhtı  
Üzüldüğü görülmemiş her zaman şen  
Atardamarda sinik bir gizli seste  
İlâdesini deviren korkunç haberi duyar  
Düşer yolda giderken.

Yürür Ferhat'la Kerem bir seraba  
Diz yorgun yol uzun  
Şirin'e susamış Aslı'ya acıkmış  
Kıvırsurlar bu muydu  
Kan iter bıkmış.  
Ulançla gururla korkuyla tutuk

Örtülü konuşur insan dışta  
Söyler her şeyi üzeri köpük  
Kan  
Açıkça.

Kızlardan kadınlardan sızan kanlarda Havva  
Devam eder.  
Silâhlarda bıçaklarda  
Kaabil  
Devam eder.

Domates karanfil kiraz kan  
Güneş ateş mercan kış yaz kan  
İnsanoğulları toprak su hava  
Önce kan vardı  
Beyaz sonradan.

(*Varlık*, 418, 1 Mayıs 1955)

## KONGO

Biter hafif bombelide alkol  
Başlar birden bir kara  
Ormanın korkunç kuytusı.  
Uyumuş ak ceylân uzakta  
Uyumuş baobab, uyumuş su.

Uyku mu, ne uykusu?  
Camdan bir kahkaha kulakta parçalanır,  
Sıçrar kısık bir haykırı korkuda.  
Ensesini dağlamış gibi kızgın bir soluk  
Benilder ak ceylân uzak beyaz uykuda.

Pistir gece yarısı.  
Düşmanca sırtır bir çentikten  
Gâvurca günahlar ve bütün azgınlık.  
Uyu ceylân sen orda..  
Çatlamış alın damarı,  
Kabarır Kongo.

Büyür bir boş bardak hafif bombeli  
Çatadak kırlır sırça  
Kabarır Kongo.

Daracık borular birer sübap gibi  
Açılır kapanır, açılır kapanır  
Sen orda..  
Mutlaka bir yerin çürüdü şimdi.

Mutlaka bir yerinden aktı kan.  
Şimdi  
Olsa  
Hafif bombeli  
Daluykullarda  
Kongo.

(Yenilik, 48, 15 Kasım 1956)

YAY

Derinden sesler geliyor  
Durduramaz beni aşkın  
Bekle geçinceye kadar  
Yayı daha germe  
Kıracaksın.

Karanlıkta kımıldayan düşünceyi  
Göremez sendeki göz  
Örtülere büründüğüm şu anda  
Düşmüş senden kumaşlar  
Çıplaksın.

Eser serin bir rüzgâr  
Sen çok sıcaksın  
Koptu senden ellerim, köprü yıkıldı  
Seni benim tarafa nasıl alabilirim  
Uzaksın.

(Varlık, 396, 1 Temmuz 1953)

DIŞARDA

Yandı sokak lâmbaları mum alevi pervane  
Şeytanca sırtır fosforlu camlar  
Çördüm zifir sarısını dükkân vitrinlerinde  
Belli idi biliyordu bezgindi  
İ'vimize gidelim.

Alay eder küçümser eziliriz girsek  
Hep paraya saygı camlar  
Camların ardı sırnaşık kirli  
Yapışkan çarpar  
Evimize gidelim.

Bir yanı var ömrümüzün kırık  
Farlar büyültür gecede  
Garipsi türkölere üzgün  
Başlamadan yollar  
Evimize gidelim.

(*Varlık*, 429, 1 Nisan 1956)

#### KIRIK CAM

Uzaktaki parıltılar hayattır,  
Karanlıkta daha da çekici.  
Çok durgun geçiyor bizim ömrümüz  
— Bu düşünce sakattır.

Yaşamadınızsa belki sebep bir sevda  
Yahut da kitaptır;  
Sizin saadetiniz bunlar oldu,  
Gönlünüz bir bakıma  
Rahattır.

(*Yenilik*, 8, 15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953)

#### ENGELLER

Sen benim engelimsin beyaza.  
Yaparım yıkılır,  
Saldıran sulara silinen  
Kumdan kuleler deniz kıyısında.

Sen benim düşmanımsın değişen,  
Her seferinde ismin başka.  
Ama hiç tadı yok yaşamının  
Tam doğrulurken yeniden  
Tarlama suların basmasa.

İnsanla vur, hastalığınla yere ser,  
Sars beni paraca  
Her yıkılışında kuvvetim artar  
İşyan bir köşe er geç benim  
Sen benim geçidimsin beyaza.

(Yenilik, 31, Temmuz 1955)

### ÇALIŞMAK

Sırtınız ıslak terden, gelirse  
Zehir eder geceyi sağ kaşın üzerinde:  
Ağrıdır.

Yorgun kalkıp kâğıttan uzaklara dalınca göz  
Sessizce açılan kapıda gördüğünüz:  
Yavrudur.

Yosunlu kayaların dibinde bir balık  
Korkak yükselirse: hâtıra,  
Bir bulutun gölgesi satırların peşinde:  
Üzüntü,  
Sokaklar:  
Yankıdır.

(Vatan, 16 Temmuz 1953)

### YILDIZLARDA UYKU

Çehre çöken karanlık  
Sokakta bir adam gördü.  
Kattı adamı önüne,  
İvine götürdü.

Adam dinlendi biraz,  
Sofraya oturdu.  
Yemeklerini yediler,  
Annesi çocuğu yatırdı.

Çehre çöken karanlık  
Her gece baş ucunda,  
Yalnız korkan çocuğa  
Mısallar anlatırdı.

O geçe garip bir Şey oldu:  
Karanlık uzandı ge,  
Gökten bir yıldız aldı,  
Odaya getirdi.

Boşlukta dönen yıldız  
Işık ışık bölündü,  
Renkli maytaplar gibi  
Çocuğun üstüne döküldü.

ocuk hemen uyudu,  
Uykusunda güldü.

(*Varlık*, 394, 1 Mayıs 1953)

## ÜSTÜMÜZDEKİ

Ben karalarda yaşarken  
Bir de sende siyah..  
Mavileri giy gel denizden  
Yarın sabah.

Taze imen, parlak ot, iek  
Pembe, yeşil, tirşe.  
Genç kadınlar, körpe kızlar, istemem  
Giymesinler siyah  
Giymesin kimse.

(*Yenilik*, 8, Ağustos 1954)

## İNCE SES

Yıllar geçebilir anlamadan  
Bir aşkı.  
Kaybettiniz mi derinde  
Seviyordum.

Yıllar geçebilir anlamadan  
Yakınımız  
Hangi ışıkta dağılır bu karanlık  
Anlasaydı olmazdı.

Yıllar geçebilir anlamadan  
İçerde  
Nasıl  
Birikir su  
Cenişler bahçe  
Toprak yeşil.

Yıllar geçebilir anlamadan  
Zalimliğini  
Yaşanmışın.  
Yıslı duvar gerisinde  
Bir güneş görünecek  
Şuşıracaksın.

(*Vatan*, 28 Mart 1954)

#### SAKLI SU

Ürperen yaralara çıplak  
Havaların değmesi  
Acır.  
Korkunuz nerdeyse  
Bir şey söylenecek, bir şey sorulacaktır.

Tekiz sokak önceden sezmeniz  
Adımlar yöneldi,  
Bir daralış gönlünüzde  
Ortalık karardı.

Anla sıkıntımı geç git dost,  
Nedendir sorma.  
Gür bitkiler altında bir benim için akar  
Alınan, onurlu  
Bilemez görsünler saklı su.

(*Vatan*, 18 Temmuz 1954)

#### TEKİNSİZ

İbni var tekinsiz, söylenince  
Pırlı kapı açılır, derin uçurum.  
Ansızın vuran keskin ışıktı  
Görülerde kaldı sandığınız yıllar.

Tehlikeli dönemeçler gibi geçilmişti,  
Ne çabalardan sonra ancak unutulmuş.  
İşte yine karşınızda o eski  
Dik yokuş.

Alt yanı bir isim, siz öyle sanırsınız!  
Deriye dökülür kezzap, dağlar.  
Bir karakıştan farksız  
Hatırlamadan önce ilkbahar.

İsim var yasak kapı,  
Vurdunuz mu açılır düşmanca.  
Eski acı yaşamalar hep birden  
Ardında.

(Yenilik, 3-27, Mart 1955)

## ASTAR

Siz hiç eski tahtalara yağlı boya yaptınız mı?  
Bütün iş ilk çekilen boyadadır, astarda.  
Astar düzgün değilse tepserir boya  
Islak duvarlar gibi dökülür pul pul.

Bir hava kabarcığı alttan doğru yavaş  
Taşır bazı şeyleri dipten yüze.  
Çıkar suya yukarı, döner bir zaman yavaş  
Söner suyun üstünde.

Daha demin titrek dokuyordu aşkı  
Konuşan bakışlar, ince gülüşler  
Daha demin vardı.

Sustunuz ikiniz de, gözleriniz daldı:  
Boğdu sevincinizi sulara kışkanç  
Bir hava kabarcığı.

(Kültür Dünyası, 17-18, Mayıs-Haziran 1955)



## SEVGİLERDE

Sevgileri yarınlara bıraktınız  
Çekingen, tutuk, saygılı.  
Bütün yakınlarınız  
Sizi yanlış tanıdı.

Bitmeyen işler yüzünden  
(Siz böyle olsun istemezsiniz)  
Bir bakış bile yeterken anlatmaya her şeyi  
Kalbinizi dolduran duygular  
Kalbinizde kaldı.

Siz geniş zamanlar umuyordunuz  
Çirkindi dar vakitlerde bir sevgiyi söylemek.  
Yılların telâşlarda bu kadar çabuk  
Gececeği aklınıza gelmezdi.

Gizli bahçenizde  
Açan çiçekler vardı,  
Gecelerde ve yalnız.  
Vermeye az buldunuz  
Yahut vakit olmadı.

(Varlık, 423, 1 Ekim 1955)

## DONMUŞ DALLARDA ÇİÇEK

İyidir beraber olmamız  
Yaklaşmış, değişik.  
Duyulur çevrenin gürültüsünde  
İnsiz  
Bizde bir şey eksik.

Bir de bir şey fazla, yıllarca bilmedik  
Çökmüş birdenbire ağır;  
Bir kırık gülüşte  
Yılık  
Ümitsiz hatırlanır.

Bulmak gibi tıpkı  
Karlar altında kayıp uzanırken ova

Yolu kendiliğinden.  
Donmuş dallar esen ılık rüzgâra  
Çiçek açar çekingen.

Aldanarak, unutmuş  
Senin yolun ayrı, benimki ayrı  
Az sonra ikimiz de yalnız.  
Kısa bir zaman için, saat beş suları  
İyidir beraber olmamız.

(*Kültür Dünyası*, 10, 15 Ekim 1954)

## KAPLAR DENİZİN YÜZÜNÜ

Kaplar denizin yüzünü  
Unutulmuş uykularda  
Şimdi değişmiş kayıp  
Şimdi bir başka uzak.

Kopmuşsanız yıllar yılı sürmüş bir yaşamadan  
Kapanmışsa o sayfa  
İçinizde bir ezik, garipsi türkü  
Şimdi artık yoksa.

Daralan gecede  
Boş yere aramak sevinci  
Beraberken acı yan  
Ayrılınca neden böyle çekici?

Neden ilk yağmurlarda sonbahar  
İlk soğuklara doğru ürperti  
Hatırlanır savrulan yapraklarda  
Vardı.

Ben şimdi başını alıp giden  
Mavi bulutun muyum,  
Sislerdeki evin önünden geçsem  
Camlarda bulur muyum?

## BESİNLER

Kaybetti  
Kimi, neyi  
Bilmiyor, bilse, bildiği  
Kayıplar gururu besliyor.

Fırın-sıcaktı içi  
Baktı gördü tatlı, duygusuz olmak  
Soğudu  
Soğuklar gururu besliyor.

İstemedi yoksa  
Üvey sokak yerine öz anne cadde  
Önünde geniş idi  
Dar gururu besliyor.

Kim getirdi Yusuf a bu sözü, Züleyha  
Etek yırtık arkadan  
Kadınlar, kadınsılar, konuşunuz  
Susmak gururu besliyor.

Sürer çift, koşulu  
Tarla-kâğıt, bin şu kadar, yılda  
Sıtma-sarı bir geceye doğru  
Kâğıtlar gururu besliyor.

Nerde o eski demler  
Tavşankarı çaylarda  
Çamlar buğulu  
Yalnızlık gururu besliyor.

(*Kültür Dünyası*, 12, 15 Aralık 1954)

## IIIKİR

Bıçağımı gecelerin çarkında biledim,  
Ondan böyle keskin.  
Bır çelik mavi parlıtı  
Ondan böyle odamı aydınlattı.  
Lıplık-ince akan su, başımdaki ağırları önlüyor

(Kendi ömrüm önümde vazgeçilemez bir yolken  
Başka yaşayışlarda gezdirmem benim sizi  
İmkânsız.)

Bıçağımı gecelerin zifiri bile di,  
Keskin katı ekmeğimi kesmeye.  
İlk dilimin bir yüzü taş, bir yüzü az yumuşak.  
Sonraki dilimlerin yüzleri az yumuşak.  
İplik-ince akan su, bir çanakta birikti.

(Düz beyaz kâğıtlarda birkaç satır siyah.  
Bir zaman yaşadığımı hatırlatır siyah.  
Donuk mavi parıltıda ufacık odam  
Birdenbire büyük.)

Göznurumu gecelerde yitirdim.  
Ardımda bir ince mavi izle gidişim  
Ondan böyle yavaş.

(*Kültür Dünyası*, 9, 15 Eylül 1954)

## DAR DÖRTGENDE GÜNLER

### I

Elinizde küskü yahut taşçı kalemi  
Sırtınız soğuk, sıcak, ter, buz  
Her gün daha derine  
Yontuyordunuz.

Çekilirken beyaz, her gün daha geriye  
Arttıkça  
Vuruşların sayısı,  
Çok güç bile olsa  
Alışmıştınız, kolay.

Ben seni ne anlarım mavi çizgi dışında  
Dünya körlüğümde hiç yok ki mavi.  
Yaygaracı seslerle dolmuşsa kulaklarım  
Ben seni ne duyarım, üzgün çağrı.

Bilmiyorsanız  
Güzellikleri çirkin  
Büyükükleri küçük  
Sizin yüzünüzden.

Ben seni ne okurum, yaslı yazı  
Deli sevinçlerimde.  
Ben seni ne yaparım, güçsüz ateş  
Kımıldatamazsın ölü kollarımı.

Dar dörtgende günler  
Un, toz  
Parçalanın taş değil, kalbiniz  
İndikçe balyoz.

II

Birdenbire durdunuz  
Durdu şaşkın yontulan taş.  
Ömrünüzde ilk defa bakıyordunuz,  
Aralık kapıdan biraz daha uzağa.

Öördünüz  
Önce zordu seçmek  
İlulanık  
Duruldu  
Şimdi daha yakında..

Ve boşluğu yonttuğunuz taşların  
İlını nerde yıllarca yıpranmanın hakkı  
Kalan ne  
İşte  
Yılların kaybı.

Ve boşluğu birden bunca çabanın.  
Daha dün bir ona bağılyken yaşamanız  
İlki ölüm bırakmak  
İlaktınız.

(Varlık, 431, 1 Haziran 1956)

## EDEBİYAT MATİNESİ

Kaykılmış koltuğunda bir kız  
Çığner ciklet.  
Bir oğlan dalgada,  
Geldiğine pişman uyuklar  
Bir başkası arkada.

Hiç bulabilir mi beyaz evi çok uzak  
Uçurduğunuz kuş?  
Kılıç gibi keskin karlı dağ.  
Hiç yeri miydi açmak kalbi  
Bu çiğ ışık altında.

Sizden önce birisi bir fantezi okudu,  
Kırdı geçirdi.  
Yayvan gülüşlerden ağızlar çok geç döner;  
Şimdi sıra sizde üzgün ağır,  
Ne güzel!

Olsa bari benzeri duygularla tedirgin,  
Sizdekini yaşamış  
Birkaç kişi.  
Işıktasınız seçilmiyor,  
Karanlıkta hepsi.

Okudunuz.  
Bittiğine memnun,  
Anlamamış;  
Bozuk paralar gibi düşer önünüze  
Alkış.

Gördünüz işte yerde  
Çürük domatesler gibi ezik,  
Avuçlarda muncıklanmış kalbiniz.  
Büyürken leke ince ipekte,  
Yeniden eğiliniz!

(Yenilik, 28, 1 Nisan 1955)

## ŞİMDİ DEĞİL SONRA

Ürperen sokakları süpüren tipide  
Yürürken hızlı  
Şimdi değil sonra  
Vurur yüzünüze aralık kapımdan  
Bir garip yaz sıcaklığı.

Bir an durursunuz beklemiyor gibi bunu  
İçeriye girseniz  
Şimdi değil sonra  
Yaşamak telaşı çekip götürür sizi  
İsen soğuk rüzgârda.

Şimdi değil sonra  
Bakarsınız yaşamak bir gün bırakıverir  
Sizi benim yollara.  
Bir zamanlar kayıtsız önünden geçtiğiniz  
İski kapı  
Çıkar sisler içinden karşınıza açık.  
Sahi  
İçerde  
Sizin de  
Hayatınız vardı.

Ve ancak o zaman anlarsınız  
Yıllar önce gösterdiğim kışı.

Yazdı  
Şimdi değil sonra.

(Yenilik, 38, Şubat 1956)

## YALAN SES

Beni seni duvarların arkasına sakladım,  
Karşıdan düz taş.  
Varsın hepsi yanılsın, sevincime son yok:  
Bahçem yalnız benimsin.

Bilerek değişik anlattım, seni duvar sandılar  
Değilsin.  
Gözler üstünkörü gördü:  
Bahçem yalnız benimsin.

Ben buralardan giderken  
Sen de benimle gelirsin.  
Bizimle biter hikâye, geride kalan yalan ses:  
Bahçem yalnız benimsin.

(*Kültür Dünyası*, 8, 15 Ağustos 1954)

HAYIR!

Bu madem  
Yalnız benim gerçeğim,  
Kalsın, istemem  
Sizden bana gelecek.

Yaşamadınızsa  
Benden önce dünyamı,  
Sonsuz sularda silik  
Benim bütün çabam.

Farkına varmadınız  
Hep ıııklı yolda,  
Karanlıktan aldım  
Ben bütün verdiğimi.

Gözlerimi önüme indirdiğim zamanlar  
Hafifçe kırgın,  
Bir utançtır sade  
Benim yenemediğim.

Sağlığımda esirgenen sevgi  
Ölümümde ölgün bir akşam üstü  
Seslenirse çok geç..  
İstemem, susturunuz.

Kalsın, istemem  
Her şey var da dünyada  
Yoksa  
Yalnız benim gerçeğim.



# ARADA

1. Basım: Varlık Yayınları, İstanbul, Kasım 1958



## İÇERLEK

Onlar evlerde yaşamazlar mı, şaşıyorum.  
Evlere uğramaz, evlerde iş yapmaz,  
Bir şeye bakmazlar mı, şaşıyorum.  
Bakkallar, kasaplar, çarşılar..  
Onlar evlere hiç bir şey almazlar mı, şaşıyorum.  
Yollarla, sokaklarla, kahvelerle iş bitmiyor ki!  
Trenler, gemiler, düşler bırakıyor insanı bir yerde  
Sonra gene dönülmez bir yol gibi ev!  
Onların yolları akşamüstleri, gece  
Sona ermez mi evlerde, şaşıyorum.  
Yorgunlukları yollara yaymak, iyi ama sonu yok ki!

Sevdalar sokaklarda serin ama sonu yok ki!  
Bölüşmek umutları, paylaşmak acıları, bunalmak,  
Ummak yarınlardan bir şey, evcek yok mu,  
Şaşıyorum.

Evcek, uzaktan da olsa, yüzlerine tutulan ayna  
Yansıtmaz mı hiçbir şey onlara?  
Yaldızlı süslerle örttüğümüz oyuklarda  
Yalnız en yeni çorapları asıp ele güne karşı  
Tesbih böcekleri gibi kaçınık yaşamak!  
Hangi utançtır alıkor bizi bu kadar  
Vermekten evlerdeki yitik şarkıları, şaşıyorum.  
Şiirlere bir insan evlêrden bir şey katmadan  
Nasıl girer, şaşıyorum.  
Örneğin daha demin kavgalar, dargınlıklar  
Varken –işliyen saatler gibi alışılmış–  
Kapı çalınsa, biri gelse, gülüşlerin, kaynaşmaların  
Birden başlaması yok mu afallamış odalarda?

Onlar huysuzluklarda donmuş, katı  
Bir türlü bitmek bilmeyen ay sonlarını  
Hiç mi yaşamazlar, şaşıyorum.  
Kanlı kırmızı yollarda beyaz sinirli soluyan  
O azgın yatıştırıcı ay başlarını onlar  
Hiç mi bilmezler, şaşıyorum.  
Geçer gider ömürler kışlar, baharlarla değil,  
Eriyen yağlar, tükenen sabunlarla geçer gider.  
Çocuklar büyür gider, başlayan şarkılarla değil,  
Eskiye giysiler, tükenen güçlerle büyür gider.  
Evde hasta oldu mu hepimiz hastayız  
Onlar hastalık nedir bilmezler mi, şaşıyorum.

Onlar hep ev dışında mı, şaşıyorum.  
 Sırlı küplerden sızan iplik-ince bir su iken ömrümüz  
 İçerdeki seslere nasıl tikanır kulak, şaşıyorum.  
 Ah, bu çılgın oyunlardan uzaklara da kaçsak  
 Değil mi ki odaların eni boyu belli  
 Değil mi ki görmekten hep aynı yüzleri, bıkmış  
 İnsanların soluğunu iletir birbirine  
 Hattâ ayrı odalarda ayrı yataklar.  
 Değil mi ki kezzap gibi damlar göze  
 Kimi gece düşman,  
 Sıcak kollar gibi sarar soğuklarda bizi  
 Kimi gece dost ev.  
 Nasıl yaşanırdı dönüşler de olmasa unutuşlarda  
 Bir şifalı su gibi ılık, arı dönüşler  
 Ah, nasıl taşınırdı sürüp gitseydi hınç!

Gene de hiç kimse kurtulamaz içinde büyüyen  
 Bu korkunç boşluktan, diyorum.  
 Kurtarırsa o kurtarır bizi, ne aşklar, ne yaşlanmak  
 Ne avuntular dışarda.  
 Dünyada mutluluk adına ne varsa başkaca  
 Evcek, evlerde yaşar yaşarsa!

(Varlık, 436, 15 Ağustos 1956)

## KİLİM

Kilimde incir çekirdekleri – parlak, pahalı  
 Elmaslar yerine çekirdek – süs, avunma.  
 Hattâ soluk, ucuz boncuklar olabilirdi,  
 Cam boncuk, incir çekirdekleri – süs, avunma.  
 Gezdir parmaklarını: Pürtük! Çünkü üzüm çöpleri  
 Aptallığımızdan kalma üzüm çöpleri, armut sapları.

Ama biz dokuduk bu kilimi, eh bir dereceye kadar!  
 Değil ele güne çıkacak, değil asılacak duvarlarda.  
 Çiğnenir –çok çiğ çağ– ayaklar altında yabansı.  
 Sağlam olabilirdi, saplar aldattı bizi:  
 Üzüm çöpleri, armut sapları, çekirdek, çok çiğ  
 Önceden düşünemedik, çok çiğ çağ!

Renkler, oldu bir kere, geçti, renkler  
 Düşünmek gerekti başlarken, sen buna

Renk mi diyorsun? Ben serin – mavi  
 Ismarlamıştım sana sıcak çaylar yanında.  
 Çok çiğ çağ. Çaldılar. Çıplak. Mavi, ama bu  
 Kan oturmuş tırnaklardaki mavi. Geçti.  
 Geçti, sökülemez, dokundu, sırttır boşluk, ben sana..

Sakladığım baharlar nerde bu kilim için,  
 Nerde yıllarca önce, ben sana..  
 Ne yaptın baharları, baharsız çok çiğ, topraklarda  
 Çok çiğ, çiçek – hiç yok – hani bu kilimde?  
 Hani beyaz, beyaz, beyaz,.. Beyazları ne yaptın?  
 Çok çiğ bu kızgın yaz, çiğ bu karakış!  
 Bâri biraz kışlarda.. Çıplak, çok çiğ!

Çok çiğ bu çığlık, bu en bol renk: Kara! Ben sana  
 Hiç kara koyma demiştim, nerden düştü, çok çiğ  
 Paslı borulardan katran, soba zifiri.  
 Sonra eski patiska perdeler gibi solgun ve sıska  
 Parmaklarda kirli tütün sarısı.  
 Çok çiğ kesik öksürük, çiğ çatlak çağıldı!

En güzel renk mi, çok az! Eğreti, kaçamak, belki!  
 Belki kimi gecelerde ekleme  
 Sevinçlerden gelme çağla yeşili - - Yanlış!  
 Eğretili otlarının yitik yeşili yâni,  
 İki başlı kartalların ölü gözlerinde –  
 – ki belki, çok az!  
 Sonra çok az pembe, işe giderken ayrılışlarda  
 Kimi günler bir süre hani ayaküstü  
 Çekingen bir gülüş, çekingen – çok çiğ çevre –  
 İ'örsük-pembe, solgun güllerde, belki biraz!

Heyy! Kilimdeki bu bir sürü merteğin  
 İşi ne? Çok çiğ! Kendi gözümüzde  
 Çöpler vardı, karartmış önümüzü.  
 Çöpler, yeterdi kilimde, bol – çok çiğ çağ –  
 Ama onlar mertek, doğru, çok çiğ!

Gözlerinin dalışı bile çok çiğ, çünkü - -  
 Çünkü hançer nakışlarda bu çılgın çağrı,  
 Bu çürük iplik, bu ensiz atkı,  
 Bizim!

(Varlık, 463, 1 Ekim 1957)

## CAMGÖZ

Ben sana aylarca kadın diye kıvranmış  
 Dinç bir erkek gözüyle bakıyorsam şaşırma!  
 Bir delikanlı yolda öyle bakıyordu bir kıza  
 Göz göze geldik, bir karışıklık  
 Onun diri bakışları bende  
 Benim bezgin bakışlarım onda kaldı  
 Başı öne düştü yürüdü, başım dik yürüdüm  
 Sen misin karşımdaki, ben seni şimdi  
 O gözle görüyorum.

Ben seni çok daha güzellerini görmüş  
 Değme kadınları takmaz uçarı  
 Gözlerle de görüyorum küçümser.  
 Yolda biri bir kadına öyle bakıyordu  
 Kaş göz arasında bana geçti bakışı  
 Sırnaşık sinekler gibi bâzı bakışlar  
 Kovsak yürür bizimle  
 Yürüdüm.

Ben sana şu anda yaşamak delisi  
 Bir gözle de bakıyorum yorgun olduğum halde.  
 Bir cenaze gördüm, bir ölü yolda  
 Tabutun içinden öyle bakıyordu  
 Kedi gözü, ince ışıık çizgi  
 Karanlıkta nasıl parlar fosforlu  
 Tıpkı öyle parlıyordu içten  
 Dürülü estamplarda kurumuş kanlı yazı  
 Ancak bu gözle okunur en çapraşık kitaplar  
 Dedim, okunursa - -  
 Aldım ölü bakışını ölünün gözlerinden  
 Yürüdüm.

Ben sana bir çocuk gözüyle de bakıyorum  
 Dünya nedir daha bilmiyorum oyunlarda  
 Bir oğlan çıktı yoluma elinde tebeşir  
 Çizdi kör bir adam resmi duvara  
 Göz diye tutturmuştu adam  
 Resimlerde görmek ister dünyayı  
 Bende göz çok, dedim, nasıl olsa!  
 İyimser gözlerimden ikisini  
 Verdim kör adama.

Bir bakışım yüzyıllar önce kanlı kırıllarda  
 Bir bakışım yüzyıllar sonra gülecek  
 Bir genç kızın bakışı kırlarda  
 Perdeli, baygın, dumanlı, bulutsuz  
 Kör, keskin, duyan, umursamayan  
 Sürü sürü gözlerimin benzeri  
 Uluyan kurt, meleyen kuzu, yırtıcı kuşlarda.

Ben şimdi kapıda karşıda duruyorum  
 Bir camgözden bakıyorum evrene,  
 Daha nice gözlerim var kimsenin göremediği  
 Ben gelin demedim, kendileri geldi.

(Varlık, 434, 15 Temmuz 1956)

## EV ÇÖLÜ

Alev alev yanıyor temmuz ortası sokak  
 Sıcak olanca evde  
 Delikli taşlara demin dökülen su  
 Tuzlu bir tortu oldu düştüğü yerde.

Kızgın saç mı bastığım tahta  
 Camlar akkor mu saydam  
 Boşuna açsam kapasam  
 Emmiş yakan sıcaklığı pencere, perde.

Yaprak kımıldamıyor, gevşek, bitkin  
 Dağılırken eşya  
 Tıkayan sıcakta bunalıyorum  
 Senin kadar ben de.

Keskin parıltıda kamaşır göz  
 Bezgin, içerlek erirken kurşun  
 Evlerde kalmanın dehşetini duydum  
 Senin kadar ben de.

Akpak gemilerin pır pır eden tenteleri  
 Temmuz çölü uzarken süzülür mavilerde,  
 Gecenin azıcık serinliğini bulsak  
 Daha çok ilerde.

## COĞRAFYADA ŞART KİPİ

Her günkü yollarından evlerine dönerken  
Vurur yorgun adamların parçalanmış gölgeleri  
Saray duvarlarına.

Coğrafya kitabında konu:  
Yeryüzünün şimdiki hali.  
Ülkelerin yüz  l  m ,  
Engbeler, dağ, orman, vadi.

Akar su, iklim, yağış  
Bitkiler, nüfus, konuşulan dil  
Halkın geçim kaynakları - -  
 lkeleri bildirir  
Bir coğrafya kitabı.

Bilgi! Kitaplar ne bilir,  
Ben  l medimse bütün ölçümler boşuna.  
Yağmurların sözü nasıl edilir,  
Alnım ıslanmadıysa serin yağışlarında.

Ne denizler deniz, dağlar dağdır  
Ne bahçeler bahçe.  
Yok  yle g ller  
Ben olmayınca.

Ben gidemiyorsam  
Kitaplar aldatır.  
En verimli toprak, ben g remiyorsam  
Katı, kıraç, kısır.

Gök-delen yapılardan söz açar  
Işıklar içinde bir şehir  
Salaşlardır, sallanan, ben gezemiyorsam  
Adımlarım değmiyorsa uzun, sonsuz sokaklar  
Başlamadan bitiverir.

Koca koca şehirler  
Milyonların  st nde - -  
Coğrafya kitapları!  
Geçer yorgun adamlar sarayların önünden  
Kapıları kapalı.

(Varlık, 457, 1 Temmuz 1957)



## SINIR

İşinizdesiniz ya da başka yerde  
Yükselir hastanızın dün geceki ateşi  
Gördüğünüz yüzlerde gün boyu  
Aklınız evde.

Parlar gaz ocağı, sıçrar kıvılcım  
Merdiven başında bir sigara  
Belki söndürmediniz.  
Çok küçük çocuk, yaşlı sakat anne  
Seslenir akşamlara alevlerin içinden  
Aklınız evde.

İkiniz de yoksunuz, ya bir şey olduysa  
Buğday tanelerini toplarken ekmeğe  
Çarpar yürek yerine göğsünüzde korku  
Aklınız evde.

Çıktığınız geceler birkaç saatliğine  
Yalnız ya da beraber  
Aydınlık çevreyi karartacak gölge  
Daha ilk adımda büyür birden  
Aklınız evde.

Bu sınır, arada bir aşsak da  
Çeker dar yaşamamıza bizi  
Her şeyleri tamam bile olsa  
Aklınız evde.

(Türk Dili, 80, 1 Mayıs 1958)

## DÖRTLÜ YONCA

Eşkenar üçgenin A köşesi kopsa  
Kapı  
Çocuk sokaklarda.

B köşesi kopsa  
Pencere  
Soğuk dolar içeri  
Üşütür, hasta.

C köşesi kopsa  
Aç  
Yok küçük sofra.

Bu üçgenin köşeleri üç kenet  
Tutuşmuşlar el ele  
Her biri kendince kopmayı bekler  
Çocuk büyüsün hele.

(Varlık, 466, 15 Kasım 1957)

## ÇOCUKLAR

Çarşılarda bir şey  
Biz pek aramazdık çocuklar olmasaydı.

Kasaplarda manavlarda bazı yorgun kadınlar  
Hep de تنها saatleri seçerler  
Sonra yavaş bir sesle  
Çocuk için hasta kaç gündür yemiyor  
Biraz et biraz meyva isterler.

Sevdiği bir reçeli gün aşırı yalnız ona  
Kaşıkla beraber büyür bir üzüntü  
Yağların şekerlerin çayların  
Uykularda bile bitiyorsa  
Annelere düşündürdüğü.

İnsanlara tezgâhlara kâğıtlara kolaydı  
Biz bu kadar eğilmezdik çocuklar olmasaydı.

(Dost, 11, Ağustos 1958)

## KIRK

Daha hiç kaybı yokken  
Şimdi korkar, yadırgar çok  
Yirmisinde mi erken, otuzunda belki.

Şimdi ağlar, korkar çok  
Çünkü yeni  
Şimdi ister, heep ister, heep  
Bilmez ki!

O sizin düşleriniz ne kadar tatlı  
Gördünüz, görmez misiniz  
Yüce doruklarda kartalların yuvası.

Kırkı dolsa düzelir uykuları  
Kaderine razı  
Uyuşuk, bitkin başlarsa kırk  
Yüksek ateşlerde anlar bazı.

O sizin başınızda serin kavak yelleri  
Kartalların yuvası yüce doruklarda  
Gördünüz, görülmez mi!

O sizin önünüzde serili Kaf dağları  
Kundaklar uzakta  
Aldınız almaz mısınız  
Parlıyor pırlanta.

(Varlık, 471, 1 Şubat 1958)

## KİNİNLERLE

Bir yavru ceylandı kısıtırıldı ininde  
Kininlerle.  
Halsizliğim, kırgınlığım, kesik, kalem  
Düştü elimden kininlerle.

Kurumuş, kavrulmuş, sıcak, sıcak, sıcak  
Bu else, bu saçsa, bu ağız, ağzı  
Koptuğu yataklarda kaldı  
Hakkı olan oyunlar soluk resimlerle.

İstenir, özlenir gün olur bir hastalık  
Sağlam diye yüklenen hayata kininlerle.  
Ah ben bitkin isem işte tam fırsattı  
Birazcık uyumak uzak serinlerle.

Az daha büyümek her halde yoktu  
Yoktu çocukluğumda bana ninni söyleyen,  
Ben kendim söyledim dokunmasalardı  
Kininlerle.

Eli ermez, bir küçük kaçıştı bu  
Tuttular daha ilk adımında.  
Kan bile değildi o kadar güçsüz  
Ninnisiz inler kininlerle.

(*Varlık*, 456, 15 Haziran 1957)

## BİREY

Ulusların ilk çağları gibiyiz destan  
İlkel araçlar yokluklar  
Bir düzen kurmak çıplak, mutsuz  
Yazılısaydı hayatımız destan.

Çekmek kadırgaları bitkin, bezmiş  
Kendimize bile fazla çok zaman  
Dar dörtgeni nasıl kırsın bu gövde  
Eşleri mi evleri mi çocuklar destan.

Karşımıza dikilir de Çin setleri  
Her gün daha yorgun aşmak destan  
Tek gelen hiç geçemez Kanlı Kavak  
Çok sayıda geçmek sarp boğazdan.

Ormanlarda boğuştuk biz de gergedan  
Karşımızda bunca zorluk bir Oğuz Kağan  
Gelir nice savaşların üstesinden  
Tam kalkar ayağa, düşer Akhilleus

Bugün var yarın yokuz destan.

(*Dost*, 13, Ekim 1958)

## GÖLGE

İkinci güneşlerinde uzayan gölge  
Gider durur eski evlerin önünde  
Anılar başladıysa akşam yakındır  
Acelecî bulutlar başınızın üstünde.

Bu geriye dönüş size  
Geçtiğiniz kızgın çölleri hatırlatır  
Bitkindiniz yürürken gölgesiz  
Ne bir su, ne de hurma ağacı.

İkinci güneşlerinde uzayan gölge  
Kaçtığınız öğlen sığağından gelir  
Bütün serinlik yine  
Yazdır, sevinç sesleri sokak aralarında.

Kısa olur ikinci güneşinin gölgesi  
Birazdan erir gider çöken karanlıklarda  
Yoksul semtlerin yaz geceleri  
Oturandar vardır ya kapı önlerinde.

Uzayan gölgenize güvenmiş  
Ne düne, ne yarına bakıyorsunuz  
Bu dünyaya bir kez gelinirmiş  
İyi ki duydunuz!

Çıkarın tadını yaşamanın, sonunda  
Tıkalı sokakların hangi serinliği  
Gölgeniz çekilince yarın  
Siz de tıpkı kapı önlerinde - -

## KAYŞA

Bu çok akşamüstleri  
Çözülür çevre  
Hep de sizi bulur  
Nereye gittiler  
İssız böyle.

Tut beni çek beni kurtar  
Devrildi dağ altında kaldım  
Sislerde elleri  
Uzanır  
Bu az.

(Varlık, 475, 1 Nisan 1958)

## GELEN KİM

Gelen kim söyle değişsin yüzüm  
Dost ise asık, düşman ise güleç  
Biraz garip belki.

Nazlanmak benimki dostu karşı, içinde  
Sevincim gizli  
Biraz garip belki.

Düşmanım mı geldi, güler yüzüm maske  
Ekini belli etme  
Biraz garip belki.

Adamına göre, biri veya öteki  
Gelen kim söyle  
Biraz garip belki.

(*Vatan*, 8 Ağustos 1954)

## GÖRGÜ

Yığın yığın söz kodular önüme  
Öğren dediler öğreniyorum.  
Hepsini yerli yerinde  
Kullan dediler kullanıyorum.

Yarım ağız:  
Hârika, pek sevdim!  
Buyurmaz mısınız?  
Aman efendim!

İçinizden gelmese de idare  
Ne şeref!  
İnci, mercan sözlerim  
Lâle, sümbül her taraf.

Kibarlık başka şey, mermeri  
Gıcır gıcır yıkadım.  
Karşıdan şaşkın bakıyor  
Hamam böcekleri kabalıklarım.

Duvarların ardını  
Görebilene bravo!  
Öyle bir zırh giydim ki  
Kırabilene bravo!

(*Vatan*, 3 Ocak 1954)

## BAŞ SAĞLIĞI

Ben uzaklarda olmalıyım, çok uzaklarda  
Acılar unutulduktan sonra  
Dönmeliyim.

Ölümlerin karşısında şaşırıyorum  
Ne desem ki  
Düşünüyorum.

Kalanları ağlıyor gidenin  
Benim gözlerim kuru  
Herkes bana bakıyor, biliyorum  
İçlerinden geçenleri.

Baş sağlığı dilemek  
Garibime gidiyor  
Ölen öldü, sen yaşa  
Küçültmeye benziyor.

Beni böyle kitaplar mı yaptı ne  
Kâğıtlarda gidenlere içlenip ağlayan ben  
Hayattaki ölümlerde put gibi duruyorum.

Ben canavar ruhlu muyum  
Bir ölü evinde tek söz söylemeden  
Put gibi duruyorum.

Kimse anlamaz derdimi  
Ben uzaklarda olmalıyım, çok uzaklarda  
Bir yakınım öldümü.

(*Vatan*, 28 Şubat 1954)

## GECEDDE HATIRLAMAK

Akşam oldu Tanrı dünyasına baktı  
Yorulmuş bitkin, dinlenmesi için  
Uykuları saldı.

Gündüzün çiğ beyazı bir kara yaygı  
Hayvanlar bitkiler hava ateş toprak  
İnsanlar sular hepsi karardı.

O da neden sonra tam biraz daldı  
Eski tazeliğinde bir yürük hayal  
Kapısını çaldı.

Gülümseyen bir yüzü, ince elleri vardı  
Çetin günden sonra bir yakıcı duyguda  
O zaman da böyle birden hatırlardı.

Bir denize gömülmüş uzaklarda dünya  
Hayvanlar bitkiler hava ateş toprak  
İnsanlar sular karanlıkta saklı.

Çıplaklığı çirkin, Tanrıya karşı  
Gözlerinin üstünde bir zalim ışık  
Kapisız odalarda aydınlıkta kaldı.

(*Vatan*, 21 Kasım 1954)

#### İŞİĞİ KESEN DUVARLAR

Birden inen bir bulutla karardı yüzün  
Böyledir  
Biraz gülecek olsan vay sen misin gülen  
Hemen yetişir hüznün.

Bu bizdeki akıl mı ışık vurmuş hazır  
Hazır biraz aydınlanacak oda  
Perdeleri kapatır  
Kalırız karanlıkta.

Çünkü hüznün eski dost baş tacı  
Onunla yuğrulmuş mayamız  
Gelsin  
Biz onsuz olamayız.

Çünkü sevinç geçici  
Düşün günün tasa dert, düşün sonun ölüm  
Eskiler gülmüşler mi  
Bunca kitap okudun.

Dağıtamazsın ne yapsan  
Sevincine çöken bulutu  
Gizli kaynaklardan sızan  
Hüznle bulanık içtiğin az su.



Ölüler önleyiniz  
Elleri yok  
Mezarlar söyleyiniz  
Dilleri yok.

(Yenilik, 11, Kasım 1954)

### EŞYALAR, SESSİZLİK

Bir gün giderler de kalırsanız yalnız  
Eski odalarda gece  
Bir saat gibi durmuş sabahtan  
Her şey onlar gidince.

Bir garip boşalışla cansız  
Uzaklarda şimdi  
Ayna önünde resimler  
Eşyalar, ellerinin değdiği.

Yüklenen sessizlikte radyo  
Şen şarkılar hepsi de üzüntülü  
Duyduğunuz derinlerde bir ses  
Gidenlerin götürdüğü.

Anladınız neymiş kattıkları  
Perdeler çiçekler ılık hava su  
Ancak onlar varken  
Sizi yaşıtıyordu.

(Yenilik, 33, Eylül 1955)

### GENİŞLİĞE ÖVGÜ

Güzel demiş diyen şair, Mesihî:  
"Kim bilir olbir bahâra kim ölüp kim kala sağ"  
Bu can bize temelli verilmedi,  
Alır bir gün yalan dünya.

Belli mi yarına çıkacağımız,  
Nerde kaldı sonraki baharlar  
Der de yine şaşmaz bildiğinden  
Şu eğreti yerde nice insanlar.

Gözünüzde büyüttüğünüz şeyler  
İlerde güleceksiniz.  
İçindeyken  
Anlaşılmaz gençliğin geçtiği.

Ve telâşlar yıpratır kalbi,  
Enfarktüs.  
En iyisi oluruna bırakmak:  
Biraz geniş olunuz!

(*Türk Dili*, 77, 1 Şubat 1958)

#### GECE DURUMU

Çok kötü insanların sapladığı bıçaklardan  
Yine yaralı düştü dünya karanlığa.  
Delilerin günlerini gömmek için uçsuz  
Düzlüklerde.  
Koptu gece çığ gibi  
Koca dağın üstünden.

Seslerin kesildiği sokakta  
Uyurken evler  
Ak tazenin göğsünde ağlarken çocuk,  
Kaderin kara sütünde  
Ölülerin gözleri  
Üzgün, bulanık.

(*Vatan*, 13 Şubat 1955)

#### KARANLIK ODA

Gözlerini açar bakar dünya  
Eskisi gibi  
Gözlerini gene kapar Buda.

Nisan yağmurunda yarılr sedef  
Düşen damla inci.  
Tıpkı öyle sızar ılık  
Aralanmış kirpiklerden içeri.

Doygun yüzeyde görüntüler  
Farksız öncekilerden.  
Gülümser acı net  
Çekilen.

(*Vatan*, 20 Mart 1955)

## İKİNDİ ÇAYI

Onlar öyle yerlerde bitmek bilmez bir pasta  
Tedirgindirler yakından bakılsa.

Sokakların çağrısı sabırsız Sirenler  
Boşluk, söze karışsa.

Sıkıntılarda uzar toplantı  
Burda yalnız olacaktı hiç değilse.

Kuytu kahvelerde çay kalkıp gidebilse.

(*Varlık*, 488, 15 Ekim 1958)

## KOKTEYL PARTİ

Ne verir koyu karanlıksa  
Masanın üstü  
Kor kristal kadehler fena  
Votka veya viski.

Böyle toplantılarda bir el olmalıydı  
İçkilerden önce sessizce uzanıp  
İçinizde unutulmuş lambaları  
Yakmalıydı.

Büyük ağır sevinçler ortasında yoksa  
Ne verir daha da içseniz  
Kor kristal kadehler fena  
Işıksızsanız.

(*Varlık*, 483, 1 Ağustos 1958)

## ESKİ HASTALIK

Kandan kısık bir göz kurtulur karanlıkta  
Ağarır zindan  
İlk gençlikten kalma  
Biraz  
Benim bu göz ağrıları.

Gündüzden kaçırırsam  
Geceleyin sokaklar تنها  
Yatıştır yoklarsa  
Görünmez  
Benim bu göz ağrıları.

## KİRLİ SORU

Benim oralarda hiçbir işim yoktu,  
Şeytana uydum.  
Aç ahtapotlar kaynaşırken dipte,  
Kaypak kalabalıkta sürükleniyordum.

İnce yüzünüzde üzgünce bir bakış  
Birden sizi gördüm.  
Açtı arı doruklarda bir safran  
Durdum.

İlk sevgili güldü yitik anılardan  
Mutsuz, yalnız.  
Sessiz kınamanızı, utançlarda küçülmüş,  
Aldım, geri döndüm.

Gelsem,  
Siz yine orda mısınız?

(Varlık, 473, 1 Mart 1958)

## EKLER

Biz sözleri eklerle yaratır, yok ederiz  
Türer yeni yeni sözler eklerden.  
Ektir sıfat yapar ismi  
Fiil olur bir ekle bir yansıma  
Ekten doğar bir isim aslında fiilken.

Tanrı, tanrısal, tanrıca  
Sevmek, sevgi, Sevim  
Sıfatlar, isimler bu yoldan türer.  
Ekler olmasaydı nasıl yaratılırdı  
Evden, resimden; evler, resimler?

Kimi insanlar da tıpkı buna benzer  
Türer yeni yeni kişiler eklerden  
Yoksula ekle para, zengin! Cahile ekle bilgi, bilgin!  
Düşün neler kattığını bir adama  
Örneğin yığıtlığın.

Bir kimseyi eklerdir çıkarır yukarlara  
İletir kişiyi Kaf dağına bir para  
İnsanlığa yükseltir insanı bir aşk  
Varılır yücelere eklenen çabalarla.

Ama ekler eldekini alır da!  
Erdem komaz insanda bakarsın bir para  
Düşürür çamurlara bakarsın bir aşk  
Kötü tutkularsa yakar yıkar yıllarca.

Biz her şeyi eklerle yaratır, yok ederiz  
Aşkla gelir Sevim'e sevimli yaşama  
Ne zaman ek değişir aynı Sevim sevimsiz  
Yitip giden aşklarda.

## FOSFÖR

Fosfor, bazı gecelerde eski mezarlarda  
Ölülerin çağlardan seslenişi, fosfor.  
Çok geride kâğıtlar neden gece yarısı  
Kamaştırır gözleri yangınlarda, fosfor.

Bazan insan koparır kendini gençliklerden  
Sular sızan tünellerde bir elmadır çeker gizli,  
Çok uzakta fosfordan bir parıltı varsa  
Belli bile olmaz mumların eridiği.

Çapraşık bir yol çizer sert-katı kartlara  
İlk gençliğin o savruk harcaişları.  
P<sub>1</sub> P<sub>2</sub> O<sub>3</sub>, magnezyum fosfat.

Kalır köpük dünyalarda kimyanınki,  
Odalarda yalnızken parlar fosfor  
Çaresiz soluklar, çıplak artist resimleri.

Fosfor, insan ölebilir  
Hattâ beş santigram!  
Düşer boş beyinlere bir korku,  
Akça sıvılarda yüzer yapışkan  
Elin ekmek mi tuttu,  
Nemli kurnalarda döl: Fosfor!

En sert taşlar, ak kâğıtlar, yumuşak boyalar  
Boş sularca zavallı fosforsuz.  
Üstünüzde azıcık yoksa,  
Yazdıklarım yoksunuz!

(Yeditepe, 142, 1 Kasım 1957)

## KUĞULU GÖL

Saysak olacağı sekiz on gecedir  
Ancak o kadardı, candan istediler.

Bilsek, öncekiler de bizim gibi miydiler?  
Kırlı badanalardan silinmiş gülüşleri,  
Bir ölü sessizlik kalmış onlardan arda.  
Bilsek, aynı ürkek parıltılar mı vardı,  
Gecenin bir yarısı bu eski evde  
Usulca yakılan lambalarda?

Hangi gizli ayışığı bâzı gecelerde  
Yükseltir denizleri yatak kıyılarına?  
İkili dilekleri kamçılar ılık su  
— Haydi, gel!  
Sonra aynı anda beraber, haydi!

Saçlar solar serpintiler bitince  
Yorgun uzar bir düşünce: Burdaki bu  
Aynı kısık soluklardan sonra  
Yüzyıllar önce, yine böyle uyuyordu.

Senin sevmelerin ne kadar çoktu aslan Zeus!  
 Kimi boğa, kimi kuğu biçiminde.  
 Senin yaklaşımların ne kadar değişik,  
 Amphitryon ya da altın yağmuru.

Şimdi nerde o sayısız  
 Aldattığın dertli Hera,  
 Nerde bindiğin azgın atlar?  
 Neden sıkıntıyı, hüznü, pişmanlığı getiriyor  
 Geceseferlerinin açtığı saatler?

(Varlık, 464, 15 Ekim 1957)

#### HERAKLİT'İN SULARI

Ne zaman sokaklarda dolaşsam  
 Okul, sinema, sergi  
 Kullanıyorlar  
 Bendeki eski benleri.

Kalabalıklarda çoğalıyorum  
 Hangisine yetişeyim şaşkın  
 Tıpkı onun çizgileri  
 Karşıdan gelen şu kadın.

Bir küçük çocuk  
 Yıllarca öncem  
 Korkar mı gitsem yanına  
 Çocuk sen bensin desem.

Üç delikanlı yürüyor  
 Bir dört yol ağzında her biri bir yana  
 Üçe bölünüyorum  
 Yolların her birinde birim gidiyor.

Biri eve derslerinin başına - - kitabı açıyorum  
 Biri parkta bir sevgili - - bekliyorum  
 Bir yerde çalışıyor üçüncü, okul dönüşü  
 Gecenin geç saati işimden dönüyorum.

Hey durun! diyorum, siz bensiniz, bensiz  
Nereye gidersiniz, hey durun!  
Sessizce yürüyorlar benden habersiz  
Duyuyorlar, o kadar sesleniyorum.

(*Varlık*, 486, 15 Eylül 1958)

## YAŞ

Yastıklarda gözyaşları mı var yaş  
Sağlam duvar tepserir güherçile yaş  
Nice şiirler yıllar yılı açmaz  
Parlar birden magnezyum yaş.

Nice aşklar ölümsüzleyin söner balon yaş  
Nice tutkular sabun köpükleri son yaş  
Her yazım bir siliştir siler birkaç  
Denizdibi demirlerinden pası  
Kurtuluş yaş  
Her şey yazılmış olsaydı.

Evlerden, çocuklardan, sevgililerden  
Uzaklaşmak –den hep, yaşamak bir –den  
Deler graniti nem un ufak tünel  
İşler yaş.

(*Pazar Postası*, 11 Mayıs 1958)

## ÖLÜME YOL!

Dağların ardından ölüm doludizgin gelir  
Terkisinde biri vardır.  
Ama yollar insanlarla kaynaşır  
Ama dünya telâşında hepsi  
Ama ölümün işi hepsinden aceledir  
Ama yollar tutulmuş, geçilecek gibi değil.  
Bir anda her şey bir yana itilir  
Önce ölüm! Ölüme yol!



— Hiç halim yok, ayakta duramıyorum.  
 Dopdolu bir taşıtta sanki bir kadın  
 Ama çok yaşlı bir kadın  
 Sanki yavaşça böyle demiştir.  
 Ama sağır uğultuda duyulacak gibi değil  
 Ama herkes havasında, hain, bencil - -  
 Bir anda her şey bir yana itilir  
 Önce ölüm! Ölüme yer!

(Varlık, 487, 1 Ekim 1958)

#### KİTAPLARDA ÖLMEK

Adı, soyadı  
 Açılır parantez  
 Doğduğu yıl, çizgi, öldüğü yıl, bitti  
 Kapanır parantez.

O şimdi kitaplarda bir isim, bir soyadı  
 Bir parantez içinde doğum, ölüm yılları.

Ya sayfa altında, ya da az ilerde  
 Eserleri, ne zaman basıldığı  
 Kısa, uzun bir liste  
 Kitap adları  
 Can çekişen kuşlar gibi elinizde.

Parantezin içindeki çizgi  
 Ne varsa orda  
 Ümidi, korkusu, gözyaşı, sevinci  
 Ne varsa orda.

O şimdi kitaplarda  
 Bir çizgilik yerde hapis,  
 Hâlâ mı yaşıyor, korunamaz ki,  
 Öldürebilirsiniz.

(Varlık, 447, 1 Şubat 1957)

## KÖPRÜ

İki yaka arasında bir köprü kurdu  
Tek tük gelenler oldu, geçtiler, gördüler.  
Çokları da geldi, üşengeçtiler  
Karşıdan baktılar, geri döndüler.

Ama var  
Oldukça iki,  
Pembe defterlerde açar  
Aşk şiiri.

Günü doldu, öldü  
O ölünce herkes ele kalem aldı  
Yazdı yazdı yazdı.  
İssız bir yoldu, kalabalık şimdi.  
Çünkü var  
Oldukça iki,  
Pembe defterlerde açar  
Aşk şiiri.

## ARADA

Her şey araya giriyor, aradan çıkıyor  
Arada çocuklar doğuyor, büyüyor, yürüyor  
Arada evler, evlenmeler, ölümler duruyor  
Arada yaz kış bahar, dünya dönüyor.

Her şey arada oluyor arada bir, bir arada  
Aralarda akla kara, bulmak arayı arayı  
Bir eldir aralar, açar bir kapıyı usulca  
Açıksa aralar, kapanır ne iyi!

Kara toprak ayaklarımız altında  
Mavi gök yukarda  
Ne bulduksa arada bulduk  
Seninle benim aramda, onlarla aramızda, arada.

Madem küçük dünyamız ölümlerle sınırlı  
Madem kişi bağlı ortak yaşamalara  
Benden sana, senden ona, onlardan bize  
Gitmek gelmek arada başka dünyalara.

Nasıl teperdik yoksa boyuna aynı yolları  
Değişiklik arada  
İnsanlar değişir, evler değişir  
Yeni yeni yüzler, geçilen sokaklarda.

Aşklar arada, Tanrının büyük bağışı  
Ferhat'lar, Kerem'ler çöllerde, odalarda  
Bir anlamı var elbet  
Boşuna mı yanmışlardı?

Hiç mi serin rüzgârlar esmiyor  
Hep mi kızgın yazlardayız, baharlar arada  
Mevsimi  
Yaprak kımıldamıyorsa.

Çocuklar arada, nasıl bırakılır elleri  
Dönüşler tatlıdır, telâşlıdır  
Bir bezginlik çökse bile  
Üstümüze akşamüzerleri.

Hastalıklar arada  
Tehlikeli değilse yararlı  
Hasta olmamış kimse  
Hiç halden anlar mı?

Biz unuturuz başka!  
Ölümler arada, hatırlatır  
Dünyanın malını toptasak da  
Bu dünyanın sonu vardır.

Ölümler varsa arada, anılar da var  
Sevdiğin miydi, geceleri  
Gelir uykulara canlı, nemli sabahlara taze  
Açmış çiçekler kadar.

Zorluklar varsa arada,  
İnsansın!  
Engellere harcanmayan güçler ne güne  
Dayat ki, yaşadığını anlayasın!

Aranarak yordamlarda bir ara  
Yaşarsın.  
Derken dürülür defter, başkasına gelir sıra  
Sen aradan çıkarsın!

# DAR ÇAĞ

1. Basım: Varlık Yayınları, İstanbul, Aralık 1960

*DAR ÇAĞLARDA YAĞAMAK ZORLUĞU*

## ELİ KALEM TUTMAK

Eli kalem tutuyor, işlek, yazması kolay.  
Bastırınca dik, yazar kâğıtları yırtarak.  
Tuttuğu dağlarsa çevresinde yağlar,  
Vurur gider kendini yakarak.

Tuttuğu - - adam sen de! yaz-boz tahtalarında  
Törpü, alışır büyüklere bakarak.  
Bir gün bırakırsa  
Yalama yazılarda başlar yazma yitimi.

Güçük göçük yapılar yükselir çabuk,  
Kimi boş meydanlarda parlar saman alevi.  
Kalan ne, kalkınca kayırmalar aradan,  
Kuruyunca cilâsı kasap süngerlerinin?

Yansır yitik yaşamalar yalnızlığı  
Çekili şifrelerde gergin gergefler üstüne.  
Söyler pürtük ellerde bir stigma  
Kuş tüylerinde miydi, yoksa katı kerpiç.

Uzar gelir Çin setlerinden yazı  
İsli çıra, mumlar, gölgesi titrek.  
Birleştirir, ayırır  
Eli kalem tutmak.

(Maya, 5 Mayıs 1960)

## DERLER

Önce saçlarla başlar herhangi bir durumda  
Güzel ama uzun kumral ama kısa  
Durup durup bakarlar ellerinde yelpaze  
Sırtınızda çuval caddeyi geçen de siz.

Gerilerde bir yerde  
Örtmüştü kar yolları örter gibi kar  
Madem - - kadar üzgün var bir şey  
Neler neler söylerler.

Her şey gözden başlıyor üstünüze çevrilen  
İner ine derinde iğneler ince

Çıkar düze çelme çevrilir yolunuz.  
Anlatmak zor  
Gerilerde bir yerde  
Çok oluyor.

(Varlık, 520, 15 Şubat 1960)

### YORUM KORKUSU

Gitmek geçse aklımdan  
Hemen yorum  
Nereye, nasıl, ne zaman?  
Oysa ben vazgeçtim  
Uyu yorum.

Demek geçse aklımdan git  
Git mi yorum  
Kime, nerde, ne zaman?  
Oysa ben haddim mi  
Uyu yorum.

Ne gitmek geçebilir aklımdan  
Ne de git demek.  
Eli kolu bağlı ben, ağzı dili bağlı  
Yaşa yorum  
Sevin emi yorum.

(Dost, 39, Aralık 1960)

### SİNEK

Sabah sinir sallanan aynalarda tıraş olmak  
Yine geç kaldıksa sofralarda çocuklar  
Susuz solar çiçek.

Dinç atların kuyrukları savrulur şırak şırak  
Kınkanadları kopuk, ayakları yaralı  
Kakışlanır bir sinek.

(Dost, 18, Mart 1959)

## KUYRUK

En uzun kuyrukların en sonunda bendim  
Sokakların ayazı sırtımda hurra  
Bana gelmeden sıra bitti kıştı  
Bir cıva baktım otuz sekiz beşti  
Sonra yataklarda  
Acaba.

Bu bir yerden ötekine yetişmeler koşmalar  
Bu taşıtlar bu ekmek bu et kömür yağ  
Sizin böyle âdi konularla işiniz yok  
Böyle küçük geçici  
Ah siz ne cici  
Süzülmek bulutlarda  
Acaba.

Bu kuyruklar yüzünden benim bunca kaybım  
Meselâ  
Hem bazı kayıplar bir bakıma kazançtır  
Netekim kuyruklarda ben hava aldım  
Ya başka alanlarda  
Acaba.

(Dost, 8, Mayıs 1958)

## HESAPLAR

Hesaplar kaç gün oldu  
Ve çocuklar bakarlar ne yazarlar  
Bu anne, bu baba.

Çıkarırlar, toparlar ne kaldı  
Ve çocuklar bütün gün sıcaklar  
Gözleri yıldızlarla kalkarlar: Attâ!  
Oysa yemekten önce sürdüler kapıları  
Oysa deniz kıyısı o kadar uzak ki  
Ve yok yorgunluğa at, araba.

Ve çocuklar eski resimleri açarlar  
Yırtık kopuk sayfalar kim bilir hangi  
Moda dergisinden kalma



Şık hanımlar, beyler zarif kostümlerde  
Ve çocuklar bakarlar  
Bu anne, bu baba.

(Varlık, 533, 1 Eylül 1960)

## ILIK SAAT

Dalgalı denizlerden dönüldü ya koya  
İ lepiniz sağsınız  
Yattınız güle oynaya - -  
Başlar.

Bütün gün bunu beklemişti pinekleyişi  
Kış ortası yaz düşlerinde.  
Bizim çocuklarımızın sayısı  
İh var, cümlemizin - -  
Ve atar ağlarını (ortaçağ sokaklarında  
Seslendi ya bekçi) iner de ılık  
Göl kıyısına o soğukta  
İçin için dolar ağlar.

(Varlık, 521, 1 Mart 1960)

## BAHARA GİRERKEN BALAD

Biz bütün kış hep bu baş ağrıları  
Camlar açıldıkça bu sefer de dışardan  
İve gelip gidenler bilmeden çoğalttı  
Hep oydu dumandı küllenen dudaklarda  
Gaztecinin postacının kapılardan attığı.

Hattâ gece yarıları koltukların altı  
Ve tüttükçe sindi kapalı aşlara is  
Karardı ak tuzlar neden dumandı  
Hattâ öksüz aşkları siz ne zaman kurtardınız  
Oysa bütün varınız belki bir onlardı.

Hattâ mayıs başları kentler üstünde  
Hatırlayacaksınız o azgın bulutları  
Tek tük odunlar, kalıntı kömürler  
Sürüp giden soğuklar, çekmeyen borulardı.

Benim gibi iseniz bilirsiniz nedir kır  
Her baharda bitkinim ormanlardan  
Ama gittim ne getirdim kolay mı  
Evlerin arınması dumanlardan.

(Dost, 33, Haziran 1960)

## ATLAR

Atar atar havada tutar cambaz  
Bir sürü çember.  
Sizin de eliniz iki oysa.  
Bekler boşuna biri ya da bir şey  
Sıkışık sıralarda yer yoksa.

Şaşkına dönersiniz hangisine önce  
Seslenir yenisi biri daha yarıyken.  
Teksas'ta üç at koşar dört nala  
Atlar bir kovboy üçüne birden.

Kurumlu bacalar ve her şey eski.  
Darılmayın ama siz galiba biraz - -  
Yürük atlar çoktan denizi geçti.

(Varlık, 508, 15 Ağustos 1959)

## TÖRE

Alttaki odada yaşıyor hapis  
Çekindiğim düşünce.  
Zorladığı kapıda sürgü bir kopsa  
İşim bitik, bilirim.

Nasıl yarım kalmaz herhangi bir sevincim  
Sustuğunu sandığım sırada başlarsa  
Haykırmaya derinden  
Alttaki.

Ben onu oraya keyfimden kitlemedim  
Güçbelâ kandırdım da girdi.  
Yarı sinsi bir gülüş, yaltakçı bir bakış:  
— Vakti değil şimdi.

Olacak, ilerde, istediğin,  
Sonra.  
Anladı, aldatılmış, şimdi  
Öfkeden deli gibi orda.

Kimsenin görmediği o karanlık yerde  
Ondan önce niceleri yattı.  
Yalvardı yakardı, derken öldü çoğu  
Pek azı dayandı, bir gün ışığa çıktı.

Ben aslında hiç de cellat değilim  
İster miyim can versin yaşamak özlemi hapis.  
Ama böyle yapmasam  
Benden önce sizin töreleriniz.

(Yeditepe, 15, 31 Aralık 1959)

## MASK, MASKE

Ya ben yıllar yılı neyi taşıdım mask  
Ölüm takar yüzüme sadece maske  
Anlamak mı yok öyle şey yaşarken  
Tanımadınızsa.

Donmuş, kopuk alçıların arasında bir yer  
Sağlığında ürperirdi dokunacak ellerden  
Taşbebek güzeli giysilerdir ölüm  
Parlayan vitrinde içi boş manken.

Donarken ellerinde kıvranır mask çevrenin  
Sürer ölümlere dek alçısız yüz çırpınışı  
Bırakmaz kurtulsun potreller sağlam  
Çocukluk betonlarda donmuş güzel çakıl taşı.

Ölüm hangi kurtuluş komedilere maske  
Altım soğuk toprak, kurşun-ağır üstüm  
Bu bir ölüm değilse  
Ya ben yıllar yılı neyi yürüdüm.

(Yelken, 45, Ekim 1960)

## TRAVERS

Sonraki ben mumyalarda ölümlerden sonra  
Islak bölmelerde saklı  
Kağsamış kapağım kaldırılırsa  
Yaşadığım çağdan çarpar genze  
Buruk bir arsenik kokusu.

Ben bir traversim entroverti:  
Gök-delen ve ehram çürük omuzlarımda  
Dünyanın bütün dilleri varyantlarımla dolu  
Dağbaşı raylarımda hattâ  
Büyük şehir yorgunluğu.

Varım dünya kurulalı, bir suyun başındayım  
Bir kuyunun dibinde, bir tezgâhın önünde  
Bir geminin yanında, bir kalem elimdeyim.  
Geçer gider trenler transit  
Ben kendi derdimdeyim.

Geçer gider koca kompartımanlar  
Ve zift üzerimde, dört yanımda vida, somun  
Ağır demir raylara ben çakılı.  
Geçer gider uğultusu çok tez trenlerin  
Kalır makas, kalır kara somunlarda tuzu  
Alnımdan düşen terin.

Kaldırmış diye belki bunca ağırlıkları  
Gösterilir sonraki ben uygarlıkların  
Gösterişli müzelerinde yitik  
Kat kat sargılarda bir mumya  
Gibi gülünç belki  
Paslı, ezik, hurda  
Bir travers entroverti.

(Dost, 27, Aralık 1959)

## ÖLÜM VAKTİ

Kim der ölüm - - Gösterir de parmaklar,  
Almadan gider ölüm.

İnsan zengin olmalı çok kalacaksa.  
Çünkü daraldıkça küçülmemiz istenir,  
Sonra temiz, kısa hastalıklarda.

Eskiden sandık odalarında daha bir süre  
Pek göze batmadan yatılabilirdi,  
Şimdiyse sabırsız bekliyenler varsa  
Tez boşaltmak gerekir şilteleri.

Çünkü korkunçtur uzarsa.

(*Varlık*, 522, 15 Mart 1960)

## BİLMEM NE CANAVARI

Ne olacak sonumuz  
Deyip duruyoruz.

Millet kendi derdinde  
Gazetelerde okuyoruz  
Haydutlar, eşkiyalar  
Cumhuriyet devrinde.

(*Varlık*, 340, 1 Kasım 1948)



## *GEÇİCİ DURAKLARI YAŞAMANIN*

SU

Yaşamaya susamıştı, su, ha ya, su!  
Hani yağar, kuyularda, çöllerde hani  
Kızgın yorgunluğun yanı  
Serin uykularda hani.

Hani var ya, su!  
Dinç kısraklar içer, içer çatlak topraklar  
Yüksek köprüler altından engine doğru  
Akar ya, bayağ su!

Hani kimi kişilerin kolayca bulduğu  
Milyonluk bir kentin çeşitli duraklarında  
Durdu baktı şakır şakır yağın yağmura  
Yoktu ama su.

Sinemalar, toplantılar, eğlence yerleri  
Kristal kadehlerde kımıldarken kahkaha  
Ne kadar güzelsiniz için için gözyaşları  
Bollerde altın sarısı, yoktu ama su.

Gözler altında torba, dikken sarkık  
Ve kışlara saklanan meyvalarda  
Hiç yazlardaki tad olur mu?  
Göçtü en güzel yerler çentik dış  
Kim gizliyebildi losyonlar, podra, foya.  
Uçtu kuşlar, düştü yaprak, soldu pembe elâ.

Ha ya su, hani şu, bayağ su!  
Ki gür  
Yüksek köprülerden akar  
Engine doğru.

(Varlık, 501, 1 Mayıs 1959)

VE ÇİÇEK

Bunlar böyle kaç kişi bir masa dolayında  
Hangi uzaklardan gelip birleşmeleri  
Ufacık bir yüzeyde bu ne çok şey  
Kımıldadıkça elleri.



Ve elleri çiçek dolu hepsinin  
Ve birazcık ileri her gidişte elleri  
Varsın kısa bir süre yürünüyor uzakken  
Her birinin yolları.

Açılan biraz yerde tutuşan mermer  
Sürülünce bir bardak usulca az ileri  
Başlar kısa ikinci ama bu ne değişik  
Çiçeklerin dilleri.

Kesiliyor sözleri dalgın dalmışlığında  
Çok sıcak ikinci ve Yusuf çölleri  
Süzgün elâ gözler ve mavi bir jipon  
Birlikte dolaşmalar bütün bir yaz kırları.

Çok ellerinde çiçek başkası bekler  
Koyuyor önüne o eski evleri  
Yüzer batık gemiler çok derinlerde  
Yosun tutmuş mercanlar oynasır üzerleri.

Bir yorgun, bir dinç, üzgün ya da güler  
Bunlar böyle kaç kişi bilmem nerde yerleri  
Ve çiçek  
Kımıldadıkça elleri.

(Varlık, 525, 1 Mayıs 1960)

## İNCİR YAPRAKLARI

Yumuldular uğultular arasında  
İncir yapraklarını artık kim düşünürdü  
Sallanırken iki dalga arasında bir martı  
Bu yatağa, koltuğa, bu kuru tahtalara  
Düşmeden önce  
Eskiydi eksi şimdi iki artı.

Gömüldüler dalgalar arasına  
Ellerinde uzatılan ilk elma  
Yüzlerinde alı al bir kızartı  
Bekleyen yan yana ayrılıklardı  
Perdeler inerse az daha sürerdi  
Yumuldular, gözlerini yumdular.

Eksikti tamken bile hepsi bu kadardı  
Dumandı, dağılır, çiçekti solardı  
Uçuşurken üflenmiş şeytan arabaları  
Anladılar, duruldular, doğrudular  
Az önceki incir yapraklarını  
Aradılar, buldular, tutundular.

(Varlık Yıllığı, 1960)

## KADINDILAR

Kadındılar hep onlardan istendi  
Ağırdı kaldırdılar  
Taşlıydı bırakılsa elleri  
Düşer kalırdılar.

İtilmiş gündüzlerde  
Çoğu ancak gecelerde vardılar  
Çağrıldıkça geçici  
Fısıltılara kandılar.

Onlar bütün yatışlardan  
Biraz korku biraz umut kalkardılar  
Dendi istemiyorum güçleriydi oysa  
Bütün yalnız kaldılar.

İstenseydi ağırlı bir sütü  
Mutlu sevinçli sağardılar  
Dölsüz bir süre eğrelti yeşili  
Baskın sıcaklar geldi soldular.

Kıskançtılar, onurlu  
Baktılar başlar öne eğiliyor  
Hırçın atların terkisinde  
Yalçın dağlara kaçtılar.

(Yeditepe, 31, 1-30 Kasım 1960)

## KOPUŞLAR

Ayrılıksa  
Kapanmışsa çantalar tam

Ya da yol yarı çoktan  
Hiç gel olur mu?  
Denmeliydi açikken pencere  
Esmelere gel asmalardan  
Ama şimdi damlar yaş  
Kırık sürgünlerden acı  
Az mı beklemişti gece  
Duymak için vakti gel!

Çiğ çarparken ışıklar gerçeği gün ortası  
Yataklar  
Ki çıplak, acımasız vurur utancı yüze,  
Hiç gel olur mu?

Güzeldi varken, düştü ışık perdesiz  
Yoksa ellerde çiçek  
Dinç diri karanfil çoktan ölü  
Uzatılıyorsa  
Hiç gel olur mu?

Gene de bağlıysa yollar  
Ya da çekiyorsa uzaklara doğru  
Gel hiç olur mu?

(Varlık, 506, 15 Temmuz 1959)

## GEÇMEK

Rüzgârda gül yaprakları sultan saçları  
Geçtik parklardan oysa  
Oysa derviş odalarda yalnızlık gerekirdi  
Ve hazırlanmak.

Bizse sade geçelim dedik üste, gençlik  
Oysa evler, aşklar vardı  
Kirli kaypak dostluklara saplandı  
Sürünge köşelerde kaçak.

İlerde de geçerdi, şans, geçti üçe dörde beşe  
Azdı hırsı son sınıflara doğru kırlarda  
Derken durdu, çok çetin sınavdı bu  
Sarp kayalı burun ölüm, dönemedi borda.

Geriledi doktor odalarında  
Dolaplar - - atlasa ya ileri!  
Kaldı, geçtiğinden üstünkörü  
Aşkı, yalnızlığı ve evi.

(Varlık, 512, 15 Ekim 1959)

## GÜÇSÜZ DİLEK

Kim devirdi bu kalın kütükleri  
Nazlı sarı başaklar toprağına?  
En verimli tohumları serpmeliydi  
Ömrün en güzel çağına.

Yoketmek gerekirdi yokluklar yoksulluklar  
İçine düştükleri,  
Belli bir yaştan sonra nasıl olsa artıyor  
Hayatın güçlükleri.

Gençlerden ölümleri gizlemek gerekirdi  
Ne diye zehir olsun şimdiden içtikleri,  
Belli bir yaştan sonra nasıl olsa görür göz  
Siyah servilikleri.

Yalnız aşk olmalıydı onların  
Acı diye bildikleri,  
Nasıl olsa yaşlanınca  
Aşkın da hiçlikleri.

## VE GÖRMEMİZ BİLMEDİĞİMİZ BİRİNİ

Bir görümlük. İlk çekimleri gibi sigaraların,  
İlk yudumunda bira.  
Keskin vurdu bir erguvan görüntü  
Batı vakti sulara.

Uçtu iki kırlangıç karşılıklı paralel  
Parladı söndü bir çelik çizgi.  
Karşıt yönlerde iki taşıt hızla  
Kesişti geçti.

Bir yüzdü gördüğünüz, bir gözdü  
Bir gizli akım.  
Size öyle geldi, bakışında:  
Ben senin olaydım.

Ve çoktur batı vakti sulara  
Böyle karşılaşmaları götürmeniz  
Deniz dibi yosunlarında  
Çürürken eski gemileriniz.

### AĞIR YAPRAK

Ve kalb uzun süren görmeyişleri  
Kuru bir yaprağı kaldırır gibi kaldırırdı.  
Gece yarısından sonra parklarda  
İlerki saatlere kalırdı.

Serinlerdi yağmurlarda gerekince  
Islak uzun yollar odalar dar gelince  
Çarpıntılı bir geceye girerdi yeniden  
Gün yeni başlarken.

Belli bir yaştan sonra  
Korkulur artık aşklardan.

(Varlık, 539, 1 Aralık 1960)

### ATLAMA TAHTASI

Yâni yoksa ne yapalım çok mu çirkinim  
Yalnızlık yıkar.  
Yıka dünya kirlerinden ellerini  
Belki çıkar.

Yâni varsa ne yapalım dalgalar  
O da bir zaman imiş  
Altın altın en pis küvetlerde  
Şimdi dünya çamurumu çalkalar.

Yâni bu kadarsa ne yapalım kader  
Bir yol yüründü elbet bir gün biter  
Nedir beyim belki de ben bilirim  
Geçer geçer geçer.

(Varlık, 496, 15 Şubat 1959)

## KIRAL SUYU

Değil en sert içkilerden biri  
 Değil kurtarılmış pazar  
 Altınım dalgalarında eridi  
 Eritir zalim  
 Ama güzel!

Değil İbrahim Edhem, İskender  
 Neydi karanlıklarda aradıkları  
 Artık yollarda da yoksa  
 Artık hırkalar da, ülkeler de boşsa  
 Ne yapayım ben bu artıkları?

Değil Âbıhayat, Kevser  
 Saatleri durdur, kapıları kitle  
 İşler gene zemberekler,  
 Tıkali anahtar deliklerinde  
 Bir rüzgârdır eser.

Değil şanlı hazineler, kasalar, mezar  
 Yok karnilerde, potalarda, imbiklerde  
 Padişahlar, derebeyi, kiral  
 Kime sorsam görmedi  
 Altınlar nerde?

(Varlık, 495, 1 Şubat 1959)

## ÖDEMEK

Kalmasın üstümüzde kimsenin hakkı  
 Beşse on yirmiyse yüz  
 Çünkü alır boyuna verir gözükererek  
 Yalnız kendi çıkarını düşünen yüzsüz.

Ödenmeli annelerin babaların verdiği  
 Evliysek çocuklara  
 Büyükler bağışlayınız  
 Onlardan artmıyorsa.

Ödenmeli aşklar ıssız dağlarda  
 Karlı yollar yanmalar çünkü yasak  
 İster kavuşma ister ayrılık  
 Acılarla ödenir aşk.

Gecelerden birinde bakar bir genç sevdiği  
 Tüy gibi hafif kaldırınca  
 Sonra kurşun akşamlar  
 Öder yıllar boyunca.

Bir fidandı bahçenize dikili  
 Su olun güneş olun yatırımlar yatırın  
 Varsın gitsin meyvalar başka arabalarda  
 Varsın ağır olsun yüklenişi yalnızlığın.

Ödenmeli ölümler önceden  
 Her ihtimale karşı  
 Bir kenara konan para  
 Durur daha yaşarken ödenmiş ölümler  
 Yaşlı ninelerin yoksul çıkınlarında.

Nice şeyler ki gelir ödemeli  
 Ufacık bir kırıntı altı bütün foya  
 İçli gülüşünüzü kendinize saklayın  
 Vereceksiniz  
 Aldanıp aldınız ya!

Her ne ki aldık ödenecektir  
 Buz-katı soğuklarda eğreti  
 Donmuş sıcak benzetmesi bir gülüş  
 Diz boyu kar yollarda kontra sosyal merhaba  
 Değil mi ki verdi.

Kat kat paçavralardan çıktı partal paralar  
 Bir kâğıttı âdi  
 Karşılıksız bir çek, bir ciro hileli  
 Sizi bir kumar gibi harcadılar  
 Bir koyan hep on aldı.

Ben derim ki insan son gününde  
 Bir bilanço yapabilmeli ömrüne  
 Büyük bankalar gibi aktif-pasif  
 Aldığından çoksa verdiği rahat  
 Gidebilir ölüme.

(Varlık, 511, 1 Ekim 1959)

## DÖNME DOLAP

Nerden niçin mi geldim  
Bilmeden bir şey diyemem, ya siz?  
Hem hiç önemli değil  
Geldim, yer açtılar, oturdum  
Girip çıkanlar vardı  
Zaten ben geldiğimde.

Başka şeyler de vardı, ekmek gibi, su gibi  
Gülüşler öpüşler ne bileyim hepsi.  
Doğrusu anlamadım bir düşün-dernek mi  
Sonra da kimileri düşünceli, durgundu  
Gidenler neye gitti doğrusu anlamadım  
Zaten ben geldiğimde.

Bir luna-park mı bir konser bir gösteri  
Bilmem pek anlamadım önüm kalabalıktı  
Sıkıştığım yerde vakit çabuk geçti  
Bak dediler baktım pek bir şey göremedim  
Hem her yer karanlıktı  
Zaten ben geldiğimde.

Benim tek düşüncem büzüldüğüm köşede  
Nasıl çekip gideceğim kalk git dediklerinde  
Çünkü çıkmak sıkışık sıralardan mesele  
Kalkacaklar yol vermeye bakacaklar ardımdan  
Az mı söylendilerdi şuracığa ilişirken  
Zaten ben geldiğimde.

(*Türk Dili*, 111, 1 Aralık 1960)



DAL

Nereye bırakılırsa kalsa kaldırmazlar  
Sessizlikte bir saat işlerdi yeterdi  
Uzaktan uzanıp kuramazlar.

Giysiler bol ve gülünç gövde küçülürken  
Kalsam geçse zaman nereye bırakılırsa  
Hiç aramazlar.

Yense bitse bana kalmasa hiç ayırmazlar  
Yeşil çetin cevizler ağaç doruklarında  
Bile çürür zamanla kozları  
Sürse gitse hiç ayırmazlar  
Alışmışken silinmese izleri.

Ne verdiler bir dilsiz hiç ayırmazlar  
Bana da en azını ama aramazlar  
Günden güne giysiler bol ve gülünç  
Kayarken ellerden en yakın dal  
Sessizce gidilse, dahi duyuramazlar.

(*Varlık*, 538, 15 Kasım 1960)

*DAR ÇAĞLARA KARŞI KOYMAK ATATÜRK'LE*

## ATATÜRK

Ben eskiden yurt deyince  
Şimdi bir düş gibi gelir  
O tarih ne tarihtir  
Zaferler peşinde.

Sarp dağların eteğinde  
Bunca ırmak  
Yeşil vadilerden akarak  
Dalıp gider bozkırların içine.

Herkes işinde gücünde  
Gökyüzü, şanlı bayrak  
Deniz, orman ve toprak  
Yolumuzun üstünde.

Ben eskiden yurt deyince  
Böyle düşünürdüm yurdumu,  
Yurdun Atatürk olduğunu  
Anladım Atatürk ölünce.

Atatürk bu yurda  
Ellerini verdi,  
Büyüyen çocuklarda  
Atatürk'ün elleri.

Atatürk bu yurda  
Gözlerini verdi,  
Gökyüzü bir üzgün mavi  
Atatürk öldü öleli.

(*Varlık*, 364, 1 Kasım 1950)

## RESİM

Her gün,  
Enginlerden engin,  
Yücelerden yüce  
Bir duygu sarar bizi,  
Bu sınıfa girince.

Yanda, bir uçtan bir uca  
Mavi deniz,  
Odanın içinde güneşleri bulunca  
Işınırız.

İnginlerin engini deniz olsa,  
Deniz ufak!  
Yücelerin yücesi güneş olsa,  
Güneş küçük!  
İlk günü gördük, nereden geldi:  
Duvardaydı  
Denizleri, güneşleri  
Küçülten büyüklük.

Kürsünün üstünde bir resim:  
Gözleri denizlerden mavi,  
Bakışları güneşlerden sıcak  
Dört mevsim.

Kürsünün üstünde:  
Atatürk'üm, arkasında al bayrak,  
Kollarını kavuşturmuş göğsünde.

Bu resimle başlar bizim günümüz,  
Karşımızda Atatürk'ü gördükçe  
Kıvançla dolar, taşar gönlümüz.

Öğretmenimizin kürsüde  
Verdiği dersi  
Dinler bizimle birlikte  
Atatürk'ün resmi.

Çalışkanız, çünkü  
Çalışınca  
Bakarız, Atatürk güldü.

Bir yanlışlık yapsak  
Bulutlanır gözleri  
Anlarız, Atatürk üzüldü.

Çelsek kürsünün dibine  
Çörür bizi  
İğilince.

Kalkıp gitsek gerilere  
Otursak arkalarda;  
Başımızı kaldırmadan duyarız  
Atatürk orada.

Öteki odalarda  
Başka başka resimleri Atam'ın...  
Atatürk'üm artık ömrüm oldukça  
Bu resminle karşımdasın!

Yok hiç birinde  
Bundaki tılsım,  
Değişen çizgilerle  
Canlı gibi bu resim.

Öyle canlı ki, sanırım  
Ben de bir gün okulu bitirince  
Uzanan ellerinle  
Okşanacak sırtım.

Öyle canlı ki, sanırım  
Karanlık bile olsa  
Serpeceğin ışıkla  
Aydınlanır yollarım.

Tıpkı sınıftaki gibi  
Yapacağım bir işde  
Bu resmindir önderim:  
Kötülüğe uzanırsam  
Çat kaşlarını,  
Tutulsun ellerim.

Tıpkı sınıftaki gibi  
Bütün ömrüm boyunca  
Yaptığım her işde  
İyi, doğru oldumsa  
Sevincini belli et,  
Gülümse!

Yaprak yaprak dökülürken önümde  
Her yıl, dört mevsim;  
Sınıflar içinde yalnız bu sınıf,  
Resimler içinde yalnız bu resim.

(Varlık, 376, 1 Kasım 1951)

## ATATÜRK'Ü DUymAK

Ulu rüzgârlar esmedikçe  
Yışamak uyumak gibi.  
Kışı ne zaman dinç?  
İlğalanırsa bayrak, bayrak gibi.

Ne var şu dünyada ekmekten daha kutlu?  
Sürdüğün tarlalara sevinçle serpildik,  
İkmek olmak için önce  
Buğday olmak gibi.

Silinir sözlüklerden sen hatıra geldikçe  
Çıliz sözler: usanmak, yorulmak, durmak gibi.  
Kuvvettir yaptıkların her yeni yetişene,  
Bir ışık-kaynak gibi.

En yakınlar zamanla yüzyıllarca uzak gibi:  
Bir sen varsın kalacak, bir sen ölümsüz:  
Daha da yakınsın, daha da sıcak  
Bıraktığın toprak gibi.

Kaç Türk var şu dünyada, bir o kadar susuz:  
İlepsinin gönlünde sen, bir pınar bulmak gibi:  
Ancak senin yolunda sağlıklar, esenlikler:  
Olmaya devlet cihanda Atatürk'ü duymak gibi.

(Varlık, 412, 1 Kasım 1954)

## TÜRK LÜK, ATATÜRK

Her yıl, 10 Kasım, saat dokuz suları  
Düşünür tek yürek Türkeli  
Bu düdükler, bu sessizlik, bu saygı duruşu  
Bir yanlışlık olmasın, sağ  
O kadar bizimle ki!

Her yıl, 10 Kasım, saat dokuz suları  
İçilmişken bütün başlar üzgün  
Birden kalkar yukarı dinç,  
Madem ruhu Türklüğün  
Atatürk ölür mü hiç?

Oydu Mete'lerde, Oğuz Kağan'larda  
Oydu Orhun Yazıtları'ndaki destan  
Oydu doludizgin şanlı ılgarlarda  
O kurtardı bizi her mutsuz çağda  
Karşısında onu buldu her düşman.

Çökmedikçe üstümüzde mavi gök  
Göçmedikçe altımızda yağız yer,  
Durdukça evren uzar gider uzayda  
Türklük,  
Atatürk.

(Varlık, 489, 1 Kasım 1958)

1960  
(28 NİSAN - 27 MAYIS)

I) Bir yaşlı konuşuyor:

Utaniyorum ama göstermiyorum  
Elimden çok bir şey gelmedi  
Girdim çıktım odalara kalabalık  
Ve dedim Atatürk gençliği  
Ve dedim her şey ancak Atatürk.

Yaşlıyım yorgunum ama göstermiyorum  
Doğdum Cihan Harbi çocukluğum  
Kıtlıklar ölümler başka savaşlar  
Bitkinim ama göstermiyorum.

Çünkü yok tükenmek son soluk çıkmadıkça  
Atatürk de benden bunu bekler  
Bir ölüyüm belki ama göstermiyorum  
Dincim, oldukça karşımda sizler.

II) Bir genç konuşuyor:

Benim doğduğum çağ  
En yücesi çağların  
Ondan güçlüyüm ama göstermiyorum  
Cevherim damarlarımda gizli  
İçerde, dışarda  
Beklerim belli etsin düşmanlar  
Kırlı içyüzlerini.

Bayrağımın rengi biraz solarsa  
Ne güne benim kanım?  
Yükselsin diye vatan  
Daha üstün doruklara  
İğildiğim ışıklardan kalkarım.

Busuyorsam atalardan gelen olgunluğum  
Yurdumda bir kıpırtı olur da  
Nasıl görmem, duymam nasıl  
Ben kimin çağında doğdum?

Dünyada iyi, kötü ne kalmış gizli  
Ne zaman ki bir tehlike belirdi  
Atlar sarp kaleye Genç-Osman  
Aşar aşılmaz surları  
Bir yeni  
Yeniçeri o zaman.

Çencecik bir filizim ama göstermiyorum  
Haybetliyim, devim  
Berhat türkülerinde çınlarsa tarih  
Ordu ordu gelen levend askerim.

Örneğin, öğrenciyim  
Yoksulum ama duydum Atatürk'ü mutluyum  
Çimentepe'lere düşman ayak basar da  
Ben daha durur muyum?

Kimin kızıyım, kimin oğluyum  
Yitmiş gitmiş atam dedem  
Hürriyetler uğruna  
Ben daha durur muyum?

Düşebilir körpe fidan hain baltalarda  
Düşebilir yeni yıldız  
Ama nedir hürriyet  
Hiç unuttur muyum?

Düşer ömrüm katı kırılgalarda  
Düşer elimden kitap  
Sonsuz geleceklere geçer benden kan  
Dirilten kim, bu yurt artık nasıl çöker  
Bizindeyiz, biz varken.



III) Şehit Teğmen Ali İhsan Kalmaz konuşuyor:

Örneğin, bir teğmenim  
Kader gülerse.. derim, kader güler.  
Devrimlere bekçi gücüm  
Allanır ya bayrak  
Doğar ya ardından yeni güneşler  
Mayam vatan toprağıyla karılmış  
Soysuz kurşunlarla yere düşmüşüm  
Ne çıkar!

IV) Eski şehitler konuşuyor:

Vurdu gencecik fideleri katı kırağı  
Düştüler yavru kuşlar yaylın ateşlerinde  
Kalblerinde ilk uçmanın sevinci  
Öyle içli gençtiler ki!

Kıl pıranga köprülerden  
Öyle güçlü geçtiler ki  
En Yüce Türk'ün elinde  
Şimdi hepsinin elleri.

Şimdi akşamüzerleri  
Batı ufkunda  
Yansır aziz kanları

.....  
Hiç de göstermiyorlardı.

(Varlık, 528, 15 Haziran, 1960)

## HER ZAMAN ATATÜRK

Biz her zaman vatan, millet demeyiz  
Doldurur ömrümüzün çoğunu  
Elbet kendi işlerimiz.

Kentlerde, köylerde iyi, doğru oldukça  
Ne bezginiz, ne yorgun  
Çalışır, kazanırız  
Önümüzde kâğıtlar, ardında bir pulluğun.

Çeçip gider ömürler hiç farkına varmadan  
Yanıp söner kendi küçük ışığımız:  
Çün olur mutluluklarda yüzer,  
Çün olur bunalırız.

Bizim tek tek bunalmamız, çöküntümüz, geçici!  
Düşünürüz bir biz miyiz dünyada,  
Öyleleri var ki!

Bezginlik, bunalmak  
İnsan mıyız, giderilir çalıştıkça.  
Ancak en büyük acı:  
Vatan  
Bir tehlike karşısında kalırsa.

Değil şehitlerimiz, atalarımız değil,  
Bilir küçük çocuklar:  
İ'ara pul, sağlık, sevinç  
Ana-vatan yorgunsa, bir tehlike karşısında  
Değeri olur mu hiç?

Bir tehlike karşısında  
Milletçe  
Önce vatan.  
İşimizi bırakarak bir yana  
Bir koşu geliriz  
Köyden, kentten.

Umutlu, güçlü  
Çıkışı gibi gemiden  
Ata'nın Samsun'a,  
Bir koşu geliriz  
Anamızın baş ucuna.

Ana, deriz, yanındayız, derdin ne söyle!  
Rahatlar Ana-vatan  
Bizi böyle el ele  
Karşısında görünce.

Çünkü biz biliriz bir çağ değil Atatürk,  
Çağlardır.  
Tarihlerden geldi kan, kurtardı vatanı,  
Geçti O'ndan, bizde de vardır.

Biz her zaman elbet böyle değiliz,  
Her zaman yok elbet aklımızda vatan.  
Çalışırken her birimiz  
Kendi işinde gücünde,  
Bir kasırga kopabilir öteden.

Ama unuttuk mu, nasıl unuttur insan?  
Bırakılır bütün işler bir yana,  
Birleşir eski güçte ellerimiz:  
Parlar yanan ışıklar gönlümüzde Ata'dan.

Çünkü biz tek tek biliriz  
Biz neyiz ki, bir gelip geçici  
Ancak bir çağ, bir zaman.  
Okuduk, gördük:  
En büyük sevincimiz Atatürk  
Bir o var, bir o:  
Her çağ, her zaman.

(*Türk Dili*, 110, 1 Kasım 1960)

# YAZ DÖNEMİ

(1964 Türk Dil Kurumu Şiir Ödülü)

1. Basım: Ataç Kitabevi, İstanbul, Ağustos 1963
2. Basım: De Yayınevi, İstanbul, Kasım 1968

## ÖĞRETİ

Düştür taşlar altında cam  
Ya da yaprak kapılmışsa sulara - -  
Onlar ki bir zayıf vaktini beklerler,  
Öğren!

Şimdi biraz varsan sabah veya öğlen  
İnatınca pis yağmurlu ikindi  
Ardında yiteceğin kapılarda eğilmeyi  
Ama düşün neler gider senden-  
Öğren!

Vırmuşsa tek başına indirdiğin  
Mermerlere gölge, kendi dağlarından,  
İlki senin gölgen!  
İlk dur, gülümse; çünkü kısa bir süre - -

Ve silinir daha sağken güneşler çekilince  
İrken - -  
Öğren!  
1962)

(Varlık, 577, 1 Temmuz

## ZAMAN KAYMASI

Kaynaşır birbirine gün olur zamanlar;  
Geçmiş, gelecek bileşir tek kesitte.  
Sanıki ilk kez yaşarız yaşanmış dünlerde  
Ya da başlar ansızın tâ ilerde olacak.

Çağırır gerilerden bir değişim ilk aşkı:  
İşte yine o sıtma.  
Çok sonraki yılları, oysa daha bir çocuk,  
Duyar beri yanda bütün doymuşluğunca.

Sarkaçlar gibi Şimdi sallanır  
Dünle yarın arasında düzensiz.  
Ya çok ileri gider ya da çok geri kalır,  
Düzgün işletemeyiz.

Serpiştiriyordu kar soğuk gece yarısı  
Birden mayıs sabahı, ılık seher yelleri.

Daha demin kıştı, başlar temmuz  
Ve yaşanır bir sonbahar gibi bir yaz dönemi.

(Ataç, 2, 15 Haziran 1962)

## KÜF

Düşlerdi şarkılardı  
Çeker bizi dipten yüze  
Yoksa nasıl kalkınırdı  
Çökmüşse?

Genişler ufuk, yıkılır yüksek  
Duvarlarımız - - eski dik.  
Sıcaklamış, temmuz denizlerinde  
Serinler çocuk.

Durmuş sular kaplarda zamanla  
Kumaş, deri dolaplarda zamanla  
Küf, pas, toz - - havalar  
Duruk, sası.. raflarda zamanla.

Bozulur bütünlüğün tek şeye bağlı;  
Kaç dar yaşamandan - - açıklar açıkça.  
Aşklardı, güneşlerdi - - değişik.  
Tutsak gemileri düşün, gerili halatlarda.

(Ataç, 2, 15 Haziran 1962)

## VENÜS ÇİZGİSİ

Elimizden tutarlar yaz ya kışsa  
Aylı gecelerde bir ağaç altı.  
Düşeriz peşlerine kaçarlar  
Sonsuz samanyolları.

Ellerini açarlar uzar Venüs çizgisi  
Bilekte ince damarlar  
Japone kollarında başlar tatlı bir büküm.

Acıkırlar susarlar vermeseniz de olur  
Ve onlar hep bakarlar yaz ya kışsa.

(Varlık, 547, 1 Nisan 1961)

## GÜNEDOĞRULUM

() çiçekler kadar olmak, güne dönerler!  
Bir kuruntu belki, hem bulabilir mi  
Yönelse:  
- Arkana bak!

Çekerler bir çocuğu vitrin önlerinde  
İşirgenir dilese birazcık oylanmak:  
- Önüne bak!

Belli yataklarda sarmış bizi duvarlar  
Yat, kalk.  
Bu ırmaklar benimçin bir daha akar mı?  
Bir gün olsun taşsa her şeyi unutarak.

Yorgun mu? Çok mu sıcak? Gölge, ne gölgesi?  
Yürü, yok durmak!

(Varlık, 582, 15 Eylül 1962)

## ÇAYIR ÇİMEN

Benim neler pahasına bağladıklarımı  
Çayır çimen, çayırdı ip ve kazık  
Sonra ineklerim otuyorlardı  
Sonra dipsiz kuyular, deliksiz uykularım  
Hem ne güzeldi sesimdeki yankı  
Ben oraya ümitlerimi bağladım  
Geliyor, kaçıyor.

Az kalıyor, durmuyor, dursa  
Sen misin, ister misin, derdim, seninle  
Kuyulardan tüten buğular içinde  
Hem bak öyle güzel ki eskimenin keyfi - -  
Daha ben kaçırmadan gözlerimi  
Nerde ne var hepsini  
Görüyor, kaçıyor.

Bu gaz nerden kaçıyor sağlamken bunca boru  
Duruk havasından odaların sinsi  
Bir gizli dumandır, bir zehirli koku  
Sonra bu baş dönmesi.

(Varlık, 568, 15 Şubat 1962)

## ZAMAN DENEN BİR TREN

Yoktur da dudaklarda, göğüslerde bunca;  
Bir çiçektir açabilir bir eli sıkarken.  
Ya da kuğu şarkılı bir zarfın içinden  
Gelir gizli ezgiler kuytu köşelerde.

Yoktur da damlayan mühür mumlarında  
Görkemli kâğıtlara çıra alevlerinden;  
Yağmurların yıkadığı durakta  
Görür dalgın bakınırken.

Var mı yok mu belirsiz bir yankıdır,  
En uyumuş saatlerde duyulur da;  
Hırpalanır, küçümsenir, itilir  
Kalabalık ağızlı gündüz savaşlarında.

Karanlık yaylalardan aydınlık geçerken  
Zaman denen bir tren;  
Bakar özlem içinde bir süre  
Tepelerde bir çoban.

Kınarlar, düşer önüne kargılar, kargışlar.  
Bilse bile girdiği bir yasak bölge;  
Yukarda ay - - daha nasıl durabilir  
Yıkılmış sur diplerinde?

(*Türk Dili*, 116, Mayıs 1961)

## AŞK DUYARLIĞI

Uzanır fildişi tuşlarına  
Perdeleri çekili odaların birinde  
Sabırsız, gergin ve usta parmaklar  
Ve çalınır kızlığı, dolendo.

Gecenizde ansızın duyduğunuz sestir bu.

Hep kendi dünyasında olacak biliyordu,  
Üstelik ne kadar var görmedi.  
Nasıl duyar? Duyar  
Ve alınır yalnızlığı, dolendo.

Gecenizde ansızın döktüğünüz yaştır bu.

(*Ataç*, 2, 15 Haziran 1962)



## ÖLÜ

Ateş denizlerinde mumdan kayıklarla  
Sağlam mı tekneler aşkları geçmeye  
Güç.

Biri var pencere  
Pencere önlerinde ağlar duruyor  
İlerde güneşte balıklar kuruyor  
Dirilirdi bengi su pınarlarında yunsa  
Güç.

Gider yol bir Galib'e, Yunus'a  
Ama bu ne çok ölü ağlar güç.

Biri de var gecede  
Saçlarından her gece kır ağlar örüyor  
Ötede mum yanıyor bir şeyler dönüyor  
Pervaneler ard arda ne de çabuk ölüyor  
Güç.

Dirilirdi sularına bir sağlam tekne olsa  
Ama bu ne çok ölü ağlar güç.

(*Türk Dili*, 135, Aralık 1962)

## ÇIKMAK

Bizi kimi kitaplara, mektuplara, yapılara  
Çeken, kendimizden dışarı çıkmak.  
Yürür kaplumbağa bir yolu sessiz  
Yaprakları sonbahar, ölü park.

İşte ancak bir yerde birazcık oturmak  
Ve ayrılmak çıkınca, yollar, dünya!  
Siz dolaşırken gece sokaklarında  
Striptiz evlerinde bir delikanlı  
Sorar: Çıkalım mı? Belki aşk bu!

Bir gün bakar ilerde kendi gibi biri  
Ama artık çok geç!  
Işık söner, karanlık karşı kıyı  
Ve dolaşır lâbirentte yumak.

O ki bir gözüpeklîği yiğit şövalyelerde  
 O ki dağlarda Ferhat yalın ayak.  
 Bu çağlar kıt zamanlar bizi bize komazlar  
 O ki aşk, ürkmüş ceylân ve tutsak.

Açar üzgün, kumaşlar hışırtyla yanarsa  
 Urban kırk mı, kırkını da çıkarmak - - Çöz!  
 Açar göze aldın mı, tut ki açtı:  
 Çık kısa bir süre - - başlar güz.

Dünya! Yu ellerini yalnızlık sularında.

(Varlık, 550, 15 Mayıs 1961)

## HANGİ KAÇ

Kalsın ağır demir kapılar ardında;  
 Artık başka yüzler onsuz, onlarsız  
 Ve kalkar gideriz, gitmek unutmaksa.

Ama bir gece yarı açtığımız valizde  
 Büyülü bir şişede büyümüş gibi ağaç - -  
 Kaçtı, saymıştık, azdı  
 Ya şimdi kaç.

O bizim gizli ıssız köprülerden attığımız  
 Gelmiş kendi.  
 Yine yanımızda gibi uzaklara  
 Bırakılmış bir kedi.

Bizim kaçırdığımız başkalarından  
 Bir arap atırken çöllerde önce - -  
 Ne yapsak dalların daha da eğildiği  
 Şimdi uzun karlıklarda bir lapon kızığı  
 Önünde ren geyiği.

(Türk Dili, 121, 1 Ekim 1961)

## DE

Uzak kahvelerde olacağım.  
 Anlatırdı geceler ağlayarak uyanırmış.  
 Düş ya da gerçek gördükçe - -  
 De ağlamayacağım.

Ve yanıma yalnız kitaplar alacağım.  
 Keser kalın yapraklar dıştaki uğultuyu  
 Sürse bile içte eski çağıltı  
 Duymaz o ben - -  
 De duymayacağım.

Dal git yiter gibi kovuklarda dal.  
 İşte düşen bir yıldız parlıyor yerde  
 Düşebilir eğilse almaya  
 Bilir ben - -  
 De almayacağım.

(Türk Edebiyatçılar Birliği, Yıllık 1962)

SİS

Kopan çığlar altında kalanlar olduğu  
 Oysa görülüyordu.

Bir kadının ilerde  
 Bir şeyler hıçkırdığı;  
 Bir erkeğin, birine,  
 Görünmeyen birine bir şeyler seslendiği  
 Oysa görülüyordu.

Ama duyulmuyordu. - - Ses!  
 Sanki ses olmayınca hiçbiri olmuyordu.

NİLÜFER

Ben oraya koymuştum, almışlar,  
 Arasına sıkışık saatlerin.  
 Çıkarır bakardım kimseler yokken;  
 Beni bana gösterecek aynamdı, almışlar.

Kışken ilkyaz, sularımda açardı;  
 Buzlu dağlar gerisine kaçırarak ne vardı?  
 İki defterlerde sararmış yaprak.  
 Beni bana gösterecek anlamdı, almışlar.

Bir ışıktı yanardı yalnız gecelerde;  
Akşam, çiçekler uykuya yattı,  
Sardı karşı kıyıları karanlık - -  
Beni bana gösterecek lambamdı, almışlar.

(Varlık, 571, 1 Nisan 1962)

### KAÇMALAR

Sızlar ince içerlerde yara  
Vurur yüzeyde şeylere üzüntüsü, acısı:  
Elden kayar bir çatal,  
Ya da düşüncelerde erir boy'na sigara.

Sonra yalnızlıklara hem neden kaçılmıştı?  
Uzayıp giderken alay kimilerinde,  
Görmezden gelecek saygılı bakışları  
Arardı bir gizli özlem içinde.

Demirli sirklerde eğitilen hayvanlar  
Yedikçe kader kamçılarını...  
Ama bir dönem gelir, ölüyorduk az daha  
Sanki neydi, değer mi, hem neden kaçılmıştı?

(Türk Dili, 139, 1 Nisan 1963)

### KISALTMALAR

Uzardı gecelerce  
Belki daha derinde duyulurdu tadı,  
Bütün bunlar bir sarnıca  
Azar azar sızardı.

Saçları, elleri karanlıklara  
Düşünce: Kaçsa mı, görse mi?  
Mumlar böyle ötelerde yandıkça  
Ağır yavaş yeşerirdi özlemi.

Bilim betikleri başında kısaltmalar  
Önler ilerde boşuna uzatmaları:  
Tıpkı öyle özetler dalgın donuk bakışlar  
Eski gecelerde sürekli sırtmaları.

Çok sıcak da bunalmışsak dört duvar çölünde  
 Uzun içli çingirakları bekleriz.  
 Sanki neden bu yolu önceden görmedik:  
 İşte gitti kervanlar hem de yakınımızdan.

Ama şimdi akşamı çabucak buluyoruz,  
 -Sanki neden bu yolu önceden görmedik-  
 Bir yokuştan aşağı hemen iniveriyoruz:  
 Artık önümüz deniz, engin mavi serinlik.

### SOLGUN BİR GÜL DOKUNUNCA

Çoklarından düşüyor da bunca  
 Görmüyor gelip geçenler  
 Eğilip alıyorum  
 Solgun bir gül oluyor dokununca.

Ya büyük şehirlerin birinde  
 Geziniyor kalabalık duraklarda  
 Ya yurdun uzak bir yerinde  
 Kahve, otel köşesinde  
 Nereye gitse bu akşam vakti  
 Ellerini ceplerine sokuyor  
 Sigaralar, kâğıtlar  
 Arasından kayıyor usulca  
 Eğilip alıyorum, kimse olmuyor  
 Solgun bir gül oluyor dokununca.

Ya da yalnız bir kızın  
 Sildiği dudak boyasında  
 Eşiğinde yine yorgun gecenin  
 Başını yastıklara koyunca.

Kimi de gün ortası yanıma sokuluyor  
 En çok güz ayları ve yağmur yağınca  
 Alçalır ya bir bulut, o hüznün bulutunda.  
 Uzanıp alıyorum, kimse olmuyor  
 Solgun bir gül oluyor dokununca.  
 Ellerde, dudaklarda, ıssız yazılarda  
 Akşamlara gerili ağlara takılıyor  
 Yaralı hayvanlar gibi soluyor  
 Bunalıyor, kaçıp gitmek istiyor  
 Yollar, ya da anılar boyunca

Alıp alıp geliyorum, uyumuyor bütün gece  
Kımıldıyor karanlıkta, ne zaman dokunsam  
Solgun bir gül oluyor dokununca.

(*Varlık*, 565, 1 Ocak 1962)

## ABDAL

Yürür asfalt ovalarda abdal.  
Vitrinlerin düşen kepenklerinde  
Hep hüznün çeşmeleri: lambalar.

Yüzer gibi önce bir tulum yavaşça  
Yanaşır kıyımıza eski dicelerden  
Ve fırlar ilk bedevî, dalar çadırımıza.

Nerde bu leylâ, aslı nerde?  
Çıkartmalar, yağma ve leylâ!  
Vurur ferhat dağlarına abdal - -  
Bir fener olacak ilerde bir yerde.

Sığ sulara dönen yorgun gemiler  
Yangın ve tütün içinde arar da  
Görmez geçer sönmüş eski feneri - -  
Bir ses cınlar karanlıkta: Kayalar!

Ateşin daha yeni bulunduğu çağlarda  
Yine böyle yanardı bu lambalar,  
Sonra asfalt ovalarda  
Akan seller ve abdal.

(*Türk Dili*, 129, 1 Haziran 1962)

## KEMİK

Ve siner tavanlara bir iç yağı kokusu  
Sessizce söndürülen mumlardan  
Ve insanlar gömerler sağa sola bakınıp  
Çok acele bir şeyi görmeden kimsecikler  
Ve sonra koşarlar upuzun bulvarlardan.

Ve eksilir bir koyun geceye davarlardan  
Ve insanlar geçerler sağa sola bakınup  
Çok acele bir Şeyi lmeden bir kez daha  
Sonra yalnızlıklarda otururlar yalarlar  
Çok eski bir kemiği çıkarıp duvarlardan.

(*Varlık*, 566, 15 Ocak 1962)

## P'ARS

Ormanlarda bir karaca  
Ve tetikte yaşamanın parısı.  
Kaçmak soluk soluğa  
Gizli tavan arası.

Kitap basamakları daha da yukarıya  
Koskoca yapılardan kurtardığım küçük gök!  
Sen de benim toprağıma kendi rahmetini dk  
Diye yakarıŐlar okluk gece yarısı.

Asam sonra tek pancuru yıllar yılı kapalı,  
Aralansa düşse o solgun yüzünüze  
Uzak Şiirlerimden bir iek sabahı;  
Siz yine mi ormanlarda karaca,  
Bense hâlâ o günlere karşı mı?

(*Varlık*, 560, 15 Ocak 1961)

## İÇERDE

DıŐarıyı dinleme, ierdeyim  
Kımıldayan perdenin Şimdi az berisinde.  
İnsan kimi geceler niçin uğrar dışarı?  
Bir gerçeğin içinde kendini dinlediyse.

Yaşlanmak, o her Şeyin biraz biraz yettiği - -  
Anılar yerini tutuyor.  
Ben bu oyunu küçükken de görmüştüm:  
oklarını kovalıyor, birini tutuyor.

Yaşlanmak, bir korkunun hep uzağa ittiği - -  
İçerdeyim.  
Yangın duvarlarının yıkıldığı geceler  
Ama nasıl geleyim?

İnsan kimi gemileri ne de çabuk unutuyor  
Binmiştik sözde,  
Bir çocukluk yatıyor  
Battığı yerde.

Sağım solum doldu. Zil çaldı. Bu kaçınıcı?  
Bir telâştı geçti, oturdu hepsi.

(*Varlık*, 600, 15 Haziran 1963)

## LİMİT

Çoğu sıkıntıdandı, düşmemiz  
Bir silindir dümdüz etsin diyeydi  
Dostluklara, sevgilere, sokaklara - -  
Sonunda belki...

Saçlar, aynalar - - ama işte hepsi  
Geriledi, çekildi. Düşmemiz  
Bırakılsaydı yay  
İşten bile değildi.

Döner kasnak boşa, kaslar eridi;  
Yaşamanın tek anlamı çelişme.  
Aranır dalgın kâğıtlarda  
Evvelce var idi.

Ya biz böyle nelerden kaçırız  
Çalarlar da kapımızı.  
Ama sıfır çarpı yalnızlık  
Toplasalar hepimizi.

(*Varlık*, 572, 15 Nisan 1962)



# DİVANÇE

1. Basım: De Yayınevi, İstanbul, Haziran 1965

*KASİDELER*

## ŞİİR DÖLLEMESİ

Öylesine olmalı ki değinme  
Döllemeli, yetmez orgasmus.  
Embriyon ve dölüt  
Başlamalı büyümeye beyinde.

Gevşemeden az sonra kollar  
Bir şeyler eklemeli verdiği.  
Değer miydi yoksa bunca bekleme,  
Ellenmemiş organlardan elleri  
Bir okşayış gibi gelip geçecekse.

Bütün diri spermalar, şiirler  
Kalsın yerli yerinde,  
Tavlı topraklara değil de  
Kuru tahtalara düşecekse.

(Varlık, 546, 15 Mart 1961)

## RİNG

Bir kişi ringde  
Boğuşur yokken karşıda kimse.  
Bizi hep erdemlere ittiler  
Döktüler tarlamıza mayın.  
Kaçırdılar yangında mal ve kaçak  
Yıkılan dünyalar bizcileyin.

O neydi cepleri  
Ben ben diye paralar.  
Cıvıl cıvıl caddelerinden biri  
Kentin, bankalar.

Geçti. Gece:  
Ger bu saat bu caddede olsalar  
İssız ve karanlık - - görüp gelecekleri.

İtiler, indi gece, el ayak çekildi  
Ve onlar vardılar - -  
Hangi yoldan anlatsam ki?  
Bir kişi ringde  
Boğuşur çokgen karşıda kimse.

(Türk Dili, 141, 1 Haziran 1963)

## KORKU ÇİÇEKLERİ

Ne peygamber -, ne de çan çiçekleri  
Ne de buhûrümeryem;  
Hep korku çiçekleri  
Oldu saksılarımızı süsleyen.

Ürkek bezgin baktığımız göklerden  
Yarınlar güvendi umduğumuz.  
Çocuklar, evler ve ekmek...  
Ama mutlu muyuz?

Zehirli, yeşerirse toprakta  
Bir tohum, içtiği baldırlardan  
Açar korku çiçekleri, yozlaşmış tür.  
Yeni aşı ister, budamak ister  
Bizden geçmiştir.

Vardığımız her çizgi bir duvar kesildi  
Kaygan küfler aşamayınca.  
Ve ne olur bilirsin  
Ve güzeldir dünya...  
Yaşamayınca!

(Varlık, 562, 15 Kasım 1961)

## PANİK

Artık ıssız kırları bıraktı Pan;  
Şimdi birçok ülkelerin milyonluk kentlerinde  
Asfaltlarda, betonlarda dolaşıyor  
Kızgın, uzun yazların öğlen saatlerinde.

Blok apartmanların şahane katlarından  
En çalımlı taşıtlara atlıyor.  
Devcileyin arkalar, koskoca bankalardan  
Yanında yadakçılar, yaşıyor.

Sessiz dilsiz kimseleri kestiriyor gözüne,  
Dişlilerden kaçıyor.  
Fabrika duvarları sağır kale kapıları  
Yılgin yorgun adamlar, bezgin ürkek kadınlar..  
Çullanıyor onların az ekmek sevincine.

Değil yalnız yazların kızgın sıcaklarında  
Hemen her gün, hele büyük kentlerde  
Bulvarları tanyor, hain gülüşleri sessiz.  
Pan'la karşı karşıya, gözleri kararıyor  
Kati cıvık asfaltta yalın ayak bir işsiz.

Yoksullar açlar hastalar sürünürken  
Kentlerin göbeğinde, kuytu köşelerinde;  
Hıncını alamamış sanki insanlardan  
Uygarlığı zalim, daha da azıtıyor  
Atom bombalarında, uzay füzelerinde.

Yarınlar? Gizli kara gazte haberlerinde  
O varsa ekmeklerde, sulara ağulu  
Hattâ çocuk yüzlerine düşmüşse gölgesi,  
Keser bizim gibiler yarınlardan umudu.

Renklerde, emeklerde, ırklarda..  
Yahudiler, işçiler, zenciler.. Pan!  
Şu dünyada insanca yaşamak da yoksa  
Ne kalıyor geriye, yüzyıllardan?

(Varlık, 584, 15 Ekim 1962)

## SERĞİ İZLENİMLERİ

Ağlar lâke duvarlarda gri bir grizu  
Ve irin yeşili bir trahom.  
Gelir en lüks çiçekçiden çiçekler,  
Asılı çocuksa çullar içinde  
-- Açıldı, geldiler.

Onlar çarmıhlarında birer İsa idiler:  
Çivi yaralarından sızarken mavi kan  
-- Ellerde tuzlu badem, dudaklarda içki, teyp  
Rimel, ruj, floresan.. --  
Başlarını yavaşça biraz daha eğdiler.

Biz hep böyle okuduk en acıklı yazıları  
Perlon ve astragan..  
İçkili, yarım göz ve ikinci vakti --  
Sonra gösteri bitti, konfora koştuk  
Onlarsa en lüks kâğıtlara geçti.

(Varlık, 559, 1 Ekim 1961)

## APARTMAN

Aydınlık karanlıkta şimdi daha belirgin  
Yabancı bakışlara bir şey söylemeyen resim.

Benim onlardan gizli gittiğim yerler iyice  
Ama neden hep üstüme çevrilir  
Hele yorgun saatlerde eski tabanca.

Ne zaman çıktığım sokaklara dalsam  
Uyur pis çaputlarda bir çocuk  
Zehir gibi bakar bazı kadınlar.

Aşağıda taş - - ben bunu istemedim - -  
Düşer gibi en üst kattan yere cam.

(Yeni Dergi, 6, Mart 1965)

## MEKİK

Yaşamışlar görmüşler parlak görüntülerde  
Boy boy resimleri.  
En lüks baskılarda kalın ince betikler  
Işıldar isimleri.

Akıp gelir ağaçlardan altın  
Da sürünür kokuşmuş diplerinde  
Çamur dolu çukurların  
Bir sinsi koyu gölge.

Biz ne gittik, ne gördük, yaşamak dendi de..  
Atıla fırlatıla bir sağa bir sola  
Bir bodrum tezgâhının batık ekseninde  
Dokunan nazlı kumaş, çul kumaş.

Üçüncü hamurların pürtüklü damarları  
Hangi kuşe?  
Duyulur çıt ettiği ansızın  
Bir mekik, sürülmüş yokuşa.

Toplar ilerde bir alay - -  
Açamadan bir gülü gönlünce  
Ve gider, suya verip de gider  
Sinsi otlar, kızgın gök, has bahçe.

(Yeni İnsan, 14, Şubat 1964)

## EVLİLİK

Evlisiniz, eşiniz  
Bir başka isimle yazılı kütükte.  
Sizin olan ufacık  
Çok daha büyükçe.

O nedir, geceler bir gelir bir gider  
Uzarken yeşil ova, uçurum.  
Su toprağa dönüşür, kaya ota rüzgâra  
Derken yaklaşıp düşman: Yalnız seni seviyorum.

Düşer kor incecik, çok pahalı kumaşa  
Hattâ en yakınımızdan.  
Kavrulur yanıklarda beyaz..  
Gözümüz dünyayı görmez kendi telâşımızdan.

Küskünce yermeler ekmekleri, tuzları  
Uzar gider bir kara.  
Mektuplar, kapılar.. açarsın aynı:  
Gelir bir dost tedirgin, eşit sıkıntılarda.

Döner dünya boşa, rulette kumar  
Siz kaç kişiyle evlisiniz?  
Yetinmek artarsa onlardan, çocuklardan  
Yakınlar, tanıdıklar.. sonra siz.

O nedir, bölüşülür bir onlarda, bir bizde  
Belki ortak diye güzel.  
Düzelir uzağında kalınca,  
Yanında olunca bozan el.

Evlisiniz, eşiniz  
Ne kadar çok kişide..  
Geçmişlerde yitmiş,  
Belki biraz şimdi de.

(Türk Dili, 145, 1 Ekim 1963)

## SİYAH BEYAZ

Orda pek az geride çokluk belli olmuyor  
Gizli toprak da yok ki götürüp gömesin  
Var işte var aldaniş bilmezden geldiğin sağ  
Öyle yoksun kalmış ki artık neyi veresin?

Ah ey hemen ilerde ellerinde gün dalı  
Gülüşerek geçenler, karanlığa sığınmış  
Gözlerinde doğmayacak bir güneşin özlemi  
Bu belki de yaşadığı zamandan  
Ama nasıl söylemeli kan biraz.

Gördükçe akları parlar birden öfke  
Yalnız ben neden böyle sonra günlerce morfin  
Gibi uyuşuktur kim suçlu bir zaman  
Sen ben biraz din biraz.

(Varlık, 630, 15 Eylül 1964)

## KORKU

Tanrı onları dört gözden ayırmasın  
Hiçbiri anne baba yokluğu bilmesin.

Büyükler gidince çocuklar küçükse onlar da ölmeli  
Çünkü kendi evlerinden gayrı evler el evleri  
Hele o kış ayları korkulu akşam üzerleri...

Bizler ki büyükken bu kadar yalnızız da  
Ya onlar küçücük kalırsa ardımızda?

Hem onlar geç büyürler, sonra ne güç büyürler  
Daha yavru dünyanın farkında değiller  
Üşümüş soğuklarda yatağımıza gelirler...

Bizler ki büyükken bu kadar yılmışız da  
Ya onlar küçücük kalırsa ardımızda?

(Varlık, 583, 1 Ekim 1962)



## KIŞ FİLESİ

Şey unutma yaz bir yana gelirken  
Et, peynir ve portakal.  
Bu park ne kadar kısa az yeşillik  
Aceleci ayaklar.

Köyleri ama hangi köyleri - -  
Bu park ne kadar kısa bodur saksılarda  
Sıkışık evlerin zavallı idili  
Ey yitik Arkadya!

Bu gemi ne postası - - güzel, güle güle!  
Bir adam kim tozlu sokaklara bakar - -  
Ben oldum olası uyakları severim  
Et, peynir ve portakal.

(Yeni Dergi, 9, Haziran 1965)

## GÜZ KAHVESİ

Onlar hangi evlerde aksırık öksürükler  
Geçerek yağmurları balgam ve kötürüm  
Ellerinde kahvaltı gelirler  
Kuytu müzelerde mummyalar ve mum.

Sabah saatlerinde az ötemizdedirler  
Üstlerinde bir tenhalık hüznü  
Mendillerde uzun uzun silerler  
Camları tütün kiri bir gözlüğü.

Yudumlayıp titreyen kemiklerle arada  
Bir bulanık çayları  
Tıkırdar korken tabağa  
Uğultular içinde bir yankı.

Dolar kahve zamanla gelenler  
Hep az daha geriye iter de onları  
Öğlen yemeklerini unutarak çok vakit  
Tüner yaşlı kuşlar kanatları kesilmiş.

Onlar hangi gecede aksırık öksürükler  
Bir bardağı gün boyu ağır aksak içip de  
Anıların dışına güzdür bir şeyler düşer  
Kuru sarsak sinekler pencere diplerinde.

(Varlık, 592, 15 Şubat 1963)

### ÇEMBER

Yıkılışlar, kalkışlar aynı güne raslamasa!  
Öğlen bir dostu gömdüm, gece eğlentediydim  
Suç benim miydi, çağ.

Demin ezan okundu, uydum Tanrı çağrısına  
Derken yollara düştüm, dik aç bacakların  
Birleştiği nokta  
Suç benim miydi, çağ.

Bir erdemi sayıkladım belki uzun bir süre  
Sanki bir tapınakta  
Bu çok açık bir kitaptır, belli oluyor  
Suç benim miydi, çağ.

(Yeni Dergi, 6, Mart 1965)

### DAKTİLO

Bana pek sert vurmuşlar bir yerlerim ağrıyor  
Ya gün boyu bastıran bu uyku  
Sevincin sesi çıkmıyor.

Evlerinin önü çeşme, sularım alınıyor  
Bu çok tuzlu çöreği hangi kalbsiz yedirdi  
Bağrım fena yanıyor.

Kimlerin elinde, herkes benden biliyor  
Ne hoyrat kullanmışlar  
Sevincin sesi çıkmıyor.

(Yeni Dergi, 6, Mart 1965)



*GAZELLER*

## DİVAN

Ne fena yazmışlar bir denizi uzun  
Evet ama bir de bizden geçmeli  
Yoksa hâlâ çeken nedir bilinmez  
İnce bellere doğru devrilen trenleri.

Aşkın bir yolu vardır değişir dağlar  
Ozanlar o yoldan yürümeli elleyin  
Düşer ayaklarına yere vurduğu vardır  
Ozanlar o içkiden içmeli güzelleyin.

Yükler çözülür konak yerlerinde  
Başlar yangın alevleri ansızın  
Yeni güller açar aynı külde  
Köpükleri değişmez denizin.

Korkmuş da bunlardan fena uçuklamışsa  
Biri çok önceleri görmüş de bizi uzun  
Şimdi o kapılara pek erken yetişenler  
Bu uçanlar ne kuşları yazın.

## DOĞA

Gün söndü karanlık ışığa çıkıyorum  
Ölmüşlerin duası doğadaki fısıltı:  
Vururken yollarına uzak uzak uzak kır  
Gizli bir iç çekiştir.  
Geç kaldım ama oldu bir kere  
Un görmemiş eleğim neyse dala asıldı  
Hem insan her yaşta biraz gecikebilir.

Bitkilerin, böceklerin, suların ezgisine  
Kanan kalbim artık o kalb değildir.  
İki lâmbam vardı ya, bir ölü gözü yeter:  
Lâmbaların birini bir aşta yaktım idi,  
Farların ötekini yavaşça kısıyorum.  
Ey aydınlık sürenler, belli değil, kaçınız...  
Size çok kızıyorum.

## HAVA

Bacadan tüten duman havaya karışıyor  
Yalnız fena yoruldum demin seni düşündüm.

Şimdi aşkla ilerde çok gençler top oynuyor  
Öylesine dalmışlar anneleri çağırsa  
Gelin, yemek yiyoruz.. bozulacak hepsi.

Koşar çok zaman daha göğüslemek için ipi  
Kiminle yarışıyor demin seni düşündüm.

## AÇIK

Geceleri korkulu yollara gittiniz mi  
Biz çok şeyi vakit yok pek kısa geçiyoruz  
Limanda bilinen gemiler oysa açıklardadır  
Kullanırız bir sözü ama hangi anlamda?

İnsan duyar bir yerde birdenbire uyanıp  
Bir elin bir ışığı neden söndürdüğünü  
Yandaki odalarda her zaman hasta vardır  
Sağır duvarlarda eski inilti  
Şiirlere üşenmemiz bir yerde iyidir  
Hiç işittiniz miydi?

Bir top çizer havada uzunca bir eğri  
Ayağına, belki kader, geçmiş gün, bir kadının  
Düşer bir karanfil.. (neyse kısa keselim)  
Soğurken bir ölü, çok ince bir eli  
Tutup ısıttınız mı?

Aşınmış tahtaları kim yeniler gelince  
Döner azdan başımız, sonra uzar ıssız kır  
Bir bizdik san sen, oysa gelir hep biri  
Kurur yeni barınak kullanıp aynı taşları  
Yani ne mi diyorum, çok kurak tarla  
Çünkü asıl şiirler bekler bazı yaşları.

(*Türk Dili*, 156, 1 Eylül 1964)

## YİNE

Çoktan bitmiş konuşacaklarımız,  
Tekrar tekrar konuşalım.  
Akşamdır alkol, aslında kanıksamışsınız  
Gel yine sevişelim.

Boş! Ver bir dolu  
Düşlerde derviş.  
Kırmızı beyaz güller  
Mezarda bitermiş.

Düşündüler çok mu az,  
Gel biz de düşünelim.  
Her geceye giden parfüm sevişmek,  
Gel yine sürünelim.

(Yeni Dergi, 6, Mart 1965)

## AY DOĞAR KAHVE

Baktıkça bana gözleri  
Bir şeyi gösteriyor, neyimdir?  
Uzayan sarılık hep gideriz de  
Dostlukların kanı biraz benzimize - -  
Ve sıkıntı, sadık köpeğimdir.

De gittin uzaklara  
Başladı ekzotik  
Ve bütün bir Gırnata  
Ve bütün bir Gotik.

De gördün Haiti  
Ya da Santa Cruz  
Ah ey değişmez durum  
Dökülüyoruz.

Pencerenin önü söğüt  
Ay doğma vakti  
Gelgitinde kahvenin  
Bir titrek yankı.

## İNDİRGE MEK

Çevre daralmalı uzak  
İardan el çekmeli.  
Azaldıkça güzel birden  
Bire kesilmeli.

Eski posta tatarlarının atlarında  
Vardı geldi gazeller ağıtlar  
Sonradan çıkardım, çoğunu yer gizledi.

Uzayıp gitmelerden.. gecikmiş giyotin!  
Biz buraya saat kaçta gelmiştik  
Karanlık hâlâ çökmedi.

(Yeni Dergi, 6, Mart 1965)

## ZAR

Hepsinin üzerinde pek de ince bir giysi  
Ne zaman hatırlasam sanki bir şey unuttum  
Sanki elimde idi sanki bırakıp gittim  
Hepsi.

Bir sessizlik benimle gürültüye gitti  
O bildiğim yerlere sanki bilmeden gittim  
Sanki bir söz söyledim, de herkes işitti  
Bir kapıyı yavaşça sanki çok hızlı ittim.

Öyle ince bir şey her şeyi gösteriyor  
Sanki kendim giymişim düğmeleri ilikli  
Şimdi çözemiyorum gittikçe dar geliyor  
Bir kapı - - sessizlik, işte bütün hepsi.

(Yeni Dergi, 9, Haziran 1965)

## KUŞ

Kuş girer ne yapar ne yapar  
Ocakta bir ateş.  
Ya su olsa su olsa kimden yana mı akar  
Su idi su idi soyundu önünüzde  
Bütün yapraklarından, ateşin külleri ya  
Küller gül oldular, şimdi mezarda açar.



Kuş sorar ya mezar çok uzakta mezarlar  
Baksanıza sanıza bir çevre yanınıza  
Eski kitaplar yazar  
Karanlıkta bir ışık düşüyor alnınıza.

Bir ıssız adadır adada adam  
Ne yapar ne yapar adanın çevre yanı  
Bir uçsuz denizse ve yoksa kimse  
Eğmiş de başını ne yapar ne yapar - -  
Çöktüğü toprağa düşen biraz gölgede  
Üstüne titrediği bir nazlı çiçek açar.

Kuş uçar uçarken a benim bahtıyarım  
Uyu sabahlara kadar.

(Yeni Dergi, 9, Haziran 1965)

## KÖŞEBENT

Bir yüzümü aldı gitti ustura  
Çekin şu lâmbanızı karanlıkta kalayım.  
Bir yanım sûr, bir yanım - -  
Ki sert taşlar oyulur.

İçki yalnızlıklarda uzun konuşmalardır,  
Biri varsa susmak.  
O ağır kapakları hangi şarap kaldırır,  
Hiç sanmıyorum.

Benzeri yüzyıllarda seslenmeler var duy!  
Yarı yüzümün acısı Hayyam ve Fuzulî,  
Aşkın göz yaşları mı, gördüktü gençken  
Çok kötü bir filimdir.

En yakınımızla bile öyle uzak ki ara  
Hangi gemi götürür?  
Bir tepeden koca kent  
Minnacık bir kutudur.

(Yeni Dergi, 6, Mart 1965)

# İKİ BAŞINA YÜRÜMEK

1. Basım: De Yayınevi, İstanbul, Nisan 1968



## YERSİZ

Güneş yüze vuruyor kendini az geri çek  
Masa uzakta kaldı masayı az geri çek.  
Ağaçların yangını güneş daha da kaydı  
Bir başka yana gitsek bu sulara susuz  
Bütün masalar dolu masayı az geri çek.

Yapraklar yorgun kuşlar eğdiler başlarını  
Artık hiç yer kalmadı nereye kaçtı eller  
Yüz nereye kaçacak duvarı az geri çek.

(Yeni Dergi, 16, Ocak 1966)

## BİR MENDİLDE YAŞLARI

Bir pala ellerimde  
Görmediğim gövdeler biçiliyor  
Durun ellerim durun söz geçiremiyorum  
Hepsi yere serildi yol açıp geçemiyorum.

Benim kaçırdıklarım körebe oyununda  
Kayıp giden bir şeylere değmişti  
Kimseler yok kim siler bir mendilde yaşları  
Gözümü açamıyorum.

Kaçar, yere serili  
Onlar beni görüyor ağlıyor gülüyorlar  
Hepsi hayal belki  
Karanlık seçemiyorum.

(Yeni Dergi, 16, Ocak 1966)

## ALIRSIZ

Alırsız satarsız bu ne alışverişi?  
Parçalardı bilmezdi parçaları  
Tutturur bir leş tirirler.

Sağında solunda boşluklar olan  
Yuvarlak ya da yumurta biçimi  
Kapları sevsem de yer az kaplar  
Birleşmek yoksa bitiş  
tirirler.

Buna benzer bir müzik terimi hatırlıyorum.  
Çok canlı ve ritmik idi hatırlıyorum.  
Takvimde şubatı neden samanyolları  
Temmuzdan bir geceyi takvimde şubat diye  
Çok tenha caddelere ge  
tirirler?  
Bizi burda fazla - - gö  
tür rl r.

(Yeni Dergi, 16, Ocak 1966)

## GÜTMEK

Bir mağaradan birdenbire çıkarlar  
Gider gibi olmak gözleri  
Karanlık içerler.  
İnsanın bir yerde kendini rezil etmesi  
Hep susarak geçerler.

Köprüler ki gösterir tutulan güneşleri  
Bir süre ve yarım kalıyorsa  
Bulutlar da geçerler.  
Gitmiş kadar olmak insanın gideceği  
yerde gelişı biz gelelim içerler.

(Yeni Dergi, 16, Ocak 1966)

## G Z

Parlayarak gözleri yaklaşırlar  
Ge se ellerine diderler tiftik.

Karanlıkısa, dizilmişse ve kapkacaksa  
Dolaşıp ayaklara kutular  
Bir sürü örtü kılıf ve hep korkulacaksa  
Çekilen bir iskemle bir kötürüm olarak  
Getirmişler, bırakmışlar ve gitmişlerse  
Kim açıkça söyler bilerek, bilmeyerek  
Sana, bana ve ona ettiği kötülüğü - -  
Taş taş uzaklaş kuyulara gidiyor.

Titrek mumlar dibinde birikmiş gölgeleriz  
 Yüzler, eşya ve kaplar bir görünüm olarak  
 Karşımızda değişmez bir ufuk adına  
 Kim, neyi ne kadar tanır karanlığında --  
 Taş taş uzaklaş hepsi yola gidiyor.

(Yeni Dergi, 20, Mayıs 1966)

## SÜRGÜN

Kalabalık yerlerde az önce o turanlar  
 Gittikçe bastıran ıssızlık içinde  
 Kalıp kalıp bazı sesler dinlemek --  
 Karşı ağaçlarda çıplak dal istifleri.

Belli mi gelseler neyi getirdikleri  
 Ve giderken ne iyi götürürler  
 Açılan bir gözde çamaşırlardan  
 Alttaki her zaman az sarıdır.

Ve sürgünler sarılır kesilmiş fidanlara  
 Çırpınırken odalarda ileri  
 Uç boşlukta sallanır.

Tutar bir el bir eli  
 Düşerken korkulukta.

(Yeni Dergi, 20, Mayıs 1966)

## KAKNUS

Bu çocuk bu ipe böyle ne geçiriyor  
 Bir bir daha bir daha bir eli korkulukta  
 Başka elde bir eli bir köprüyü geçiriyor  
 Durmadan bir zifiri içime çekiyorum.

Bu şu o ve çocuklar bir vakti geçiriyorum  
 Bir yazıyı yavaşça önümde söküyorlar  
 İplere sırça ince boncuklar takıyorlar  
 Kopunca kırılınca düşünce  
 İçimi çekiyorum.

Bir yol ben sonra onlar geçiyor  
Kanatlar - - tutuşuyor karanlık  
Güle güle geride  
Küller kuştan artık.

(Yeni Dergi, 20, Mayıs 1966)

## İKİ BAŞINA YÜRÜMEK

En uzak hürelere - - dehlizlerde yürür  
Sağ sol duruk su ve Mısır mumyaları  
O derin sessizliği şimdi anlıyoruz.

Korkunç unutmam düştüm ayaklarına  
Ama ne zamandı nasıl hatırlamıyorum  
En keskin saatinde caddenin  
Geçer gibi trafik ve sert fren.

Beklenseydi zamanla kendine gelirdi  
Biri hafif dokundu kaydı ayak kaydırak  
Kurşun-katı bir ses: Düştü şakiyan kuş.

Nemli bodrumlarında batık meyhanenin  
Çok kısa bir dinlenme kampı  
Eski Mısır, Züleyha, Nefretet - -  
Gelenler var, durmayınız!

Uyurgezer o yolu iki başına yürüdü  
Biri ay ay boşluk ve düştü, öbürü - -  
Susanlara hiç bir şey sormayınız!

(Yeni Dergi, 23, Ağustos 1966)

## NIŞADIR

Gelgeç konuşmalara bir çocuğu savunmak  
Ben hep hastanelere gidiyorum yokken  
Belki bir gün gelirse alışmış olmak.

Eller hangi biçimi verdiyse oradayız  
Alçılar, çimentolar.. kardıladı hamuru.  
Pusuda kemerlerden yine o çıkar da  
Çalmaya bir şeyi tetikte  
Biz önce davranalım yıkılırken.

Her tepki bir direnme ve değişmez yolunda  
Kopar lehim, uçup gider nışadır.

(Yeni Dergi, 23, Ağustos 1966)

## KESİK

Bir yerde ne güzel bizden ötelerde  
Rahat konuşuyoruz  
İki şey önemli biri önceki cümle.

Şimdi bura neresi buralıyız işte  
Bir cadde, kereste dolu mağazalarla  
Uzayan bir cadde  
Hele gece olunca geçenler - -

Bir yerde bir şeyin bizden ötelerde  
Olması rahatlık bir iki gider geliriz  
Sonra kesilir sular.

Sonra giderilir merak bir susuzluk gibi suda  
Düzayaktı galiba üç dört basamak  
Bu gece mi öldü bu - -  
Ben caddeyi galiba bir şeyle karıştırıyorum  
Bir yerde iyidir yanılmış olmak.

(Yeni Dergi, 23, Ağustos 1966)

## YATAK

Bir yerde her şey Pompei'nin son günleri - -  
Nasıl dökülmüşse lav öyleyiz üstümüze,  
Bir elbise mi ki çıkar at eskileri.

Eppeyce de uzaklarda - - geriler  
Düşünür: kim bunlar, geldiler, aldılar  
Eski benim çul giysilerimi  
Gene çul giydirdiler.

Uyumak uzun bir süre, serdikleri döşekte  
Çok başka görünmüştü - -  
Oysa hep aynı şilte.



Bir zaman belki güzel, değişen bir model - -  
 Yeniler derken eski vitrinleri, çocukluk..  
 Ne kadar çevirseler yüzünü  
 Geriler.

(Yeni Dergi, 29, Şubat 1967)

### ÇIKAR ÇIKMAZ/DA

Aldatıcı görüntüler yüksek kulelerde  
 İp ya da saç merdiven - - elleri  
 Kesilir, bir şey değil, çıkar: çıkmaz/ da  
 Hangi kapıyı açsa ondan önce ordalar - -  
 Düştüğü taş, düşen taş, eski taş.

Bir onuru korumak başka nasıl olurdu  
 Kalır bir şeylerimiz bir kişide/yakınsa/  
 (Sevdiği birine ne kadar benziyordu)  
 Bilmez geri kalanlar - - sevindi birkaç kişi/de  
 (Eğri çizgiler yorumu).

Neden önce boğulmuşlar bu kadar uzaklarda  
 Bir daha boğulurlar  
 Gelir görünce birden kabaaran denizi - -  
 Bu sular/ da neden düşerler üstümüze  
 Biz bile unutmuşken kendi hikâyemizi.

(Yeni Dergi, 29, Şubat 1967)

### BAĞ

Çökük tahtaboşlarda bir hafta daha boşa  
 Çürümeye bırakılmış bir çamaşır ipi.  
 Bilsinler diye az mı çırpınmıştık  
 Unutsunlar şimdi.

Odunları ustalıkla istif ederler  
 Deprem falan yokken yıkılır birden  
 Kadınlar çocuklar konuşan bir afiş  
 Hep o resmi ellerinde tutarak  
 Bir yasağı karşımıza dikerler.

Gözleri yaktığımız ölügözü ışıktā  
Her an kapısı açık ve geçeriz önünden  
İzler kısık bakışları bezgin adımlarımızı  
Bir şey yapamıyorsak belki de bu yüzden.

(Yeni Dergi, 33, Haziran 1967)

### KÖSELE

Bir ayağım tahta takırtılarım  
Benden önce boşaltıyor çevremi  
Bir çocuğu bırakır gibi bir ormanda.

Çok şeylerdi vardı  
Hiçbiri koyduğumuz yerde durmuyorsa  
Artık yakın demektir.

Yaşamak istiyorsak şimdiden inmeli  
Yıllarca sonramızı meselâ - -  
Az daha yalnızlığa - - onu da kaldırmalı  
Gözde bir oyuğun üstünde kösele.

(Yeni Dergi, 33, Haziran 1967)

### ÇOĞUL

Az kişi yetiyor,  
Ancak küçük kayıplarda yerine yenisi - -  
Daha önce başkasıyla gelmişsiniz,  
Burası neresi?

Her şey yokken daha / kesindir:  
İşler gizli bir düzen görünenin ardında.  
Onlar uzak - - lıklarıyla güzel:  
Ölüleri bile rahat hatırlıyamıyoruz.

Susmak kalemdir, sesleniyorsunuz, peki - -  
Nedir bu gürültü, duymuyor muyum?  
Beni gene bir yere götürmek istiyorlar,  
Bilseler bölmeleri - -

Tükenirken bir çoğul az/ da azar/ da  
 Ümit/sizsiniz, susmak - -  
 Kurşun ve duvar  
 Susmak kalemdir.

(Yeni Dergi, 34, Temmuz 1967)

## KARŞILAR

Güliver'in gözleridir geziler  
 Güne bakar.  
 Yükseklerde kınamak - - bir gün gelince başa  
 Derin, tehlikeli ve dar.

Tutar yalnızlığı, kaybolur ortalarından  
 Emme-basma tulumbasında kentin  
 Bir masa, bardaklar, ses/sizlik  
 Akar musluklarından bir evin.

Kuyulara düşer ya ay arada  
 Çeker içi çiçek döken bir dalı,  
 Ben/sizlik - -  
 Yaklaşır karanlık karşılar.

(Yeni Dergi, 34, Temmuz 1967)

## PERİSKOP

Biz çok zaman karanlıkta yarasa  
 Adı biraz dolaşıp gelirim  
 Çıkınca yol uzar uzaklıklara.

Bir denizci eski göğre yeni flamalar asar  
 Ölüm yürüyüşleri hep toplu mu olacak  
 Kimisi de ayrılır, çeker gider bir yana.

Bir duyurga kımıldar, görür uzaktakini  
 Aa, tıpkı ben - - periskop  
 Sonra da bana karşı.

Arkamda dünya fonu - - füzen  
 Ellerim korkularda  
 İnce çizgilerle çiz!

İnsan bir daldı mıydı bölünmek - -  
 Kalır bir yerlerimiz sulara  
 Sözde biraz dolaşıp geliriz.

(Yeni Dergi, 36, Eylül 1967)

#### YAKINI

Fena oldu hemen çare bulmalı  
 Ölmüşse doktor, durması kadar hazin  
 Bir evin kapısında  
 Tabelâsının.

Ben buraya ne dağlardan geldim  
 Güçsüzüm uzaklara - - bir yakını?  
 Gözden anlamıyorum  
 Beni çıkarmaları.

O kısa sevinci günlere bölmeli  
 Birken iki kuruyan çiçekte  
 Başlayınca bırakıyorum  
 Şimdi bir kuş yere düşse bu sıcakta - -

(Yeni Dergi, 36, Eylül 1967)

#### EYLEMSİZ BERBER

Atlarını sürdüğü o uzak yerde  
 Biraz olsun kalabilseydi - -  
 Brezilya ve Yemen, Gemiler ve kervan  
 Kim bilir onun kadar bu eski kahveleri?

Eğilmiş dalgın  
 Bir geminin seyir defterlerine  
 Kâtip - -  
 Hep büyük harf yazıyor bilse'leri.

Serin kıyı, sokak lambaları  
 Dolaşır yarı gölge - -  
 Ne de olsa bir ufuktur sabah  
 Fakat aysız gecelerde - -

Elleri kuaförlerde ağaran  
Aylara, güneşlere değdi.  
Daralmış giysileri biçiyor,  
Çocukluğuna diken bir terzi şimdi.

İçinizden biriniz karanlıkta  
Görse gelse söylese  
Yok hayır, önemsiz - -  
Gülüp geçiştiriniz!

(Yeni Dergi, 36, Eylül 1967)

## ETER

Bitti kanunları kentin  
Sınır - kolay sevinmeler bir kır gazinosunda.  
Şimdi bir şey değil de, asıl zaman geçince  
O o mudur?

Yorgun konuşmalarda kapalı  
Duyulur yitikler  
Karşısında bir kaçak  
Gülümser dalgın.

Tozlu çerçevesinden bir resim  
Nasıl gelmiş buraya bilinmez  
Neyi nerde, ne zaman bırakmak gerektiği  
Açıktı.

Güler çocuk bütün kapanmalara  
Çevremde çevirdiği çember  
Dengesinde bir düşün - -  
Ve ne çabuk uçar gider bir eter.

(Yeni Dergi, 39, Aralık 1967)

## KÖR HAT

Buzlar önce bardaklarda eriyor  
Sonra dudaklarda biraz kaypak  
Isı gene düştü  
Gecedeydi - - üşüyerek uyanmak.

Yaklaşınca bir yakın başkasıyla olan  
Geliyor özlemlerde akla  
Erken saatlerinde sabahın park - -  
İnsanın her zaman bir anlayanı olsa.

İçlerinde hiç bir yük büyüklenenler  
Bencil camında aldanışın - -  
Çekildi kör hatta gecede boş trenler  
Geçiyor tünellerden dolu katarı aşkın.

Ilık soluklardı ne çabuk gökte  
İbikus turnaları - -  
Isı gene düştü, yakında bir yerde  
Hemen de kar mı?

(Yeni Dergi, 39, Aralık 1967)

#### YATIR

Bizi ancak caddeler - - yıkar bencilliğimizi  
Değil mi ki gecede ev ev  
Ve içerek çizgiler yaşamak  
Ve boyuna hatırlatmak kendimizi.

Görür, yazar, çekilir bir ayın  
Gelgitlerde yönetmesi denizi - -  
Susar, bekler ve tekrar  
Ve boyuna hatırlatmak kendimizi.

Bu yatırım, sonunda yatır - -  
Sonra onlar hatırlatırlar bizi.

(Yeni Dergi, 39, Aralık 1967)

#### YARALAR

Biz ki bu yolda kır çiçeklerine ser - -  
Küçükserler bırakırız.  
Besler besinlerim üzüntü  
Yıllarca yokuşları - - birden parlar atlarımız.

İrin gene bir yol akar, iner yere bilirim  
Islak kutularda kibritler nasıl yanar  
Kurumuştı boynumda köstebek yuvalarından  
Çamur - - bir gün de bu yaralar.

Bitişleri düşünmekten başlatabildik mi  
İlk bölümü hemen ölüm kitaplar getirdim  
Düşer sular bir yardan - - bir gün de bu yaralar  
İyi ki yoksunuz, şimdi çok çirkinim.

(Yeni Dergi, 42, Mart 1968)

### KAÇILIR YAŞLILARDAN

Akıyordu don saplandı kızak  
Kuyu ağzında siz ve sallanır sarkaç - -  
Öğretir korkuyu gelen ses yaşlılardan.

Küçülen daire dar ürkmüş yarın da siz  
Ellerin de midir acırsınız bırakmış uykuları  
Yaklaşıyorsa gölge kaçılır yaşlılardan.

(Yeni Dergi, 42, Mart 1968)

### DEŞMEK

Gülerdi eskiden o bu saflığına  
Tren gemi hava eski manzaralarsa - -

Madenlerin altta aydınlığa direnişi  
Karanlık bu yüzden kazıya girildi.

Çoğalır ses katlar - - yıkıntı yakınları  
İnceldikçe duvar öderiz kadınları.

(Yeni Dergi, 42, Mart 1968)

### DUVAR

Bir duvara hızla çarpılmış dağılmış  
Kendini toplamadan bir yere gidemez - -  
Çok şeylerin geç farkına varıldı.

Ne zaman nerede olacağım belli  
Avunmak ilimdir fakat uzak - -  
Yıpranır ceplerimde tren tarifeleri.

Biz hepimiz acıma adalarına sürgün:  
Bir bölüğü ömrün, harcanır nasıl olsa  
Gidelim gitmeyelim, alaylarda.

(Yeni Dergi, 43, Nisan, 1968)

### GÖLGE OYUNU

Titreşir perdede bir sırlı ışın - -  
Bir makine birden tutukluk yapar  
Gevşer ellerde kasnak - - hız  
Kesilir, ay tutulur, silinir arazi.

Görmesi bir uçurum gibi aştığı beli  
Çarpar sessiz bir kurşun: sanrılarda ses - -  
Düşer sazlık bir yere bir kaşıkçın kuşu.

Söner göstermelikte mum  
Çekilir hayalî.

(Yeni Dergi, 43, Nisan 1968)

### LİMAN

Güçlü fırtınalarda direkleri kırılmış  
Gemiler bize sığınır - - bulduk sanırız.

Görmezler. Varsa yoksa uzaklar - -  
Onarınız. Giderler, kalınız.

Sonra gecelerde: Bu son olsun, son  
Gönderme - - Engine yalvarınız.

Sonra büyür daha da  
Korkunç yalnızlığımız.

(Yeni Dergi, 43, Nisan 1968)



## KANTARMA

Uzakta şap denizinde geçen gemiler  
Temmuz, sam - - çadırınız  
Bir küçük kapıdan girilir.  
Kırk dökük beraberlikler yerde  
Bir bahar kesikliğidir.

Ümitti göl - - topraklarımı sular,  
Korur taşkınlardan beni baraj  
Diye cetvel gönye çektiğim çizgiler  
Hep ters doğrultularda.

Hava mı çok sıcak, ben mi terliyorum  
Sevgili seslendiğin serinlik bir serap  
Hayır yok boşuna yokuşları - -  
Atı kantarlıyorum.

(Yeni Dergi, 43, Nisan 1968)

EN/CAM

1. Basım: De Yayınevi, İstanbul, Temmuz 1970



## YAZI

Ve şairler boyuna kimlere yazarlar?  
Yıkılmış köprülerin başında  
Ürkmüş boşluktan biri inliyorsa  
Ve şairler onlara geldimlere yazarlar.

(Yeni Dergi, 61, Ekim 1969)

## BİR YANGINDA EN ÖNCE

Altında yol, uzun yol  
Biter cıva buharlı lambalarda  
Kuytu hendeğe düşer - -  
Rahat mıydık her zaman biri vardı.

O orda dururken  
Açılmış sana derdim dokunma!  
Öğretirler çok geç  
Bir yangında en önce neler kurtarılmalı.

Yakıştırmak bir sıfatı kolayca  
Ve onlar çok vakit  
Alırlar isterler ve yalnız kendileri - -  
Özlüyoruz geçiyor yoksa dayanılmazdı.

Ardında maskenin yüz - - görümlüğü?  
Biz bütün çizgilerde bu olmasaydı da  
Öteki - - yollarımdı vardı  
Neyi değiştiriyor geçmişte kalmaları?

Sonra önce benimsemiş gibi görünürken  
İter geri beden yeni kalbi  
Artık beni o eski hüznler bile - -  
Oysa daha bir süre yaşayabilirdi.

(Yeni Dergi, 47, Ağustos 1968)

## OTEL

İki de sessizlikse bir şeyler olmalı.  
Sargılardan sızan irin sargılar

Çocukluğun sağlık raporlarında - -  
Gelir bütün korkular sargılardan  
Ey katsayılarda sıcaklardan yakınan  
Temmuzsa aynı şey bir şeyler olmalı.

Seslenirler karanlık buraya kadar  
Bilmediği bir yerde iner trenden  
Yanında biri ve - - iki üç parça eşya  
Kimlik belgeleri - - pek sormuyorlar  
Orta halli bir otel.

Geldiler. Yalnız uzaklarda yeni  
Bir gün doğar geceki karanlıklar üstüne  
Ha evet otelde o hazır ölümlere  
Herkesin kendini bir başka öldürmesi - -  
Daima daha mutlu kalanlar.

Uzak yolda az sonra dağılmak - -  
Bir şeyler olmalı o kadar ses içinde  
Ormanda izinizi kaybettirmek kolay  
Sessizce inersiniz merdivenlerden sokak - -  
Ve kalır o yukarda özlemini çektiği  
Odada bir başına sizi hep var sanarak.

Tek baskıydı kaç tane unuttunuz şimdi.

(Yeni Dergi, 50, Kasım 1968)

DAĞ

Ette cızırtı keyy  
Bir kuzgunun indiği bir/ine değdiği  
Bizi hep o aşağılar - -  
Bağrında her dakika keyy.

Bu sanki ocaktır tav, akşam ezâ  
Sürdürür hastalığı iyi etmez  
Tahta perde sevgililer  
Yaslanır bakarız özlemle uzaklara.  
Ağaçlara dönülür sonra kararır bahçe  
Boşluk - - açıkta her şey  
Düşünce midir kırılır dal ince  
Akşam en/cam ve keyy.

(Yeni Dergi, 50, Kasım 1968)

## ONLARDA

Birazdı vardı çok denendi  
Geldiler almaya diyebiliyor musunuz  
Geç bile kaldı.

Onların meclisinde hep birini düşlerim.  
Ayrı içimde/kinden vurduğum dışa  
Yüzlere karşı - -  
Karşılarında mıyım?

Yaşın yaşın - - o ses! Boyuna aynı içit!  
Bir/kendi'yi iki olura bırakarak  
Değişmez fincanla tutulur gelenlere  
Bir bakıma yaşamak, görücülere çıkarak.

Uzak/da kalanlar bir yerde kesilmeleri!  
Hangi pınar (yollara bakıyorum kansız)  
Aldattı seni Nergis?

Neyi kurtarır kaçarken  
Sular/da bulanık küçük zaman balıkları  
Ondalığım onlarda - - belki biraz ağlar  
Yüzlere karşı bir şeyler yapmalı!

(Yeni Dergi, 55, Nisan 1969)

## BURÇ

Hep orada mıdır orada vardıysa  
Üzerinde bir not geri gelir mektup:  
— Bilinmiyor.

Geçende, yolda - -  
Dediğimiz oluyor, birden irkiliyoruz  
Yıllar var oysa - -  
Parsellerine batağın, hangi Kaf  
Düşmüş burçlardan bir bölük anka  
Adresler, yapılar değişiyor.

Her yerde bir yerde tuta tuta  
Kaymış futa belden gördüğüm  
Zamanı unutma.

(Yeni Dergi, 55, Nisan 1969)

## HUNİ

Birden gitmeyi düşünmek - -  
Atarak ortaya boyuna bön bir beni  
Nasıl da konuşurlar farkına varmadan.

Engeller uzakları yakınlar  
Kaçınıcı kopyalarda tükenmez  
Tanımlar bir modeli küskün - -  
Kalpten gitmeyi düşünmek.

Merkezkaç bir güçle savrulurlar  
Bir burgaç huniye çekerken bizi  
Sıçrayan kıvılcım - - öptüğümüz yanıklar  
Sevdirir daha da hurda mangalımızı.

(Yeni Dergi, 57, Haziran 1969)

## GÜLMELERİ

Her evde birisi bir ikinci uğruna - -  
Yaz yağmuru gibi  
Geri kalanların arada üzülmeleri.

Adanmış nasıl kaçır nereye  
Sürer gider yaşarken ölmeleri  
Değişmez korkunç  
Olanca ağırlığı bir ona vermeleri.

Gider gelir görürüm  
Evlerde ne/dense hep bu bölmeleri  
Örülü duvarlar gömülmüş gülmeleri.

(Yeni Dergi, 57, Haziran 1969)

## KUNDUZ

Ben o lambaları boşa yanan caddelerden  
Geçen tek kişi - - asılmışlar  
Kendimizi gösterme yolları.

Setlerinden bakar sulara kunduz - -  
Kınlır dönmeyi gör dar bir yer  
Girdiniz çıkması zor.

Omzunuza bir yerden sızmuş zehirli sıvı  
 Satır satır ileriler bir kolda  
 Kurtarmak ötekini - - uzun  
 Atlayınca bir şeyler ölüyor.

O ateşler içinde tam sular akarken  
 Bir suyun eksikliği, bahar kesikliği  
 Anlatınca bir şeyler ölüyor - -  
 Bir şeyleri biraz/ da uzaktan görmeli!

(Yeni Dergi, 57, Haziran 1969)

### KÖPRÜNÜN AYAKLARI

Biri bir şeyler anlatır  
 Fısıltı sesleri.  
 Gezinir kollayış  
 Tetikte gözleri.

Biri bir şeyler uzatır  
 Gibidir tel örgü deliğinden,  
 Yaklaşır yasak hatırlatır  
 Daha değmeden elleri.

Ve görüşme bu kadar  
 Ve yalnız akşam/ üzerleri.

(Yeni Dergi, 57, Haziran, 1969)

### NEDEN/SİZ

Birkaç adım kala gene  
 Vurur yüze içerden  
 Durur yoklar.

Gidip bir kapıya kadar sıkıntılı  
 Yerde kımıldayan bir bohça  
 Görüvermeleriniz  
 Yaşar bir şeyler içinde.

Yazılı niçin bırakıldığı  
 İlişik kâğıtta  
 (Var mıydı öyle bir şey, var mıydı bohça?)



Sargılarda tedirgin  
 Bir size seslenen ses - - neden/siz  
 Ve çalmadan bir zili saygı mıdır  
 Geri dönmeleriniz?

(Yeni Dergi, 57, Haziran 1969)

## ÖLÜ ÖRGÜ

Ayrı baş çekerler ayrı gider benler - -  
 Kollar gibi tepelerden bir kervanı celâli  
 O neremdir çullanır türlü nedenlerle  
 Yukarda L biçimi - - aşağısı aydınlık  
 Ah nasıl önlemeli?

O neremdir âsi türlü çekmelerden  
 Boşluğa karşı  
 Sonra neyimdir onlar çığlıklarda koşarlar  
 Bu taşlara ne zaman benden ayrı düştü  
 Gövdemin gövdeleri - - aydınlık yukarısı.

Gayrı yerlerde miyim üzerimde örtü  
 Koptu eklemlerinden - -  
 Özlediği belki de ben biçimi bir yerdi  
 Örülse yeniden  
 Sökülüp örgü.

(Yeni Dergi, 59, Ağustos 1969)

## KÜSKÜN YOLCUNUN TÜRKÜSÜ

Uzun yürümelerden  
 Sonra bitkin düşerek - -  
 Bu bir çocuk oyunu:  
 Ben seni çektim çekerek.

Şimdi hangi kitaplardan  
 Öğreneceksiniz onu,  
 Gelmiyorsa bazı şeyler  
 Çocukluktan geçerek.

Kasırgayı, doluyu  
Yemiş de düşmüş gibi  
İssız kaldırımlarda  
Garip gece keleşi  
Düşe kalka sekerek.

Şimdi hangi yollardan  
Siliniyor izleri  
Çağ dışı bir çağrışı  
Sigara içen gibi  
İçine çekerek.

Dünya böyle gidiyorsa  
Elbet bir nedeni var  
Ben sana küstüm küserek.

(Yeni Dergi, 61, Ekim 1969)

## ORMAN

Sığın avlarından  
Ormanın dibinde ne varsa, ne kadarsa  
Görülmemiş, kalmış  
Sana ellerinden.

Tüketip çabucak kederi ve aşkı  
Ormanın önlerine gazeller düştü  
Ormanın dibinde sürgün avlarından  
Bu rüya bu uykudan önce daha görülmüştü.

Gün boyu o yola kızgın zift döktüler  
Temmuzda zaten kaynar - - döktüler  
Emdiği ısıyı şimdi geri veriyor  
Gece/de ondan sıcak.

Şimdi onlar gideli çok olduktan sonra  
Geç saatler biraz serin gene/de  
Bu rüya bu uykudan önce daha görülmüştü  
Biz ancak uzun yollara - - uzun yükle.

(Yeni Dergi, 61, Ekim 1969)

## NE KADAR

Baktılarsa göre/ne kadar  
 Bir aynaydı gördüler  
 Yüzlerine tutulan.

Yıllar sonra birisi anlattığı anıda  
 Gene solgun bir güle/ne kadar  
 Bakar buzlu camlardan.

(Yeni Dergi, 65, Şubat 1970)

## ANANAS

Sancılarda ortam - - gece karartmaları  
 Issız - - kim anlar ı ışık sızmayınca?

Küçümsenir gelecek eksiliyorsa  
 Kalın kaba çıkışlar soğuktan.

Bakışlar - - Boşalır göz  
 Duraklar, susar ve  
 Ben artık gideyim - - Bırakılır yavaşça  
 Yıllar yılı bizde kalmış anahtar.

Ardıl görüntüler  
 Bile şimdi bulunmaz  
 Ve bakılır o da yenirmisine:  
 Uzak meyva ananas.

(Yeni Dergi, 65, Şubat 1970)

## YÜK

Bir gün genç kalmayı kâr sayanlar  
 Yarın bugünkü hâlim - -  
 Batan bakışlara karşı  
 Özür diler gibiyim.

Bir yüzleri karalar, ardı boş kâğıtlar  
 Alt gözünde dolabın  
 Ben o odalarda ne de çok - -  
 Baktılar, bunaldım.

Uzağı görmüyorum bilerek  
Gözlük kullanmıyorum  
Geçiyorlar güler, gülmüyorum - -  
Bir dengeyi koruma çabaları.

Ey üşümek ve benzeri acılardan geçerek  
Camlar yok bakıyorum  
Alt gözleri dolabın  
Isınmak için yakın.

(Yeni Gazete, 26 Mayıs 1970)

## KATARAK

Nasıl geldi bugüne şaşar gövde  
Baskılardan geçerek.  
Cân, ey cân-ı azîz bir kezliğine  
Kazancım senden kaçarak - -

Kuytularda ne yaptım kuytularda bir yaprak  
Bir kozaydı bulduğum hemen öldü.  
Nasılsın - - Gözleri güler  
Utançlar katarak.

(Yeni Dergi, 65, Şubat 1970)

## ÇOK ŞEY

Çok şey akşam - - ya neden kapalı  
Çok şey bir şeyleri az daha yaşatmaya  
Çocuklar büyüdü, büyüdü ev  
Ama neden saklamalı o kapı  
Şimdi artık erkenden biraz daha yatmaya.

Başınızı kaldırsanız bir Cézanne  
Ya da ötmez olmuş bir kanarya.  
Güve - - güven gecede ellerindeydi  
Çok şey onlar uyanınca gündüzün serdiği çul - -  
Kalkar gibi yarı aç kurulan bir sofradan.

(Yeni Dergi, 65, Şubat 1970)

## KAN

Şimdi bakın düşersek  
Toplamdan yalnızlığı  
Hangi yaştan sonra kesin değil  
Akşamın mangalında yanar günlükler.

Ölümlerde, aşklarda  
İki kişi birbirlerin görürler  
Bırakarak bir gergefi gittikleri  
Kendileri ya da yâd el - -  
Ama batırılmış bir iğne  
Döner gelirler.

Durdurur ne durdurur hep aynı yerden  
Kime gösterseniz akan bu kanı  
Soydan  
Bir derde verirler.

## UÇURTMA

İndikçe aşağıya  
Topuklardan dizlere kesiklik  
Kalçalara yukarı, bel göğüs bölgeleri  
Boynuna sırta - - yok kurtuluş  
Bir sen civciv küçüğü, ey büyük kurtarıcı!

Bir el bütün sevdiği şeyleri  
Gözlerde biraz hüznün, itiyorsa ölümdür.  
Çok öncelerde aranan çocukça  
Kırılmış duruyorsa ölümdür.  
Bir kuşu boğazlar, bir avcı bir pınarda  
Çoğalır kaynaklar, hangisiydi nerde  
Kuşun dirildiği su - -  
Bulunamıyorsa ölümdür.

Biz şimdi o hangi bedduanın tuttuğu  
Parçalanmış uçurtma.  
Yokken varsanız varsınız  
Aç kitaplarda - -

(Cumhuriyet, Sanat-Edebiyat Eki, Haziran 1970)

**ZEBRA**

1. Basım: De Yayınevi, İstanbul, Nisan 1973



## ZEBRA

Üstüne düşme yan  
Örnekler üzerinde  
Tipik bir direnme.

Gömülse - - de uçar  
Kona kana bir dala arada  
Sonsuza göçmen kuş.

Zebra!  
Bir sirkten ötekine gez  
Dirilirim, - - diriniz!

Karşılıklı bir neni ninni  
Kırallar da kul bu sarayda  
Bir otel otello.

(Cumhuriyet, Sanat-Edebiyat Eki, Eylül 1970)

## KIŞLA

Acının  
Çok sonra başladığın  
Kim inkâr eder.

Vardın oyduñ gar  
Ama asıl yangın akşama  
Kim inkâr eder.

Bunlar senin  
Son yumuşak günlerin  
İndiğın yerleştiiğın  
Kışla  
Acıyı  
Kim inkâr eder.

Nerden geldiğın  
Bilme  
Dikleri düzler  
Acın  
Kimin kârı  
Kim inkâr eder.

(Yeni Dergi, 76, Ocak 1971)



## TIRPAN

Bir mürekkep balığı salar karanlığını  
Sindirir çok erken  
Boyar lamları pipet  
Büyültür ölümleri.

Çökerken - - düşer kepenk  
Sarkar göz kapağı, ağız  
Varsa arasa bilsek  
Nerde boş arsa.

Kapamış önünü devrik bardağ  
Değişiriz: Çok erken - -  
Biçilmemiş ekinler yerde  
Kırılmış - - tır/pan.

(Yeni Dergi, 76, Ocak 1971)

## GİBİ KAR

Dondurur ısıyı buzlar  
Evlerin içi ilk son  
Baharlarda bir soba yanmıyorsa  
Bazan yaz  
Düşmesiyle karların ılıkça bir suya.

Kış ocakta yanıltıcı bir güneş  
Son un boşalırken son kar maya  
Gelme gücün yoksa son un  
Sakla eski bir mangırı köhne  
Bir kayık almaya.

(Yeni Dergi, 76, Ocak 1971)

## DÖŞEK

Ol hayat ehline hayrânım sessiz  
Döşerler  
Çok az kimse geçtiği kaldırım  
Sonra onca emeği sayarak hiçe  
Toplar taşlarını bir karanlık gece  
Yorgun yola çıplak  
Düşerler.

(Yeni Dergi, 76, Ocak 1971)

## ÇEKÜL

Harlı odalara bırakıp üstünü  
Halvetlere soğuk  
Çekilir arkası yarın  
Çözer yükünü.

Yatar -- Günün eğilimi!  
Gün bükülür ufkun büyüklüğüne  
Leğen  
Yüzünde buz su.

Örter çıplak yerleri doğa  
Yeşil ister  
Bildiğimiz artık bir işe yaramıyorsa  
Daha nasıl özsu.

(Yeni Dergi, 80, Mayıs 1971)

## DURAK

Trencilik oyunu çocukların  
Seslenir biri istasyonları  
Sonra güler sahi sanıyorlar  
Bilmiyor muyum.

Şimdi ben motorize güçler  
Ses yitiren gürültülerde  
Sessizce bir yere --  
Olsa -- bilmiyor muyum.

Bizi ne yapsınlar safra - -  
Her ne ki ettik iyi ettik  
Önlenemiyordu  
Bilmiyor muyum.

(Yeni Dergi, 80, Mayıs 1971)

## GELE GEÇE

Kirpi top in en gece  
Var sa hi sar  
Tellen diren sal telleri.

Gel e geç e gece  
Şiş tulum yüzer ceset  
Yığ sen daha pulları.

Eğlen sinler gece  
Bir hayvan takviminden  
Düşer sığır yılları.

(Yeni Dergi, 80, Mayıs 1971)

## TEYEL

Artık eski bir yere gidemez oldunuz mu  
Hele hiç yenisine  
Akşamdan kalma sabah, yazdan kalma günler  
De geçer kış.

Tek yön çıkmaz gömlek  
İkinci/siz sizde  
Belki var bir iki yolunuzu gözler  
Onları arasanız - - (Bulsan ne olacak?)

Bir kişiyle bile konuşulamaz şeylerle  
Doluyken bardak  
Saplandığın derinden çıkma söz!  
(Çıksan ne olacak?)

Yıllar ki katlanmaya katkı  
Geçtiği kadar var daha bir derviş  
Gülümseme yükümlü  
(Bıksan ne olacak?)

Bir şey ancak sonradan yararsa yarar işe  
Bir makina, sesleri çapaklı  
Çekilen bir teyel  
Olur gider daha olmadı.

(Yeni Dergi, 81, Haziran 1971)

## SİZ TEK

Nerde siz tek istenmezsiniz  
Ellerinden geçiyor da çok  
Gelmişse önünüze biraz.

Nerde siz hiç istenmezsiniz  
Elleri bekliyor da çok  
Duruyorsa önünüzde hep aynı.

(Yeni Dergi, 84, Eylül 1971)

## EV - EL

Uzak pazar evin yeri  
Elin yeri uzak yanında  
Duru gölden görüntüyü  
Çeken el el.

Nerdeydi neydi  
Ev el ev el  
Çekiçler örse  
İki bir düşeydi.

(Yeni Dergi, 80, Mayıs 1971)

## SİPER

Siz ki değişmez çizgilerle  
Evler eşler çocuklar -- katlanmış kendinize  
Ya günün bir yarısı  
Bu giderken giderken sürçen adımlarınız  
Durur bir yol sağa sola bakınır  
Nasıl katlanacaksınız?

Siz ki kat kat kendine  
Siper etmiş yakınları güvenli  
Ya o boşluk duygusu  
Siz ki dolu acıyla - -  
Onlar nasıl katlanır?

Siz ki düzgün bir mendil  
Gibi geçmiş ütülerden - -  
Dölsüz, bekâr, kaytarmışlar  
Onlar nasıl katlanır?

(Yeni Dergi, 84, Eylül 1971)

## YÜN

Tutar bir ah âhûyu yâhûlarda  
Kim atar kemendi kalkar divandan  
Bir çağ günümüze.

Aynalarda çok şey görölüptür  
Yokken söylenmiş, olmadan görölmüşse  
Gitmiş hepsi cümle/ten.  
Düşe kalka hasta-i gam  
O hangi yollardan gelir yânımıza.

Her aynılıştâ en az hüznü vardır  
Ellerinde bir şairin  
Parlar bu ne zamandır  
Karışmış yünümüze.

(Yeni Dergi, 84, Eylül 1971)

## ÇEKİ

Sayıların ortak katları  
Vardır da yoktur  
Hiçbir katta çokları.

Soğutur bir çöl bizi serinliklerden  
Çarpılır yaklaşımlar uzaklıklarla  
Çarpım tablolarından önce korkuyu düşün!

Kirli sarı fotoğraf  
Duvarımızda  
Kaldırsak da kalır  
Bilerek bilmeyerek çektirdikleri.

Silinmiş bir den/iz  
Eğilip bakmam sulara.  
Daha çok yüzüm olur.  
1971)

(Yeni Dergi, 84, Eylül

## FİRE

Hüzün veren yanlarımız - -  
Böbrek, ciğer kiminde, çene düşer ötekinde.  
Durur kelle kulak  
Da gider kalp vakitsiz,  
Günlerden birinde birinde bir mide.

İlk nereden delinir bu depo bilinse!  
Ah ey korkudan yanlarında  
Koruyucu diye yücelttikleri  
Hangi organ, hangi organ  
Fire -/- Tartın terazilerde!

(Yeni Dergi, 86, Kasım 1971)

## CIHANNÜMÂ

Bir çan gibi sallandığı zamanlar  
Yoğun sis - - nerdeydiniz limanlar  
İnsan önce çevresinden ölür  
Açık deniz, bataklıkta kuytu ormanlar.

Akşamı çöktürmeye bu ne çok çaba  
Bir gün çektirilerde kurşun gökyüzü  
Ayaklar altında bir cihannümâ  
Ey geçilen yolları yoksayanlar.

(Yeni Dergi, 86, Kasım 1971)

## ÖKSE

En kaslarla kasılarak enkazlarda  
Gelir geçer ve bakar yânımızdan  
Yabancı bir yazı  
Tırmanırken yokuşu gelecek - -  
Devr ile nevbet bekleriz.

Gök nereye baksalar uçmuş üzerlerinden  
Ara buluşmalarda toplarız kendimizi  
Başlar, açılır sessizlik - - sondaj  
Gene beraber olmanın serin serpintileri.

Az sürer son buluşma, son buluş  
Bir topak gibi kalır geçmiş ince elekte  
Biter büyür yoktur  
Susmuş  
Döner yaşama kışına.

Yalnız gene sürekli pek de sâf kuş  
Direnir - - Ökse!  
Doluydu boş bulunur - - Korkuluk!  
Bu yol, bu köprü yoksa - - ?

(Yeni Dergi, 84, Eylül 1971)

## SES

Güçlkle, özlemini çektiğiniz  
Arsaya varınca çöker kalırsınız:  
Hazır para, çoktan  
Almışlar evinizi.

Buna benzer, ancak onun yanında  
Mutlu olacaktınız, rağmen bağlarına  
Onun da gönlünde siz,  
Almışlar yerinizi.

Kim ölür uzaklıktan, bir yerde başkaları  
İle yaşarsınız - -  
Ama nedir bir kuş için şakıma  
Almışlar sesinizi.

(Yeni Dergi, 86, Kasım 1971)

## YORULSA

Önemli  
Ki sağlığı sorarlar,  
İla'lığı  
Sorulmaz hiç.  
Boş şeylere yorarlar,  
Yorulmaz hiç.

(Yeni Dergi, 86, Kasım 1971)

## ŞAFAKTA

Gram gram her şeyi - -  
Dağlarda parıldayan bir şeyi gösterecek  
Birimiz - - Bu akşamüstü müdür?

Çekin eskitmekten, uzasın ömürleri  
Güçlenen düşünce - - Umma!  
Kurtulmak isterler bizden bir ayak önce:  
Korumanın zorluğu, verdiklerini dünya!

Bu yorgunluk hep bu türlü müdür:  
Dolar aklar kanıksar  
Bu da ürküntü müdür!

(Yeni Dergi, 86, Kasım 1971)

## HEY CAN

İzinde ölümler ben gene dar  
Odalarda bindi omuzlarıma  
Onların da işleri ben o kuvveti  
Nereden bulacağım?

Ne zaman dönerler dadandı  
Rahata izinde ölümler - -  
Ey ses, hiç dinlenmeyen  
Hey cânım!

(Yeni Dergi, 90, Mart 1972)



## OLUK

Saat kaç ı geçiyor nasıl geçiyor  
Biri gelene kadar yoldan kaç ı geçiyor  
Gidince bitermiş bitsin ne yapalım  
Her şey yarım yârim.

Çizgiler çekiyor ne çok elden geçiyor  
Birinden birinde bir şey bulsak bârim  
Yıl kaç ı geçiyor  
Olsun gene ararım.

Bu kuş göçmen - - oluktan  
Bir ara su içiyor bir gün daha uçuyor  
Bir gz sepet koyup salacakları  
Bir gzedir belki de ırmaklarım.

(Yeni Dergi, 95, Ağustos 1972)

## YÜZ YAZMAK

Adın Li olsaydı da sana  
Sevgi Li deseydim ne zaman geçer Li  
Uçaklar, trenler, dünya turları  
Çin, şili.

Buzullar, bozkırlar  
Geersin de  
Beni gremezsın  
Çok mu çirkin yüzün benlenince?

Biter yol, bakar bel boşluğa  
Görür kr bende  
Yandırdığım erâğı söndürür de elinle  
Grmezsın!

Sen Hind'den ne zaman koptun fil  
O yar ı hatırlamaların - -  
Güney yarım kürede lamaların  
Peşine dşersın!

(Yeni Dergi, 90, Mart 1972)

## MASA

Hangisinden çıkınca, hangisine girince  
Evlerin birinde, nerden gelindi,  
Kimin aklı, kim haklı düğümler içinde  
Biri biri ne karışıyor.

() kadar gitme, deriz, bir yere, dar  
Çörülür bak masalar da  
Bir bardak var yoklar gibi taşıyor  
Artık konuş masalar da.

(Yeni Dergi, 90, Mart 1972)

## KÖSTEBEK

Özleriz  
Bilmeyiz çokluk tam  
Çeçer yanımızdan dalgın geçeriz.

Bir yerde iz bir yer deleriz  
Düşler asla ne ekler  
Oyuklarda bekleriz.

Az ötede köstebek  
Durur benzerlerimiz.

(Yeni Dergi, 90, Mart 1972)

## İLÜT

Parklarda güneşli bir pazar gün  
Sıralar tutulur  
Ona sıra yoktur.

Geçerler giderler yağmur duyulur  
Ağaçlar çiçekler ıslanır ıssız  
Bir banka oturur.

Ev yoksa yoksa dost var da çok uzaksa  
Bir garip durgunlukta  
Ki nasıl unuttur?

Şimdi orda iç karartan bir bulut  
Çökerken üzerine iç - -  
Kendi iç aydınlığına tutunur.

Şimdi orda flütünden ezgiler  
Ki nasıl unuttur  
Bir büyük mutluluktur.

(Yeni Dergi, 90, Mart 1972)

BOZ

Yalnız  
Bu onun sıkıntısı.

Vakit dardı - - denge  
Gevşedi, gerildi  
Sürer ne kadar  
Nelere karşı?  
Düzeltir, bozar  
Bir gecikme.  
Ben oraya bir bıçak - -  
Yoksa erken miydi?

Hem neye uğradım bilmiyorum  
Hem en iyi bilenmiş gibi.

(Yeni Dergi, 86, Kasım 1971)

MEHLİKA

Issız yerlerden hızlı  
Geçilir gece  
Şimdi hangi limanlarda o denizci  
Göğüsleri dövme.

Eriyorsa bir sabun çok çabuk  
Yatışlardan sırtüstü  
Bu çatlak, bu yama, bir boya  
Dik konsa, az değse  
Fizik.

Tehlike Mehlika çürüdü keten.  
Sahra hasta nelerine  
Gelindi, nasıl geldik.

(Yeni Dergi, 90, Mart 1972)

## KİBRİTLER

Çıkışları - - sarp kule,  
Yaktığı kibritler - -  
Hem kaçtı karanlıktan,  
Hem aradı karanlığı.  
Anlatmak ayıptı daha gidememislere  
Gitmişliklerini.  
Hem attı kendini, hem bakınır hâlâ  
Koca kutu ne uğruna bitti.

Sene sene sıralar gözlerinin önünde  
O onları toylar olarak - -  
Bir rozetti gülücük, hem ne hoş dediler.  
Hem hiç takmadıkları.

(Yeni Dergi, 95, Ağustos 1972)

## KANDI

Kaynar kan kankanlarda  
Neydi kankan bilir miyim  
Bir yerlerden aklımda.

Çene öyle nedir iki bilir miyim  
İnsan neyi ne zaman sonra anlar  
Onlar da bizim gibi yaşlanınca - -  
İyidir yaşlanmalar!

Ne öfke, ne kıskanma, ne umut  
Bir zaman öyle bir şey neydi ki!  
İnsan önce kendisiyle kalıyor  
Birileri bir şeyler çekti ayaklarımdan.

Şimdi senin önünde bir takvim durmuyorsa  
Yılların takvimi, hattâ yalnız kendin  
Neyi çıkaracaksın şu yazdıklarımdan?

(Yeni Dergi, 97, Ekim 1972)

## YENİ BİR YER

Yeni bir yer güvenmeyi ödetir  
Siz ki yola çıkarken - -  
Açılmak'çin bir yara açılmanızı bekler.

Alışkıttınız sözde baskın karşı  
Yüklenir üstünüze - -  
Yeni bir yer önemini öğretir.

(Yeni Dergi, 97, Ekim 1972)

## KOYU

Koyu renk yerlere bak yağmuru  
Göreceksin iplik ince yağıyorsa.

Çökecek evlere bak çamuru  
Göreceksin sular hep taşıyorsa.

Uzun yollar ne oldu  
Çetin çevre çıkmaz içinde yaşıyorsa.

(Yeni Dergi, 97, Ekim 1972)

## KONUK İŞÇİ

Tez kurur yaz odaya asıyorum  
Çamaşır  
Kapılardan yavaşça geçiyorum  
Belki bir söz gelir.

Yabancılar geceleri çıkıyor  
Boş sokaklar bizim  
Karanlıkta bir türkü  
Gündüzleri görünmüyor.

Bu sıkıntı akşamları  
Özlemi, öc alması yurdun  
Kararmış, ağarmış  
Döneriz bir gün.

(Yeni Dergi, 98, Kasım 1972)

## UZAKLARDA ÇOK ÖLÜ

Vaktinde gelmeliymiş geçlere  
Çokluk saat ilerlemiş  
Hekimlerim ya geçer mi?

Hangi taşıt yollara  
Hıkarım geçer mi  
Çok ölü bir gece.

Büyürüz uzaklarda çok ölü  
Yağmur ince gölgeler  
Durakta kalınca.

(Yeni Dergi, 97, Ekim 1972)

## ÇÖZ

Çekip alırlar katıyı  
Kanathıların bağrından  
İçindeki yumuşağı sökemedi eller.

Bir civcivin tüyleri, bir kelebek kanadı  
Da duygulandırmazsa ne yapayım insanların  
Sonra onlar hayatın içten içe yananları  
Onlar da ısıtamazsa bırakın ormanları.

Bakımlı bahçeler, oturmuş evler  
Çok geçtim önlerinden  
Çit de kandır çöllerde susuz yaşayanları.

(Yeni Dergi, 98, Kasım 1972)

## ÇİRKİNLEME

Siz yoksanız rahatım  
Küçülmemi büyülten aynalar  
Beni bana bırakıyor ne halin varsa gör!

Düğmeye basıyorum rezil resmim çıkıyor  
İşte neysem oyum  
Bakıyor yırtıyorum.

(Yeni Dergi, 98, Kasım 1972)

## KIYI

Gözlerimi açtıkça sersemlemiş  
Enginde can verenler - -  
Kıyıma koşuyorum.

Kıyı çok kalabalık kıyımda  
Sığındı vurdu karaya  
Benden önce kimler.

Nasıl çıktık bugüne  
İşte üstünkörü yüze  
Kenarda yüze - - bilenler.

Açılamam atar beni kıyıma  
Önce kendi dalgam  
Açıkta ölenler.

(Yeni Dergi, 98, Kasım 1972)

## KALIT

Çok kavunlar yenmiştir çok beyaz peynirler  
Çok içkiler içilmiş  
Çok utançlar geçilmiştir.

Unutuldu nasıldı ama hep düşündürür  
Sen yoksun denilmiş, sevgiler alınmış  
Oysa kimler büyümüş, kimler nerde küçülmüştür.

Acılardı hâsılı, hepsi de arınmış  
Kapkaçı kaç kapı, tarla kin ekin  
Bize göre biçilmiştir.

(Yeni Dergi, 95, Ağustos 1972)

## K T L

Korkum bu bu şehir beni  
Daha da yer yedi sekizden önce  
On yirmi kırk elli daha çok sekizden önce  
Bir kuru yer bu yağmurda  
Hâlâ aramasındayım.

Parayı atıyorum bardağım doluyor  
Nah doldu her şey otomatik yavru  
Gelir avuntusunda çekçek arabasındayım.

Bilsem bir Buridan'ın eşşegi  
İki zaman - - farkı ne peki saman  
Hangisi daha iyi ölüp gidiyorum yahu  
Tekil çoğul k t l güzel ya farkı ne  
İkin ara bu dünya etin itin yağması  
Sonra dokuz üçün kaç biri ya da fazlası  
Sekiz sakız biz yokuz sülük salak sinekler  
Yedi iklim dört köşe  
Hani yani isterse arayan bulsun beni  
Yedi matinasındayım.

(Yeni Dergi, 99, Aralık 1972)

#### YADSI

Dağlardan ağır neyi arıttı  
Kapanı, geceler kararı  
Yazmak süresiz ertelenmiştir.

Ne çok şeye, kişiye  
Bir zaman yakınca - -  
Az süre aydınlığı.  
Yadsı  
Kaybeder bazı şeyler ansızın önemini  
Zorlar özel durumlar susmayı.

Orda eski kapılar yerinde  
Sevgi saygı korkudan  
Açmak süresiz ertelenmiştir.

(Yeni Dergi, 95, Ağustos 1972)





# KARELER AKLAR

/

1. Basım: Bilgi Yayınevi, Ankara, Aralık 1975



KARELER

## ÇIKARTMA

|                                   |                                     |                                         |
|-----------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------------|
| Alınan<br>safra<br>kabuk<br>en az | her şey<br>sinir<br>kemik<br>ne çok | yenmelik<br>ne kadar<br>deri<br>atmalı. |
| Yaz<br>nedir<br>fire              | çokça<br>önemli<br>nice             | okunmalık<br>olan<br>kalmalı.           |
| Yazma<br>en az                    | nedir<br>çoğu                       | kalabalık<br>çıkartmalı.                |

(Yeni Dergi, 93, Haziran 1972)

## AH AKŞAM OLDU

|                                                         |                                              |
|---------------------------------------------------------|----------------------------------------------|
| Akşam<br>gitme<br>kim bulur<br>gölgesini<br>duvarda.    | büyülü<br>pâreler<br>derdine çare<br>denizin |
| Oynaşır<br>gemiler<br>yanınca<br>aralıklı<br>yanınca.   | sularda<br>yanınca<br>çırallar<br>isli       |
| Bir koni<br>ne çıkar<br>birleşir<br>zikzak<br>dörtgen.. | dağılmış<br>toplanır<br>piramit<br>yamuk     |
| Akşam<br>bulur<br>geçit<br>değişir<br>aralar.           | gitme<br>gölge<br>açılır<br>kapalı           |

(Yeni Dergi, 70, Temmuz 1970)

## KARIŞIK TARİFE

Kaç yönde trenler  
yukardan aşağı  
hangisi  
hangi saatlerde

istasyon nerede  
aşağıdan yukarı  
sağa sola  
doğru yolcu katarları.

Kızları oğulları  
alır mı hangisi  
kendi derdinde herkes  
kime nasıl sormalı

yaşlılar hastalar  
aktarmalarda kayıp  
cetvelleri karışık  
neyi nasıl bulmalı.

Haftanın hangi günleri  
iç içe kompartımanlar  
nerde bağlantı yerleri  
boş öğrenci trenleri

nereye kadar gider  
yükleri nereye vermeli  
peronlar tüneller  
neyi nasıl bulmalı.

Şimdi siz söyleyin  
ne zaman ve nasıl  
kolay mı görmek  
önce bazı şeyleri

gideceğiniz yeri  
nerelerde olmalı  
yönleri aynı anda  
okumasını bilmeli.

(Yeni Dergi, 70, Temmuz 1970)

## EKSİK YAKINLIKLAR

Tutulur  
güneş  
bu kaçınıcı  
gözlerde

el ayak  
utulur  
yangını.  
bitmeyen

sokak  
camsı  
ağıtlar.

Duyulur  
çöküntü  
kim onlar  
sabahın

sesi  
yıllar  
söylerler  
vardım.

her yandan  
—sinler

Perdeler  
çekilmişti  
onca  
mutsuz

ansızın  
mutluyuz

açılır  
yazarız  
yangınımız.

(Yeni Dergi, 70, Temmuz 1970)

## FOSİL

Yaptıkların  
gizler  
kafa oyluk üzenği  
ardında aydınlığın

sorarlar  
ne yaptın  
çene topuk.. kemikler  
karanlığın aradım.

Şeritlerde yollu  
akıp giden taşıtlar  
almış giderken seni

yüzerken kanalda  
çarpmadan bir yere  
batıveren gemiler.

Toprak katlarında  
yarıncı jeolojik  
kalıntı yarattığın  
çürük çarık

derme çatma barınak  
çağdan habersiz  
yaptığın hayvan  
ne yaptın!

(Yeni Dergi, 93, Haziran 1972)

## YAŞLANMAK

Sarkıtlar  
yaşıtlarım  
kesilmiş  
oysa ben  
kayarken

sarkmış  
kadınlar  
hırçın  
öldümdü  
onlar

mağarada  
artık  
ben mi  
yarı bel  
balkondan

şu  
son  
ben  
aşağıya  
önce.

bu  
yıllarda  
sorumlu

(Yeni Dergi, 70, Temmuz 1970)

## YERĞİ

Kayar durur

yutturur  
ayakları  
elleri  
dilenci  
çanağı

tellerde  
göğ  
yerde  
pis  
çamur

cambaz

yutulmaz

aldanıyoruz.

(Yeni Dergi, 70, Temmuz 1970)

## DİVÂNE DERKENAR

|       |         |         |
|-------|---------|---------|
| Kimin | elinde  | kaside  |
| klmin | elinde  | gazel   |
| klmi  | çağırır | zülûf   |
| kânde | yok     | gönül   |
| kını  | hani    | fincan. |

|        |          |           |
|--------|----------|-----------|
| Kimin  | yanında  | yâri      |
| klmin  | yanında  | ağyâr     |
| klme   | yanar    | bağrı     |
| oğlar  | bir kuş  | kol kanad |
| mıhrâ  | da leylâ | kırılır   |
| mecnun | gider    | andan.    |

|           |         |          |
|-----------|---------|----------|
| Kimin     | dilinde | baki     |
| kimin     | dilinde | nedim    |
| mercan    | yaş     | nâle     |
| gözleri   | inci    | yâre     |
| haplanmış | ok neye | düşer    |
| kuşlar    | benzer  | ceylâne. |

|       |         |               |
|-------|---------|---------------|
| Kimin | yolunda | servi         |
| kimin | yolunda | revân         |
| kim   | bu      | hicranda dâim |
| kimin | şu      | âteş ahlar    |
| cânı  | o       | divân.        |

(Yeni Dergi, 70, Temmuz 1970)



## LÂLE

|                            |                                         |                                       |
|----------------------------|-----------------------------------------|---------------------------------------|
| Tam<br>gün<br>ezâ<br>ezâda | çıkarken<br>hep<br>düşünmek<br>ne zaman | aksilik<br>korku<br>tekrar<br>ferâha. |
|----------------------------|-----------------------------------------|---------------------------------------|

|                                             |                                       |                                                    |
|---------------------------------------------|---------------------------------------|----------------------------------------------------|
| Tam gün<br>sokaklara<br>özlemlî<br>baktınız | düşer<br>karşı<br>bakışlarda<br>yenik | dağlardan<br>bir sarnıca<br>tedirgin<br>düşer hep. |
|---------------------------------------------|---------------------------------------|----------------------------------------------------|

|                                  |                               |                                   |
|----------------------------------|-------------------------------|-----------------------------------|
| Nedir<br>çevre<br>sürer<br>boğar | o<br>yangın<br>sizi<br>boyuna | yeniden<br>kavrar<br>içe<br>lâle. |
|----------------------------------|-------------------------------|-----------------------------------|

(Yeni Dergi, 70, Temmuz 1970)

## FELÇ

|                                                    |                                           |                                                    |
|----------------------------------------------------|-------------------------------------------|----------------------------------------------------|
| Bu kendime<br>soğuk alan<br>düşünmek<br>soğuk alan | bakmam<br>bir yüzü<br>bir kendi<br>canlar | hep ona bakıyorsam<br>gölge<br>ne kurtarır<br>öte. |
|----------------------------------------------------|-------------------------------------------|----------------------------------------------------|

|                                           |                                                     |                                    |
|-------------------------------------------|-----------------------------------------------------|------------------------------------|
| Ölümü<br>yaşarsa<br>utançlarda<br>biliyor | öldürmeler<br>yılmadan<br>yaklaştıkça<br>gizleniyor | toplamı<br>gene<br>hoşgörü<br>öte. |
|-------------------------------------------|-----------------------------------------------------|------------------------------------|

|                                      |                                        |                                                   |
|--------------------------------------|----------------------------------------|---------------------------------------------------|
| Tutmuştu<br>gözleri<br>perde<br>katı | bir ben<br>elleri<br>önlemiş<br>felçte | elleri<br>ne fayda<br>öldürmüş<br>kımıldamıyorsa. |
|--------------------------------------|----------------------------------------|---------------------------------------------------|

(Yeni Dergi, 93, Haziran 1972)

n6

Çırpınan  
kızı kuzu  
Şah İsmail  
bir kızı

sular  
aynı  
Gülperi  
veren var

o her gün  
siyasetgâhta  
Arab Üzeni  
bir ası verecek.

Dalgın işler  
çeyrekler  
tükülmüş

bir saraç  
atlara  
geç kalmış

elinde bizi  
götürür  
bir/ine gibi.

Son kement  
ne zaman  
boşalır  
kalkmak

ne vakit  
bilinse  
sabahlara  
mucize

son kâğıt  
düşer  
testiler  
artık.

Katı  
bu hangi  
kedere

ne kaldı  
zamandan  
yazılı

kazı  
kalıntı kemik  
gerillalarız.

(Yeni Dergi, 70, Temmuz 1970)

## UZUN KÖPRÜ

Dost  
kalbin  
açmaz  
bu gidiş  
kapanır  
geçitler

yolları  
karanlık  
ıssız  
açık uzun  
bir kadın  
o köprüler

eski sevmende misin  
demidir bende midir  
yazıları seçme  
köprüler  
üzerine düşme  
de/midir.

Bakar  
atılır  
bir kadın  
dur  
bir yol  
ölüm sen

donmuş  
sen kendin  
bir yol  
bekle  
donmuş  
her şey

raylara  
daha atma mısın  
açılır ne vakit  
uzun köprü  
bir zaman  
bitme misin?

(Yeni Dergi, 70, Temmuz 1970)

## REMİL

Öğretir  
dönüp dönüp  
bir gemi  
kaçak

bir hastalık  
saplandığım  
korkulu  
demirler

nedir güvendiğimiz  
düşünce  
açıklarda  
boşaltır.

Nedir  
unutmak  
bir gün  
katılınca

yollarda  
fal açar  
gene de  
bize biri

öldürülür  
kapat gözlerimizi  
çözülmez remil  
yazdığımız yazmaya.

Bâzı şeyler  
sıkışık  
gaz  
olunca

bizde kalsa  
da dursa  
uçar  
onsuz

varsa  
sizi üzmeye  
tutulamıyorsa  
kimse aklın bozmaya!

(Yeni Dergi, 71, Ağustos 1970)

## HECE OKUMAK

Yazdığımız  
takılır kayarken  
yayılır

çocukça  
silmeye kalkarız  
boşuna.

Oyalanıyorduk  
bakar üzülüyoruz  
gülümser

tek kâğıttı, bozuldu  
alır kalemi  
düzeler yanlış.

Bir şey bizden  
nerde  
önce ve sonra

değişmez kâğıtta  
aldanış  
hep onun yazdıkları.

(Yeni Dergi, 71, Ağustos 1971)

## YAZMALAR

|                               |                                  |                                          |
|-------------------------------|----------------------------------|------------------------------------------|
| Bir vakti<br>kaplamış<br>dolu | hüzünle<br>süslemiş<br>gönülleri | hatırlatır<br>yazmalar<br>ondan mı?      |
| Ancak<br>sonra<br>hayalde     | şimdi<br>bile belki<br>yazmalar  | pişman mı<br>kaldığına biraz<br>bugüne?  |
| İki yanı<br>karanlık<br>saklı | dik duvar<br>yön<br>esirgedi     | dehlizde ışık<br>olsaydı<br>biz istedik. |

(Yeni Dergi, 71, Ağustos 1970)

## HASSAS TERAZİ

|                                                                         |                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| Ben nerde a<br>orda<br>ibresi<br>kımıldayan terazi.                     | dediysem<br>a<br>sağa sola                                  |
| Az uzağınıza<br>böyle daha iyi<br>bir hafif yankı<br>ses eder           | gittiysem<br>göresiz<br>denizler ötede<br>siz.              |
| Hep kendim için mi<br>gizlediysem<br>başka dünyalarda<br>görülür hesabı | bâzı şeyleri<br>bilmeseniz<br>a vardı<br>ben/de a dediysem. |

(Yeni Dergi, 71, Ağustos 1970)

## EVLİLİK

|                     |                               |                 |                           |
|---------------------|-------------------------------|-----------------|---------------------------|
| Çıkar<br>bir yalnız | yalnızlığından<br>bir yalnızı | boşluk<br>çeker | dönerken<br>yalnızlığına. |
|---------------------|-------------------------------|-----------------|---------------------------|

(Yeni Dergi, 71, Ağustos 1970)

## EŞYALAR

|                               |                                       |                          |
|-------------------------------|---------------------------------------|--------------------------|
| Eşyaları<br>çocuklar<br>bilir | uzun zaman<br>bilmez<br>bâzı kadınlar | yaşatmak<br>önce onları. |
|-------------------------------|---------------------------------------|--------------------------|

(Yeni Dergi, 71, Ağustos 1970)

## ÇEKME

|                                       |                                  |                           |                                 |
|---------------------------------------|----------------------------------|---------------------------|---------------------------------|
| Yazdığımız<br>bir çekmeye<br>ilersini | kendisi<br>dikkati<br>düşününce  | olamamış<br>çekme         | bir şey<br>küçüklüğü<br>iyidir. |
| Neler yok<br>alın<br>yazımız          | gelecekte<br>yukardan<br>kara    | insanı<br>aşağı<br>çalar. | güldürecek<br>soldan sağa       |
| Sezdirmeden<br>nasıl<br>da zor        | bakışları<br>geçirmeli<br>yavaşı | kendimizden<br>gelmesi    | öteye<br>kolay<br>gitme.        |

(Yeni Dergi, 71, Ağustos 1970)

## KIRAĞI

|                                                      |                                                     |
|------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|
| İlçemizde bu hafta<br>taşra gazeteleri<br>gelmediler | gelenler gidenler<br>zaman uzar<br>gelen/siz.       |
| Var mıydı<br>yanlarında<br>geldiler                  | kimlerle<br>unuttu<br>çok olduğundan.               |
| Ay yıl<br>gölde ölü balıklar<br>yorgun almaya ağı    | yıl yıla döndü<br>kim bıraktı ara bul<br>gelen/siz. |

(Yeni Dergi, 73, Ekim 1970)

## GÖMLEK

Şenlikli  
yerini  
gördüğün  
kördüğüm  
beni mi

bir seyir  
gör  
yaz  
boğar  
onu da ben.

Değmez  
korunduğu  
toplara  
karabiber

bir şey için hırçın  
kovukta  
nerden  
tarçın.

Karşılıklı  
gider gelir  
onarım sonra  
kolsuz gömlek  
bana mı

kaşıklar  
baharlı çorbada  
yırtığı  
düğümlemler güler  
ona da ben.

(Yeni Dergi, 73, Ekim 1970)

## SINAV

Yazılı  
iyi de  
gerisi

sözlü  
uzun sürdü  
uzadı

ortalama  
yetmedi  
zaman.

Sağım solum  
eksik  
günler

boşalıyor  
tatile  
çabuk

kalabalıktı  
ağır yük  
geçti.

Değişmez  
notlar/da  
kırık

gitmemizle  
listeler/de  
kopuk

kalırız  
yer yer  
bir yanlarımız.

(Yeni Dergi, 73, Ekim 1970)

## ÇOĞUL

|       |     |          |
|-------|-----|----------|
| Ler   | siz | olmuyor  |
| siz   | tek | tek      |
| kimse | siz | tek      |
| siz   | le  | beraber. |

|        |         |            |
|--------|---------|------------|
| Lar    | ler     | görölmüyor |
| olunca | çok ben | kaplı      |
| ancak  | anlar   | lar        |
| son    | lar     | da.        |

|         |           |             |
|---------|-----------|-------------|
| Ler     | siz       | duyul muyor |
| olmasın | ol        | maz         |
| sizi    | bir yerde | fena ise    |
| yer     | yersiz    | yerin.      |

## SAVAŞ

|            |           |              |          |
|------------|-----------|--------------|----------|
| Sinerek    | çukurlara | uçuşurken    | ne fena  |
|            | sinekler  | zehiryemişli |          |
|            | korkulu   | bekliyorum   |          |
| bilmediğim | bir emir  | almışım      | gelmişim |
| çöller     | yollar    | cesetler     | çürürken |
| giderek    | daha can  | sırtıma      | kaç can. |

(Yeni Dergi, 70, Temmuz 1970)

## ENGİZ

|             |         |               |
|-------------|---------|---------------|
| Silahlı     | kamp    | kargaşa       |
| oda sofa    | çatar   | kokteyl       |
| göğüsler    | militan | travmatoloji. |
| Şehrengiz   | çağın   | şehrengizi    |
| şiiir kesik | bir el  | çirpınır      |
| sessizliğı  | bulmaya | çatkılarda.   |

(Yeni Dergi, 78, Mart 1971)

## İİİR SÖZLÜKTE KİTAP ADLARI

Ararken  
Av  
I + 1

Aşk-ı Memnu  
Avare Yıllar  
Bir Açıdan

Aşksız İnsanlar  
Ayrı Dünya  
Bir Ölü Evi.

Bozgun  
Gölge  
I lavada Bulut  
Katran

Bozgunda  
Gölgeler  
- - Yok  
Kişi

Bozuk Düzen  
Gölgeleri Kullanmak  
Havadan Sudan  
Kirli Ağustos.

Korku  
Yaban  
Yanık Hava

Kuyularda  
Yaşadıkça  
Yanardağ

Kuyuda Yusuf  
Yaşamaz  
Yanartaş.

(Yeni Dergi, 78, Mart 1971)

## MERDİVEN

İner  
çkar  
durur  
bekler

basamaklar  
bakar

boşluk  
bu muydu  
ıssız  
orda.

Gitmesek  
ne zaman  
ölürüz  
ölürler

ne derler  
yorumlar  
yaşamaz  
yazması

gitsek  
tam  
onlara  
bize düşer.

Yazılsaydı  
gene  
birden  
okunur

her şey  
kavranmaz

iflas  
bağlar sevgiler  
dura dura  
dik çizgiler.

(Yeni Dergi, 73, Ekim 1970)



## ÇATIŞMA

Yazıyorsa  
kendinden  
bağışlanır  
nasıl

kendini  
ötesi  
hangisi  
ayıracağız.

utanç  
gurur

bağışla  
ben

Büyür  
bencillik  
küskünlük  
nasıl

çıkamaz  
umut sevgi  
gibi bir şey  
barışacağız.

yıkılır  
baraj kurtuluş  
çöker

(Yeni Dergi, 73, Ekim 1970)

## DÖNMESİZ

Damlası fitne  
içince kemik gül

baharlarda ilk son  
çürür gitme.

Aldatır câzû  
sırlı desti

sızar sırça  
yürür gitme.

Döner durur  
her şey düşünce

dönmesiz  
büyür gitme.

(Yeni Dergi, 93, Haziran 1972)

## ÖLÜ BOY

İkide bir  
sert  
ses

biri/kim  
önler  
boyuna

dostluğu  
kötülükse  
dön.

Biri/kim  
dur  
devirir

tutulur  
ölü boy  
go home

çarpar  
geri  
kurşunlar.

(Yeni Dergi, 73, Ekim 1970)

## KENET

İçim  
b/ekle  
otlar  
söker  
kalır  
bi/çim

durur ken/et  
yaban  
düzler

çürür ken/et.

(Yeni Dergi, 78, Mart 1971)



*AKLAR*

## İÇ YAPI

Az geri çekilme her yeni yapı  
Geçsinler geniş  
Taşıtlar adam almıyor, geçsinler geniş.

Onlar eski yürekler, eski evlermiş  
Bugünküler koz kabuğunda  
Caddeler adam almıyor, caddeler geniş.

Varınca, oturunca  
Rahat - - eskidenmiş,  
Gir çık dar şimdi, caddeler geniş.

(Varlık, 788, Mayıs 1973)

## TERS YORUM

Evler hangi karanlıkta  
İçten yanar ışıkları?

Volt 110, 220  
Kaçar mumluk ampuller  
İdare lambaları  
Çocukluğu geçirdik.

Aydınlığın aldığı  
Ne kadar mutluyduk.

(Varlık, 788, Mayıs 1973)

## DOLAMA

Önümüzde gerili ip, dolanırız  
Geçmek için görünmeden  
Yolu uzatmalarımız.

Tam dolar bir hava  
Kendimizi buluruz  
Yiter gider hepsi, o evlere girince.

İlirinde yaşlı hasta,  
İlezişler öbüründe mutsuz  
.. Nerde kaldı? Bir gün geç gitseniz.

(Varlık, 788, Mayıs 1973)

## BUNALIM

Batık, sapa evlerden  
Durur durur bir patlak.  
Sokağın başında duvara  
Çakılı  
Okunmuyor - - toz toprak.

Nasıl başlar - - benzeri  
İnce boru tıkanarak,  
Sular elektrikler  
Bir kaçak.

Merdiven yetişmez, uzanmaz el  
Temizler kendini bir levha  
Sular fışkırtarak.

(Yeni Dergi, 119, Ağustos 1974)

## KIRAN

Doğuştan çarpılmışlar  
Düzelmez ne yapılsa  
Yer oyar kendini kezzaplarda.

Olsun aklına koyduğu  
Kim istemez  
Gizler içerde.

Sürer  
Kendi de, çevresi de  
Azaplarda.

(Yeni Dergi, 119, Ağustos 1974)

## EPRİK

Tutturur elinde  
Dikelir, dikilecektir  
Lime lime giysi giymekten.

Bir dikiş bir zehir sökülür içerler  
Çığ çakıl kayşa - - kapanır yol  
Yar mağara içleri, korkulur girilmekten.

(Yeni Dergi, 109, Ekim 1973)

## STADYUM

Tabut tabut evler  
Tutmaya  
Tutuşur eller.

İsli cıraların, çağ,  
Durmadan öksürttüğü  
Boynu bağlı kullar  
İçlerinde ölü.

Yumulur dışarı  
Kısılr göz,  
Ole alev  
Kiriş, kum.

Kayar kopar yanar  
Çarpışır takımlar, biter maç  
İssiz boş stadyum.

(Yeni Dergi, 109, Ekim 1973)

## BİR KAPI

Açıldıkça çarpar, içe dönük bir kapı  
Ama sen - - ancak bu oldukça.

Kırılır - - yıkılırken çekil,  
Karanlık park ağaçlar bir sıra.  
Yalnız - - sonra seni kim anlatır  
Ne anlatır yokluğunda?

(Varlık, 788, Mayıs 1973)

## UZAK KAPI

Bir yanıma yatarsam bir kulak üstüne  
Gelen ses - -  
Sırt üstü yatarsam ikisi tetikte  
Gelen ses - -  
Hava kara çalıyor, çalınmıyor kapı  
Yüz üstü beklersem gelen ses - -  
Hangi ses!

(Yeni Dergi, 112, Ocak 1974)

## YAD KAPI

Ölüm  
Kapanması bir evin.

Rahat mıydık  
Girdikçe  
Yakınları.

Sürgün sevgiler  
Dışarda açardı  
Kurudu  
Ev boşaldı.

(Yeni Dergi, 109, Ekim 1973)

## KARANLIK KARA

Döner divaneler gece yastığında - -  
Kilitli kapılar nerden geldin  
Uzun uzun ungan koşarken ardında  
Ben seni çok kısa görmüştüm.

Yüzüm zifir yastığında  
Ay gözleri yakan alıcı ışıık  
Bir hesap mı yoksa çok önce  
Ben seni karanlık kara gömmüştüm.

(Yeni Dergi, 113, Şubat 1974)



## ÜÇ BEŞ DAMLA DENİZE

Üç beş damla sepken.  
Gel geç gül, gayrı yerler görmek,  
Özge sefâlar sürmek - -  
Gizli şahdamara ezelden  
Bağlantıdır her şey.

Ey esirci, onlara göster ki  
Can kuşu bir küçük câriye  
Tıp tıp eder yüreği:  
Dünya câdûsu pencerede - -  
Tutsak görüntüdür her şey.

Türlü taze yemiş dallar  
Kime ne tam - - uzanır el:  
Boşalmış, kabuk.  
Çokluk o bile değil, minik fosil  
Raslantıdır her şey.

(Yeni Dergi, 107, Ağustos 1973)

## SİNİ

Şimdi önümüzde boş, çalılık bir siniyse  
Minimini küçük sini mercimek  
Bir köşeye sindiyse  
Artık mercекlerde fil ya da karınca  
Yoksa fark  
Bahar güzeldi demek bahçelere bakarak  
Ölümün mevsimiyse.

(Yeni Dergi, 112, Ocak 1974)

## BULDOZER

Âdi bir zâbıta olayı  
Büyükler, bebeler - -  
Bir evi yere serdi  
Bir buldozer.

Snat kaçtı beş altı öyle bir şey  
 Bir kuş al kanatlı öyle bir şey  
 Ama görmüşlerdi  
 Lafif ağır bir buldozer.

(Yeni Dergi, 109, Ekim 1973)

#### TEMİZLİK

Çekilir sağa sola  
 Koltuk, masa, etajer  
 Hemen herkes ayakta.

İner çıkar bir fırça  
 Süpürge, toz bezleri  
 Boya, badana, cilâ.

Birikmiş kirliler  
 Çamaşır  
 Hemen herkes ayakta.

Gider, yatıştır telâş  
 Bakar yorgun kalanlar  
 Duvarlara, camlara.

(Yeni Dergi, 123, Aralık 1974)

#### KADEH

İçerik acı  
 Karşıtlar kaç kaşık  
 Bir ölçü yeterdi.

Buzlar - - biz ki tek  
 Başkalarını kattı  
 Bu kaçınıcı yalnızlık?

İriyik sek  
 İçeriz  
 Bir kere tattık.

(Soyut, 74, Aralık 1974)

## MECLİS

Dertlenir bilmezlenir  
Çare yalnızlıktadır.  
Gider gelir neşeli  
Gizli dalgınlıktadır.

Bu meclis bu sizinle bu cam  
Düşünür düşerse bin parça  
Hangi akıl neyi nasıl  
Toplar - - yakınlarıdır.

(Yeni Dergi, 114, Mart 1974)

## DUR ŞİMDİ

Gezilerdi sevgilerdi içtenlikler  
Geldilerdi gerekirdi gitmeniz.  
Kaldı, hep siz  
Geri çevirdiniz.

Düz duvar tırmanmalar  
Sözde nedenleriniz.  
Eşleri çocukları dostları  
Unutmuş gibiydiniz.

Belli yaklaşmasından  
Bakalım bu, dinler mi  
Siz sahi hep öyle derdiniz:  
Dur hele, dur şimdi!

(Varlık, 804, Eylül 1974)

## TESTİ

Belki ancak akasya ağaçları  
Çıktınızsa yok park,  
Birleşik kapları ömrün  
Tek hüznün çizgisinde.

Bakın defterlerinize  
Sararmış bir yaprak  
Koparmaya kalksanız  
Çatırdar bir ağaç.

Birleşik kapları ömrün  
Anlatır bütünü bir parça,  
Dolu testi yerinde  
Boş da olsa.

(Varlık, 804, Eylül 1974)

## TÛTÎ

Her şey telâşa bindi  
İndi atlı atından  
Gezer şehir içre tellâllar:  
Her derde ilaç tûtî.

Yok hasbahçelerde  
Kim ki gördü  
Geldi haber verdi  
Altın cevher mücevher.

Uçan mahzun bulutu  
Uzaktan görenler  
Köşesine çekildi  
Tûtî.

(Yeni Dergi, 113, Şubat 1974)

## BURÇ

Bahınız öyle gösteriyor  
Hangi su bengi su  
Curbetin ucundasınız.

Bir tren ya da gemi  
Bir zaman geçiyor  
Siz de içindesiniz.

Karanlığa çıkınca  
Bilen çıkmıyor  
İlîkmet burcundasınız.

(Varlık, 804, Eylül 1974)

## YAZI GERÇEĞİ

Yarımdır tam kaç yan  
Yazın - - ne demeye geldiği  
Hüznün keyfini sür!

Sizi tutuyorlar bırakırlar bıkarlar  
Acımasızdır uzak  
Yakın, gecikme, kendini sür!

İncelikler ne isterler  
Bilmezden gelelim gelelim  
Gerçek çok zaman örtülüdür.

Bazan da yakın kollar uzak anlar  
Vakit, sürüncemede dosya  
Bağlanır, al götür!

(Yeni Dergi, 107, Ağustos 1973)

## YOSUN

İkidir bir köpük elim bir koymuş gibi.  
Yerimi bilemiyor, dış biliyorlar  
Biliyorum her şeyi  
Elimle koymuş gibi.

Dal durur çiçeğe, gecede her çıkış  
Kaya kaya birinden ötekine  
Su uyur, düşman da uyur, yosun  
Kor keser karanlığı kör bıçak.

(Yeni Dergi, 107, Ağustos 1973)

## DİREK EĞRİDİR

Siz benimle başa çıkamazsınız  
Kim düşmeden ayağa çıktı başa?  
Dünya! Verdi dünyayı  
Niceler telâşa.

Çarip gittiğimde  
Çay, çorba, çocuklar  
Yınmazsa ocakları - -  
Aradığım bu kadar az.

Siz, ya devlet başa,  
Dersiniz, ya kuzgun leşe!  
Dünya! Attı kendini  
Niceler ateşe.

Çekip gittiğimde  
Başlanmış, bitmemiş  
Düşünmem bile - -  
Bağlantım bu kadar az.

Siz şimdi ne desem  
Yaşa!  
Kim kime gülsün  
Bak şu işe!

Giderim, adım - -  
Bu önemli değil de  
Belki bir daha şefere - -  
Yaşadığım bu kadar az.

(Yeni Dergi, 119, Ağustos 1974)

## ÇÖMLEK

Bir dağda bir tüneli geçe say!  
Kili döndüren usta  
Tezgâhındaki tozda  
İskelet takırtıları.

Serviler evet evet  
Sallanır sevince say!  
Eksilir sayılar  
Altı beş dört - - üçe say!

Ve geriye kayar: İki!  
Orda durur sanırlar  
Bir de dursaydı ibre  
Hiçe say!

(Yeni Dergi, 119, Ağustos 1974)

## KURU ÇAY

Anlamak zamanı bir eski kitaba bak  
Oku!  
Dağlara taşlara yazdığı yazı  
Ustası nasıl oydu?

Döner değirmenimiz  
Ününde kimimiz.

Saplandık Elif çok uzakta Bâ  
Başa gelmek bir şeyin  
Düşmesi ayağa  
Bu taşları yolumuza kim koydu?

Döner değirmenimiz  
Ununda kimimiz.

Deli Dumrul bir kuru çay üstüne  
Zorlu bir köprü kurdu  
Ölümdür ölüm geçmeye  
Her şey durdu.

Gene bir değirmeniz  
Sonunda kimimiz.

(Yeni Dergi, 114, Mart 1974)

## CENAZELERE GİTMEK

Benim bol vaktim var  
Her zaman için ölüme,  
Kayıtsız yürüyemem  
Geleceksiz yoluma.

Biri unutulmadan  
Çıkıyor önüme,  
Gömen ben gömülen ben  
Gittikçe gönlüme.

Bu çok sert alköl  
Ki geçtikçe elime,  
Hem ayıplamasınlar  
Hem ısınmak yerime.

(Yeni Dergi, 112, Ocak 1974)

## ÜSTÜN ESRE

Öldü  
Gömüldü  
İçmeye gittik  
İvrelere dönüldü.

Çoktu dostları  
Gelmedi çoğu  
Yaşlıydı o yüzden  
Sağcıydı onun için  
Solcu ondan ötürü.

Gömüldü  
Tanrının rahmeti  
Üzerimize olsun  
Hayat ölüm götürü.

(Soyut, 74, Aralık 1974)

## İĞNE

Biz o tutsaklığa  
Uzakta düştük,  
Döneriz kendimize  
Yeni tuzaklarda.

Öyle değerli iğne  
Cöğre çıkardı İsa,  
Düşürdük ararız  
Çamurlu sokaklarda.

(Yeni Dergi, 114, Mart 1974)

## İNCE İPEKLİ YIKAMAK

Yaşarken, ölünce bilmesin çok kimse  
Taşıtlarda bilet  
Kime kesilmişse - -  
Herkesin kendine ölümleri.



Sarılsa, saklansa nelerdendi  
Gelip açar bakarlar  
Yanlış gömütlüklere  
Koymayın ölenleri.

Yaşarken ve sonra çok kısa ılık su  
İnce ipek kaynaşma anları - -  
Kaynatmaya gelmez  
Sıkmanın ölenleri.

(Soyut, 74, Aralık 1974)

## SİRK

Büyük cambazhanede ölüm numaraları  
Atılır altıpatlar usta akrobatlar  
Kim nereye yakınsa orası ona ufuk  
Arkada batıkta seyirci sıraları  
Büyük cambazhanede bir sürü çoluk çocuk  
Hiçbir şey görmeden gördüm numaraları.

## TÜRKİYE ATLASI

Kimi dev yatırım, özel sektör  
Kimi dağ köylerinde çerçi olduğu.  
Yükselir bir yapı gökdelen binlerin  
Onda bir görülmez harcı olduğu.

Koltuk altında haç kimiler  
Varmadan bir kutba, geçmeden bir çölü  
Çoklayın, düzen kocalarının  
Ne de kolay hacı, hancı olduğu.

Ve çiler yazarlar, makara çekerler  
Binlerin o birlere borcu olduğu.

(Türkiye Defteri, 11, Eylül 1974)

## KENT

Yoktu bilinmeyen yanları  
Gündüzler gezilmişti, gece karanlıkları  
Oraya kadardı.

İlliğin yeni taşıtlar  
İlli zaman doldu  
İlli karşı.

(Yeni Dergi, 109, Ekim 1973)

#### AYRILIK DESTANI

Aç toylar uçar  
Tarlde yavruları  
Yarım İstanbul Hacer  
Yarım Almanya Ali.

Denar kalır kum çakıl betonlarda  
Tallım, biraz para, önümden çekil!  
Yarım Almanya Esmâ  
Yarım İstanbul İsmail.

(Varlık, 797, Şubat 1974)

#### GÖLDE

Ağrı - - nerem bilsem dağlara!  
İlmemiş pis suları  
Çarem bilsem eritir  
İlengi bengi pınarı.

Kör - -  
Perdeleri kapalı  
Kaçar gibi kırımdan  
Hızla giden yaylı.

Çez gez üstüne çevrili  
İlulabilsek dağları - -  
İdüşer eski askerler  
Evlerinin önünde  
Daha çıkaramadan  
Kabaralı postalları.

Kalkar ne de sık  
İdpteki çamurlardan  
Bu ilkçağ canavarı.

Çekilsek dağlara - -  
Kime bırakacaksın  
Bu güzel kıyıları?

(Yeni Dergi, 113, Şubat 1974)

## ESKİ SOKAK

Küçük ahşap bir dizi evlerdi  
On yıl önce o sokak.  
Sonra geniş caddelere çıktık  
Apartıman - - sizden uzak.

Çocuklar orda büyüdü  
Orda okula gitti,  
Komşunuzduk ama görüşemedik  
Hiç vakit yoktu.

Sizdendik, yalnız biraz okumuş,  
İki kadın, bir erkek, iki çocuk  
Uykulu, acele bir karıkoca  
Bizdik geçen önünüzden başları eğik.

Akşamları çanta, file - - yorgun, ağır  
Dönerdik eve.  
Bir hamal bile tutmaz, cimriler!  
Diye düşünürdünüz her halde.

Bilmezdik, siz  
(Hiçbir şey paylaşamazdı)  
Çarşılardan neler getirirdiniz  
(Herkese kendi telâşı).

Girer miydi evinize, yer miydi  
Turfanda bir meyva, iyi bir besin  
Kalın kâğıtlarda çöplerimiz - -  
Çocuklar görüp imrenmesin!

Açılan kapıyı hemen kapatmak  
Karşılıklı gizlemekti bir şeyleri.  
Gelip gidenimiz olurdu ya  
Gülüşmeler bizden değildi.

Kımi günler evdeydim  
Mınsada kâğıtlara kapanarak.  
Ne de çok çocuk  
Kızlarıyla dolardı sokak.

Bir cami avlusunda kuşlarca  
Bunun sekiz, onun on - - duyardım.  
Ürküp kaçmasınlar, pencereden  
Yavaşça bakardım.

İlindi ben çok sigara - - öksürükler  
İlele çalışırken.  
Yı gece yarısı, göğsü parçalanırdı  
O kadın, iki ev öteden.

İlmezdik kaç nüfus her hâne - -  
Duyulurdu sertçe sesi bir kapının:  
İlğiran bir erkek boşluğa karşı  
Ağlayan bir genç kadın.

Kımdin sen, karşımızdaki ev,  
Sarı ampul söner onbire doğru.  
İğilirdim, havasız sokak - -  
Camlar kararırdı.

İlmezdi makinede dikişin,  
Kımdin sen, bitişik komşu?  
Üç yavrunla kalmışsın  
Bir tanıdık söylemişti.

Kımsin sen - - sorsaydım hepinize,  
Gelirdi aynı yankı hepinizden:  
Sana mı kaldı, işine bak,  
Kımsin sen?

Bilinmedi, ne çare, sizdendik,  
Yalnız biraz daha iyi yaşamaya özlemlî.  
Şimdi aynı uzaklık, aynı utanç,  
İ düşündükçe o sokağı, o evleri.

(Varlık, 793, Ekim 1973)

## KİRLİ MASA

İkisi de okumuş  
Ana baba  
Yoktu kimseleri.

İçlerinde karanlık  
Çökerken bir daralma  
Ev zindan gibiydi.

Alıp geldiler  
Bir süre  
Oyalandı yoruldu.

Derken biri gördü  
Uyumuş kalmış  
Bir kenara yatırdı.

Biri baktı bir ara  
Yüzünde seğirmeler  
İçki gürültü.

Kansız soluk  
Çocuk küçük  
Başı yana düştü.

Yürüdü saatler  
Doluysa masa  
Herkes şiirden konuştu.

(Varlık, 796, Ocak 1974)

## HORASAN

Günün hangi saati  
Katı kaç katı  
Daralma  
Hele akşam vakti.

Güle sorma! Bahçe  
Vazo saksı  
Yüzyıllar  
Bülbül gülü şımarttı.

İlir duvar gibi  
İltiştığı yerde  
Çürümüş toprağa  
İliski ev.

Dökülmüş horasan  
İriyen tahta  
Yaz bahar  
Yoksul papatya.

Sorarsan ona sor  
Geç kalma!  
Bakarsın yalnızlık  
O da yakında - -.

(Yeni Dergi, 113, Şubat 1974)

TAT

Önce fena sarsar  
Döner dünya - - başınız mı  
Sonra geçer  
Üstünde durmayın!

Adı neydi o ilkin  
İçtiğinizin,  
Bunlar gene o mudur  
Oralı olmayın!

Ya yorgun gün boyu  
Dalmışken işinize,  
Ya dalgın ikindi  
Dönerken işinizden.

Bir köşeyi dönünce  
Uzatılır size dolu,  
Uzanır eliniz  
Bilmeyin!

Yeter ki bir bulut  
Gölgesi üstünüzde  
Uzansın çölünüz,  
Sevinin sevilmeyin!

(Varlık, 804, Eylül 1974)

## BİR ALBÜMDEN RESİMLER

Okunmuş toprak  
Çocukluğumun resmi  
Sargıdan görülmüyor  
Boynumda köstebek izleri.

Lise son sınıf  
Gençliğimin resimleri  
Gülümseyen arkadaşlar  
Neydi isimleri?

Kuytu köşe, kitaplar  
Gömüldüğümün resmi:  
Yüksek okul, bir onuru korumak  
Habersiz çekilmişti.

Sonra her şey değişti  
Yolum bir ormana düştü  
Gür otlar, çalı, ceylan  
Vurulan ben oldum, bu onun resmi.

Bunlar da ellerim yazgı çizgi  
Derken تنها bahçe  
Biraz dinleneyim dedim  
Kovulduğumun resmi.

(*Varlık*, 795, Aralık 1973)

## ÇATI

Her çatı ev  
Çadır da  
Bitmez tasaları  
Taşkın sırtınızda.

Bıkılır, tükendi  
Hep aynı  
Biçimsiz boşluklar  
Dolu sandıklarınızda.

Sürmeli sürgün  
Varsa varsınız  
Çıplak gözle bulanık  
Bir uzak gözlüğü.

Korkusu yalnızlık, zulmü kendine  
Acısı da öyle,  
Bir valiz göçebe  
Ordan oraya.

Açar kapar bir kanal  
Her gün kapaklarını,  
Dolar boşalır sular  
Niv mi, yollar mı?

(Yeni Dergi, 123, Aralık 1974)

#### KOPUŞLAR

Bu tempo, artan doz  
Yalnızlıkta, alkolde, acıda  
Kimse kimseyi sevmeyi buldu.

Kendimize bile fazla  
Gelirken hazırlık  
Gerekli  
Uzağımızda dostlara.

Önlenmez raslantı  
Görmeden geçemiyoruz  
Sıkıcı sessizlik, üç beş söz  
İşik geçilemiyor.

Baskılar, baskınlar  
Kaçmaya bakıyoruz  
Bıkkınlık, bu tempo.

(Varlık, 802, Temmuz 1974)



## MAYTAP

Kıyılır ince ince tütün onlardan biri  
Üstümüzde uzun gece bugün onlardan biri  
Kırılır elmas havan havana bakar  
Yıldız ay güneş yüzün onlardan biri  
Kel dağ gök yeşil doğa  
Örtün onlardan biri  
Çizer güzel biçimler bir maytap karanlığa  
Az gül biraz gördüğün onlardan biri.

(Yeni Dergi, 125, Şubat 1975)

## DUYGUSEPTİL

Maddeler sentetiktir  
Alerji yapabilir  
İki üç damla günde  
Dışardan kullanılır.

İyi kapansın kapak  
Esans uçabilir  
Son kullanma tarihi  
Üzerinde yazılı.

(Yeni Dergi, 125, Şubat 1975)

## SİNANPAŞA

Bir yanı bir uzun cami duvarı  
Çılgın akan taşıtlar bir yanı  
Caddeye inemezsin  
Kalın demir parmaklık arada  
Üç kişi ancak sığar  
Dar geçit - -  
Buradan geçeceksin!

Atmak için üstünden yorgunluğu  
Biraz hava almaya  
Dalgın gece uzakta  
Bir ümit  
Esintisi denizin.

Kim getirip bıraktı  
İşte gene orada  
O dar geçitte  
Yapışık gibi duvara  
Bir kadın iki çocuk - -  
Bulandı su  
Gece karanlık.

İlatırla!  
Tekerlekli koltukta  
İnmeli ihtiyar  
Kim getirip bırakırdı  
İlçeli bakışları  
Sanki senin yakanda  
Sabah karanlık.

Yetişmek'çin vapura  
Yolunun üstü  
Nereden geçeceksin  
Daha çok berisinde  
İnerek kaldırımdan  
Çıkış sende önce yola  
Birini arar gibi  
Cadde ortasında  
Yürürdün bir süre  
İnmeli ihtiyar  
Geride kalınca  
Gene eski kaldırım  
Gene eski doğrultu - -  
İlatırla!

İlep kendi çıkarında  
Kaçardın, kaç  
Bu çocuklar bu kadın  
O sabahlar bu gece  
İşte gene karşımda  
Nefret ya da acıma  
Şimdi ne yapacaksın?

- Görmedi kimse  
İki kişi  
Geliyordu öteden  
Onlardan biri gibi

Hemen yanlarında  
Sıyrdı ceketim  
Demir parmaklıkları.

Ama bu son gecen senin  
Artık zor geçersin  
Anla bir daha  
Artık hep burada  
Adam çocuklar kadın.

(Varlık, 808, Ocak 1975)

## YOYO

Uzun ince bir lastik  
Ya da ip  
Parmağa takılı  
Sağa sola yere  
Atarsınız, gitse ya,  
Döner, avucunuzda,  
Gidemez bırakıp.

Kâğıt, bez bir top  
Tahta, plastik  
Bir disk  
Hani şu çocuklarda - -  
Sallarsınız ipini  
Koparıp gitse ya,  
Gidemez, döner geri.

Lastik, sicim, her neyse  
Kopsa, düşse, gitse  
Gidemez  
Yoyo  
Kalır az ötede,  
Uzanır alırsınız  
Gidemez yoyo.

(Varlık, 809, Şubat 1975)

## SICAK MUTFAK

Kan, ter, yağ - -  
 Birkaç çeşit:  
 Fırın, kuyu, kızartma  
 Buğu, bastı, kapama  
 Çengel, kâğıt, kiremit.

Bir kadın ihtiyar  
 Ocak başında  
 Pişecek şimdi  
 Üfler odunları  
 Çömlek, kaynar su  
 İçinde çakıllar  
 Ağlaşır torunları.

İstakoz, sülün  
 Barbunya, tekir  
 Yürek, beyin - - onlar gibi  
 Korku da yenir  
 Çoktur yiyenleri.

Yalnız az pişirin  
 Sindirimi zordur,  
 Kaldırmaz her mide  
 Ve ne kadar her biri  
 Ve neler katmalı  
 Yok kesin ölçü  
 El kararı.

Hemen yiyin  
 Çok da sıcak yemeyin  
 Soğusun daha iyi  
 Hem azık, hem katık  
 Bıktırır fazlası.

Yensin, bitsin  
 Kalmasın yarına  
 Dokunur çocuklara  
 Onlar hiç yemesin  
 Bu nokta çok önemli  
 Başka sofraya onlara  
 Başka şeyler yapmalı.

## İNCE YAPILI GÖZ

Akar su üzerine düşünce  
Erimiş kurşun  
Üstünde düşününce.  
Bir eteğe takılıp, bir başka göze dalıp  
Söz söz yanınca gidince  
Sonu dalgalı deniz, suyu da derince.

İş hanları dosyalar yarasalar  
Biri çıkıp araya bir posta koyunca  
Bir posta konulunca.

Biriniz yoksunuz, yoğun sis  
Kapanır önünüz  
Göz bir yere dikilince.

(Yeni Dergi, 125, Şubat 1975)

## LOBUT

Bir lobut sallıyor boşluğa kendini  
Egzersiz.  
Kırlarında kargaşanın  
Yaban beygiri eyersiz.

Kıyım kum  
Kıyımı kumsallıyorum  
Yok deniz.

Kâğıtlar, boş kâğıtlar  
İki yüzü temiz.

(Yeni Dergi, 125, Şubat 1975)

## GARNİTÜR

Ölümler söyletir  
Sağlık sıgık susarız  
Gömülü gönlümüzde  
Ölümdür.

Türlü garnitürleri yaşamanın  
Yalın yemek bulduk da garnitür  
Kork fazla olandan  
Tanrı'ya isyan olur.

Bir başka konu bu: Garnitür  
Nerede olursan ol  
Ölüm diye ne diye hor görmeli  
() da ayrı bölümdür.

Bir yere dek dik  
Top - - devrilir takoz  
Kork uzakta olandan  
Sevgi de bir çözümdür.

Yaşamak yaşanmadıysa  
Daha çok görülür  
Sızlanmak, katık  
Bu yüzsüz yüzümdür.

Konumuza dönelim  
Yaşamak ilk bölüm  
O kolay anlaşıldı  
Ölüm son bölümdür.

(Yeni Dergi, 125, Şubat 1975)

## HÜTHÜT

Sanki düşün olmuştur  
Sevmiş, sevilmiş, yenmiş, yenilmiş  
Çekmiş, çektirmiş  
Oyun hüznün olmuştur.

Düştür doğaldır içlenme  
Bezginlik göllerinde bir gece  
Karanlıkta senin de  
Yüzdüğün olmuştur.

Ay peşinde  
Bitkin akşamlar nikotin  
Düşer bir gün giyotin  
Aksâdeler giyindiğin olmuştur.

Süleyman ve Sabâ, hüthüt ve Belkıs  
Söylerdi sorsaydık, geç git, bunlar - -  
Necatigil yok şimdi  
Belki bir gün olmuştur.

(*Soyut*, 78, Nisan 1975)

## TANIŞ YAPILAR

Giderek ilk gençlikte  
Çalmak istediğin kapı zilleri  
Denk getirip bindiğin taşıtlar  
Ters yönlerde akşam üzerleri  
Akıldan silinir mi?

Kaldı gerilerde yılların  
Tanış yapıları yabancı  
Soğuk arttı acı kendine  
Kapılar çoktan kapandı  
Hele şimdi girilir mi?

Az mı geçtin önlerinden  
Yaşadın içlerinde  
Yanlış yolun karanlık  
O zaman bilindi mi  
Hele şimdi bilinir mi?

(*Yeni Dergi*, 127, Nisan 1975)

## KLİNİK

Şizofren, paranoyak  
Çatarlar hiç yoktan  
Seksomanyak.

Çektiğim - - bırakın  
Saplanır meçler  
Hep aynı yerdeyim.

Kaçarım bulurlar  
Bağrımda yaralar  
Sürüp gider eskrim.

(*Yeni Dergi*, 127, Nisan 1975)

## BAGBAN

Artan kilolar  
Kırlarda kuzu.  
Milolar - - fare  
Tüketir buğdayımızı.

Açar güller  
Sular koklarken daha  
Tutku, daha aşk  
Bağlar bağban denizi.

Çoktu bir iken  
Çöktü bîsütün  
İ'erhad  
Duymaz feryadımızı.

Düşeriz açılmaz  
Paraşüt  
Aşağılar yerküre  
Küçültür bizi.

(Yeni Dergi, 127, Nisan 1975)

## UNUTMAK

Böyle kalacak  
Sahipsiz, açık  
Örtmeye üstünü  
Vaktimiz olmayacak.

Düşünmek bile suç  
Gibi uzak yakınları  
İçlerinde yaşar mı  
Bilgimiz olmayacak.

Yıllarca beraber  
Yalnız saatlerde  
Olsun hatırlanmaz mı  
Cevapsız kalacak.



Kopmuş bağlar  
Sonunda öyle ki  
Neyimizdi kimdi  
Kimsemiz olmayacak.

(*Varlık*, 812, Mayıs 1975)

## MAT

Doğa döllere döllere  
Sürer bizi.  
Dölsüzler daha fena.  
Yalnızlar büsbütün.

Elinde ip tepe tepe  
Kullanır, çöker dağ.  
Avuntu  
Azıcık aş.

Bir bengisu açlığı  
Düşürür faka,  
Ark ark  
Doğanın bakıp geçtiği.

(*Varlık*, 813, Haziran 1975)

## GİZDE İZ

Ölüyü kim kaldırır  
Yakınlar ölü.

Gelir biri uzaktan  
Bilinmiyen biri,  
Kalkar ölü.

(*Varlık*, 813, Haziran 1975)

## HAZIR GİYİM

Gövdem dökülüyorsun, gel kızma, bir öneri:  
Vitrinde mankenler, bir mağaza  
Son moda giysileri.

Yüzler dönük boşluğa, kimi üzgün gülümser  
Zamana bakanlara  
Aldırmaz gibi kimi.

Seçemezsin bilirim kendine göresini - -  
Sen bir şey yapmayacaksın,  
Onlar donatacak seni.

(Soyut, 81, Temmuz 1975)

## İK SAYFA

İvlerden biri onbeş  
Acıydı, hastalıklı.  
Yirmi korku, yandı otuzda  
İki mum karşılıklı.

Kır düşler koyunları kırkın  
Yarı söndü lambalar, elli.  
Bir dolu defter, yazdığı  
Bu şimdi, bu hangi?

(Soyut, 81, Temmuz 1975)

## UMMA

Sizi kötü tanıtırlar  
Bir gün tanışırsınız  
Önemeye kalkmadınız  
Anlarlar.

Sıcak tutan soğuklarda  
Bir eski yün fanila  
Silâhınız kışlara - -  
Anlarlar.

Yazmak neyi, ne kadar  
Kim neyi tam karşılar  
Yaza umma!

Olmadık yerde  
Ölmemizle kalırsız  
İ'azla umma!

(Soyut, 81, Temmuz 1975)

## KOY MALI

Geleceğim - - bir not kapıya.  
Temelli gidiyorsak  
Dayanılmaz bir şeyler olmalı.

Bilinmez, hava neye çevirir  
Kâğıtlar, pencere  
Bir ağırlık koymalı.

(Soyut, 81, Temmuz 1975)

## EŞYA GÜCÜ

Güçsüzüm eşyalara  
Kırılsa, bir şey olsa  
Nerde yapacak adam  
Git gel yalvar!

Kırılsam insanlara  
Çaresi var  
Çekil yalnızlığa  
Güçtür aynalar.

## ACI UTANMAK

Büyüsün küçülmen,  
Bu senin yakının!  
Yaklaştın mı sağlığında  
Şimdi de uzaksın!

Duyur istersen  
İlanlar ne yapsın?  
Ana baba kardeş  
Yaşarken ne yaptın?

Görseler gaztelerde  
Dostlar tedirgin  
Bir iki telefon  
Yeter üç beş akraba.

Yükler ağır kaldırdınız  
Kırık, ezik bir yığın.  
Göm, gömülmez  
Utancın, uzaklığın.

(Varlık, 816, Eylül 1975)

## ESKİLEMEK

Dükkân duvarlarında  
Saatler  
Geçerken  
Bakınca.

Kayıp çağ - - uyulurdu  
Yıldızlara, aya.  
Belliymi bahar başlar  
Hangi fırtınalarla.

Kuşlar göçmen, bulutlar gri  
Eriyen güz  
Hangi lodos kış  
Kamçılar denizi.

Nasıl gelirdi ülker  
Aşk katımı günleri  
Cemreler kalbe düşer  
Bilinirdi.

Türedi kâğıtlarda fal  
Duvarlar saatsiz  
Leylek, kırlangıç  
Yok kuş kemikleri.

(Varlık, 816, Eylül 1975)

## YOLLARDA

Bizi bazan bir yere  
Çekip getirmiş neden  
Kim nerden bilecek  
Yadırgar gören.

Her zaman yanlarında  
Bir taşı taşıyanlar  
Sallanır yorgunluktan  
Teptikleri yollarda.

Bir kazı makinası  
Kapakları açılır  
Molozlar  
Arasında nasılsa  
Bir mozaik.

Boşalan taş toprak  
Arasında nasılsa  
Görülür görülmez  
Bir yalnızlık  
Parlar pusar bakılsa.

(Varlık, 816, Eylül 1975)

#### YEDİKULE

Küçük kent kapıları, sur dibi dükkânlar  
Her zaman olmalıdır.  
Yolları nasılsa oralara düşenler  
Eskilerin durduğu bir zaman olmalıdır.

Üstübeç, örümcek, ispit, poyra  
Yaş toprak, duvarlar  
Küherçile - - tekerlek  
İlkel ocaklarda dövülür olmalıdır.

Bahçemsi geride bir lağar beygir  
Sıska bir köpek, sırtı az kambur  
Aralık kapıdan yalpalı alevde  
Bir usta, bir çırak görülür olmalıdır.

Az ilerde basık, dar  
Sur kapısından geniş  
Sularında akşam bir gün  
Bostanlara yürür olmalıdır.

(Cumhuriyet, 26 Temmuz 1975)

## SOFRA

İner kepenk  
Susmak, içki, gürültü  
Korur yangın duvarı  
Birinden biri.  
Isınırken tam bir buzun  
Uzağa sürdüğü  
Yüz göz pas, hüznün, yas  
Bulduğumuz birinden biri.

Geldik atmaya bir yükü  
Karşımız yanımız - - sırtlanınız  
Susmak, içki, gürültü  
Birinden biri.

(Soyut, 85, Kasım 1975)

## YILAN

Yıkıntı, yangın yeri, gömüler  
Bekler bekçi  
Hüznün hazinesini.

Beklerim  
Hasetlerden korkarım,  
Hasretlerden korkarım  
Hele uzun sürerlerse.

Talan. Gelirler, ürker giderler  
İssız çevre  
Ve ancak tıss sesleri.

## DURAKLAR

Bir kişiyi sevgilerde görmeye  
Kaç kapıdan geçeceksin:  
1) Kimlik kartı  
2) Yanına katılanlar  
3) Bırakın eşyanızı - -  
Son kapı açılınca karşında başkası.

Kaç merdiven çıkacaksın:

- 1) Görmek şart mı
- 2) Ya yoksa
- 3) Bakalım ister mi - -

Son merdiven bitince  
Bir boşlukta kalacaksın.

Yan yana daireler:

- 1) Gecikme
- 2) Çok geç
- 3) Gitti - -

Aradığın hangisi  
Kime, neyi soracaksın?

Hayal mi, gerçek mi  
Kollaya önleye  
Düşleri, düşmeleri  
İşte gene sokaktasın.

## ZAMLAR

En çok hangi saatlerde  
Çöker omzumuza  
Yıpranma zamları, çocuk zamları  
Akşamları her halde.

Binip bir vapura, trenlerde  
Düşünmek dinlendiğimizi  
Ya da bir deniz kıyısı  
Seyret karşıda tutuşmuş camları.

En çok bu halsizlik ve onlar  
Ki tek tük beyaz gündüzden  
Almışlar, atmışlar  
Kuşları, rüzgârları, çamları.

## ÖLÜLER

Aslında ölüler biliyor bu şeyleri  
Sağlardan soruluyor.  
Hızlı yağmur, bir şemsiye altına  
Kimler alınabilir  
Sağlardan soruluyor.

Yaralı, ilk yardım - -  
Orada duruluyor.

## UĞRAK

Şunlar ki güvende  
Bir uğrağa uğrarlar  
Aşk dükkânı anda  
Cân ile bâzâr olur.

Şunlar ki ellerinde  
Ne dînâr, ne yalvar  
Kalp akçe - - isterler  
Bir güzel âzâr olur.

Şunlar ki kuytusunda  
Binânın sorulsa  
Kim var, ne gördün  
Sessizlik mezar olur.

Şunlar ki evvel  
Sağlam salları  
Ölü denizlerde  
Çerçöp benzer olur.



(Varlık, 817, Ekim 1975)



KAR KAR

Farı, kalbim, farı da  
Kapına yığılacak karları  
Kürüyeme!

Ben senin necinim, kalbim  
Kulun, kölen, müneccim  
İşlerin, açmazlar - - koş aç, koş aç!

Rafında kapkacak, torbanda un  
Al bir lenger kar  
Deve hamurunu kendine kendin!

Yokum ben, bıktım, gerçek bıktım  
Kapan derdinle içerde  
Acılar mı anılar mı kar kar.

(Cumhuriyet, 18 Ekim 1975)

# BEYLER

1. Basım: Cem Yayınevi, İstanbul, 1978

.....  
Acabâ böyle m'olur dünyede hep bû beyler  
.....  
Fârîğiz edemeyiz kimseye tâpû beyler.  
.....

‘ Necâtî

## HIÜCRE

Herkes kendi sandığında kilitli  
Bir küçük pencere - - istemez  
Çıkacak sandığından gelecek de biri.

Özler uzaktakini arada  
İstemez  
Geldiğinde gittiğinin izleri.

Çürük, kopmuş, ya da yeni çekilmiş  
Dil oraya gider  
Kimse geri getiremez bizleri.

(Varlık, 820, Ocak 1976)

## VANTUZ

Sırtıma çektikleri şişeler  
İyi etmek için beni  
Sülükten beşer  
Kuruttu kanımı.

Bir yanda seks filimleri  
Kapalı şişeler  
Bir yanda sürgit  
Çapraşık endişeler.

İley gidi Dedem Korkut  
İley gidi Oğuz Kağan  
Ne ben erince erdim  
Ne çağa benzedi çağ.

Onların zamanında  
Azdı her şey  
Kaç orman - - ya şimdi  
Kaç gergedan, kaç yarağ.

(Cumhuriyet, 13 Mart 1976)

## ABDAL MUSA

Bir piston  
Kalmamı ister dilediği yerde  
Tekler çoğulluğumu  
Bir dinazor zor yer beni:  
Yedi can beygir gücü.

Karıncaydı devenin  
Tepip oyluğun ezen,  
Bir bücür yere çaldı  
Dev gibi pehlevânı - -  
Unuturlar ânı.

Bir süre avında  
Ölüsünü görmeye gelirler,  
Abdal Musa demişler  
Bağrına saplı oku  
Çıkardı verdi geri.

Bu söz ibret sözüdür  
Ârifler ocağında  
Yanar özge bir ateş  
O ateşin dilleri,  
Hele bir gel beri.

(Cumhuriyet, 24 Nisan 1976)

## DAR GELİR

Bir iki şey almaya girdiğimiz dükkânlar  
— Daha? Başka?  
Söyledim, tezgâhtar, yorulma  
Olsa.

Ben bir kez denerim böyle yerleri,  
Uğramam bir daha.  
Şımarttılar bunları  
Azsa az ne aldım.

(Varlık, 827, Ağustos 1976)

## AİLE DURUMU

Yemeden olmuyor  
Yapılara, yakıtlara, taşıtlara  
Ödemeden  
Yememize ne kaldı?

Sıcak durulmuyor  
Otur oturduğun yerde  
Geçsin bu gün de gidersiz  
Cezmemize ne kaldı?

Vurulsa yüzdeye  
Kaçta kaç yaşamak  
Bir şeyler görmeye  
Görmemize ne kaldı?

(Varlık, 827, Ağustos 1976)

## ERTE

Zordu sorular  
Terletti girenleri  
Yazdı, artık güz dönemi.

Evler dediniz, evlerdeydiniz  
Anlatın evleri.  
Anlattı, yetmedi,  
Artık güz dönemi.

Tükendi gözlerde fer  
Mumlar eridi  
Gecelerce çalışsa  
Gitti gider  
Karanlık güz dönemi.

(Varlık, 827, Ağustos 1976)

## KUYTU

Parkın kuytularında  
Çekilip kabuğuna

Yatışsın gürültü  
Bekler kaplumbağa  
Al benden de o kadar.

Bir karınca kumda  
Uzayan bir çölse bu  
Ne toplar yaz boyu  
Bil beni de o kadar.

Bakarsın bir yol gider  
Senden çok uzaklara  
Gör beni de o kadar.

(*Varlık*, 827, Ağustos 1976)

## İKİNCİ EV

Gerekliydi uzaklarda bunalınca  
İkinci ev!

Hatırla ilk girmeni  
Bir otel, bir park, hattâ sokaklarda  
İkinci ev!

Yeterdi izbe oysa  
İkinci ev!

(*Varlık*, 827, Ağustos 1976)

## SANI

Bilmeyiş bittiğini bir şeyin  
Vermiş, yozlaşmış tarla  
Bizse özlü tahıllara  
Yeni sürdük sanırız.

Ağırsa, yükse taşır sırtımız  
Yalnız ne var, delinmiş de çuval  
Arpa arpa yerlere  
Döküldük sanırız.

Çoktan silinmiş adımız kartotekten  
İlize hâlâ olmayan bir yolu  
Gene epey yürüdük sanırız.

(Varlık, 827, Ağustos 1976)

## KAYNAR KAZAN TEMMÜZ

İlava seni almak için kış duman odalarda  
Orman gür yeşillik yaz  
Deniz seni görmek için tepilen yokuşlar.

Patlayan borulardan fışkırır gibi su  
Akar araba araba  
Tatil konaklarına koca kent.

Şiirin ilk bölümü sürüp gitmiş bir özlem  
Şimdi kalk git dolu otobüsler  
Dayalı döşeli bir tatil sitesine.

İlava mı aldığın, girdiğin deniz mi  
Geri geri ayaklar  
Ah, her şey çocukluktan gelmeli!

Tat! Hangi tat? Ancak kendin gibilerle  
(İstif yapıların değişmez bekçileri)  
Sen gene bildik sokaqlarda gece.

Betondan tüten duman ve kirli çevre.  
Dön dolaş bir fırın ağzı kent  
Serinle serinlikse!

(Cumhuriyet, 7 Ağustos 1976)

## EKSİK GÜVENCE

En uygar istasyonlarda  
Aynı sancı  
Doğa kurnaz, insanlar..  
Şaşmaz bildiğinden biri.



Yalan güvencelerde  
Ne oylar beni .  
Varsayımlar peşine  
Düştüm düşmedim.

Sağlamken gövde  
Kopar çelik kordon,  
Şeddâdî yapı beton  
Semiramis bahçeleri.

Benim mi bu yollar  
Beklenmedik yerde  
Ufak bir devinim  
Devrilirim.

Kemiklerimde çivi  
Eski hâlim.  
Hangi ormanlarda  
Desteğim baston?

Hırslı kumar  
İnsan, doğa  
İki karşıt arasında  
Gider gelir gözlerim.

(Varlık, 829, Ekim 1976)

## YERDE

Taşlık bölgelerden  
Geçerken kristal avizeler  
Düşmüş kırılmış  
TIR kamyonlarından.

Bir durak yüzlerinde  
Yerde yatan ceset de bir durak  
Yalnızlık gecelerinde  
Seviştiği kendisiyle et ete  
Belli farlarından.

Kör gözleri üstünüze dikili  
Bakar bel bel yakınlar  
Yerde yatan cesede  
Sağlam balkonlarından.

(Soyut, 97, Kasım 1976)

## BİR YATAK VE PİKE

Kaynar gene kapalı kap  
Başlar taşmaya çok iyi  
Bildiğimiz acılar - -  
Durgunlaşmaz mıyız?

Kandır nasıl köpürür  
Yüksek duvar saplantı  
Bıkkınlık - - ah kolay olsa  
Yıllardır aşmaz mıyız?

Yılın gemiyiz açıkta  
Gösterin bize göre bir kıyı  
Yakıp son direkleri  
Yanaşmaz mıyız?

(Soyut, 97, Kasım 1976)

## ORTAM

Tozkoparan fırtınası  
Kaç koldan kıvrılır  
Vurur camlara yukarı.

Yaprak, kâğıt ve çöp  
Aralık kapı  
Çeker içeri sokakları.

Eski yapı, sarsılır evler  
Dayan, geçer  
Azgınlık zamanı.

Akşam nasıl dönecekler  
Bekleye bekleye korkularda  
Biz her gün bu çocukları.

(Cumhuriyet, 1 Ocak 1977)

## BALİNA

Cendere bu yaka, yüz  
Kızarır, boyun  
Damarlar şişer,  
Düğmeler fırlar gider.

Korsa dar  
Balina  
Kopar, kopçalar  
Fırlar gider.

Kırılır gün gelir  
Karşı  
Ayna  
Aynalar gider.

(*Varlık*, 832, Ocak 1977)

### ÇAĞIN TANIĞI OLMAK

Fırlat at uzağa  
Döner gelir bumerang.

Yukardan aşağı, boş küpler,  
Soldan sağa  
Hangi harfleri koymalı  
Ki çözülsün bilmece?

Diş diş  
Kalıntı çağ mazgalları  
Sonra yeni katmanlar  
Bir intihar gibi içinde.

Aldatışı yakınların  
Bilinseydi  
Kime inanacaksın  
Ki hangi yolları yürümeli?

Çocukluk, gene ancak çocukluk  
Gerçi o da acı  
Ama iyi ki var  
Yerine hangi mutlu yaşantı?  
O nineler, o kızlar, o evler  
De yoksa  
Kimin bu toprak  
Çok düşünmüşümdür.

Onu benden, beni ondan ayıran  
Düzenler  
Bırakmaz bizi bize, bölücü  
Ölmüş nice değerler, ben de ölmüşümdür.

İçindeyim, diretiyorum çağa  
Size ne miyim ben, siz bana nesiniz?  
Bir hayal, bir masal mı eski  
Ama ben görmüşümdür.

Fırlat at uzağa  
Döner gelir bumerang.

(Varlık, 835, Nisan 1977)

## KÜÇÜK ZAMAN SÖZLÜĞÜ

Akar altın oluşundan  
Zaman dur!  
Durmasın durduğunda  
Zor olur. /

Küçümser bulutları gökdelen  
Sığınmış toprağa gecekondur  
Hepsi kuyu  
Zaman doldurulur.

Beklenir balıklar uzunca oltaya  
Bakarsın başa vurur  
Çekilmez, geçilmez bir dere  
Köpürge durulur.

Boşluklar, yokluklar bırakır  
Sepetlere, sallara salarlar  
Kapatırlar üstüne taşları  
Her zaman hep bu mudur?

(Soyut, 102, Nisan 1977)

## UYGARLIK RAPORU

Havasız silolar uygarlık  
Bakımsız çürüyen buğday ben,  
Kurtlanmış dökülüyorum  
Beton silindirlerden.

Deterjan, naylon, yıka, giy  
Tıkanır gözenekler, kurdeşen.  
Sapar dereler yollarını  
Sentetik leşlerinden.

Bu artıklar ne artık, kusar toprak  
Plastik kaplar, bidonlar, asit.  
Ölü balık, yoz ağaç, çevre kirlenmeleri  
Baygın soluklar, bitkin gel git.

Sebzeler, bitkiler, tahıllar toz  
Bir sahte simya çorbamda  
Meyvalar, yemişler hışır, tatsız  
Püskürtük ilâçlar soframda.

Etler etlikten çıkıyor  
Bir çiriş kabı aş çanağım.  
İçim dışım kir pas  
Hangi kurnalarda arınacağım?

Aldatmaca ambalaj ve kaç kez  
Donmuş, kaynamış posa konserve?  
Bu halsizlik, bozuk sinir, sindirim  
Ki nasıl düzelir, hangi has besinlerle?

Çökerttin doğayı, beni de fırlat  
Uzaya mı, boşluğa mı ve sonra  
Başlasın buzul çağı, çevren  
Fosil, taş, çimento yığınlarında.

(Varlık, 836, Mayıs 1977)

## KENT SÜRGÜNÜ BİR ANA

Savaş hattı, siperler  
Şefertası apartımanları geç  
İlorlanmış, sıkkin  
Kuru çim, boş havuz, kavruk taflan  
Yaşlılar, çocuklar soluklansın  
Tek tük park  
Banklar henüz vardır.

İğitilmiş çiçekler evlerde  
Azman, bücür, ilâçlı ısırganları geç  
Daha talan görmemiş alanlar  
Hür ağaçlar, tatlı kuşlar henüz vardır.

Var git bir kıyıda  
Ay, yıldız, meneviş, yakamoz  
Bakınca gökyüzüne yeni doğuyorsa  
Güneş yeni batmış, yağmur yağmışsa  
Renk şenliği kuşaklar henüz vardır.

Eriirken kar yukardan baktığında  
Yüksek katlardan yağmur oluklarına  
Saydam beyaz, inci gibi damlalar  
Bahar aydınlığında henüz vardır.

Açık pencereden sıcak gece  
Düşer, hangi rüzgâr attı  
Adını bilmediğin bir böcek  
Kıpırdaşır lamba ışığında  
Uçar gider sana bakıp bir süre  
Tabiat Ana'mızdan haber  
İyi ki henüz vardır.

(Varlık, 837, Haziran 1977)

## DAR DOLAP

Kurumuş bozulmuş  
Yer tutar  
At artıkları, yer aç!

Önce büyük kaplar  
Azaldıkça küçüklere  
Eni boyu belli, yer aç!

Odalar, dar dolap  
Kitaplara eşyalara kedilere  
Dolu taşıtlar - - kendine  
Yer aç!

Atılamaz olanları geri çek  
Onu bunu kırmadan  
Yoksa nasıl dolaşırsın ortada  
Yer aç!

(Varlık, 841, Ekim 1977)

#### YAZLIK

Dam dam  
Büyük kent havaları değişik  
Solur hep aynı kiri  
Batıkta evler.

Duymaz en ufak bir eziklik  
Taze, mavi  
Zengin yazlıklarında  
Salınır kasıla kasıla.

Kirden temize çaba  
Sürekli, o da şimdi  
Hakkıdır, ama gitse  
Sanki oksijen çadırlarında.

(Varlık, 841, Ekim 1977)

#### BAĞDAT

Yok coğrafyalarda bu Bağdat  
Bin gecedен bir kent  
Bunca acıyı nereye sakladılar  
Anlatmaz, çekerler kendilerini  
Dalgın susarlar.

Bir gezide uğranılan yerlerden  
Çok kısa bir selâm atılan kart - -  
Yalnızlık yaslanmak geçmişe  
Bir eşin, bir çocuğun olduğu  
Zamanları yaşadılar.

(Varlık, 841, Ekim 1977)

## P'ARILTI

Çakar şimşek, düşer yıldırım  
İşte bir şey birden söylenir geçer.

Yıllar neyi eskitir, bir takvimi eskitir  
Bir terlik, yerine yenisi  
Tükenişlerde insan  
Söylenir, geçer.

(Türk Dili, 320, Mayıs 1978)

## SPOR

Çok şey oluyor spor yürüyor  
Şaşmaz bir saat bir raket  
Bir pedal geliyor  
Tekerlek farkı  
Yer yerinden oynuyor.

Ringde bir boksör  
Kesilen soluklar  
Dünya duruyor.

Milyonlara transfer kırallar  
Kapanın elinde  
Yelken, judo, eskrim  
Bir basket uzun boy hapşırır  
Dünya biliyor.

Ligler, kupalar say say  
Eşsiz bir vole, hârika frikik  
Bütün gazetelerde.

Haberleri dinlediniz, spor!

(Varlık, 849, Haziran 1978)



## DÖNER AYNA

İlerde yazacaklar atmayın  
Moloz toprak diyerek,  
İnler buldozer altında  
Canlı insan kemikleri.  
Çoğalttıkça kara sularını  
Değişen harita - -  
Anlamaz çağ ince ayrıntıları  
Kalın gürültülerde.

Yaka seni bu yalaz yakındır  
Yaklaşır sansar, timsah gözyaşları  
Çeker bu su  
Seni arka yakındır.

## BEYLER

Sökülende bir çadır  
Yaklaşırken cıgıracak  
Deve boyunlarında  
Kulak cınlanmaları.

Önünde, uzakta alıştırığın sofrası  
Alırken ondan ondan  
Çıt eder, çatlar fanus  
Kulak cınlamasından.

Ne telâş, ne de sezgi  
Çevrenizde güzeller  
Yahu, beyler!

Kesilir uğultu  
Silinir arazi  
Gider tapu, beyler!

(Soyut, 93, Temmuz 1976)

## TERMİT

Ben bugüne kaç kere - -  
Bıkmuşım ölümlerden, ölmeyin benden önce.  
Düşman dost, bir yüzü unutmak  
O yüzden görmeyince.

Cansız tüneklerde muhabbet kuşları  
Suskun oda, solgun cicimlerden  
Kurumuş öpüşler sarmaşık güllerine  
Yağan toz toprak, bir rüzgâr esince.

Sevecen gönül kuşum geri dön  
İnsanın sevmesi kaç yüz ölçümünde  
Çarptığın pancur kılıçtan keskin  
Düşman dost bir gün bir şey geçince.

Son ucu bir labirent  
Çekişmeler uyuşmalar iyi kötü  
İşte oturuyoruz  
Gitmeyin benden önce.

(Varlık, 824, Mayıs 1976)

## KUŞ TÜRKÜSÜ

Vurur gurbetteki kuş pencere pervazına  
Şefkatli bir ekmek kırıntısı  
İyi kalpli bir kız  
Al git, al git, al git!

Sevgi mi, yankı mı, kıyıda gece  
Kabarır yüreğimiz, ay bu ne ışık  
Yalpalı su  
Gel git, gel git, gel git!

Ağarsın isteriz karanlık  
Geriler deniz, ay tutulur  
Seslenir hasbahçe ayrıkotlarında  
Var git, var git, var git!

Uzatır ellerine bir kumuş kalem

Açar yüksük yüreğini gönül kuşu:  
— Beni bana çiziktir, bana ban  
Divit, divit, divit!

(Varlık, 825, Haziran 1976)

## YÜZÜNDEN

Kime ne kadar baktın  
Hem hangi anlamda,  
Ne çekti ağırlığın  
Hangi kantarlarda?

Sana gitmeyen şeyler  
Yakınların, başkaları  
İçin yüzünden  
Yaptığın çok oldu.

Dur bak sulara  
Otoyol, yasak durmalar  
Saparak bir kır kahvesi  
Belki bir çay içimi.

Kervan çıktı yokuşu akşam  
Hurda makina  
Sıska bir çocuğa  
İnce bir zıbın dikti.

Kuruyan hanımeli  
Su verilmedi.  
Susarız, soramayız  
Kimler elbir eyledi.

Kireçlenmiş duygular  
İçinde yüzünden  
Bulanık grafilere  
Ayrıntılar beliremedi.

(Varlık, 826, Temmuz 1976)

## TAŞLI YOL

Aşklar, dostluklar, bir arada olmalar  
Hangi birine yetiş, geçtim, öderim.  
Eşler, çocuklar, ölmüşlerin yakınları  
Sonradan katılanlar, kaçtım, öderim.

Çılgılık ve kısık çağrı  
Kimi mi çağırdım, bilsem söylerim.  
Gün gelir, bırakır, başlar yalnızlık  
Ne için, kimdi, bilsem söylerim.

Yaşlanmak, gözyaşları olmadık hüznlerde  
Sızar, görürsünüz çoğunuz  
Kıyı köşe, durmayın üzerinde  
Gördünüz mü giderim.

Ne yaptım ben size  
Bana siz ne yaptınız taşlamak dışında  
Zaten taşlı yolumu  
Ki bu kadar acı verir, söylerim.

Ey söz ulaştıranlar birinden ötekine  
Bana da dersiniz, dinlerim.  
Sonra da arkamdan—  
Bilmem mi gülerim.

Ki bugüne beni siz mi getirdiniz  
Çıkar tanıyanları, vardır elbet bildiği  
Kimleri boşladım, borçlarım kimedir  
Ödedim, öderim.

Çıkar bildiklerini, kalır elbet sevdiği  
Bir iskambil - - sararır yüzünüz  
Kimin ne çektiği - -  
Ödedim, öderim.

(Soyut, 93, Temmuz 1976)

## DÖNÜŞ

Dersiniz vardı  
Gelmiştim, yakındım.

Az kaldım, ayrıldım  
Kim bilir hangi  
Odada anılara  
Dalar, kalırdım.

Daldı orada.

(*Varlık*, 819, Aralık 1975)

## SIRALAR

Söndür bir yanınla öteki yangınını  
Gömül uzak işlere görünür hemen ölüm.

Taşı aşkı bas bağrına ansızın kalabalık  
Tenha sokaklarda gelen giden ölüm.

Yolları sırala nasıl sıralar bir çocuk  
Küçültür büyümeni öyle gizliden ölüm.

(*Varlık*, 828, Eylül 1976)

## BİR BİR DAHA BİR DAHA

Tanrı imtihan eder  
Tekrar imtihan eder  
Kul hazır ümitler  
Kendi öyle zanneder.

Kiminde hafif geçer  
Hattâ bir şey sorulmaz  
Kiminde bu kaçınıcı  
Çokları isyan eder.

Değişik konular  
Ne belli bir kitap  
Ne bunca hastalıklar  
Birbirine benzer.

Ezelden yazılmışsa  
Geçilir ince köprü  
Herkes mutlu olamaz  
Boşunadır çareler.

Onu neye bıraktı  
Sır gözetir Tanrı  
Kutsal aydınlığına  
Sırları kalkan eder.

(*Varlık*, 829, Ekim 1976)

## MADEN

Bu madem bir maden  
Kendimizden uzakta aranan bir maden  
Ya neden olmadan bilinmek isteriz?

Kazdığımız toprakta açtığımız kuyular  
Fıskırtmış petrolleri  
Ya neden görmeden yoksulluk deriz?

Uyur sokak, uyur ev  
Susturur gece makinaları  
Ya neden durmadan gürültülerdeyiz?

(*Politika*, 7 Ekim 1976)

## KAVŞAK

Ben ben ben - -  
Takmış aklına anlatır anlatır  
Yol tıkalı, çevrili farları  
Biraz yanlasa ya da dursa, unutsa  
Rahatlayacaktır.

Görülmez baştan geçmemişse ön  
Gelmiyorsa söylenenlerin ardı  
Çatışma, nereye kaçmalı - -  
Şimdi bu benzetmeler  
Kime, neyi anımsatır?

(*Soyut*, 97, Kasım 1976)

## HANGİ HAN

O zaman ki o hangi hanları ararsam  
Buldum desem de bulamam ki.

Bir saksı kocaman ve devetabanları  
İçerden gelen ses dışardan duyamam ki.

Duydum desem de bir aldanış bir sanrı  
Derinden uğultular kalabalık olmalı  
Hem kim geliyor seslerden anlamam ki  
Artan ayazda açılsa bile kapı  
Doluyrsa içerisi bir de ben kalamam ki.

Hem beni o telâşta alırlar mı içeri  
Gene düşmek yollara yalnız neyle gitmeli  
Çürük çarık pek de çabuk eskidi  
Bulamam yenisini bulsam da alamam ki.

Şu fena gecede sarpa sarmış bir yol  
Dinlenmek belki biraz sundurmada  
Yalnız bilmek isterdim bu geldiğim hangisi  
Daha önce kaldığım hanlardan hangi han ki?

(Varlık, 831, Aralık 1976)

## NİCE

Nerelerde kaldı  
Özlem gecelerini  
Aydınlattığından  
Nice aşk mektupları  
Karanlık korkusundan  
Belki de yollanmadı.

Nice aşk mektupları  
Yazıldı yollanmadı  
Almadan okunduğundan  
Yıllar sonra yanıtları  
Geldi yollanmadan  
Nice aşk mektupları.

(Soyut, 100, Şubat 1977)

## KAPTAN

Çok mu ağır kaldırdınız  
Fırlar bir fıtık ince zar yırtığından  
Sonra zaman aşımı  
Süner organ.

Bekler de karşı, pörsür güç  
Yok refleks  
Bıraktık deriz  
O bizi bıraktığından.

Yalnız tenin var da öğretenin yoksa  
Kaynatır suyu önündeki kap  
Bir iz bile kalmaz  
Gider kaptan.

(Varlık, 833, Şubat 1977)

## YOL ÇANTASI

Üstünde bir yazı: Hazırlık  
Bir gencin olmalı  
İnince yolcular  
Biletçi bulmuş  
İlk yardım çantasına benziyor.

Çok genç olmalı  
Kalabalık taşıt  
Yanına koydu  
Dalgalara daldı  
Unutulur.

Kayıp eşya büroları  
Belki hemen gelseydiniz  
Yoktur yollarda  
Hazırlıksız şimdi  
Alışmamış bir yalnız.



Gider bir süre  
Kimlik kartı  
Bir akşam üstü  
Duyulur yokluğu  
Nerede bıraktı?

(Soyut, 100, Şubat 1977)

## DUYURU

Sessizliği bir evin  
Telefon, kapı  
Açan yoksa  
Bir şeyler olmuştur.

Ya gittiler uzaklara  
Ki bu kurtuluştur  
Ya yalnızlık adına  
Bir savaşa girdiler  
Bundan korkulur.

Ya uzak bir çağrıya  
Kulak uydurulmuştur  
Duyulmaz başka sesler  
Er geç duyulur.

(Soyut, 100, Şubat 1977)

## ŞİMENDİFER

Ağır hastalara ayna tuttunuz mu  
Ölgün buğusu bir soluğun  
Gitmek rahat görünse  
Eski güzellikleri.

Çöktüler neden ayna  
Söyler yitik buldunuz mu  
Gösterilse sarktıkları anda  
Gözlerinde eski fer.

Belki duyulmaz bile  
Bir teşekkür sözcüğü  
Korkunç gürültülerle  
Geçer gider şimendifer.

(Soyut, 102, Nisan 1977)

## KUKLA TİYATROSU

Kaçtılar da ilkinden  
Sonrası hangi mutluluk  
Unuttular mı  
Yiv yiv oyar beyni, kurtçuk.

Gevşer, gerilir dişli çark  
Teller ona bağlı  
Kapan daha da  
Evler dediysem bilerek evleri.

(*Varlık*, 838, Temmuz 1977)

## PERGEL

Bilmeden teğetlerde  
Uzadı  
Beri gel pergel  
Çiz dar dairemi!

Gözlerim cahil  
Ötelere kayd  
Döndükçe tekerler  
Durdur!

Örsler çekici  
Uzaklara çekti  
Dövüldüm  
Çiz dar dairemi!

(*Soyut*, 102, Nisan 1977)

## SANDILAR

Geçtiler kolayca aşkları, evleri  
Geçer sandılar.  
Neydi mutluluk  
İster sandılar.

Onlara göreydi  
Çağrılmadan gittiler.  
Çağrıldık, ne değişir,  
Gider sandılar.

Saygı - - yakınımızdaydılar  
Bildikleri halde gizlerimizi  
Sormadılar (incelik) ama biz  
Sorsunlar, anlatalım, bekler sandılar.

Dokundular bazıları, sustuk, saygı.  
Hüznü bir gül gibi düştüğü yerden  
Aldık, çekildik, herkes varken  
Koklar, okşar sandılar.

(Varlık, 838, Temmuz 1977)

## BİR SOKAK

Yatar kalır, bunar  
Gececeğin sokak  
İyi bak!

Güvencen?  
Ben geçmem dersin  
Gene de iyi bak!

Kim istemez diriye - -  
Gelirse başa?  
Gösterdiğim sadece bir sokak.

(Varlık, 838, Temmuz 1977)

## HARMAN

Üstünüzde gözleri  
Camlar ardından yaşlı  
Bakar  
Tanır gibi sizleri.

Ya da beklerler, siz  
Tanıyasınız onları,  
Durursunuz, hayır!  
Küskün uzaklaşırlar.

Gördüğü birini yaşlı  
Ne çok kimseye benzetir,  
Yüzler, ayırmak zordur  
Her yabancı bulanık bir anı.

(Varlık, 838, Temmuz 1977)

## İÇİNDE ÖLÜ

Bazıları yakınları içinde ölür  
Gelirler çağrıya  
Sıkıntılı, gergin hava  
Bir şey söyleyebilir.

Susarlar, kımıldar  
"Çay yapın!" der meselâ.  
Çay gelir, içler  
Bir zaman ne de olsa.

Birden birinin adı:  
"Çıksın, istemiyorum!"  
Oysa o güne kadar - -  
Ya da öyle göründü.

Bir başka ad - - sorar: "Yok mu?"  
Şaşkınlık, çünkü o güne kadar  
Öyle biri yoktu  
Ya da öyle göründü.

Birden, birinin elini ister  
El gelir, okşar  
Bağışlanan hangisi  
Cevapsız bir soru.

Kurcalar zihinler bir kilidi  
Açılmaz  
Ölen  
Kimi sevdi, kimi sevmedi.

(Varlık, 838, Temmuz 1977)

## KAÇAKLAR

Bölün bölün kaç parça, evleri düşün  
Dayanılmaz özlem uzaklara.  
Önlenmez korku: Ölülerini düşün!  
Sonra bu kafayla yürüttüğün işin!

Saçlarda akları nasıl saklamalı  
Sığınmaya yağmurda saçak  
Ko üst üste tabakları  
Kolay gider, tek tek taşıma!

Ben şimdi yakındaki arsada  
(Siz de gelin, üç beş adım)  
Yaşıtım çocuklarla  
Bilye oynuyorum.

(Varlık, 838, Temmuz 1977)

### ÇÖKELEK

Sara, sıtma, migren  
Yaklaşımı yalnızlığın.  
Bekleyin, yatışsın  
Perdeleri kapalı odada  
Gözler yumulu yatın!

Belki bir uyuşma  
Sallanırsa yavaştan  
Hayallerin beşiği.  
Ne vitamin, ne kinin  
Bol şiirler alın!

Karışmak çoluk çocuğa  
Çaredir, geçer sanın!  
Akşam telâşlarında  
Bastırır ansızın,  
Yok yardımı yalnızlığın.

(Varlık, 838, Temmuz 1977)

### DALAR

Her yol bir yerde biter  
Herkes bir yol bir çarşı  
Orda alışverişler  
Ya bir boşluk, ya Tanrı  
Gördüm evlere evlere.

Yedirilmiş yağ hamura  
Nasıl ayrılır ikisi  
Erit yalnızlığı  
Bölün evlere evlere.

Korku dalar  
Kimi ünlere düştü  
Kimi bıraktı kimliğin  
Bir çıkmazda hepsi  
Ölüm evlere evlere.

(Varlık, 840, Eylül 1977)

### AKŞAM ŞİİRİ

Birden hatırlarsın,  
O da seni - - birden bazan:  
Nerde, ne yapar şimdi  
Parlar bir özlem anılar arasından.

Bu akşam ne garip sözcük  
Sanki ilk duydum, yadırgıyorum:  
Akşam. Bilmem bulur muyum  
Yollara baksam?

Söner yangın birazdan  
Yatıştır özlem.  
Bir gün karşılaşırız  
Bir gün, bir yarım akşam.

(Varlık, 838, Temmuz 1977)

### UZATMAK

Sürekli kampana, siste gemi  
Bizler, sizler içinde.  
Bir Dâvûd âvâzesi  
Kof sesler içinde.

Yakasında bir sevda lekesi  
Kalbimi temizliyorum.  
Kopsa âvîze, düşse, kırılrsa  
Şişede benzin.

Ağzımda sigara, parlasa  
Yalnızım, yangın, yansam  
Kim anlar sevinç mi, korku mu  
Kavrulmuş yüzümdeki anlam.

Bilinmez yaşadığım  
Bu kadar uzatmasam.

(Varlık, 840, Eylül 1977)

## FİLİGRAN

Kimi kâğıtlar  
Aydınlığa tutsanız  
Çizgi, resim, bir şekil.  
Ya da gizli mürekkeple yazılmış  
Boş görünen sayfa  
Okunur ısıya yaklaştınca.

Kimi şiirler  
Okunur arkasında  
Kendi ateşiniz varsa.

(Varlık, 841, Ekim 1977)

## AD

Şaşı akl  
Aşk koyduk ad.

Yakındı ayrılıklar ney  
Geçti sesleri  
Meşk koyduk ad.

Bilseydi kazırdı taşlara  
Keşk' koyduk ad.

(Varlık, 841, Ekim 1977)

## BALBAL

Kaç yaş yaşadı umutlar  
Uçup gittiğinde

./.

Girdiğim yas törenleri  
Sahiden girdim mi?

Yüzdeye vurunca  
Kaçta kaç sevinç  
Acılar içinde  
Sahiden sevdim mi?

Görür gözüm görmezden  
Bilir usum bilmez gibi  
Aldanıp al kumaşları  
Sahiden giydim mi?

Mızrak batımı kar  
Mutsuzluk ovalarında  
Aradım, savaştım  
Sahiden buldum mu?

Yere dikili gözler  
Baktım bir yerde yukarı  
Yukarda - -  
Sahiden gördüm mü?

(Varlık, 841, Ekim 1977)

KANDA

Uzun sürer  
Filim, tahlil  
Kanda bulgu.

Alerji, tansiyon  
Ya da bir vitamin  
Önemsiz belki.

Düşlediniz de  
Kaldınızsa bir evde  
Ancak sinir bozukluğu.

(Varlık, 845, Şubat 1978)



## STRATEJİ

Kim masaya serer de  
Asıp ya da duvara  
Bir savaş alanı harita  
Çıkar nerden sayrılık  
İner nerden acı  
Önlemler —  
Ah ne saflık!

(*Varlık*, 845, Şubat 1978)

## YÜRÜR MERDİVEN

Düzlük, bas  
Dik  
Çıkar yukarı.

Tanıyan yok seni  
Vardığın katta  
Kariş kalabalığa.

(*Varlık*, 845, Şubat 1978)

## KARA KEHRİBAR

Gözler, çekmeler ona göre  
Zaten dar  
Kalmasın geldiğinde  
Hepsi dolmuş olsunlar!

Çok sıkıntı - -  
Ne yapalım karşılıklı  
Bir lamba karanlığa çarpınca  
Onlara da, size de geçmiş olsunlar!

Bir yere bir şeyler koymuştuk  
Gözler, sözler arasında bir yere  
Belki işlerine yarar biz yokken  
Dilerim görmüş, almış olsunlar!

(*Varlık*, 845, Şubat 1978)

## YALNIZLIĞA ÇIKMA

Başa nasıl vurur  
Başka başka vurur  
Çevrilir numara  
Ses sese suskunluktur.

Kimi gül bahçesini  
Hiç yoktan verir suya  
Kimi İbrahim, Edhem  
Bir beden ateşe vurur.

Sürüyüp gölgesini  
Gitti sanırsın sen  
Açsan ne zaman  
Kapıda bekler durur.

Kalsın kovuğunda  
Gizli tarihi acıların  
Vakt erer bir bulan  
Bir bilen bulunur.

(Varlık, 845, Şubat 1978)

## DER BİRİ SİZİN İÇİN

Ben onu tanıdım, çok günler yanındaydım  
O daha yaşlanmıştı, ben yaşlandım.

Bir yağmur yağardı, ılırdı çiçekler  
Sesti yakınlığı, sessizlik yakındığım.

(Varlık, 845, Şubat 1978)

## ÖZGEÇMİŞ

Saklasanız bulurlar bilenlerden  
Ya da bir övünme gibi  
Kendiniz yazarsınız - -  
Hep bir olasılık kalsaydınız!

Bir zaman yaşamış, soyu tükenmiş  
Bir yaratık tek tük parçalarından  
Çıkar gibi ortaya apansız  
Yarınlar bir karanlık kalsaydınız!

(*Varlık*, 845, Şubat 1978)

## SEMENDER

Sözlüklere kalsa  
Ateşte masal hayvanı  
Bir insan olmasın  
Ateşler yaşam lavları.

Ejder derler aşka  
Bir volkan olmasın  
İyi ki yanında  
İnsanın hayalleri.

Ama masal deniyor  
Bir yalan olmasın  
Yanmalar içinde de  
Ararız masalları.

(*Türk Dili*, 320, Mayıs 1978)

## DARGINLIK

Ve susmak  
Bir denizin çekildiği  
Bir rüzgârın kesildiği  
Anlaşılnca

Boştur konuşmak  
İlk iskele  
Kurtuluş  
Yanaşılnca

Ne selâm, ne veda  
Felâket bir vapur  
Çık hemen  
Bir yağmur serin, ince.

(*Saçak*, 21, Mayıs-Haziran 1978)

## SENİ

Bugün varsın, çoklarını tanırsın  
Çokları tanır seni.  
Yıllarca aynı yerde - - yarın  
Adını çıkaramazsın,  
Onlar da unuttur seni.

Hangi yaştakilerle, nerelerde ne kadar  
Hangi yaşlara kadar - -  
Saptar, denetler, dolunca  
Açmaz yeni sayfa, dünya usanır seni.

Yaktığın birkaç mum bir süre parıltı  
Verdiyse çevrene, yetsin  
Bozulur görüntü  
Aydınlıktan ürkenler  
Zaten fazla bulur seni.

Dallar bahçendeydi, uzaklara çeken şey  
Belki geciken şey  
Şimdi başkasın dalar  
Birden durdurur seni.

(*Felsefe*, 3, Nisan-Mayıs-Haziran 1978)

## KARŞI

Ömrüm böyle geçti  
Karşıda bir duvar  
Üstelik ben değildim  
Oynatan gölgeleri.

Dikilmiş gözlerim  
Yapışık  
Dar ufuk  
Göremedim öteleri.

Gittiğim her yerde  
Yüz yüze  
Geriye itemedim  
Beni tutan elleri.

Üstelik istemez  
Çekinir  
Ben - -  
Açmayız perdeleri.

(Felsefe, 3, Nisan-Mayıs-Haziran 1978)

## SAATLER

Ne diye bulmuşlar  
Dertliler biliyor  
Geceler kaç saat.

İşlerdi acılar, katlanırdık  
Ne sorsak, ne baksak  
Saat kaç.

Her şeyin acil servisi yoktur  
En yakınlarla bile hemen  
Kurulamaz bir ses bağlantısı.

Yavaşdır uygarlık  
Yollarda kapılarda taşıtlar  
Kalır bekleriz.

Teknik aygıtlar  
Saniye saniye  
Ara saatsiz çağları.

(Felsefe, 3, Nisan-Mayıs-Haziran 1978)

## NERDE NEDEN

Nerde neden kırılır  
Bir üçüncü varsa önemsiz bir sözde  
Birden kırılır.

Neyi neden saklar  
Arkasında konuşurlar, bilir de  
Kendinden saklar.

Nerde neden ölür

Uzak mezarlar  
Kendinde gömölüdür.

(*Türk Dili*, 320, Mayıs 1978)

## İSTAMPA

Suçtur uzun yaşamak  
İntihar  
Batı için geçerli.

Ne denir  
Bir ıstampa ve mühür  
Hâlâ eskimedi.

## KAPI

Çalınır  
Kim ne getirir  
Vazgeçemediklerin  
Anahtarları vardır.

Sezilir  
Kim ne zaman gelir  
Yatağında uyuyan bir kedi  
Söyler içindeki türküyü

İnsan bazan o kadar yalnızdır.

(*Türk Dili*, 320, Mayıs 1978)

## ÜÇLÜ GECE

Bunların arasında  
Ne geçmiş ki böyle  
Üçüncüyü düşününce  
Birinci ikinciye  
İkinci birinciye.

Bir gün nasıl olsa  
Bir daha önce - -

Döner mi o zaman  
Üçüncü birinciye  
Birinci ikinciye.

(*Türk Dili*, 320, Mayıs 1978)

## KONDU

Yol gösterenler  
Silindi izleri  
Yürü dosdoğru.

Bilinmez sağken  
Kim ne kadar - -  
Ölüm onun için konu.

(*Türk Dili*, 320, Mayıs 1978)

## TATİL

Ayrılmalar birer kaçış gibidir  
Alışmış bir kedi varsa  
Kedi yokken gitmeli.  
Ya da bizden bıktığını  
Bilmeli, gitmeli.

(*Türk Dili*, 320, Mayıs 1978)

## HAS ÖLÜM

Yedekler önce  
Gelir kendiliğinden  
Has ölüm onlar bitince.

İnsan nasıl yaşar  
Çekişe çekişe  
Tilki, timsah, karınca.

Hekim bakar, düşman yıkar  
Sen onlara ne yaptın  
Kim neyi hangi ölçekle ölçer?

Topla, çıkar, ne katar  
Bir sağlama  
Sonuca.

## BİLERKEN

Yatmışsam bil erken  
Hastayım  
Kalkmışsam kalmaz  
Çok işim var.

Gitmişsem bunaldım  
Gelmişsem beklenmedik bir anda  
Kâğıtlar  
Bil geç.

## ESİN

Alkol yansımada çekilen fotokopi  
Çok net gösteriyor seni.

Sabah kalkınca  
Aydınlıkta bakınca  
Yırtıp atıyorsun.

(*Türk Dili*, 320, Mayıs 1978)

## KARA KUŞ

Kara kuşun kanatları  
Üstünde ikide bir  
Sürdün tam biraz  
Toprağını karartır.

İstediğin kadar sakın  
Kaçmaya kalkış  
Bulur seni  
Kara kuş.



## EŞREFOĞLU RÛMÎ

Onlarda çok hızlı  
Bizdeyse yavaş - -  
Kalpler tekin değildir.

Hatırlatma  
Ki düşman kesilir.  
Hırslanılar yüzümüzden.

Hatırlatma  
Ola ki güçlerine yenilir  
Şaşarız yolumuzdan.

Sade sarısabırlar  
Açsın bahçemizde  
Güzel gördüğümüzden.

(Türk Dili, 320, Mayıs 1978)

## İMZA GÜNLERİ

Ve gider imzalarınız  
Her yolcuya açık  
Kitaplarımız.

Alırlar, içimizde  
Sıkıntı.  
Bir gün kaldırımlarda  
Açılmamış sayfaları.  
Ve yazarlar: İşportalardan  
Aldık, üstünde kendi imzası - -  
Kimbilir kim ne yaptı!

(Türk Dili, 320, Mayıs 1978)

## SESE

Vurur tahtaya-bir taş  
Kâğıtlara yazar  
Duyar biri  
Gelir sese.

Kapıda zincir kimsiniz  
İyi ki sordu  
Açsa yok kimse  
Bir rüzgâr.

Bir düştür bir yazı yatakta  
Geçer gider  
Uykusuz  
Geceler.

### BİR SUSMA EĞRİSİ

Susmanın ibadet  
Olduğu yerde  
Ne çok  
Konuşuyordu.

Arada bir, tek başına yaşayan  
Hasta, yaşlı birini  
Yoklamaya gider gibi  
İç denetimden geçebilirdi.

Seslerin hele kof, sığda  
Çiğ ve güncel  
Eriyeceğini havada  
Bile bilmiyordu.

Kınayan, sessiz bakışlar  
Ancak bir akşam üstü  
Beklemiş, çok beklemiş  
Birden sözünü kesti.

### YARIM YAŞAM

Meryem yüzlü kızlar ve merdiven  
O da karşılaşmıştı.  
Üşenmek - - üşüştüler  
Başlamadan kaldı.

Ne kayık, ne yüz geç kıyılardan  
Üşür kedi güneşsiz odalarda,  
Önemsiz anılar  
Başladı.

## ÜŞÜRKEN

Birini düşünmek  
Ne yapar şimdi  
Camdan bakarak  
Savrulan karları düşünmek.

Son ne zamandı  
Oldu mu o kadar  
Bir garda trenler  
Gidince kalanları düşünmek.

Neler söylemişti  
Dünya, saklama  
Bir karışık utanç  
Olanları düşünmek.

## HAVLAR

Hangi köpekler havlar  
Besili, yaşam şımarıkları  
Özel bakıcılar - - havlar.

Az besin, az insan  
Kırlık yerler  
Köpekler havlar.

Sahipsiz  
Kent sokaklarında  
Geçerler yanınızdan  
Okşansalar biraz  
Sevinir, sokulurlar.

Boş yollar, arsalarda  
El ayak çekilince

Efendi sokak köpekleri  
Gece, içli, acılı  
Havlar.

## KALAN

Erkekler gözlerinde  
Büyütmüyor hayatı  
Kadınlar çok daha.

Yok ilgisi yaşlılıkla  
Kadınlar arkada kalıyor  
Çok daha.

Ölümü düşünerek erkekler  
Fazlada gözleri yok  
Yetecek oranda.

Eşler bilirim paralar evler  
Ama yalnız  
Ama gitmiş erkekler.

## KARANTİNA

Bulaşıcı hastalık  
Düşünüyorlar  
Nereden aldınız  
Çok da uzun sürdü.

Çocukluk, gençlik  
Kaldığınız evler  
Bilinen yerler  
Hangisinden aldınız?  
Karayalnızlık - -  
Olabilir diyorlar,  
Geçer diye çekindiklerinden  
Yıllardır buradasınız.

(Türk Dili, 320, Mayıs 1978)

## ÜZERİNE

Yazgı üzerine çok şey yazıldı  
Kâğıt üzerine yazıldı.  
Sarkan gerdan, kırışık yüz  
Buruşuk kaplumbağa eller  
Titrek harflerle yazıldı,  
Üzerine yazıldı.

Ağır taşlar altında  
Otlarla da yazıldı,  
Sonrası ruzigârın  
Ondan neler aldığı.

(*Türk Dili*, 320, Mayıs 1978)

# SÖYLERİZ

1. Basım: Cem Yayınevi, İstanbul, 1980 (Hazırlayan: Kâmuran Şipal)

BU SU

Çırpıntılı denize  
Her yakın dalışta  
Sakınsak da başımızı  
Günlerce kulak ağrısı  
Gidenden sestir bu.

Sonra görme bozukluğu  
Karanlıkta karşımızda  
Oturduk aynı sofralarda  
Renkli kuşlar uçtu  
Boşalan kafestir bu.

Ömrümüz süredursun  
Hayallerin peşini  
Doldurmak bir boşluğu  
Evlerde şurda burda  
Silinen izdir bu.

(Varlık, 863, Ağustos 1979)

\

## BİLMECELER

Elimde ne var  
Elimde, avucumda - -  
Gene ne var  
Yolların ucunda?

Avucu alalım:  
Yüzük, değirmen taşı  
Hançer, kama  
Defne dalı?

Buğday, karınca  
Hangisi kimden  
Süleyman'dan,  
Âdem'den?

Yollara bakalım:  
Yolların sonu dağ,  
Bisütun mu yoksa  
Ferhad'ın deldiği?

Bilemem bildiğim  
Zaman zaman zamanın  
Bize neler verdiği,  
Bizden neler aldığı.

(*Oluşum*, 22-23, Ağustos-Eylül 1979)

## TEMMUZ TİKLERİ

Yanda, altta, üsttekiler  
Yirmi yedi daire apartman  
Yatmış sanki ölüm uykusuna  
Donmuş zaman.

Çıt yok  
Eriyen camlardan  
Kavrulmuş perdelerde  
En ufak bir kıpırtı.

Ne sokaktan geçen taşıt,  
Su saatlerinde tıkırtı - -  
Ne kapı önündeki ağaçta  
Kuş sesleri.

Onca çocuk hiçbiri - -  
İnsan loş bir odada çok eski  
Bir uykuya yatsa da  
Gergin saat, uyunmaz.

Bıkkın kapandığın hücrede  
Gönlünce ölümleri düşle:  
Bir uçurum, otobüs - -  
Yalnız sen kurtulmasan!

Tenha sokak, yürüyorsun  
Dursa kalbin ve zaman  
Bir kadın tam o anda  
Tüller arasından baksa.

Serseri bir kurşun  
O kadar geniş bulvarda  
Gelse seni bulsa ve yanında  
Kimse olmasa.



Çıkmaz sokak, bir küçük kız  
Daldığı tatlı oyunda  
Yerde seni görse ve bunu da  
Oyun sansa, hiç korkmasa.

Yirmi yedi daire apartman  
Yatmış sanki ölüm uykusuna  
Çıt yok  
Bekler gibi pusuda.

(*Oluşum*, 22-23, Ağustos-Eylül 1979)

## YİTİK

Gerekir, ararız, yoktur nerde  
Karşı soru ne nerde?

Canım işte önümdeydi çok zaman  
Şuralarda bir yerde.

Bilirler susarlar anlarız  
Bilmezden gelmelerde.

(*Varlık*, 856, Ocak 1979)

## LAMBALAR

Bir korkuyu önler bütün lambalar,  
Giderir yalnızlığı bir ölü.  
Lambasız, ölümsüz ya ben şimdi  
Neye gömülürüm?

Lambalar, yanar biri içimde  
Biri uzağımda benim.  
Değişik ölümler yaşarken  
Birinden birine bölünürüm.

Ya ilerde, nerede  
Yanar ölgün kandillerimden biri?  
Yaşar gibi ölümlerden birinde  
Ararsanız bulunurum.

## BEYGİR

Neyi mi kurtarır yıkılmış soluyorsa  
Hızlı arkada trafik  
Güç kesildi  
Artık onca beylik.

Artık ne bilinmedik  
Olacak değil miydi  
Çoğunuz uykudayken biriniz terkide  
O da bir zaman imiş bu yollardan geçti.

Az mı su evinize  
Dolardı sarnıç  
Yıkılmış soluyorsa  
Neyi mi, hiç!

## BELLEK

Yaşlılık, bıkıldı  
Zaman geçer: Bir kitap  
Çevir sayfalarını.

Yok bu çölde  
Bittikçe baştan  
Çevir sayfalarını.

Açtıkça yaprakları  
Değişen bir çiçek dürbünü - -  
Çoğu yararını gördü.

## YAKINLAR

Anadır - - baba, evlât, kardeş  
Yaradır içimizde.  
Yıllar yılı çeker bir hastalığı,  
Çekeriz biz de.

Çokluk anlaşılmaz neden  
Bir bulut çöker gözlerinize - -  
Niçin böyle durgunuz  
Ara sıra bize geldiğinizde.

## KEDİLER

Evlerde hapis kediler  
Yalnız nedir söyledikleri  
Okşarsınız  
Bir kenara çekilirler.

Kıvrıldıkları köşede  
Gene sizde gözleri  
Yerinizden kalksanız  
Peşinizden gelirler.

Sizken tek sahipleri  
Kalabalık isterler  
Belki hepsi sizin gibi  
Yalnız kediler.

## KLİNİK OLAYLAR

Kiminin yolları arada  
Çıkmaza girer akıldan:  
Tutunduğu bir dalı  
Ansızın bıraktığından.

Yaşamaya kalkınca  
Bir başına desteksiz,  
Yeniden başkaldırır  
Gerçeğe uzaklığından.

Kimi hayat acıdır  
Ve yalnızlık diyorsa,  
Bir korku denizinde  
Kara yalnızlığından.

Sağlığına mağrur  
İnsanı çarpar kader,  
Çok şey yarım hâlâ  
Yazılmadığından.

## ANAVANA

Konuşurken karşıdaki telefon  
Kapanmaz, kabalıktır.

Kapanır radyo, tv  
Düşlerse uykusuz gecede  
Birden laçka bir musluk.

Kim bulunur o saatte kim gelir  
Ve nasıl kapatılır anavana  
Düzelir bozukluk?

(*Varlık*, 856, Ocak 1979)

## YANILMALAR

Kalktı tren - -  
Senin aklında olan  
Başkası,  
Bu kalkan tren değil.

Bir pencere  
Açıldı, sevindin  
Kapandı  
Bu açılan senin değil.

Ay karanlık  
Yanlış - -  
Gün doğsun, bekle  
Burası yerin değil.

(*Türk Dili*, 355, Ağustos 1979)

## ÖLÜMLER

Tek kişi değil giden  
Her ölüm daha çok ölüm demektir  
Belini doğrultamazsan.

Gencecik ölümler çocuklardan  
Uyur uyanık ana baba  
Aradığı uyku mudur?

Gençlikte geleceğin ölümü.  
Sürer sessizlik seslerde  
Nerdesin?

Eşler, aşklar gidince  
Çocuklar, torunlar yerlerine  
Boşluk nasıl doldurulur?

## İYİLER KONUSU

İnsanın kendini de düşünmesi gerekir  
Duygusuz görünür  
Görünüşü iyidir.

Ölürse kimse yokken  
İssız odalarda  
Ölüşü iyidir.

Alırlar götürürler bir yere  
Döner gelir yarıda  
Dönüşü iyidir.

Başkaları gitsin ötelere  
Mutluluğu hiç olmayacak yerde  
Buluşu iyidir.

Bazı durumlara  
İyi diyorsa  
Çekingen biraz uzakta  
Duruşu iyidir.

## SINIF DEĞİŞTİRMEK

Önemli mi geçmemiz  
Kalalım.  
Sınıfımızı seviyoruz,  
Yeter ki çalışalım.

Üste - -  
Burada duralım  
Çıkan çıksın  
Yeter ki alçalmayalım.

## ESNAF

Ev dışında bir yere gitsem  
Aşevleri, kahveleri esnafın  
Çekinmeden ve rahat girdiğimden.

Yadırgamaz ve tepeden  
Bakmazlar onlar, ben de  
İçten saygı ve kendilerinden.

Hani derler ya, Tanrı  
Ayırmasın kimseyi  
(Mutluluk) gördüğünden.

## PANCUR

Bir açılma yorabilir insanı  
Paslı rezeler, kaynamış menteşeler  
Nasıl açılır pancur  
Güneşe.

Arada yağlamak, esnetmek gerekirdi  
Yıllar yılı kapalı  
Zordur bir insanın  
Anlatmalarla feraha çıkması.

## TELEKS

Biten yokuşta  
Başlayan düzlük,  
Bellekte kalanlar  
Unutulmuş olsa

Kent dışı bir yerde  
Telefonsuz bir yerde  
Bir telefon çalar da  
Sesler duyulursa

Yaşantı yatakları  
Boşalmış topraklar  
Tekrar kazdığında  
Gene bir şey yoksa.

(*Oluşum*, 22-23, Ağustos-Eylül 1979)

## BUZ ÜZERİNE BİR YORUM

Sıcak çok sıcak  
Aılmış olmalıydık  
Sıcığın geçmişı var  
Buzun geleceği yok.

İçimize kapandıkça hüüzün  
"Bir gül açılmaz yüzün tek."

İster gibi geri gelsin geçmişler  
Şimdi birimiz ölse başlar tik  
Yani her şey başımızın altından  
Ansızın çekilen bir yastık.

(Yazı, 3, 1978)

## DÜNYA ÇOCUK YILINDA I

Bütün çocuklar  
Yokluk bilmesinler  
Et, şeker, süt bulsunlar  
Giyimli, tok ve rahat  
Gitsinler okullara  
Sınıflarını geçsinler.

Büyükler biraz daha yorulsun  
Onlar da büyüsünler  
Onlar da mesut olsunlar  
Geçti, kaç savaş ezikliği  
Çocukları düşünsünler  
Çocuklar iyi gün görsünler.

(Varlık, 860, Mayıs 1979)

## DÜNYA ÇOCUK YILINDA II

Her çocuk bir nur topudur,  
Paçavralar içine bile düşse  
Bir nur topudur.

Dar çağlara gelmese,  
Değmese hoyrat ayaklar,  
Çamurlara belenmese  
Her çocuk bir nur topudur.

El üstü tutulunca,  
Çimli sahalarda  
Gezdirip koşturunca  
Güler nazlı, güzel  
Göklerde bir uçurtma.

Örselenmiş doğmuşsa  
Onarılсын ister,  
Baksınlar, korusunlar  
Ana baba yanında olsun ister,  
Tanrısal dilekler:  
Her çocuk bir nur topudur.

(Türk Dili, 335, Ağustos 1979)

## DERS

Kitaptaki konuları  
Öğretmiş olsanız,  
Yerinize başkası gelince  
Görmedik, der bütün sınıf,  
Okutmadı, öğretmedi.

Meslek cilveleri - -  
Sonraki, yerinme!  
Öğrenciler  
Hep yeni ağızdan duymak ister,  
Yinele aynı şeyleri!

## GİDER

Aylara bölüyor, günlere  
Ağustostan kalmadı  
Geçti eylüllere.

Bir yol kavşağı  
Ne kadardı epeyce  
Kaptırdı haramilere.

Şimdi önünde keşkül  
Gelip geçen uç beş atar  
Binip gider gemilere.



## BİR İSTANBULLUNUN NOT DEFTERİNDEN I

Değişmedi  
Çocukken de - -  
Emektar mum  
Şimdi elektrik kesilmelerinde.

Kar çamur kışlar, bata çıka  
Öğrenciyken de - -  
İyi ki ayaklarım yürüyorum  
Taşıtlar almayınca.

Semt semt, belli günlerde  
İyi ki hâlâ sergiler - -  
Ucuzluk arıyorum  
Ninemın pazarlarında.

Mumlar, çamurlar, çarşılar  
Vura vura kendimi birinden ötekine  
Böyle kaçı oldum.

Bıçkın arabalar sıyırıp geçer beni  
Her an çiğnenme korkusu  
Onca eğreti oldum.

Yazmıştı birisi  
Hangi kitaptaydı  
Onun anlattığı oldum.

(Varlık, 857, Şubat 1979)

## BİR İSTANBULLUNUN NOT DEFTERİNDEN II

Sokaklarda gerçeğin yüzleri  
Park etmiş kaç yüz kaldırımlarda  
Bir yol  
Bulmaya çabalar arabasız.

Yalvarmalı izleyerek taşıtları  
Bir araca bin de nasıl binersen bin  
Zifoslar fışkırtarak üstüme  
Basar gider arabalı.

Bir mahşerde itile kakıla  
Sindikçe sinerek  
Ben bu yaşa gelmiş adam  
Başka yere gidemem ki.

Bu duraktan bu otobüs  
Ne zamanları geçer  
Sorarım, gülerler:  
Bekle, Baba!

Beklerim kış yaz ayaz  
Kuyruklarda  
İstanbul'da yaşıyorum  
Yaşamaksa.

(Varlık, 859, Nisan 1979)

### BİR İSTANBULLUNUN NOT DEFTERİNDEN III

Beni biri ötekine yolladı  
Doktordu, bilirdi  
Hastalığınız yalnız bu değil,  
Değildi.

Üçüncü bir doktora ihtiyaç belirdi  
Benim gibi bazıları  
Hiç doktora gitmedi  
Gitseler miydi?

### BİR BİREY, BİR RAPOR

Umutların bittiği, anıların yıkıldığı  
Çokların artık bizden bıktığı  
Anlaşılmıştır.

Haykırı bu şiire çok aykırı  
Karanlık geçlere kalındığı  
Eski vardiya yalnızlığın arttığı  
Anlaşılmıştır.

## KAN

Çırpınan pıhtılar denizinde  
Kanlarla çevrili bir adayım,  
Bir yerime bir iğne batırılsa  
Kan akıyor.

Sanki sade kan taşıyor kervanlar  
Yollara sızan kan,  
Kan bankası insanlara  
Silahlar saldırıyor.

Yılgın, bezmiş canlar  
Kıyım, kaza - -  
Kan tüter bacalardan, analar  
Kanlı cesetler sarmış sırtlarına.

Kan verir, kan güderiz, kana kan  
Kanda iki elimiz,  
Kan başa sıcıyor, kan çıkıyor  
Her kan grubundan.

Yerden göğe kısa yolumuzda  
Çokluk kan yürümeleri,  
Sonra kanamalar  
Ve bu çağ mermileri.

(Varlık, 862, Temmuz 1979)

## UZAKLIK

Biliriz bir beden ağrısı  
İlacı var  
Yeri orası  
Azalır, çoğalır arasıra.

Bir sancıysa ruhta  
İlacı yok  
Yersiz, zamansız  
Alışmalı.

Yaklaşmak olanaksız  
Haset bir ceset gibi aranızda  
Bu tabutta  
Sırtüstü yatacaksınız!

Silecek bir silgi olsa  
Unuturduk acı anıları,  
Koyulaşan çizgiler - -  
Ne yapmalı?

(Türk Dili, 335, Ağustos 1979)

## PROTEZ

Ara zamanlar  
Batak akşam suları saplanıp kalmazsak  
Dost bir yatakta bastırarak uyku  
Seğirmeler ve korkulu  
Düşlerle de doğransa  
Dolgudur çürüyen dişlerimize.

Sevinçle acı, sevgiyle nefret  
Unutmakla özlem, ara durumlar  
Birinden ötekine geçmenin zorluğu  
İlk saatler aşılanı kadar  
Sonra alışılır rahat  
Protez sökülmüş dişlerinize.

## SAN

Bizler uzaktakilere çok iyiyizdir  
Çektiririz yakınlarla  
Dalgalarda çünkü  
Ne kadar kalırsınız ki?

Paslanmak sıkıntı  
Barındığımız koylarda  
Sanırsınız ki  
San uzaklarda - -

Bir çekişme, bir kavga  
Zaman zaman yakınlar  
Sonra anırsınız ki  
Neresi gene sütliman.

## GÖKTE AYAK İZLERİ

Bulaydık, buladık, bulaştık  
Aşkı biraz, aşka biraz  
Geçer garip şeyler akıllardan  
Bir de bizden geçmeli, bizden geçiyor.

Ağrısından anlarınız bir organın yerini  
Bir durumun önemi çekilen acılardan.

İşte bu rüzgâr, esmesinden belli  
Çeker gideriz  
Kar yolları örter  
Silinir ayak izleri.

## SORUM

Kimi sessizliklerde sürüp giden bir bakış  
Bir şeyden bizi sorumlu tutar  
Bir kedî akşamlar inerken  
Durgunlaşır insan gibi,  
Karnı tok, ama bakar üzgün  
Açık kapı önünde gözleri gözlerimde  
Sanki ben kapadım onu bu betonlara  
Beni sorumlu tutar.

Kediyi bir küçük örnek diye söyledim  
Kimler nelerden  
Ona gelene kadar  
Beni sorumlu tutar.

## ORTA YURTTAŞ

Geliri giderine  
Bekler  
Sıradan vatandaş, sade  
Kıl keçede emekler.

Bilmez bilimsel  
Nedir kendi derdinde  
Nereye dek gelir  
Gider neden ilerde?

Bilmez diyalektik  
Yetiş hangi birine  
Salkımsaçak otobüs  
Gün kurtulsun, en önde.

Ne tatil, ne pazar  
Aktığı derin kuyu, düden  
Yazdığı hangi Şehname  
Tus kenti görünürde yokken.

Elde çanta, file halk  
(Biri bunu yıllar önce de yazdı  
Tekrarında yarar var)  
Olası ucuzluklar önünde.

Çağ - - Kim çağın tanığı  
Benzerler, biz çağ dışı mıyız  
Öncüler dümenlerde  
Kırık yekelerimiz.

Bu yaşta boyuna yaz çiz  
Kurumayan tuz  
İçin için, güvenceli gelecek,  
Has şarapken eskimiş sirkeleriz.

(Varlık, 850, Temmuz 1978)

#### EVDE ZAMAN AŞIMI

Sakın sakla yedekte bir konuk gelirse  
Ambalajlarda bile pörsür  
Cips, leblebi, mısır gevrek vesaire.

Delinir görmezsen  
İğne ucu bir delik konserve  
Sızar içindeki sıvı  
Vıcık vıcık olduğu yerde.

Paketler mi paket değil kurtlanır  
Un, pirinç, bulgur torbalarda kutularda  
Böcekler ve şeker  
Dolar karıncalar, acır yağ.

Aldığın karbon kâğıt  
Uçmuş ruhu beyaz  
Çürür ev onar onar  
Damla damla musluklar ansızın laçka

Koru titre üstüne sağlığın  
Farkına varamazsın  
O da bir gecede.

#### ACINDIRMALAR

İlgi çekme yolları - -  
Çocuktaki sanki,  
Avuçları başında mengene  
Beyninde ur var gibi.

Olmayan bir böbrek sancısından  
Böğrünü tutuyordu biri,  
Numaraydı hepsi  
Bir küçük ilgi.

Ağlıyordu başkası:  
Kalbim, kalbim - -  
Kardiyografi  
Sağlam çıktı.

Geldiler  
Hastalık hastası  
Döktüler dertlerini  
İlgi çekme yolları.

Bakarım, dinlerim  
Taş kalpli belki  
Ya benim acılarım  
Ya benimki?

#### TİRYAK

Bir köşe başında  
Lambası gevşek fener  
Bir yanar bir söner  
Siz ona benzersiniz!

Karanlık sokakta  
Öptünüzü nasılsa  
Dudak tiryakiliği  
Anısı yıllarca.

Ağzınızda sigara  
Bir yanar bir söner  
İçinize çekmeyince  
Siz kanser değilsiniz.

### ALİ RUHİ

Şairdi, içindeki yangını söndürmeye  
Uzak deniz gemilerinden birine  
Kâtip girmişti.

Kayıp, tuttuğu seyir defterleri  
Bir Singapur hastanesinde  
Öldüğü söylenir.

Ölüm kaydı  
Nereye gitti  
Hep merak etmişimdir.

### KIRLARDA TRAPEZ

Beton küpleri kentin  
Kır uzakta dili kır  
Saçaklardan bir buz  
Ölümlere inerken.

Yaşlı yağmurları kentin  
Çıldırılmış caddelerde  
Düşer küp küpteki  
Anılarda balkır.

Taşlıkta birkaç arpa  
Nerden kalmıştır  
Siner süner kalan  
Diri katlıklardır.



Ört üstünü anılar  
 Üşür soğukta  
 Nâçar saatlerde çiçekli yorgan  
 Kimdendir?

Kendinle daha az  
 Nerelerde topluca  
 Hangi geceden camları  
 Yağmur hali baraka?

Susmalar eşliğinde tıp tıp  
 Çoğaltıp bir kederi  
 Kışlak tenhalar  
 Bir iki dost bildiği.

(Yazı, 3, 1978)

#### BİR HASTALIK VE KORKU

Yazgıdan kopan kuş  
 Seni tam yazamam  
 Karartırsın evin camlarını  
 Zaman zaman.

Kıtık tıkalı bacalar  
 Gibi kanatlarından  
 Kısık hıçkırıklar ve gözyaşları  
 Odalar soluyamaz dumandan.

Ya çok yavaş ya da fırtına gibi  
 İşler beyinler  
 Görülmesin, duyulmasın  
 Perdeler kıpırdar, kapılar susar.

Bir yanda sen zalim, despot  
 Güçsüz ellerini ovuşturur  
 Ev bir yanda  
 Gene çekip gidersin ya, ne zaman?

Öylesine çarparsın, değil gönüller  
 Sarsılır betonlar şaşkın  
 Ey hastalık, evleri  
 Depretme, yumuşak in!

## BU SAAT

Günlerdir yağıyorsa  
Yağmur ekime doğru  
Son çamaşırları içeri aldın da  
Kesik elektrik bir mum bile yok  
Karanlıkta kaldınsa  
Yerin hakkındır.

Bir insanın beşikten mezara  
Başından geçecekleri  
Biraz biraz yazdınsa  
Dilek-şart kiplerinde  
Dönen atlıkarınca  
Birden yavaşladıysa  
Ve birisi seninle  
Aynı yerde yalnızsa  
Övün hakkındır.

Ve başın bir değirmen taşı  
Boyuna uğuldarken  
Hiç rahat uyudun mu  
Ve şimdi önüne düşüyorsa  
Belki bundan sonra  
Avun hakkındır.

## KİLİT

Herkes içinden geçirir  
Şimdi ölsem  
Elimizde değildir.

Ulaşmışız bir çizgiye  
Dünya sanki bizimledir,  
Ölemeyiz,  
Elimizde değildir.

Bir anahtar açar bu kilidi  
Ama bizde değildir.

## BİRLİKTE

O size söylesin  
Siz ona sorun,  
Çekişin  
Bitmesin çabuk.

İçinizden  
Konuşsanız tek tek,  
Saygıdan da olsa  
Başlar boşluk.

## GERÇEĞİN İKİ YÜZÜ

Bizi bekleyen evlere  
Gitmeyiz, gidemeyiz de  
Sürüklendiklerimiz  
Dönüşleri pişmanlık.

Küçülür değişik  
Yüzümüz lüks aynalarda - -  
İyiymiş, alışmıştık.

Bilmem sizde olur mu, yadırgarım bazan  
En bilinen sözcükleri  
Örnek: Gömülmek, gömü.  
Birini anlıyorum, bir servet mi öteki?

## TEZCAN

Biri haber verdi: geldi  
Ha iyi, tez bıraksın beni.

Bütün telâşım çöker kalırsa  
Gidecek mi  
Ha iyi, tez bıraksın beni!

Bir hastalık  
Yürümeme engel  
Geçecek mi  
Ha iyi, tez bıraksın beni!

Bir Őey beni dűŐen uęak gibi  
Gűmecek mi topraęa  
Ha iyi, tez bıraksın beni!

### ęÖMLEK

Gűn geęer iyi kűtű  
Her gűn kazanę iyi kűtű  
Birikir bir ęűmlekte  
Ak kara akęalar iyi kűtű.

Sonra bir altın  
Saklanır bir kenarda  
ęok darda kalınca  
Bozar Şiir.

Verdięi gűvence  
Sűrer gider bir sűre  
Derken tűkenir  
Neye gűveneceksin?

Sonra gene didinmek  
Sonra gene ęűmlekte  
Bozar altınımı Şiir  
Geęinir giderim bűylece.

### BİR HASTA, BİR ÖLÜ

GeęmiŐ olsun, neden oldu  
Biraz içten, biraz sinsi  
Olur ya ilerde  
ęok hafif bizdeki.

Doktor ne diyor Şu Şu  
İlağları mı verdi  
Daha Őiddetlileri  
Bu bizim bencilliklerimiz!

Sorarız neden ldű  
Anlatırlar  
İçimizde bir ferahlık  
Önemsiz bizdeki!

Sorarız kaç yaşındaydı  
Ya daha yaşlı ya henüz genciz  
İçimizde yaşama hırsı  
Bu bizim bencilliklerimiz!

## YALNIZLIĞIN BİYOKİMYASI

Daldı karanlık  
Yalpalı kandil  
Bir ona bakıyor  
Kimse kimseyi aramıyorsa  
Herkes bıkmıştır.

Köprüler  
Yazı sulara kaldı  
Köprüler  
Dişler çürüyünce  
Onlar da yıkılmıştır.

Bu telaş, ömrün yolları  
Gördün geri dön  
Nasıl gideceksin  
Çünkü kar ve dağ başları  
Çünkü kıstır.

## PERSPEKTİF

Benim şiirlerde çizdiğim resim  
Sen miydin hiç görmemiş gibiyim.

Bu pastel renkler, bu siyah fon  
Aslında var mıydı, hiç bilmiyorum.

O evler bu kadar geri planda mıydı  
Işıkları olmasa da gecede  
Bir siyahın ortasına damlamış yeşil.  
Çekmez miydi bakışları hiç bilmiyorum.

Sen onları çizerken ben  
Neredeydim, olmamış gibiyim hiç.

## RAPOR

Tekleyen kalp, hırıldayan göğüs  
Filibit ve topuk diken  
Durmaya oturmaya çağırıyor sizi  
Anladınız!

Şimdi bir hücreye kapanacaksınız  
Ah kafa, aklınızdan da geçmişti  
Ama nerde vaktinde sizde o yürek  
Enginlere açılıydınız!

## ŞAİRLER

Ne gördükse iyi kötü  
Ömür biter biz hâlâ  
Söyleriz.

Ne varsa şu dünyada  
Türlü görüntüler  
Gelsek de sonuna  
Söyleriz.

Bazan boş günler  
Geçer birden dolunca  
Söyleriz.

Ne biter  
Ne kalır geçmiş kitaplarda  
Ölümden sonra da  
Söyleriz.

## BİR YER

Yaşlılar bir kahvenin önünde  
Bakışlarından bellidir  
Geçmiş sonbaharlar  
Sessizlikten bellidir.

Uzaktan görülmeyebilir  
Ağaçlar çevirmiştir

Sapmadan yürü  
Kime sorsan gösterir.

Kimi sevsen biraz odur  
Kimi görsen yüzünde  
Gittiğinin izleri.

Yavaş yürü, nasılsa  
Kimi geçsen az sonra  
O da oraya gelir.

## YİTİM

Sık sık sıska  
Ellerimin sığıdığı çamaşır  
Börtük ellerim  
Islak astığımdan sular  
Ayaklarıma gelir.

Yaz biter, sıcak gün  
Tükenir ne çabuk  
Sürekli yağmur  
İnce duvarlar  
Yataklarıma gelir.

Yaşlılığa utanmalarla girmek  
Gittikçe yükselir su  
Ayak, yatak  
Başımı aşacak:  
Dudaklarıma gelir.

## KADRAN

Kadran değişmez, akrep, yelkovan  
Ya da ibreye bak!  
Neyin üstünde durdu  
Dur orda.

On ikiye beş mi var  
Ya da yağmur, sağnak  
Belki hep orda kalacak  
İnce, uzun gösterge.

Ne yapılır, in bir katakomba  
Akan sulara bak  
Çerden çöptense  
Barındığın sığınak!

#### ADIM

Adım neye verilir  
Evlere - - ilerde  
Kalmaz böyle evler  
Boşlukta şiirlere verilir.

Adım nereye verilir  
Sapa sokak kenar bir mahallede  
Bana benzer  
İyidir.

Adım kimlere verilir  
Yok erkek evlâdım  
Bu soy benimle biter  
Geçmişlere verilir.

#### DERDİ

Şimdi hepsi o kadar uzakta ki  
Sabah öğle ikindi  
Herkese kendi derdi.

Haber - - kalkar gelirdi biri  
İşi çıktı üşendi gelmedi  
Herkese kendi derdi.

Ne yapar pervaneler  
Yandı mum söndü tükendi  
Herkese kendi derdi.



## FIRIN

Çok şeyler denendi  
Önce de söylendi  
Ama biz - - güzel  
Geldiler, görüldü ki:  
Bir denmişe gelinmiştir.

Has ekmek - - çürükse maya  
Hamur bile değil  
Ne yapsın fırın  
Olmayacak bir şey  
İstenmişe gelinmiştir.

## BÜYÜK SULAR

Şairler de değilse  
Koyver!  
Sevdiklerim  
Onurluydular.

Çıplak tellere değdi elleri  
Sarsıldılar,  
Unutturmak için kendilerini  
Yaşlılık dediler, çekildiler.

Unutmak - - daha çok şimdi  
İçimizdeydiler:  
Erirken küçük sular denizde  
Büyüktüler, bunu kanıtladılar.

(Oluşum, 22-23, Ağustos-Eylül 1979)

## SÖYLERİZ

Çoğu yanlış yargılardır  
Biri bizden neden kaçır  
Neden gelir bilmezden  
Nasıl utanç  
Asıl neden?

Biri bize açılmaz  
Yaklaşsak da gönülden  
Ailede bir pürüz, bir onur yarası  
Çekilir suskunluğa  
Uzaklaşır kendinden.

Senin belki acın yok  
Böyle gizlenecek  
Anla  
Çok değişik yağmur yağar  
Doğanın göklerinden.

#### DIşARDAKİ

İçerdeki işlerini bitirsin diye  
Dışarda biri  
Sabırla bekledi.

İşler biter mi  
Biter dedi  
Bir gün açtı kapıyı, içeri girdi.

#### FOL

Kapanır geceyle kapak.  
Konmuş bazı yerlerine yumurta  
Ya da ak taş yumurta biçimi.

Sessiz kent. Üretim vakti.  
Sağda solda follar  
Çökülür yanlarına.

Bir düşük kayar boşluğa  
Ya bir şiir taze - - bayatlar  
Birkaç günde yarına.

#### KALIRIZ

Kar yüzünden ulaşıma kapalı  
Valizinden çıkar kürkün varsa  
Çıkar eski anıları!

Bekle açılsın yollar  
(Seni artık hangisi nereye ulaştırır)  
Ara valizinde  
Geçmiş yanılırları!

Büyür yüz ölçümü ilerledikçe yaş  
Artar hoşgörüler,  
Biz çok şey gördük  
Onlar da görsünler!

Tohumları acının çocukluktan başlıyor,  
Büyüyen gövde  
Türlü sorunlar şimdilik  
Acılı ameliyatlar evde.

## KENDİNİZLE

Son yıllar kendinizle  
Alışın  
Yakınlar da olsa  
Kalın kendinizle.

Herkesin derdi ayrı  
Sıkmayın kimseyi  
Aramıyorlarsa  
Biçin kendinizden.

Ne özlesin, ne çağırsın  
O da sizi yalnızsa  
Alışması gerekirdi  
Çok eskiden yalnızlığa.

Gün bitiyor kendinden  
Bile bıkıyorsun  
Yaşamak tekdüze  
Gördünüz gördünüzse.

Kendim deyip durdum  
Bir tutmayın kendinizle  
Çünkü mademki eşit  
Gelmeniz gitmenizle.

## ACELECİLER

Geçmeyen saatler  
Bir bile değil daha  
Çok erken başlamışız  
Ne çok akşama.

Bölünerek anılara  
Akşamları da geçsek  
Ne yapacağız  
Gecede daha sonra.

## DÖNÜŞLERİ

Geldiklerinde gözleri önünde  
Anıları yazıları önünde  
Kışlar yazlar serince  
Açık kapı.

Kaldırır başını koridor boyunca  
Ölü gözü ampul  
Gülümser yüzünde.

Bir kâğıt günleri bir kalem elinde  
Bekler dönüşlerinizi  
Hep böyle hatırlayın  
Günü dolup ölünce.

## GENÇ EVLİLER, GECELİKLER

Eski kadınlar çivitlerde  
Yıkar, güneşletirlerdi  
Siz onları görmediniz  
Gecelikler lavanta çiçekli.

Bebegi arabasına koyarak  
Biraz hava almaya  
Temmuz sokakları تنها  
Ama gündüzkü kadar pis.

Kıyılar tutulmuş varsa bir bank  
Gerilerde karanlık bir köşe  
Artık her şey çocuk için  
Öğretmen, memur, işçisiniz!

Uyudu yavru temiz  
Hava almış kadar olarak  
İlerleyen gece  
Evinize geldiniz.

EŞYA

Koparırlar hayattan,  
Çekerler hayata gene  
Ellerinde oynucağız,  
Evire çevire.

Yaşayacak gibi sonsuz  
Edinmeler - -  
Bir dönem soğuruz  
Azalırlar eskidiklerinden.

Önce umursanmazken  
Başlanırsa toplanmaya eşya,  
Umutlusunuz  
Uzun yaşamalardan.

Çocuklara kalması  
Çocuklar - -  
Hızlı değişme  
Alaylı bakışları.

Bir yaştan sonra  
Eşyalara düşmeniz - -  
Bu demek ki  
Gönlünce yaşamadınız.

## KANSER GRAFİSİ

Arkama bakıyorum  
Dağ dağ ses  
Deniz eritti  
Önüme bakıyorum  
Yanmış kâğıt, toz.

Duymuş gibi ilk kez  
Kaldıramadığım söz  
Yaşlanmak olmalı  
Hoşgörü  
Arkama bakıyorum.

Dostlar da şimdi  
Düşmandan farksız  
Beklemeden giden taşıt  
Kalksa - -  
Kaçsama bakıyorum.

(Yazı, 3, 1978)

## FİLDİŞİ SAHİLİ

Seni de benzetirler  
Kendin kal, kop!  
Bir marşandiz lokomotiften  
Gerilerde bir yere  
Devrilse de kopar, kop!

Kişiliğin önemli  
Bir toprağa varacaksın  
Şimdiden  
Yıkıl, kop!

Dağdır ya, var sen  
Say ki ova!  
Geniş, rahat  
Kop!

## İDAM MANGASI

Yüzlerce karşınızda  
Anlamak hangi birini  
Çıkarın aradan  
Gereği düşünöldü  
İdam!

Belki suçsuz, kurtulurdu  
Sırada dosyalar  
Yakınlıklar uzakta  
İdam!

Dostluklar, evlilikler, gizli sevdalar  
Çok  
Seçilir rasgele biri  
Çıksın aradan  
İdam!

Sonradan pişmanlıksa  
Katlanırsız vakit yok  
Yok olsun birinden biri  
İdam!

Yerimde başkası  
Olsa unutmak  
Benden beter beni  
İdam!

## TAŞKIN SEL

Kısık gülüş, boş bakış ve çok konuşmak  
Susup dinlemeli  
Bir bilen olarak.

Yiter kıyı, engin deniz  
Yüzersin kesilince  
Sürüklenen olarak.

Yapar, söyler ne isterse  
İtiraz yok  
Büyöklenen olarak.

Çetindir, hışımla üstünüze  
Bir tren - -  
Geçmesini bekleyen olarak.

(Türk Dili, 335, Ağustos 1979)

## ŞİİR ÜSTÜNE ŞİİRLER

### I

#### ŞİİRİN GÜNEŞ BANYOSU

Şiirin güneş banyosu  
Ne bronz ten verir  
Ne tatlı esmerlik cilde  
Bir sıcaklık belki  
Sonra sonra içinizde.

Battaniyemiz şiirler  
Kışları büzüldüğümüz köşede  
Kışlara sıcaklık  
Sarındıkça, iyi ki o kıyılara  
Uzandık bir zaman.

Aç yüklüğünü ey şair  
Güveler yemiş yünlüleri  
Pamuk yorganlar incelmış yufka gibi  
Soğuklar başlamışsa  
Şiirin güneş banyosu.

#### YEMEK VAKTİ

Karanlıktan usulca bakarlar ne yapıyor  
Ne yapsın masasında bir şeyler arıyor  
O şeyler nereden mi geldi,  
Söylemiyor, yazıyor.

Beklerler, ne zaman, yani  
Geceden geceye bir aile yemeği  
Soğuyabilir, hep de bu saatlerde  
Başka şeyler arıyor.



## GİDİŞ DÖNÜŞ BİR BİLET

Hani sanki - -  
Çekingen yaklaşımlar  
Geldiği anlaşılır.

Titrek mum  
Daha yeni yandı  
Hain parıltı - -  
Çeker bir el kendini  
Elinizin üstünden  
Gittiği anlaşılır.

Yanaşırken yıllar sonra  
Anlaşılmaz  
Belki anlaşılır.

## ÖLENİN ODASI GÖSTERİLİR

Ölümünde odaya doluşmak  
İçeriye girmeyin!  
Ne olacak gireceksiniz de  
Gitsin, bekleyin!

Daha belki ben ordayımdır, girmeyin!  
Tozlansın hele her şey  
Görölsün istemem, nelerim varmış!  
Merakınız zaten geçer, üzülmeyin!

Yanlış yerde bir kitap  
Rasgele konmuştur  
Yeri orası mıydı  
Hemen not düşmeyin!

Sağken öğrettikleri  
Bir mendil bir yerde  
Ele verir birinizi  
Ölümü de derstir unutmayın!

## YAZLIKTA SAYGI TÜRLERİ

Bir adam yazlıkta bir kıyı sitesinde  
Görüyor da çok güzel bir kadını  
Deniz giysileriyle ufukta bir şeye  
Olmayan bir şeye birden bakıyorsa  
Saygıdır.

Alt katta çalışan bir adam  
Tepinen bir müzik yukarda  
Bir kitap önünde gene çalışıyorsa  
Saygıdır.

Az ilerde bir evde biri onu çağırır  
Ya da gelmek ister ve o kaçırıyorsa  
Saygıdır.

Oturduğun yerin tam karşısında  
Bir ışık yanınca perdesiz  
Bir genç kız soyunuyorsa  
Birden başka tarafta gözlerin  
Bu da bir saygıdır.

Bir genç kadın bahçesine çıkmışsa  
Balkondaydın, içeri çekildin  
Saygıdır.

Biri aptalca bir şey anlatmaya başlar da  
Dinleyen başını önüne eğer  
Dinler görünür ve kahrolursa  
Saygıdır.

## GÜNDÖNÜMÜ

Dönem dönem  
Aynı yere gelirem  
Çapraşık sokaklar eğleniyor benimle.

Yerinde rahat uyu, gerisini görme  
Diye birden çekilir  
Bizden yana bir perde.

(*Varlık*, 856, Ocak 1979)

## *BAŞLIK KONULMAMIŞ ŞİİRLER*

[Ben en Türkçe sözlüklerde bile diri]

Ben en Türkçe sözlüklerde bile diri  
 Bir sözle başlarım söze:  
 Kısas - - önce onu analım.  
 Kapalı mı kapı iyi  
 Zil çalmaz değil mi iyi  
 Perdeler de inik iyi  
 Kendimize dönelim şimdi.

[Biz de gittik önemli mi]

Biz de gittik önemli mi  
 Bizim de şiirlerimiz  
 Çevrildi Batı dillerine.

Bir Batılı geçtiğim çizgilerden  
 Geçmedikçe  
 Ne kadar anlar beni  
 Sirklerde Zebra.

Eğlencelik arar gibi  
 Okuyacaksa beni  
 Kalsın istemem ondan gelecek  
 Hayır!

Ben kendi yurttaşlarıma  
 Anlatamıyorsam derdimi,  
 Kalsın Batı  
 Kalsın daha iyi!

[Bir kesiğe bastırılan tütün]

Bir kesiğe bastırılan tütün  
 Bir yaraya tuz  
 Çokluk bir şiir - - biliriz

Yaşamayan ne bilir  
 Ama dil ve kalem çok kez  
 Varmaz demelere  
 İçimize kapanırız.

[Ben önce kendi yurdumda]

Ben önce kendi yurdumda  
Kardeşlikler - -  
Gitmişiz şuraya buraya  
Beş on gün ağırılanmak  
Özel sofralarda çektiğim nutuklar.

Ben önce kendi çarşılarımda  
Yoksun, alınmaz, yolculuklar  
Gitmişim getirmişim gurbetlerden  
Sonradan düşünür, utanırım  
İnci boncuklar.

Yazarız, ama nasıl yaşarız  
Neyi nerden alarak  
Gün gelir, sorulur  
Ne olurduk almasak  
Yanıtlarımız çocuklar.

[Bir kuyu açtınız gür su]

Bir kuyu açtınız gür su  
Kimlere yetmez  
Derken çekilir su  
Hiç bir şey kalmaz  
Aklınızdan ne geçiyor işte o!

Farkında değilsiniz!  
Çoktan geçmiş de o!

[Bir hastalık öldürücü değilse]

Bir hastalık öldürücü değilse  
İlerlemiş yaşlara çekebilirsiniz  
Çocukluğum, gençliğim, hastalıklar  
Bu durumda hayıflanmak  
Yersiz.

Hastalıklar olsun tehlikesiz  
Birer emniyet sübabı,  
Aralık buyurdunuzsa kapı  
Alışık hava akımlarına.

Daha önce  
Hiç hastalık yoksa;  
Birdenbire gelecekten  
Korkmalısınız!

[Bir kedi yandaki masada]

Bir kedi yandaki masada  
Uyur, yorgundur.

Masa, masanın altında  
Gizli bir kedi  
Uyanır arada, uzatır patilerini  
Bakışırız kimseler görmeden.

Tırmalar gider beni.

[Bizi evlere bağlayan nedenler çeşitlidir]

Bizi evlere bağlayan nedenler çeşitlidir  
Çok eski bir gece bir gölge şöyle bir görünmüş  
Belki tekrar gelir.  
Çok eski bir gün birisi bir şeyi almış  
Belki tekrar getirir.  
Göstermeyin kimseye toplanmış eşyaları  
Belki göç vaktidir.

[Herkes bir yerde kalır]

Herkes bir yerde kalır  
Kimi eski bir evde  
Mutluluk beller de.

Kimi yollar mektuplar  
Bir yanıt alamazsa  
Kimi çıktığı dağdan  
Aşağı inemezse.

Kimi bir park köşesi  
Yarısı yok kanepesi  
Buraya kadar geldi  
İleri gidemezse.

Kimi yürüdüğü yol  
Kendine yeter de  
Hem ne kadar yürüse  
Başı göğe erer de.

[Ben ne Batılı bir şair]

Ben ne Batılı bir şair  
Ne öyle bir düşün adamı  
Sular akar düşünür  
Nasıl onarsa damı.

Biri biter biri başlar düğümler  
Kapatır içime beni.  
Düğünlerdesin, gör düğünler  
Ne anlarım ben seni.

Çarmıhında politika  
Tanırım çoklarını  
Geçmez tuzluk deliklerinden tuzum  
Kurudur tuzları.

Yurttaş sen ne diyorsun  
Aşında kimin gözleri  
Bir sulak otlak  
Seyreyle öküzleri.

[Ben gidince bir renk uçar]

Ben gidince bir renk uçar  
Albümlerinizden  
Kendince bir ses erir havada

Bir eksiklik kalan fotoğraflarda  
Ama gene olurum  
Aranızda.

Sizinle kendimi sayarak  
Ben de varım hâlâ boşlukta  
Bir dayanak aramalarınızda.

[Dilim dilim]

Dilim dilim  
Söyledikçe  
Uzun ömürler dilerler.

Dilekleri bana mı  
Yoksa başkalarına mı  
Ben geçip gidince  
Bu sofrada kimler yerler, içlerler.

[Bendim geçen önünüzden]

Bendim geçen önünüzden  
Ne sandal ne deniz  
Bir çiçek güneşsiz  
Almak istemediniz.

Sakınarak avucumun içinde  
Bir ateş böceği  
Göresiniz  
Görmek istemediniz.

Neler olduğu dışardan  
Görülmeyen dükkânlar  
Silin biraz şu camları  
Silmediniz!



[Yüzünüzde okunan sevinci]

Yüzünüzde okunan sevinci  
Siz mi yazdınız  
Az sonra silebilir yazan el.  
Nerde neden kırılır  
Elinize geçmiş inci  
Hangi denizlerdendir?

## KİTAPLARINA GİRMEMİŞ ŞİİRLER



## BEŞİKTAŞ-ORTAKÖY

Ne hoş sabah akşam yayan  
Gitmek aynı kaldırımdan  
Ve yol boyunca uzayan  
Yüksek bir duvar dibinden

Bir yanımda direkler  
Bir yanımda bu duvar  
Ne sevinç, ne bir keder  
Kayıtsız bir taş kadar  
Ne arkadaşın eser  
Ne kalpte bir istek var  
Bir sükûnla beraber  
Yalnız gittiğim yollar.

Ne saadet uzanmak  
Evden mektebe kadar  
Yollarda bırakarak  
Bir sürü hâtıralar  
İncitmekten korkarak  
Yürünen uzun ve dar  
Ve güneşte yanarak  
Çatlamış kaldırımlar.

Kim bilir ne zamana dek  
Böylece yürümek gerek  
Bana çıplak ve yüksek  
Uzun bir duvar dibinden.

Ekim 1934  
(*Varlık*, 67, 15 Nisan 1936)

## BİR KÖPRÜNÜN ÜSTÜNDEN

İki gün arasında  
Geceler bir köprüdür  
Karanlık ortasında  
Biri durmadan yürür.

Ve ta sabaha kadar  
O, sessizce fısıldar:

Bu uzun dakikalar  
Bütün ömrü çürütür.

2 Mart 1935

## KAPILAR I

Bir kartaldan korkarsa nasıl ufak bir serçe  
Beni görünce öyle ürperen ve günlerce  
Lanetlenmiş adımı hınçla anan kapılar.

Onu aslâ görmemi istemiyen yakından  
Üstelik oturduğu pencerenin altından  
Geçmeme bile kızan ve kıskanan kapılar.

Onun sözünü tutup neden açılmazsınız?  
Ey bir ömür boyunca benim gibi yalnız  
O muhibbe için yanan ve aldanan kapılar.

Eğer sizde görmezsem bir aralık ufak, dar..  
Bekleyeceğim böyle ta ölünceye kadar  
Beni artık bıkar da gelmez sanan kapılar..

Ah gücüm yetişse de sizleri parçalasam  
Ben görünür görünmez bir köşeden her akşam  
Yüzüme karşı susan ve kapanan kapılar.

23-24 Mart 1935

## KANDİL

Kandil ayak ucumda  
Yanıyor titrek titrek  
Ve gözlerini yum da  
Okşayım ürkek ürkek  
Ah kalsın avucumda  
Ellerin sabaha dek.

Alnımdaki tülbendi  
Gözlerime perde çek  
Kandilde yağ tükendi  
Nerdeyse is verecek  
El sürme sakın kendi  
Yavaş yavaş sönecek.

Dışlerinde mendili  
-Ölmem- sıkma da sen tek  
Giyeceğiz sevgili  
Ben ak sen kara gömlek  
Üfleyiver kandili  
Çok güç çok geç beklemek.

Temmuz 1935

### ÖLÜM KORKUSU

Korkulmaz mı düşünün  
Pire veya karınca  
Gibi cansız ve ufak  
Olan beni bir gece  
Duyurmadan ezerse  
Bir fil kadar kocaman  
Kapkara bir düşünce  
Hatırlarım her zaman  
Titrerim ince ince.  
Ta doğduğumdan beri  
Düşmüş benim peşime  
İsteği parçalamak  
Kalbimi lime lime  
Kapım ardından günün  
Her akşam kapanınca  
Taş yürekli canavar  
Karanlıkla beraber  
Odaya dalmak ister  
Girmek için içeri  
Sokaklarda gezerse  
Gezsin korkmam ben artık  
Sımsıkı kapalı dar  
Odada dolaşarak  
Bekler beni karanlık  
Örtülere sararak  
Sabaha kadar gece.

27-28 Temmuz 1935

## GECE VE YAS

Bir köşeye büzülüp  
Böyle susmazdım ama  
Kapılardan süzülüp  
Gece doldu odaa.

Bir yağmur ince ince  
Çarpıyor şimdi cama  
Hasret kaldım sevince  
Korku yüzümde yama.

Dalarken gözümde yaş  
Ben böyle sonsuz gama  
Artıyor yavaş yavaş  
Damlardaki ağlama.

(Basılan ilk şiiri; *Varlık*, 54, 1 Ekim 1935)

## KENDİME

Vazgeç inadı bırak  
Onlar gider koşarak  
Yürürsün sen yalnayak  
Sana bakan var mı hiç.

Sen bir garip çingene  
Gümüş zurna neyine?  
Zengin sanat iline  
Seni sokarlar mı hiç.

9-10 Kasım 1935

## KAPILAR II

Beni ondan ayıran sizler değil misiniz  
Neden o duyar diye korkar ürperirsiniz  
Önünüzde dolaşsam ve haykırsam kapılar.

Sizler gibi başımda ne olur olsa demir  
Ve gerilsem gerilsem bu demir başı bir bir  
Hepinize vursam da sizi kırsam kapılar.

İnsafsızca tırnağı etinden ayırdınız  
Karşımda durmayınız, karşımdan yıkılınız  
Kahr olayım bu hıncı bırakırsam kapılar.

Bu duyduğum acıyla ayrılık yarasından  
Süzülen kartal gibi bulutlar arasından  
Yükselir yükselir de alçalırsam kapılar.

Bunu düşünmek için geceye dek hürsünüz  
Bir çulsuzun elinden ne gelir görürsünüz  
İçerde o dışarda ben kalırsam kapılar

27-28 Aralık 1935

### KAPILAR III

Neden hemen sindiniz yere geçecek gibi  
Gelse o karşınıza kudurmuş köpek gibi  
Kapılar girmek için içeri yeri kazar.

Cesur olun da boşa gitmesin emeğiniz  
Beni görünce öyle sakın titremeyiniz  
Kapılar bu titreyiş tokmağı hızla sarsar.

Bütün istekleriniz bir köpük gibi erir  
Geldiğimi bilmeyen ince bir ses seslenir  
Kapılar bir el bana içerden sizi açar.

Karşısında görünce gözü kanlıyı o ân  
Sizi hızla kapamak isterken korkusundan  
Kapılar arkanızda kollarım onu sarar.

Sonsuz bir kıskançlıkla artık kudursanız da  
Çık dışarı diyerek haykırıp dursanız da  
Kapılar çıkmam çıkmam ve ancak ölüm çıkar.

28-29 Aralık 1935

### NİRVANA

Gece gündüz uzaktan  
Çağırırsan da yanına  
Kaçacağımdan korkar  
Toprak kıskanç Nirvana



Nasıl gelebilirim  
Bir bostan dolabına  
Koşulmuş bir beygirim  
Sırtta kırbaç Nirvana

Gözdeki bez kördüğüm  
Biliyorum belki de  
Etrafında döndüğüm  
Kuyu mezar Nirvana

Alnımdan damlayan ter  
Çoğalmakta git gide  
Yeter işkence yeter  
Beni kurtar Nirvana

22-23 Ocak 1936

### SON GÜRLÜĞÜ

Acıların dindiği  
Sedir son gürlüğü  
Hepsi gördüler belki  
Bir bir son gürlüğü.

Beni beklese Gayyâ  
Yolum kesse eşkıyâ  
Bağlandım ben tanrıya  
Verir son gürlüğü.

22-23 Ocak 1936

### BEKLEMEK

Tüylerime bir el değse  
Diken diken – bekliyorum.  
Açar kapıyı nerdeyse  
O geciken – bekliyorum.

Şimdi herşey benden uzak  
Donmuş zaman kadar korkak  
Bir şamdan içinde ufak  
Mum erirken – bekliyorum.

(Varlık, 63, 15 Şubat 1936)

## ŞAMDAN

Karanlık içinde ve bir sedir  
Üstünde belki o tekrar gelir  
Diye bekliyorum kaç gecedir  
Sönmüş olsun varsın bırak şamdan.

Ve şimdi o ve ben taş gibiyiz.  
O, ki bende kalan biricik iz.  
Onun gölge gibi sessiz sessiz,  
Odaya girdiği bir akşamdan.

(Varlık, 64, 1 Mart 1936)

## İNTİHAR II

Çeliğin kalbe temâsı  
Bir buz gibi dudak vehmi  
Bir boşalan kan deryâsı  
Suya boğdu kurak vehmi.

Eşya renkler bulanmada.  
Bir âlem kaldı arkada  
Avuçları soğusa da  
Alır belki sıcak vehmi.

28-29 Mart 1936

## GECE VE YAS

Kıvransam da ben, kime ne?  
Her geceki gibi yine  
Alıyor beni içine  
Bir örümcek ağı kadar  
İnce.. İnce.. İpince yas.

Boş yere derim: Erise  
Kor gibi yanan derime,  
Sönük, yaşlı gözlerime,  
Ateşe, suya düşen kar  
Gibi sessiz değince yas...

Mart 1935  
(Varlık, 66, 1 Nisan 1936)

## GEÇENİN İNTİKAMI

Günü koğdunuz diye  
Ettimse küfür eşya  
Ah ettiniz siz niye  
Tuttu beni beddua.

Beni kim darmadağın  
Saçımdan sürür eşya  
İçinde karanlığın  
Geldim çılgık çılgılığa.

Bıçağa değdi kemik  
Son ânım artık eşya  
İşkenceden üstelik  
Bir haz almanız da.

Beni sıkan bu kısıkaç  
Belki, karanlık, eşya  
Belki de düştüm kısıkaç  
Gizli kollarınıza.

İmdattan ümit kestim  
Görünce hemen eşya  
Sizi kışkırtan  
Saklanmış ardınıza.

Duymanın diye kimse  
Sesimi emen eşya  
Hem yanıldım sevdime  
Tövbe, gündüze veda.

4-5 Nisan 1936

## AKŞAMÜSTÜ

Gidende bütün hazlar  
Keder kanımda kaldı.  
Boşa gitti niyazlar  
Korku yanımda kaldı.

Yerinmezdim ben fakat  
Yok bütün gece rahat.  
Şimdiden durdu saat  
Elim bağrımda kaldı.

30 Mayıs 1936

## ON BİR

Duymaz belki diyerek  
İçinde korku saat  
Hızlı hızlı demincek  
On biri vurdu saat.

Sevmesem de uykuyu  
Müşfik bir anne huyu  
Gitmeden arpa boyu  
Ah çalmasa bu saat.

Nisan 1936

(*Varlık*, 73, 15 Temmuz 1936)

## HASTA

Gitmesem de yatakta ne ileri ne geri  
Sessizce, birer birer, saatler eksiliyor..  
Yapışmış saçlarımdan alnıma sızan teri  
Bembeyaz bir tülbentle bir el, titrek, siliyor..

Beni çağıran sesi işiteliden beri  
Yanımda ağlaşanlar yanımdan çekiliyor..  
Gülümsiyen gözlerle beyaz örtülü biri  
Üstüme, ağır ağır, üstüme eğiliyor..

Aralık 1935

(*Varlık*, 74, 1 Ağustos 1936)

## GEMİLER

Limandan kalkıp yer yer  
Gemiler dolu gider  
Bomboş gelir gemiler  
Kalır bu yükler nerde?

Kayıp denizde olsa  
Kıyıya atar dalga  
Hangi kervan acaba  
Onu sürükler nerde?

5 Nisan 1936  
(*Varlık*, 80, 1 Kasım 1936)

### BENDE BİR ŞEYLER GEÇER

Eser kalmadı nurdan sönmek üzre buhurdan  
Aydınlık gecelerin üstüne titrediği  
Ekimi belli etmez görünsem de gururdan  
Ben insafsız toprağın düşmemi beklediği.

Avunmak arzusuyla karanlığa sokulan  
Gölgelerin ben sessiz yok etmek istediği  
Her gece tekrarlanan davetler duyduğum ân  
"Bende bir şeyler geçer kimsenin bilmediği"

25-26 Ocak 1938

### İNTİHAR

Aylardır hırçınlaşan  
Sel yataktan ayrıldı  
Sızınca bir parça kan  
El şakaktan ayrıldı.

Çığlık dondu dudakta  
Karanlıkta bir nokta  
Acıdan kıvranmakta  
Et tırnaktan ayrıldı.

Mart 1936  
(*Varlık*, 111, 15 Şubat 1938)

### İHTİLÂL

Esir sabrı tüketti  
Az az ve korka korka,  
Kamçı canına yetti  
Çığlık çıktı ayyuka.

Kar bıraktı tepeyi  
Göze al da ölmeyi  
Karşı çık derebeyi:  
Alt üst oldu kadirga.

(Varlık, 119, 15 Haziran 1938)

HEPSİ BİR BENÇE, YETER Kİ..

Yok mu beni götüreceğ bir gemi:  
Ya bir arpa boyu, ya bir mızrak boyu.

Orda huzur ve yalnızlığın vehmi:  
Ha bir arpa boyu, ha bir mızrak boyu.

Aydınlatır ümitte gözlerimi:  
Kabir arpa boyu, kabir mızrak boyu.

29 Mart 1937  
(Varlık, 120, 1 Temmuz 1938)

AYRILIŞ

Hoşnudum Allah razı olsun senden  
Sararmış benzime renk geldi biraz.  
Artık, kitaplara kapanıp kalmıyacağım evde,  
Buralardan firar edeceğim bu yaz...

Seni sevmem iyi oldu sanırım  
Hem, taksiratımız olmadan oldu bu iş  
Aç, açık kalsam da uzaklarda, üzülmeye  
Çok bile bana bu.. Yeniden dünyaya geliş.

(Varlık, 122, 1 Ağustos 1938)

ALLAHLA DARGIN

Yıllar var ki Allahla dargınız,  
Birbirimizi arayıp sormuyoruz artık.  
Ne benim, o başucumda olmazsa uyuyamadığım kaldı;  
Ne de onun, beni her görüşünde duyduğu rahatlık.

İçtiğimiz su ayrı gitmezdi eskiden;  
Gülerdik beraber, gülersek; ağlarsak, beraber ağlardık.  
Bilmiyorum şimdi o, nerededir, ne yapar?  
Benim dört yanımda yalnızlık, yalnızlık.

(Varlık, 124, 1 Eylül 1938)

## HEP AYNI HİKÂYE

Efkâr basıyor akşamları deme gitsin,  
Gece olmaz mı almakta beni bi telâştır.  
Avunur diye olur a, bu unulmıyacak dert  
Sokak sokak dolan gez, cadde cadde dolaş dur.

Çırpınmada kalbim, haklı da bi taraftan, korkuyor.  
Düştüğümüz, belki de, aşka çıkar yol.  
Gövdem, o da haklı, yorgun, taşlara serilir;  
Ama ne yapsın, var mı başka çıkar yol.

(Varlık, 131, 15 Aralık 1938)

GECELER

Ağlardı gizli ve korkak  
Herkes uyurken..

Geceler dağınık ve perişan,  
Günleri var sen düşün artık..

Allahtan, ümitlerden uzak!

Azabını bir ben bilirim.

Ve güler korkularıma gaflet içinde  
Güler etrafımdakiler..

Mart 1935  
(Gençlik, 16, 19 Şubat 1939)

## AKŞAMLAR, SAVAŞ, SONU

Güneş dağın ardına  
Ateş kanıma düştü.

Gölgeler duvarlara  
Elim yanıma düştü.

Secdelerdeymiş Allah  
Bulmak alnıma düştü.

Bedbaht kulu teselli  
Artık Tanrıma düştü.

(*Oluş*, 10, 6 Mart 1939)

### ÜÇ ARKADAş

Can çocuklardı onlar,  
şiir yazarlardı aynı zamanda.

İlki çekti gitti uzak elleri;  
Daha ay dolmamıştı, kesti mektubu.

Biri öldü, sizlere ömür, geçende:  
Kızı başkasını sevmiş.

Öteki kapı karşı komşum,  
Bir yalnızlık tutturmuş gidiyor.

Dostlarım vardı kaldım tek başıma,  
Korktuğuma uğradım işte nihayet.

(*Gençlik*, 17, 6 Mart 1939)

### ÖMÜR

Saat ona geliyor,  
Derken on bir olacak.  
Saatler yükseliyor  
Saatler alçalacak..

Giden günün ardından  
Büyük korkularla yan;  
Nerde, noldu, ne zaman  
Son saatin çalacak...

(*Oluş*, 12, 19 Mart 1939)



## NEDAMET

Yıllardır sakladığımız duyguyu  
Nasıl oldu açığa vurdu içimiz!  
Kalbim kaynayan bir kuyu,  
Ruhun çalkalanan bir deniz...

Ve yok mu Allahtan korkuyu  
Atabilsek üstümüzden ikimiz...  
Bu mahşer anında şöyle uykuyu  
Çocuklar gibi saf niçin bekleriz...

(Oluş, 13, 26 Mart 1939)

## GECEDDE

Ah ben geceyi nasıl sevmem.  
Bana kucak açan diyar, gecede.  
Bunda mutlak bir tılsım var nedendir bilmem  
Susar bütün bu korkular, gecede..

Kaderin dehşetini alnımdan alan el;  
Yumşak, tesellikâr, beni arar, gecede..  
Gündüzün görünmiyen çektiklerime bedel  
Şamdanlar –sönmüş sanın– bence yanar gecede.

Terk etse şu çocuk ta bir gün beklemesini  
Eh, artık o yara da kabuk bağlar gecede..  
Mâdem rabbim şükrolsun himâyesini  
Esirgemez zerre kadar gecede.

(Oluş, 14, 2 Nisan 1939)

## ESARET

Ne denir ki bahtım beni mıhlamış  
Bu cüceler, bu devler ülkesine.  
Sığınmışım ıssız gölde bir kamış  
Gibi küskün, sabrın gölgesine.

Her an yadırgamaktayım yerimi  
Uzakta kendim gibilerin vehmi

Yok mu hâlâ demir alan bir gemi  
Bu karışık diyarın ötesine?

(*Oluş*, 18, 30 Nisan 1939)

### CUMA GÜNLERİ

Cumaları, dâim, ikindiden sonra  
Bekler ölüleri dörtgözle pencerem.  
Onlar, ölülerim dediklerim de kim:  
Uzak akrabalar ve hasretim annem.

Ekseri yalnızdır cama vuruşunda  
Kalkıp mezarından gelen o hazinem.  
Çocukluğumun iklimini taşıyan Yâsin  
Mubarek ruhunu bulur mu bilmem.

Uzaklaşan kanat sesleriyle veda,  
Başlar yeniden bir hafta süren matem.  
Belki de annemin gözündeki yaştır  
İnce ve belirsiz, gözüme dolan nem.

(*Oluş*, 25, 18 Haziran 1939)

### GÖZ YAŞLARI

Çok zaman caddelere  
Düşer yolu akşamın;  
Bende bugün ey semâ  
Keder dolu akşamın!

Eli omzumda kaldı,  
Nedir zoru akşamın?  
Sebepsiz bir sıkıntı  
Ya yağmuru akşamın!

(*Oluş*, 35, 27 Ağustos 1939)

### SONBAHAR

Açtı kasımpatları,  
Geldi geçti bu yaz da.  
Bulutlar hafif sarı,  
Kirli, donuk biraz da.

Gitmek için uzağa,  
Epey vakit var daha:  
Yorgun bir baş, toprağa;  
Dal, toprağa niyazda.

(*Varlık*, 177, 15 Kasım 1940)

## ÖNSÖZ

Hulyalariyle yaşardı,  
Bir Behçet Necati vardı.  
Gece yarılarında, sokakta  
Kâğıda birşeyler yazardı.  
Şairliğinden yadigâr  
Bu YELDEĞİRMENLERİ kaldı.

Zonguldak, Temmuz 1942

## İSİMSİZ

Evlerde mahrum kızlar oturur,  
Kahvelerde mahrum erkekler.  
Yataklarını paylaşmak için  
Bunlar ne bekler?

Balkonlarda mahrum kızlar gezinir,  
Sokaklarda mahrum erkekler.  
Ben bilirim onların çektiklerini  
Ölüp gidecekler.

(*Karaelmas*, 6, 1 Ocak 1943)

[Ey toplulukların konuşkan insanları!]

Ey toplulukların konuşkan insanları!  
Yalnız kalınca konuşamaz olursunuz.  
En güzel sözlerimi  
Yalnızlığımda söyledim.

Ey kalabalıkların gizli insanları!  
Kalkıp gitseniz adınız unutulur  
Ben ismimi gök kubbeye  
Yalnızlığımda yazdım.

Ey hayatı onun bunun elinde!  
Yalnızlıktan ne korkarsın?  
paylaşalım seninle

Ey hayatı kalabalıklarda eriyen kimse  
Zaferi ondan iste!

30-31 Ağustos 1943

[Odanın her şeyi tamam.]

Odanın her şeyi tamam.  
Konsolu, aynası, halısı.  
Eve geldiğimde soba yanıyordu.

Suyum sürahide hazır,  
Yatağım yapılmış akşamdan  
Yumşak ışıklar düşüyor yere,  
Masadaki lambadan.

Gökyüzünde bir iki yıldız  
Hizmetime bakan kadın gitmiş.  
Ev sahibi çekilmiş odasına  
Oturuyorum yapayalnız.  
Eşyalar kendi dillerinde konuşur:  
Yalnızlık Allaha mahsus.

Odanın her şeyi tamam  
Şehrin uyuduğu sırada.  
Karım olmalıydı, çocuklarım olmalıydı  
Bu dekorda, bu manzarada.

ŞEHRE BAĞLI

Vapurlara koşarım  
Geç kalmışım  
Trenleri sorarım  
Kalkmışlar.

Akşam olunca  
Bulutlara bakarım  
Onlar da bensiz gider.

## YOLLAR VE EVLER

Herkes kendi işinde,  
Kadın yemek yaptı gündüz  
Ocağının başında.

Erkek çalıştı durdu,  
Akşam üstü yoruldu.  
Eve ekmek götürdü.

Şehir kapıları kapandı  
Yollar kaldı sur dışında.

Kim alır onları evine  
Nereye gider onlar;  
Gece ayazında  
Üşümez mi yollar? ˆ

Işıklar yandı söndü  
Yaşamak durdu evlerde.

Sokaklar تنها,  
Sinema dönüşü  
Bütün merakım bu evlerde.

## EMNİYET

Köşebaşındaki evde  
Bir kız şarkı söyler.  
Durur genç öğretmen,  
Durur bekâr subay,  
Şarkıyı dinler.  
Ümide düşer ikisi de - -  
Halbuki mesele,  
Benim bildiğim şekilde.

(Varlık, 260-261, 1-15 Mayıs 1944)

## BAŞ

Bu garip başımızdan neler geçmez.  
Ateşler mi yanmaz sırasında,  
Gençliğin en tatlı hâtırasında  
Sevda yelleri mi esmez.

Kendinden büyük işlere gelmez,  
Çağırır ağır ağırları.  
Olmaz diye kalkınca yukarı,  
Dur otur bilmez.

İnsan bu garip baştan neler çekmez.  
Dimdik duracağı tutar bâzan,  
Ama dara düştüğü zaman  
Eğilip yerleri mi öpmez.

Bir başka ki gün demez, gece demez  
Yapar aklına eseni.  
Kendisine boyun eğmiyeni  
Baş, affetmez.

22 Aralık 1946

## HAZIRLIK

Kurtlar kuşlar emrim altında,  
Yıllarıyla hüküm sürdüm,  
Hüküm verdim tahtımda.

Ne elmas, ne altın  
Üstümde bir halsizlik - -  
Hastalık olmasın?

Benden bahsediyorlar galiba,  
Dünyanın değişti tadı,  
Aşk dedikleri bu mu yoksa?

Hüdhüdüme ne oldu?  
Kalbe saplanmak üzre  
Sevda içime doğdu.

## KISIK

Ben bir sürü hastalık çektim de gördüm de  
Kimse diyemez ki özenmiş yazıyor  
Hem ben ne yazdımsa ağırlığı altında  
Ezildim de yazdım  
Kimse diyemez ki özenmiş yazıyor.  
Doğdum dünya harbi, birinci dünya harbi  
Çocukluğum veremli inek sütleri  
Boynumda kollarımda oyuk lenfa bezleri  
Hastane koridoru, beklemek, kuvet, irin  
Acısını ancak bir ben bilirim.  
Derin izleri derimde utanacak değilim.

Hastalar, hiçbiriniz utanacak değilsiniz.  
Sağlamların yüksekte bakışları altında  
Ne diye küçülesiniz.  
Sağlığın güzelliğini önce siz bilirsiniz.  
Gecelerde kıvrınmak, gündüzlerde üzüntü  
Hastalar, sakatlar, çirkinler  
Gizlemeyin yüzünüzü  
Tasadüf sizleri gördü.

Yaşlılar bir gece birden inince inme  
Zerrece üzülmeyiniz  
Dağlar kaldıramaz insanların kaldırdığını  
Yük mü oluyorsunuz, böyle düşünmeyiniz  
Hepsi Allaktan oldu  
Sağlamlar söyler ancak Allahın yokluğunu  
Bir ufak sivilce, bir kaza, büyüyen bir kanser  
Onları o zaman görmeli.

Nineler, gözünüze birden inince perde  
Artık bütün ümitler sönmüşse neşterlerde  
Ne çıkar görmeyiniz  
Onları o zaman görmeli  
Büyük söylemek için insan akılsız olmalı  
Paralar, güzellikler, sağlıklar  
Geçici dünya malları.

[Siz gecelere karanlık diyorsunuz]

Siz gecelere karanlık diyorsunuz  
Yalandır beyaz  
Dağlar var - -  
Dağlarda ateş yandıkça  
Karanlıktan korkulmaz.

İnsanlar ölünce  
Birer yıldız olurmuş gökyüzünde  
Allahım bana gerçek yıldızları göster  
Yıldızları arayınız mümkünse.

10-11 Eylül 1949

### ÇEŞİT

Duyar, lüks koltuklarda yan, duvarlar  
Bir zengin seste horultuyu  
Feilâtün, feilâtün, feilün  
Leylâ üstüne övgü  
Alkış üstüne alkış.

Duyar, yoksulluklarda yan, duvarlar  
Bir bezgin seste homurtuyu  
Yukarkinin zıddına bir şiir  
Çünkü buzdan soluklar içerdedir  
Kış ve dahi kış, karakış.

Şubat 1950

### İPLİK

Bilinmesin daha iyi  
Kimin kimden ne aldığı  
İplik kördüğüm olmuş  
Çözemedim ipliği.

Baki geldi aklıma  
Bakiden sonra Nedim  
Gül deyince bülbül,  
Gece Leylâ deyince



Bunlar benim yazdığım,  
Sen başkalarını koy  
Bunların yerine.  
Siz Fuzûlî diyebilirsiniz,  
Ben Fuzûlî demedim.

Titrek mum ışığında  
Bir sırça kadeh  
Pir-i muganla saki  
Kadehim içinde.

Gelir Yahya, Kemâle  
Yahya, Kemâlde biter.  
İsimler, isimler, isimler  
Doldu defter. .

Ama bunların topu  
Şair mi, nâzım  
Ben olsam onların yerinde  
Yazmazdım.

## İKİ ÇAPRAZ ÇİZGİ

Adam sen de  
Tatlı cana eziyet  
Öyle, hem de yok yere.

Bu yaşıma gelinceye  
Sanki az mı denedim  
Bir şey gayet ufak  
Kendi ölçünüzde  
Sen gel de şu bahta bak  
Ellerin gözünde  
Bir matah olur, büyür  
Yalnız siz isteyince.

Bari bir şeye yarasa  
İnsan üzüldüğüyle kalıyor  
Yırtın, çırpın boşuna  
İş olacağına varıyor.

## GECEYE İFTİRA

Gün battıktan sonra  
Tortular dolar ruha.  
Karanlıktaki sesler:  
Hatıralara gömülün!  
Bulanık gecede yaşamak  
Yarı yarıya ölüm.

Gecede ıslanır yastık  
İzbe pansiyonlardaki yalnızlık  
Gecede hissedilir  
Çürür ay ışığında keten  
Gecede kaybolur eşya  
Ellerimizden.

Gizli kervanlar yola  
Gece olunca çıkar  
Dirilir Frankenstein  
Girer azaplı ömrüne  
Kurt-adam gece olunca.

Suçlu vicdan sesini  
Karanlıkta işitir  
Gece giyotin gibidir  
Sakin uykulara iner  
Çıglık çıglık.

Malta taşları döşeli  
Ev taşlıklarında  
Gece vakti gezer hortlak  
Kim demiş gecede rahat  
Gecede bunca tuzak  
Gecede bunca korku  
İnsanı bilmez misiniz  
Gecede çağırır toprak.

(Yükseliş, 3, 1 Ocak 1951)

[Ben rahatında mıyım işin]

Ben rahatında mıyım işin  
Ama insaf

Bunaldığım anlar oluyor  
Kâğıt dolu her taraf!

Biraz duracak olsam  
Vay sen misin duran  
Hemen yetişir biri  
Atlılar gelir ardımdan.

Ama ne kadar tatlı  
Arada bir kaçamak  
Yorgun uykulara yattı,  
Az dur, yaşamak!

Pazar/Pazartesi gece  
12/13 Mart 1952

## KARANLIK

Benim bir başka adım tortu  
Şehrin damarlarını karanlık doldurunca,  
Geceye doğru  
Katiyım ruhunuzda.

Sizi üstbaş kurtarıyor, giyim kuşam.  
Kumaş der ki: Ben örterim,  
Karanlıklarını gündüzde.  
Ben olmasam...

Kumaşların altı yara gecede,  
Açılır.  
Birisine bakmak yeter,  
Hepsi aptaldır.

Göklerin mavisi, aptalsınız,  
Yener beni yenerse.  
Sizde düşünce yok ki,  
Beni söküp atasınız.

Küllemek muradınız  
İçkilerde, seslerde.  
Sizde düşünce yok ki,  
Ağam nerde, ben nerde?

Yapılardan taşar müzik,  
Müzik de ne?  
Çalgıları bağrıtınız,  
Baskındır sesim gene.

İçkilerde mi boğacaksınız beni,  
Gülerim.  
Gafiller, kadehlerde bulanık,  
Türkülerim.

Yumuşacık yastıklarınız, yatak  
Aldanıyorsunuz.  
Keskin cam parçasıyım ben,  
Sancır ruhunuz.

Uykunuz tedirgin,  
Hiç düşündünüz mü?  
Benden kurtulmak için  
Değiştirin yüzünüzü.

(Yirminci Asır, 8, 17 Ocak 1953)

## SAMANYOLU

Çok uzun boylu olmalıydım  
Başın göğsüme yaslı yan yana yürürken yaz gecesinde  
Yüzüme yukarı gülümseyince  
Bir avuç yıldız alıp gökyüzünden  
Saçlarına serpmeliydim.

## BURUN OTU

Bakın ne diyeceğim ama çok önemli  
Ben bu burnum yüzünden güldünüz hiç burun  
Yok öyle demeyin Cyrano de Berjerak  
Ya da Kleopatra.  
Evet evet hattâ düz orantı  
Aşkla burun arasında.

Şey bakın ne diyeceğim neden susar bir adam  
Tam konuşacakken vazgeçer hım hım

./.

Siz burnunuzun farkında bile değilsiniz ben  
İkide bir elim orda  
Hepsi de ıslak, dayandıramıyorum  
Pardon arkamı döndümse.

Ana caddelerde şanlı  
Rahat nefes alarak  
Siz en kestirme yoldan girebilirsiniz kanala  
Laçka gemilerini ben zavallı  
Ümit burnu uzak muzak  
Oradan aşırmaq zorunda.

23 Nisan 1958

## GÖRÜCÜLER

Biz sizin adınıza dünya evlerini  
Gittik gördük.  
Biz size en uygun hangisi  
Aradık bulduk.

Sonra size söyledik, biz boyuna söylüyoruz,  
Sizse gülüyorsunuz yeniçağ bilgiçleri.  
Pis sokaklar, uzun tabureler, apsent  
Öylesine ayartmış ki sizi  
Hep gülüyorsunuz oyuk gövdelerde.

Tevrat yapraklarının yitik oğulları siz,  
Biz hep bekliyoruz eski konaklarda.

(*Türk Dili*, 119, 1 Ağustos 1961)

## ORHAN GÜRSEL'E AĞIT

(1923 – 2 Mayıs 1962)

Sürdü sessiz, toprağını bir saban  
Tavlandı tarla.  
Tam yeşerirken ektiği tohumlar  
Esti bora, düştü dolu kâğıtlara  
Kaydı gitti dünyamızdan.

Düştü kalem, durdu el  
Savrulur boşlukta yapraklar  
Yeşildi, diriydi bir zaman  
Sallanır dal, susar kuş  
Ufku sardı bir duman.

Parladı karanlıkta bir tırpan:  
- - Yol yok artık sana bundan öteye!  
Oysa güneş daha yeni yükselmişti  
Ümitle açılırken kendi denizlerine  
Yaslı sular bırakarak ardında  
Gömüldü derinlere bir gemi.

Sanki dönüp gelecek kapadığı kapılardan  
Dost, hamarat, çalışkan..  
Kar kapladı yolları, dindi tipi  
Dağ ıssız, ova ıssız...  
Yakınların yaktığın ateşin çevresinde  
Sen nerdesin Orhan?

3 Mayıs 1962

## LÂLE

Şimdi ben bu gemilerde -  
Üstelik hiç binmemişim.  
Sormadım uzak mı  
Tanımasınlar da -

Öyle, kolay bulamazlar  
Baskılarda adresim yanlış  
Nedir ki korku  
Derler yalnız gelmemiş.

Ben size o hüznün - -  
Yüzünüzden çekti.  
Verdiğiniz numarayı çevirdim  
Başkası çıktı.

22-23 Haziran 1967

## EDEBİYAT DERSİ

Biri öteki yerine  
Yalnız biraz kaydırmaca  
Tomurcuk umut demektir  
Ağaç siz.

Bir orman kesimi gün  
İz süreriz düzleminde  
Kıymık ya da diken  
Sürüp giden sıkıntı.

Uçurtma, tüy, kurşun  
Anlatımı hallerin  
Bir bilmece değil ayna  
Önce mecaz, öğrenin!

3 Şubat 1972  
(Günümüzde Kitaplar, 12, Aralık 1984)

## GERGİN TEL

Yerine yerinme  
Yalnız kuşlar mı onlar - -  
Her şeyi doğal karşıla.

Bir ölü ölüm bu başkalarına.  
Zehir etmelerimiz!

Nerde ne olacağı önceden bilinse  
Poyraz - - çalar hava kara.

Sürerler üstümüze iterler  
Her şey bir denge ancak.

Dönüştü yazıya acılar örtülü  
Açık yaza kışlardan  
Ah ey yaza mayanlar!

1 Haziran 1972

## DOĞU-BATI

Koy başını tahta silme  
Yedi Uyurlar mağarası  
Örer ağlarını,  
Bir örümcek kaşla göz arası.

Uzağında utançların  
Üzerinde sanki ölü toprağı  
Sanki gözlerinde tuz  
Erir gibi yavaştan,  
Salyangoz.

Kimsin nesin neden geldin  
Küçük yerlerde bunlar.  
Geçer, iyi ki geçer  
Kafanı bulursun.

2 Eylül 1972

## ORHAN KEMAL

Bir zamanlar gittiğimiz bir yerdi,  
Otuz sene önce,  
"Keyif" diye bir de şiir yazmıştım.  
Şimdi orda, şişeler önlerinde  
Afili, hovarda, çokluk yeniyetmeler - -  
Üst kat تنها, ancak beş on müşteri.  
Bir kız geldi, karamela uzattı,  
"Boş ver!" dedi arkadaşı, beriki aldı,  
İki delikanlıydı.  
Alan sormaya başladı:  
"Kaç yaşındasın, anan baban var mı?"  
Ezberlemiş gibi  
Kız anlattı.

O gün 27 mayıstı,  
"Bil bakalım 27 mayısı!"  
İlk'in dördünde kız, bilemedi.  
Üç masa beride, plakta ölü bir şarkı,  
Issızdı çevre. Oğlan sordu, kız söyledi.  
Sıkıldığını görüyordum  
Hiç oralı değil gibi.



Bir nutuk çekti uzun,  
Dünyadan habersiz serseri  
Cıvık gözlerinde parıltılar:  
"Ne işin var senin burda gece vakti?  
Ablan güzel mi? Yok para! Al karamelanı,  
Çek git!" dedi. Duydum hepsini  
Yazmaya Orhan Kemal olacaktı.

29-30 Mayıs 1973

## BU OZANLAR

Bu ozanlar Tanrının kargışlı kulları  
Akraba içi evlenmeler gibi  
Dölleyip birbirini ortaya  
Gülbüz çocuklar yerine  
Hasta şakat saralı  
Yaratıklar dizerler.  
-- Şiirin kalp zinciri.

Bu ozanlar birbirini çekemez  
Sinsi, kıskanç, sinirli  
Sırtlarında urgan  
Çekerler bir ömür kadırga  
Zehir edip günlerini  
Öldükten sonra da giderler  
Karanlık çarmıhlara gerili.

3 Haziran 1973

## VURGU

Vurur başka türlü başa  
Kiminde hırçınlık  
Kiminde durgunlaşma.

Güneş -- senden/iz  
Bir küçük gölge  
Çıplak kum, silinip giden/deniz.

Durur başka türlü ortaklaşa  
Bir sancı ikiyseniz  
Benzer böbrekte taş.

Sestir boğuk, acı buruk  
Bakmayın kimselere  
İlerlemiş yaşlarda.

3 Ağustos 1973

## SİTE

Deniz bir yanı kara  
Uzun yol bir yanı  
Yazlık siteler deniz kıyısında.

Kara yanı fıkara  
Uzanır bozkıra.

Domates, yumurta.  
- - Berikiler uyurlar - -  
Onlar sabahtan önce  
Yol kenarlarında  
Onlar akşam olurken  
Uzak barakalarda.

Bakıyorum denize  
Gülüşenler, yüzenler  
Gemi yok ufukta.

21-22 Ağustos 1973

## KANI

Geçmiş zaman masalları  
Ki dolu hayalle,  
Sen de yaşantılarını  
Süsle böyle!

Yakıştır  
Geçmemiş konuşmalar, olmamış olayları  
Hem acı güzelleşir  
Hem katlanma kolaylığı.

Açarsın, ağart  
Arkada karanlığı.

30 Ağustos 1973

## KİL

Yer altında bir tünel  
Kazarken korkuyu da büyüttüler:  
Zaman pancurunda rüzgâr  
İkelet takırtıları.  
Ağaçlar, çiçek açar, kuş öter  
Güneşlerde yağmurlarda doğa  
Sallanır, dillenir: Evet evet!  
Yer altına indiler.

Sırtlarında yer üstü ağırlığı  
Doğayı, güneşi göremediler.  
Oymalarla geçti, karanlıkta günleri,  
Derken önlerinde bir duvar.

Ey çömlekçi tezgâhı, kili döndüren usta!  
Çarptılar, dağıldılar, bir mayın.  
Toz toprak sürüp giden seste.

9 Ekim 1973

## YETE

Yollar boyu boyuna - - ya sustu  
Ya da haksız konuştu.  
Bekledik biraz da o bizi  
Anlasın - - bıraktık dostu.

Yet kendine can! Bak, gökler puslu  
Boşuna boşanmaz yağmur  
Karanlık gecede kirli sünger  
Her şey yüzüstü.

10 Kasım 1973  
(Gösteri, 9, Ağustos 1981)

## GEÇTİYSE...

Kimileri hâlâ kendileridir  
Anlar susar çocuklar  
Onları düşünelim  
Yaşadığı yaşadığı kadar.

Büyükler - - büyüklerin  
Katıdır yürekleri.  
Oysa onlar bir kaygı  
Ya da bir a k çarparsa

Sarsılır.. sıcaklar!  
Biz? Ne yapalım girdikse erken kışa  
Geçtiyse çok çabuk bahar - -  
   yelim, ısınsın  ocuklar.

14 Kasım 1973  
(Varlık, 886, Temmuz 1981)

[Yaşlılar, sakatlar, aldatılmı  olanlar,]

Yaşlılar, sakatlar, aldatılmı  olanlar,  
Hastalar; dost  ıfa umanlar!  
Ah ey çaresizliği toprak g   sler gibi  
Ba rında ta  duyanlar!  
Ok anur bilirim hayal yastıklar  
Ve kuru tahtalar yumuşak g   sler gibi.

Ah ey dertlerini gaztelere radyolara  
Adlarıyla ya da rumuz yansıtınlar!  
Yalnızlık ateşinde    m    ellerini  
Gene kendi ellerinde ısıtınlar!  
Ok anur bilirim katı duvarlar  
Duvarların  ıplak soğuk betonları.

Kim anlar bilmesin onlar beni  
Ben onları onları.

14-15 Aralık 1973

DE 

Artık benim tekli imi - -  
  n mde apartmanlar  
Kullanan yok tekni imi.

Bu çok ağır kalyon  
Bilirim t yce bir taka  
Zincirim  ekti ini.

22-23 Aralık 1973

## TÜRKİYE ATLASI II

Fazla su kaldırmayan yemekler  
Gölde yüzer gibi taneleri.  
Her uzakta olan bir ölüdür  
Çevresi nane  
Söz götürür hâneleri.

Geçmiş mazi ise yenmiş kuzu  
Dar boğazda bocalar  
Peynir gemisi.

Uydulara uydurulan masallar  
Uzay çağı fesâneleri  
Çekirge aslanı yedi  
Gergedanı sincap  
Kaç göç terâneleri.

2 Temmuz 1974

## UYANMAK

Düşsem  
Kan ter içinde  
Düşsem uçurumlara  
Hemen unutulsam  
Uyandıklarında.

Kalkıp size gelsem  
İçeri alsanız  
Bakmadan yüzünüze  
Gene aynı ocakta  
Isınsam.

Sonra gene dışarda  
O tepeye çıksam  
Uyurgezer  
Fırtına kar  
Düşsem.

5 Ekim 1974  
(Yazko Edebiyat, 8, Haziran 1981)

## ÇIKRIK

Aranır ayrılar  
Birbirlerini;  
Yerinme yıllar sonra - -  
Sürdürmek vardı.

Sarıldıkça ip  
Gıcırdar çıkırık  
Yedi zaman, inceldi  
Eski dayanıklılık.

Bir onların olan duvar - -  
Tozlu oyuk, içinde gizli  
İçinde bir avuç kül.

Gecelerde gelirler  
Karşılaşmasız  
İkisi ayrı ayrı  
Orda, o külde  
Isıtmaya ellerini.

21 Ekim 1974  
(Yazko Edebiyat, 15, Ocak 1982)

## KARBON MONOKSİT

Gecikmiş istekler  
Vaktinde tükenmeliydi.

Parlar köz  
Ateş sanır kendini  
Ateş de olsa  
Yaş.

Kapanır kapak  
Kayar mangal  
Kömür-kara boğulmalara.

21 Kasım 1974  
(Yazko Edebiyat, 15, Ocak 1982)

## SİLGEÇ

Şiddetli yağmur  
Siler geçer silgeçler.

Camlara düşen damla  
Çok kısa tutunmalar  
Rastlantı.

Akar gider trafik  
Siler geçer silgeçler.

21-22 Kasım 1974  
(Yazko Edebiyat, 15, Ocak 1982)

## BERABER SOLOLAR

Dalgalı denizdesin  
Ya da uzun bir yol  
Nasıl gideceksin  
En küçük bir taşıt yok.

Erir kurşun yavaştan  
Gürültülerde,  
Acının yumuşaması  
Alkol.

İner suskunluğa çığ  
Hoparlör  
Düşer söz o zaman  
Gökte mendil bulut yok.

Aç aç  
Görüntüler  
Plak ses hoparlör  
En ufak bir umut yok.

17 Aralık 1974

## KORSAN

Evvel bahar korsan ateş denizler  
Ölüm derdim benzemezdi ölüme  
Enginler benimdi  
Üzülen yok gittiğime.

Köhne bahar geri geldim kendime  
Koysan ateş bir mangala hemen kül  
İçerden dışardan kilitli  
Dirim desem benzemiyor dirime.

7 Şubat 1975

#### RH NEGATİF

Farkında değil oturan içerdeki  
Gelir bilmedik biri:  
-- Aç şu pencereyi,  
Bu ne duman!

Açar  
Hava  
Kapanır  
Geçilmez dumandan.

22-23 Mart 1975

(Üç Çiçek Şiir Özel Kitabı, Ocak 1984)

#### SESSİZ SAAT

Sizin de var mı  
Sormaktan korktuklarım  
Hastaydı, nasıl oldu  
Arayıp soramadım.

Uzar gider kaçmalar  
Kimi zaman  
Ne vakit daha kolay  
Susar insan.

27 Nisan 1975

(Gösteri, 9, Ağustos 1981)

#### KALIN YERİNİZDE

Tenha yerler --  
Başkaları gelmediğine göre  
Sizden çıkar acısı.



Örneğin bir lokanta  
Az kişi varsa  
Kimden kazancı?

Örneğin bir yakın  
Az kişi uğruyorsa  
Bölüşmesi yalnızlığı?

Kalabalık yerler - -  
Diyelim bir toplantı  
Güldünüz, eğlendiniz  
İçiniz rahat mı?

Gitmeyin bir yere  
Gitmek şart mı?

Haziran 1975

## ŞANS

Ne fırsatlar teperek  
Sürçerek arada  
Sürer gider geldiğim çizgi.

Beni yazacaktlar,  
Öldüler benden önce.

Karanlığı bekledim,  
Geçerken bu caddeden  
Eğilip beni gördüler.

Benimse bütün bunlar  
Dönebilmek dönemeci.

13 Haziran 1975  
(Yazko Edebiyat, 8, Haziran 1981)

## OLMAK, OLMAMAK

Bizim birisiyle kaldığımız yerler  
Şimdi iyi ki yok.  
Varsalar bile bizim için  
İyi ki yok.

Gitmek saçma  
Dursalar bile, bakarlar sana  
Kırk gömlek elmiş gibi.

Bir yerde olmayınca yoksak orada  
Ne yapayım önce olmaları

15-16 Ağustos 1975

## GEÇİT

Düştü payıma benim de  
Binitlerden, içitlerden  
Kimdi geçen ey genç  
Şimdi senin de  
Geçtiğin geçitlerden.

Bendim yaya  
Gerili oklardan biri,  
Kim yürüdü o yolları  
Serildi yapraklara  
Hayal kırıklıkları...

Bilendim ey genç  
Yakınlıklar  
Yaydı alev, ateş  
Geçtim sonra da  
Yakındıklarını.

26-27 Kasım, 1975  
(Üç Çiçek Şiir Özel Kitabı, Ocak 1984)

## BODRUM

Eski bir dost  
Bir yüzü unutmak  
O yüzden görmeyin!

Araya giren yıllar  
Sanki bir başka mısınız  
Yalnız ondan bilmeyin!

Arardınız, yazardınız  
Tavsadı  
Bıraktınız sonradan  
Söyleyin, çekinmeyin!

Çoktu, çöktü  
Soğuklar, yakıtsız  
Variller kül dolu  
Bodruma inmeyin!

28-29 Kasım 1975  
(*Yazko Edebiyat*, 8, Haziran 1981)

NOT

Görünene bakınca  
El yüz ayak içinizden biriyiz  
Gittiğiniz yerler  
Nerdesiniz, geliriz.

Üzer gibi haberiniz, sevindirir bâzan  
Kaç parça bölünürüz  
Ancak yalnız kalınca  
Kendi bütünlüğümüz.

19-20 Mayıs 1976  
(*Yazko Edebiyat*, 15, Ocak 1982)

TÜKENİŞE BİR YORUM

Kaç kişiyiz en az dört  
Bir arada olmamız  
Onun şu engeli, bunun bu  
Bekleriz.

Kaç eve bölündük en az iki  
Gider ona göre  
Uğraş kapatmak için  
Açılmış gedikleri.

Kimlerle ilişkimiz  
Benim şu akrabam yakınım  
Onun bu  
Çağırılar, çağırırız.

Koşar o, bir dostuna  
Benim şu  
İkili dileklerden kalan mı  
Evlerle tükeniriz.

8 Haziran 1976  
(Varlık, 886, Temmuz 1981)

### MEDDAH İSMET

(*Cevdet Kudret, Karagöz,*  
*cilt II, 1969,*  
*129 da, not:)*  
Meddah İsmet  
1851-1914  
Ünlü meddah ve ortaoyuncusu  
Camcı esnafındandı  
Ölümünden sonra  
Beşiktaş'ta bir sokağa  
Adı verildi

Ben de ona benzesem  
Dipnot bir kitapta:  
Behçet Necatigil  
Doğum ölüm yılları  
Şair, radyo oyunları yazarı  
Öğretmendi  
Ölümünden sonra  
Beşiktaş'ta bir sokağa  
Adı verildi.

29 Ekim 1976

### ONUR

Oturduğunuz masada utandığınız olduysa  
Düşündünüz yitenleri  
Ben de onu diyorum: yitenler!

Sessizce geriye çektiyse kendini  
Kaldırsa bir şeyler havada  
Ben de onu diyorum havada.

10-11 Kasım 1976

## İNCE UÇ

İçimizde bir engel, her şeyi  
O korku kadar anlıyoruz.  
Sarsılırsa bir denge pek yalnız kalırsınız  
Uçup giden bir koku sürülür sürülmez  
Biz bazı şeyleri o kadar anlıyoruz.

Örneğin bir şeyi yanlış gibi anlatsam  
Gelir de yıllar sonra ermiş gibi bir adam  
Söylerse doğrusunu  
Adam sen de! Gene de yazarken  
Az çok utanıyoruz.

16-17 Şubat 1977

## [Çoktur bekleyenler]

Çoktur bekleyenler  
Suçtur uzun yaşamak  
Ama elimizde mi  
Batı için geçerli intihar.

Düşerdi paylarına  
Yakınlarımız olsalar  
Yalnız bizim bir mühür dışında  
Çözemeyecekleri acılar..

27-28 Mayıs 1977

## [Defterimiz dürenlere]

Defterimiz dürenlere  
Bırakın biz dürelim!

27-28 Mayıs 1977

## [Çok oturdum sizinle]

Çok oturdum sizinle  
Kalkıp gidebilir miyim  
Gitsem de  
Gene sizinleyim!

Bizi hangi kitaplarda  
Hangi dillerde var  
Diye değ erlendirirler  
 nemlidir istatistik.

Yalnız kalacaksınız  
Gitmem  
 ektik kendimizi geri  
Biz istedik.

11-12 Haziran 1977

#### BİR KADINI SAVUNMAK

Bir kadın tek başına  
Alınır bir yerlerde kalmaktan  
Oysa ona alınmış  
İster görsünler kocası da var  
Görünmek istemez adam.

Saplandığı karanlıklar  
Alışmış bunaltıcı odalarda oturmaya  
Şimdi bu ferahlık, bu rüzgâr  
Ama kadın da haklı - -  
Gelir, mutlu görünür adam.

Değışmezsin bir yerde değışmesi  
Kaç gün  
Bir sıkıntı, sessiz, sonra  
Kaçar bir yarasa g z alan güneşlerden  
Düşünmeden yaşamak, rahatsız  
 eker gider adam.

27-28 Haziran 1977

#### KİMYA

Küçüğün yarısı yarım  
Doymak kana kana  
 n nde iki parmak  
İdareli yudumla.

Açılmadan hızlı, yasak  
Aşklara  
Yetin, yerin olanla!

Kaç sene tütünler  
Kararttı gökleri is  
Çevre kirlenmelerinde  
Siz de yiteceksiniz!

Bir topak toprak kimya  
Bu, o  
Tükenecek bardakta.

(Yazko Edebiyat, 8, Haziran 1981)

[Ortalarda olurduk]

Ortalarda olurduk  
Çok şeyler çıkardı aradan  
Ya da kavun dilimleri, sevgiler  
Biterdi başlamadan.

Bizimdi, biteceği belliydi  
Bir şey kalmadı oralardan.  
Ancak hayal bir kedi  
Geçip gider odalardan.

4-5 Aralık 1977

PAZARCILAR AKŞAMI

Sormamak ne zaman iyidir  
İstemiyorsa karşımızdaki.  
Çerçöp, süprüntü pazar yeri.

Sesti, hareket gün boyu  
Sattılar sattılarsa  
Götürdüler kalanları.

(Gösteri, 1, Aralık 1980)

## KALDIRAÇ

Doğuştan bir hüzn  
Dönüşür sevinçlere  
Bulamaçlarda yaşarız.

Yol ayrımı, ileri ya da geri  
Eser rüzgâr, yalpalar  
Dönemeçlerde yaşarız.

Kapalı kazan  
Nasıl açarız,  
Kaldıraçlarda yaşarız.

(Gösteri, 9, Ağustos 1981)

[Nerelere gideriz]

Nerelere gideriz  
Bir ülkeye gitsek  
Kiliseler, camiler, büyük yapılar  
Taşlara gideriz.

Ne yazlar, ne yazılar  
Kıştır kalan  
Taşlara gideriz.

28 Ocak 1978

## SIFAT

Yok ad  
Çıplak manken  
Yoksa sıfat.

Karış ne sıfatla karışırsan  
Giydir kuşat  
Bir şeye benzesin ad.

Limanda gemiler, fırtına  
Demir tarar, sürüklenir engine  
Kalır sıfat.

20-21 Şubat 1978

(Günümüzde Kitaplar, 12, Aralık 1984)



## BİR DUYGU

Ben kullanmayalı  
Hiç defter, hiç mürekkep, hiç silgi  
Kalktı satışlardan  
Bulunmaz dükkânlarda

Ya da ben uğramayalı  
Kapandı bütün okullar  
Hiç sınıf, hiç kürsü, hiç zil.

Sanki ben görmeyeli  
Yok kent  
Şiirin uzun dalgası.

4-5 Haziran 1978  
(Gösteri, 1, Aralık 1980)

## YAZLIK

Herkes önde otursa  
Önüne baksa, ileriye baksa  
Önünde bahçe, ilerisi deniz!

Arka odalarsa  
Başkasının bahçesi  
Bahçenin gerisinde hele perdeler yoksa  
İçleri odalar aydınlıksa!

28-29 Ağustos 1978

## KOPUŞ

Sizin beni aramanız bundan sonra  
Nasıl olanaksızsa  
Benim de sizi görmek istemem  
Ah, işte bir zaman nasılsa!

5-6 Ekim 1978

## GEÇ İLİŞKİ

Vakit azaldıkça çoğalmam gerekiyor  
Hemen yetişmeliyim kaçan taşıtlara  
Yaşansın son bir anılar  
Zaman yok bir daha.

İnsan yaşlanınca yollarda kalıyor  
Yaşansın kendimi atacağım odalarda  
Bir gazino, bir kahve, bir deniz kıyısı  
Güzel ama ya sonra?

Sonra ben hep yalnızdım  
O gazino, o kahve, o deniz kıyısında  
Olsaydınız  
Bir mutluluk yanınızda.

Şimdi ben iyi kötü **eski anılarımla**  
Açmaya bir **odada solgun** sayfaları  
Giderim bir **gün gelir** anlarsınız  
Benim **gibi ortalarda** kalınca.

22-23 Aralık 1978

## AYRILIK DURAĞI

**Sen** şimdi ev - - bana bırak  
**Yaşıma** gelince taşırsın  
Sen benim yaşımda da taşımışsın  
Kim söyledi?

Ya o şiirleri sen  
Neden yazmışsın  
Bilme, erken  
Kim söyledi?

Belli bir oranda  
Yaşa gençliğini  
İlerde çocuklarına - -  
Kim söyledi?

27-28 Aralık 1978  
(Gösteri, 1, Aralık 1980)

[Ne çok şairmişiz sevindim]

Ne çok şairmişiz sevindim  
Bir yıl sonu dökümünü görünce.

İçimizin zehiri nasıl alınır  
Bir şiirle belki ya da bir gezi.

Bu ince tel çok  
Ağırlık kaldırır görünmeyen başka  
Teller desteğinde.

Makineli tüfeklerdeki atış biçimi  
Konuşanlar  
Biz boyuna dura dura  
Savaşlarda bile.

4 Ocak 1979

[Her şey bir çeviri]

Her şey bir çeviri  
Değişiktir, aynı şeyin çevirisi  
Örnekler:  
Gözlerini açsa da kapasa da onu görüyordu  
Gözlerini ha açmış, ha kapamış  
Gözlerle onu gö-  
Gözlerini..... onu görüyordu  
Ara değişir, örnekler:  
Diyelim onu görüyordu  
Neyle görüyordu? Diyelim gözleriyle.

Her şey bir çeviri  
Kendimize çeviriyoruz her şeyi  
Kendimize göre her şey  
Değişir parçalar  
Diyelim "Hep onu görüyordu" demek istiyoruz  
Anlatabiliriz bunu başka başka  
Örnekler:  
Gözlerini açsa da kapasa da...  
Gözlerini ha açsın, ha kapasın...  
Gözlerini ister açsın, ister kapasın...

Gözlerini açıyor, kapıyor, yine de...  
 Gözlerini.....  
 İleç onu görüyordu (sürdürün daha da)  
 Arada biçimler değişir,  
 Zevkimize kalmış,  
 Koltuğu şöyle çevir, ya da böyle  
 Koltuk eski koltuk  
 Ama  
 Yine de  
 Bir şeyler değişti!

Ben her şeyi kendime çeviriyorum  
 Ayrıntılarda fark oluyor  
 Bir habere, bir acıya, bir sevgiye bakışımız  
 Sende başka, bende başka.

9-10 Ocak 1979

#### ARKASI

Ödünçlerde ödünsüz  
 Paralar aşklar ölümler  
 Gelir gider farkına var varma  
 Hepsi katkı bitmez yalnızlığına.

18-19 Ocak 1979

[Biz isteyip isteyip de]

Biz isteyip isteyip de  
 Kopamayanlar suskunluktan  
 Bu belki de yaratılış  
 Belki de yorgunluktan.

Sonra bir de şu oluyor  
 Bizim olduğumuz yerde  
 Çok şeyi inkâr eden  
 Onun da olduğundan.

5-6 Şubat 1979

## PEYGAMBERLER

Çıkar Golgota yokuşunu  
İner Hıra dağlarından  
Bir balığın karnında yaşar kırk şu kadar yıl  
Kaynaşan kurtları yarasında  
Taşır ömrü boyunca  
Peygamberlerdir.

Katlanmak babında  
Her iyi şair  
De biraz peygamberdir.

9 Şubat 1979  
(Gösteri, 1, Aralık 1980)

## BİR ŞAİRE AĞIT

Ölümü bir kayıptır  
Ama neden kaybolsun  
Bir hayalet gezinir  
Olduğumuz odalarda  
Yalnız gecedir  
Görülmebilir karanlıkta  
Uygunuz kaçmamışsa.

19-20 Şubat 1979

## DURAK

Onlar şimdi hangi çizgi  
Çizgilere geldiler  
Kurdular çadır, orda burda sergi  
Ve sofralar kurdular.

Belli bir yerde bir gün  
Bir künde geldiler  
Gittiler yeniden geldiler  
Gittilere geldiler.

Verildi alındı  
Sorulacak çok şey var

Şimdi artık altından kalkamayacakları  
Vergilere geldiler.

16-17 Nisan 1979  
(Gösteri, 9, Ağustos 1980)

## DUYURU

Ezanlar okunuyor  
Tanrı'ya çağrı,  
Kiminin her an içinde  
Kiminin duymadığı.

Şiirler yazılıyor  
İçlerinde sancı,  
Kiminin her an içinde  
Kiminin tınmadığı.

Mezarlar kazılıyor  
Gerçeğe ulaştırıcı,  
Kiminin bir an için de  
Oralı olmadığı.

19 Mayıs 1979

[Kızmak için nedenler]

Kızmak için nedenler  
Çoğalır yaşlandıkça  
Anımsanır, yapılmamalıydı  
Şunlar şunlar gençlikte.

Biz güzel bir şiir, güzel bir öykü  
İçin yaşarız daha bir süre  
Tartarak  
Gençliğimiz ne çekti bozuk basküllerde.

Gün sayardık  
Günler bitti.

2-3 Haziran 1979

[Onlar şak şak verdiler]

Onlar şak şak verdiler  
Ben vurdum kellemi  
Borç borçtur  
Sekiz on çeviri

Ne kadar sonra  
Öderim belki.

15-16 Ağustos 1979

## DEĞİŞME

Ölüm bizi birtakım  
İlişkilerden kurtarıyor  
Ölendi, yandakiler  
Olmasa da olandı  
Bizden aldıkları.

(Üç Çiçek Şiir Özel Kitabı, Ocak 1984)

[Yaşlıların büyük bencilliklerini]

Yaşlıların büyük bencilliklerini  
Anlayan yaşa geldim  
Sinekler çekildi, hattâ görmeyelim diye  
Göz kapaklarımızı sokan sinekler  
(Her şey bir vakti bekler, çekilir  
Çekilen sular ansızın yer altına  
Koca Hades, yaman unutturucu!  
Sana neler borçluyuz!  
Sen çekiyorsun belleğimizden kötü anıları, acıları  
Gece yarıları birden uyanıp hatırlasak da  
Gün ışığında bulamazsın onları!)

Şimdi ben örneğin bir köye gitmiştim  
En acı çocukluk anılarımın yaşadığı  
Gün ışıklarında rahattım  
Gece yineledim bütün acıları!  
Ki bizim yaşamamız yalnız anımsamadır  
Hele yıllar geçince!

Öyle, ne diyordum yaşlılık bencillikleri  
Kim kurtarır bizi bir gün gelince yalnız,  
Savunmaya geçmemiz kendimizi!  
Yolları bir köşeye çekilmek mi ne yolu  
Geçmiş bütün ticaret ve ipek eski yollardan

24-25 Eylül 1979

#### ZAMANLA TERS ORANTILI

İlk mevsim dört şey oluyorsa  
Sonra üç, daha iki  
Sonra uzun bir kış dönemi  
Tek şeydir hep yinelenir  
Çalacak telefon, gelecek torun,  
Gelecek anılar.

11-12 Ekim 1979

#### ATATÜRK'Ü DUYMAK

Ulu rüzgârlar esmedikçe  
Yaşamak uyumak gibi.  
Kişi ne zaman dinç  
Dalgalanırsa bayrak bayrak gibi.

Ne var şu dünyada ekmekten daha aziz?  
Sürdüğün tarlalara sevginle serpildik,  
Ekmek olmak için önce  
Buğday olmak gibi.

Silinir sözlüklerden sen hatıra geldikçe  
Cılız sözler: usanmak, yorulmak, durmak gibi.  
Kuvvettir yaptıkların her yeni yetişene,  
Bir ışık-kaynak gibi.

En yakınlar zamanla fersahlarca uzak gibi:  
Bir sen varsın kalacak, bir sen ölümsüz.  
Daha da yakınsın, daha da sıcak.  
Bıraktığın toprak gibi.



Kaç Türk var şu dünyada, bir o kadar susuz:  
Hepsinin gönlünde sen; bir pınar bulmak gibi.  
Ancak senin havanda sağlıklar, esenlikler;  
Olmaya devlet cihanda Atatürk'ü duymak gibi.

(Varlık, 866, Kasım 1979)

## BRONSKOPİ

Genel anestezi altında  
Sağ ana bronşa girildi  
Kısmen mobil ve normal mukoza  
Açık bronş ağzları, segment ve lob  
Sekresyon yok, tümöral bir kitleye rastlanmadı.

Dışardan ve sol yandan baskı altında  
Sol ana bronş  
Rijit bronskopiyle görülebilen kısmında  
Mukoza normal.  
İntrabronşit bir patolojiye rastlanmadı.

Sol plevrada sıvı görünümündeki yere  
Torosentez yapılması gerekir.  
Hasta bu durumda bir mediasten tümörü  
Bir mediasten tümörü  
İzlenimini veriyor  
İnoperabl bir tümör.

10 Kasım 1979

[Sana bu yaradan ölüm yoktur,]

Sana bu yaradan ölüm yoktur,  
Anan sütü, çiçekler merhemdir sana!  
Bir doktor sizi falanca hastalıktan  
Yatırıp tedavi etmek ister  
Zararsızdır bugün yarın ertelersiniz  
Bir gün gittiğinizde  
Sert bir hastalık bir el hareketiyle  
İter ötekini geçer öne.  
Siner eski hastalık, şaşırır doktor

Ve hasta şimdi can derdinde.  
Ben sizi başka şey için  
Yatıracaktım.

[Gözlerinizi kapatmanız gerekir]

Gözlerinizi kapatmanız gerekir  
Sizi ölmek üzre görürlerse  
Bir bağ olsa da  
Bağlasanız iyidir  
Gözlerinizi.

Çözmeseniz iyidir  
Bağ ayırır sizi  
İstemediğiniz şeylerden.

[Çıt yok bellekte]

Çıt yok bellekte  
Acı anıları ilerlere kaçırmıştır  
Çocuklarını kurtaran bir anne gibi.

(Günümüzde Kitaplar, 12, Aralık 1984)

## “NOTLAR” ÜZERİNE

Behçet Necatigil’in şiirlerinin bu yeni basımı, şairin bütün şiir kitaplarını ve kitaplarına girmemiş şiirlerini bir ciltte topluyor.

\* \* \*

Necatigil’in “Bütün Yapıtları”nın tenkidli basımı işini üstlendiğimizde, şairin *Kapalı Çarşı*, *Çevre*, *Arada* ve *Dar Çağ* adlı şiir kitaplarını el yazısı ile değişiklikler yaparak yeni basıma hazırlamış olduğunu, ayrıca *Çevre*’nin 1. ve 2. basımına almadığı bazı şiirleri hazırladığı yeni basıma aldığını gördük. Bu dört kitaptaki şiirleri notlarken, doğallıkla, bu hazır metinleri esas aldık. Öteki şiir kitaplarında ise Necatigil’in sağlığında yapılmış olan son basımlar esas alınmıştır.

“Notlar”da göreceğiniz “kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken” diye başlayan ibare, şairin *Kapalı Çarşı*, *Çevre*, *Arada* ve *Dar Çağ*’ı yeni basıma hazırlarken şiirler üzerinde kendi el yazısı ile yaptığı son değişiklikleri belirtmek için kullanılmıştır.

\* \* \*

“Notlar”ı hazırlarken şiirleri, hem dergilerde ilk kez yayımlandıkları şekilleriyle, hem de kitabın (2. basımı yapılmışsa) 1. basımındaki şekilleriyle karşılaştırdık. Notlamada, şiirlerin son şekli ile dergide yayımlandıkları şeklin karşılaştırıldığı bir sistem uyguladık. Buna göre;

12. Sokakların çağırışı : Şafakların dâveti  
örneğinde olduğu gibi, dize bütünüyle değil de kısmen değiştirilmişse,

(12.), şiirin kaçınıcı dizesi olduğunu; (:) işaretinden önceki ifade (Sokakların çağrışı), kitabın son basımındaki şekli; (:) işaretinden sonraki ifade (Şafakların dâveti) ise, dergide yayımlandığı şekli göstermektedir.

Öte yandan;

1. : *Yaşamının azabı, bazan!*

örneğinde olduğu gibi, dize bütünüyle değiştirilmişse,

(:) işaretinden sonra yer alan (italik dizilmiş) ifade, dizenin dergide yayımlandığı şekli göstermektedir.

5., 6. : 5.

örneği ise, dizelerin (sırasıyla) kitap ve dergideki sıralarını göstermek için kullanıldı. Bu örnek, dergideki 5. dizinin kitaba alınırken iki ayrı dizeye bölündüğünü göstermektedir.

Kitapların değişik basımlarında görülen dizgi yanlışlarını belirtmek gereğini duymadık, bu yanlışları düzeltmekle yetindik.

\* \* \*

Bu kitap, Necatigil'in hiçbir yerde yayımlanmamış ya da yayımlanmış ama kitaplarına alınmamış şiirlerini de kapsıyor. Bu grubu oluşturanlar, şairin *Kapalı Çarşı* öncesi ilk şiirlerinden başlayarak, ölümüne kadar yazdığı bitmiş/bitmemiş şiirlerdir. Bu şiirlerin yayıma hazırlanması bir hayli uzun sürdü. Önümüzde duran sorun, yayımlanmamış şiirlerin tümünün eski harflerden yeni harflere çekilmesi, bunların arasından da kitaba girecek olanların seçilmesi idi. Necatigil'in büyük çoğunluğu bitmiş izlenimini veren, ama yayımlamadığı şiirlerinin sayısı da bir hayli kabarıktı. Dolayısıyla, hangi şiirlerin seçileceği konusunda bir ölçüt gerekiyordu. Öncelikle, Necatigil'in, sağlığında, bütün şiirlerinden yaptığı seçmeleri içeren *Sevgilerde* adlı kitabına başvurduk. *Sevgilerde*'nin başına koyduğu, "şairin, kitaplarına almadığı ilk şiirlerinden örnekler (1935-1939)" bölümünde bulunan 9 şiiri bu kitaba aldık. Bunların dışında kalan şiirlerin seçiminde, doğallıkla, nesnel bir ölçütten söz edilemez. Biz, Necatigil'in yayımlanmış şiirlerinin düzeyinde gördüğümüz şiirleri seçmeye çalıştık. Kuşkusuz, bu seçmede kişisel beğenilerimizin etkili olmadığı söylenemez.

Şiirleri sıralarken, yayımlanmış olanlar için yayım tarihlerini, yayımlanmamış olanlar içinse yazılış tarihlerini esas aldık. Bazı şiirlerin altında iki tarih bulunuyorsa, parantez içindeki tarih yayın, paranteze alınmamış tarih ise yazılış tarihleridir. Yazılış tarihleri belli olmayan şiirlere ise tarih vermedik, ama Necatigil'in şiir müsveddelerinin bulunduğu dosyalardaki tarihlere göre sıraladık.

Necatigil'in yıllara göre düzenlenmiş olan şiir dosyalarında, 1967-1972 yılları arasında yazılıp da yayımlanmamış şiirlere rastladık. Öte yandan, bazı şiirlerin başlıksız olduklarını da göreceksiniz. Bunlardan özellikle son bölümdekiler, şairin ölümünden önce, hastanede yazdıklarıdır.

Necatigil'in 1935-1939 yıllarında yazıp da *Kapalı Çarşı*'ya aldığı "Yeldeğirmenleri" adlı bir şiir (bu kitapta s. 17) vardır. Bir konuşmasında (bkz. *Düzyazılar* 2, YKY, 1999, s. 35) belirttiğine göre, bu adla bir şiir kitabı çıkarmak istemiş, bu kitap için bir de "Önsöz" (bu kitapta s. 444) yazmıştır.

"Önsöz"de geçen "YELDEĞİRMENLERİ" sözcüğü, Necatigil'in yayımlamayı tasarladığı bu kitaba gönderme yapmaktadır.

\* \* \*

Necatigil'in "Bütün Yapıtları"nın yeni basımlarının yapılmasına ilişkin çalışmalarımız sırasında şairin özel kitaplık ve belgeliğinden yararlanmamıza olanak sağlayan Sn. Huriye Necatigil'e, notların hazırlanmasında emekleri geçen Sn. Selma Esemene, Sn. Ayşe Sarısayın, Sn. Fatih Esemene ve Sn. Hüseyin Sarısayın'a teşekkürü bir borç biliriz.

*Ali Tanyeri-Hilmi Yavuz*

## NOTLAR

### KAPALI ÇARŞI

#### *Yel Değirmenleri*

1. : Yaşamamın azabı, bazan!
12. Sokakların çağırışı : Şafakların dâveti

#### *Haltercümesi*

3. Çivilenip : Çivilendi  
*Hamle* dergisinde 1. ve 2. dörtlük arasında aşağıdaki dörtlük bulunmaktadır:
- Beni almadı beraberine  
Selvilerin selâmeti.  
Çitler aşıldı bahçeyi çeviren;  
Eller, bayrakları ellere devretti.*
11. ele verdi : fâş etti
13. bitti : gitti gider
14. : Korkulara geldi nöbet!
16. kurtar! : halâs et!

#### *Gece Vakti*

5. korkunç : daha korkunç
7. delikanlı, : , gönül  
Dergide 2. dörtlükten sonra, aşağıdaki dörtlük bulunmaktadır:  
*Gösterdi madem akşam,  
Bir gurbet gurubunu;  
Bulut artık ayaklar  
Cinnetin hududunu.*
9. bekleyiş, : intizar

#### *Boşuna*

- Bu şiir dergide "Sızlansan Da Ne Fayda" adıyla yayımlanmıştır.
- 5., 6. : 5.
8. karşılaşım, : görürüm onu artık,

### *Kara Sevda*

Bu şiir dergide "Geçti İş İştin" adıyla aşağıdaki şekilde yayımlanmıştır:  
*Delicesine daha dün kitaplara düşkündü,  
Almış yürümüş diye duydum serserilikte..  
Akıl mı bu, dayalı döşeli evi bırak t a sen  
İğri büğrü sokaklara dal geceyle birlikte.*

*Bir kız seveli hanidir.. yüz bulmadı gelgelelim:  
Oldum olası gülmedi zâten, tâli ne gezer.  
İflâh olmaz sanırım.. geçti iş iştin  
İmkânı var mı Allah bile bilmez nerlerde gezer.*

### *Dost*

Bu şiir dergide "Nedense Unutulduk Artık" adıyla yayımlanmıştır.  
3. caddelerde. : caddelerde bütün gün  
4., 5. : *Günün birinde birisine gönül vermez mi üstelik  
Kapıp koyverdi kendini büsbütün...*

### *Mezar Yolu*

Bu şiir herhangi bir dergide yayımlanmamıştır. Ancak elimizde bulunan müsveddedeki tarihi, Mayıs 1943'tür.  
Kitap ve müsveddenin 5. dizesindeki "bulunuyorum," sözcüğü, kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken "oturuyorum," şeklinde değiştirilmiştir.  
6. dizeden sonra müsveddede:  
*"Sırasında uykum kaçıyor,"*  
dizesi bulunmaktadır.

### *Ayrılıklar*

11. dizenin sonundaki - - işareti, kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken eklenmiştir.

### *Soru*

5. Güzel : Küçük

### *İlkteşrin*

Bu şiir *Karaelmas* dergisinde bu adla, *İnkılâpçı Gençlik* dergisinde ise "İkin-citeşrin" adıyla yayımlanmıştır.

### *Başka Türü*

Kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken 4. dizedeki "türü türü", "çeşitli", şeklinde; 5. dizedeki "çeşit çeşit", "pek çok" şeklinde değiştirilmiş ve ilk basımdaki 7. dize ("Göremedim kendimi.") çıkartılmıştır.

### *Hayır Sahibi*

Bu şiirin ilk üç dizesinden sonraki aralık, kitabın ilk basımında yoktur.

### *Kabul Günü*

Necatigil, Kâmuran Şipal'le yaptığı bir söyleşide (*Yeni Gazete*, 28 Temmuz 1970) bu şiir için şöyle demektedir:  
"İtiraf ederim: 1940 şiiri benim uzağı görmeme engel oldu. Ama gene de benim o dönemde de yazdığım şiirlerde kendi mizacımlı verdim. Ben şiir-

rimi o zaman da divan estetiği ile kurdum. İlk kitabım *Kapalı Çarşı'da 'Kabul Günü'* adlı bir şiirim var:

*Biliyorum saadet*

*Bana dünyada gelmez*

*Ölümü bekliyorum.*

Kabul günü hanımların bir çay günüdür. Saadet hem kız ismidir, hem de mutluluk anlamı taşır."

*Yabancı Şehir*

Bu şiir dergide "Bu Şehirde" adıyla yayımlanmıştır.

*Balık*

Kitabın ilk basımında 8. ve 9. dizeler aşağıdaki şekildedir:

*İftihar ve sevgi dolu*

*Kalpler ortasında geçirdiğin tatlı korku,*

*Ana Cadde*

Kitabın ilk basımında 4. ve 5. dizeler aşağıdaki şekildedir:

*Ben ne onu bilirim,*

*Ne ötekini.*

Ayrıca,

Bu şiirin son üç dizesinden önceki aralık, kitabın ilk basımında yoktur.

*Okumak Hakkında*

Behçet Necatigil, "Necatigil" soyadını ilk kez bu ve bununla birlikte yayımlanan "Bu Şehirde" ve "Gençken II" şiirlerinde kullanmaya başlamıştır.

Daha önceki şiirleri "Behçet Necati" imzasıyla yayımlanmıştır.

*Mısra fır*

5. dizenin sonundaki - - işareti, kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken eklenmiştir.

*Ex Libris*

Kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken 8. dizedeki "beşyüz" sözcüğü "beş" şeklinde değiştirilmiştir.

*Üzüntülü*

2. Halime : Haline

*Bir Başkasına Karşı*

2. dize, dergide yoktur.

*Müjdeciler*

Sondan 4. Onda da : Ona

Sondan 2. : *Güzel saksağan*

*Hamarat örümcek*

*Bir Ölümünden Kalanlar*

Bu şiir dergide aşağıdaki şekilde yayımlanmıştır:

*Doğuşundan beridir sakladığı*

*Allahın bir emaneti vardı kendisinde.*

*Yatağa düştüğünün üçüncü günü akşamı*

*Sahibi isteyince geri verdi-gülerek-*

*-Kalsın bende temelli diye ağlar bazıları-*



*“Pişirdiğim aşlan, bağladığım başlan gideyim,  
Üç gün yatak, dördüncü gün toprak olsun menzirim” derdi.  
Geleni gideni yoktu-gençliğinde bile-  
Hüzünlenirdi akşamları, açığa vurmamak isterdi ama  
Anlaşıldı halinden, birisini gözlerdi.*

*Tanrının sevgili kuluymuş meğer,  
İstekleri bir bir oldu, yalnız, içimi parçalayan:  
Gözleri yine kapıdaydı, muhakkaktı birini beklediği!  
Hatırmadadır son sözü: bir kadın ismi, hiç duymadığım  
Lâkin anlaşılmadı gitti söylemek istediği.*

Kitabın ilk basımında ise aşağıdaki şekli almıştır:

*Doğuşundan beridir sakladığı.  
Tanrının bir emaneti vardı.  
Yatağa düştü,  
Üçüncü gün akşamüstü*

*Geri verdi güler yüzlü.  
— Kalsın bende temelli,  
Diye ağlar bazıları. —  
“Pişirdiğim aşlan,  
Bağladığım başlan gideyim  
Üç gün yatak,  
Dördünde toprak olsun yerim!” derdi.  
Geleni gideni yokken gençliğinde bile,  
Akşamları gizli gizli, bilinmez  
Kimi gözlerdi.*

*Tanrının sevgili kuluymuş,  
Muhtaç olmadan öldü.  
Ama gözleri yine kapıdaydı,  
Belliymiş birini beklediği.  
Son sözü bir kadın ismi oldu  
Hiç duymadığım.  
Şu var ki anlaşılmadı gitti,  
Söylemek istediği.*

*Kır Şarkısı*

*Bu şiir dergide başlıksız yayımlanmıştır.*

*Kovboy Filimleri*

*2. para : param*

## ÇEVRE

### *Şayet Aşk*

2. Düşmüşse : Yeşermişse

### *Şayet Aşk II*

14. Aşkın : Ömrün

### *Kördüğüm*

14. ufacık : ufak

### *Zor Geçit*

Kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken 4. dizedeki "zalim" sözcüğü "zalım" şeklinde değiştirilmiştir.

### *Yenilik*

13. yalnızlık ayları : eski yalnızlık ayları

### *Yarı Gece*

Kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken 8. dize "Yine o yer-deyim şimdi." iken "Gene oradayım şimdi."; 10. dizedeki "yine", "gene"; 15. dizedeki "yine", "gene" şeklinde değiştirilmiştir.

### *Evlər*

"Yeni yeni tüterken ocakların dumanı" diye başlayan dörtlük dergide yoktur.

Ayrıca,

Sondan 2. Duvar dipleri, : Ey duvar dipleri,

Son dize. Külhanlarda, : Ey külhanlarda,

### *Evcik*

16. ucu yanmış : yanmış

### *Yıldızlar*

8. Ne olurdu : Ah ne olurdu

18. seninçin : senin için

### *Gençlik*

7. Geçici : Bu fâni

8. Kalıcı : Kaim

### *Tahta, Kürsü, Çocuklar*

25. çürüyüp : çürümüş

### *Yazlık Bahçe*

Kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken 1. dize ("Fasıl heyetleri olan") "İçkili, çalgılı" şeklinde değiştirilmiştir.

Ayrıca,

7. Bunca insan : Bunca ahali

### *Varyete*

Kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken son dize ("Geliriz yine geliriz.") çıkartılmış, ayrıca son dizedeki "hele", "gene" şeklinde değiştirilmiştir.

### *Renkli Fener*

Bu şiirin 1. ve 2. bölümleri dergide aşağıdaki şekilde yayımlanmıştır:

Kızlı kadınlı Beyoğlu geceleri-  
Bir kere gülüşlerine bakınca  
Sonra yürüyüşlerine bakınca  
Yollu oldukları belli.

Onlar Beyoğlunda geceleri.  
Tramvay duraklarında olanlar,  
Sinema önlerinde duranlar-  
Pastanelerde oturanlar,  
Onlar, pazarlıkta uyuşulan  
İnce eleyip sık dokumadan,  
Alıp çıktığımız kadımlar.

Ayrıca,

Sondan 2. dizedeki "yine", Necatigil tarafından "gene" şeklinde değiştirilmiştir.

#### *Barbaros Meydanı*

13. yoksulların : fakirlerin  
19. sıra sıra : küme küme  
27. o nemli topraklara : toprakların üstüne  
29., 30. : Gözü arkada kızım

Necatigil, *Kaynak* dergisine (Sayı: 1, 1 Ocak 1948) "Dünya" şiiriyle birlikte şu açıklamayı göndermiştir:

("Behçet Necatigil, çıkmış şiirleri içinde en çok, Barbaros Meydanı I, II başlıklarını taşıyan iki şiirini beğeniyor. Onca Barbaros Meydanı I daha başarılıdır, ama ikisi birden bir bütün teşkil eder. Bu iki şiiri nasıl bir ruh hali içinde yazdığı sorusuna Necatigil, şu cevabı veriyor:

'Beşiktaşta oturuyorum. O dediğim meydanda çok dolaştım, havası içime sindi. Orası için daha çok şey yazılabilirdi. Ben bu kadarını yazdım.'")

#### *Elif*

15. parmaklık : parmaklıklılı  
39. Geçilmez taşıttan : Taşıttan geçilmez  
70. gene : yine  
Sondan 11. gölge gibi : bir gölge gibi  
Sondan 6. gece yarısı : bir gece yarısı

#### *Nineler*

2. ve 3. beşlik ile son iki üçlük, dergide bir arada yayımlanmıştır.  
Ayrıca,  
dergide 13. dizeden sonra "Unutulursunuz" dizesi bulunmaktadır.

#### *Dünya*

6. : Verdiğini toplayan etsen  
9. : Gündüzümde tehdit,  
Gecemde korku.  
10., 11. : Bana rahatım lâzım:  
Al malımı, çal başına;

### *Fıkra*

2. bana : sana
3. üstüm başım : üstün başın

### *Kumar*

2. dize dergide ve birinci basımda "*Bu hususta*" iken, 2. basımda "*Bu konuda*" şeklinde değiştirilmiş; kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken, tekrar "*Bu hususta*" şeklini almıştır.

### *İthaf Edilmeyen Şiir*

Bu şiir *Çevre'* nin 1. ve 2. basımlarında yoktur.

Kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken 9. dizedeki "*kalkışsam*" sözcüğü, "*kalksam*"; 10. dize "*Taş gibi duruyor.*" iken "*Yerden yere vuruyor.*" ve 13. dizedeki "*sâir*" sözcüğü "*başka*" şeklinde değiştirilmiştir.

Ayrıca,

dergide 10. dizeden sonra, şu dizeler bulunmaktadır:

*Yahut aksi oluyor*

*Sussam, hiç konuşmasam*

*Yerden yere vuruyor*

### *Bayram Ziyareti*

1. biri : kimse

### *Bâri*

Bu şiir *Çevre'* nin 1. ve 2. basımlarında yoktur.

Kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken 2. dizedeki "*Nöbeti-ni*" sözcüğü, "*Nöbeti*" şeklinde değiştirilmiştir.

### *Sizin Hikâyeniz*

6. sonunda : eninde sonunda

16., 17. : 17., 16.

18. uzansın : sarılsın

20., 21. : 21., 20.

29. bir felâket : büyük bir felâket

Ayrıca,

Kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken, 10. dizedeki "*Hür-sünüzdür*" sözcüğü, "*Hürsünüz*" şeklinde değiştirilmiştir.

### *Hülyâların Şiiri*

Kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken 2. dizedeki "*fırsat bu fırsat*" ifâdesi, "*fırsat*" şeklinde değiştirilmiştir.

### *Uykusuz Gecede Dörtlükler*

19. öteki : önceki

27. duymaz mısınız : hissetmez misiniz

### *Kar Fırtınası*

8. zamana : zamanlara

### *Yakarış*

Bu şiir dergide, "*Münâcât*" adıyla yayımlanmıştır.

### *Denizaltı*

3. ülkenin : milletin

### *Kaydi Silinen*

2. batılardan : gruplardan

15. görünüyor : gözüküyor

### *Omzumdaki Cenaze*

Bu şiir *Çevre*'nin 1. ve 2. basımlarında yoktur.

Kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken, birlikte olan 2. ve 3.; 4. ve 5.; 7. ve 8. dizeler, ayrı dizeler şeklinde yazılmıştır.

### *Buğulu Cam*

Bu şiir *Çevre*'nin 1. ve 2. basımlarında yoktur.

Kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken, 9. dizedeki "lezzeti" sözcüğü, "tadı"; 10. dizedeki "memleketimin" sözcüğü, "yurdumun"; 11. dizedeki "Artık kalkın da" ifadesi, "Kalkın da artık" şeklinde değiştirilmiştir.

### *Lamba*

Kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken 4. dizedeki "Var eski" ifadesi, "eski"; 6. dizedeki "esiyor ne" ifadesi de "ne" şeklinde değiştirilmiştir.

### *Değişen Dünya*

Sondan 5. o evler : o günler

Sondan 2. : Zenginlik nedir, fakirlik nedir

### *Alicengiz*

Bu şiir dergide aralıksız dizilmiştir.

### *Maskeli Balo*

Bu şiirdeki bütün "yine"ler, kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken "gene" şeklinde;

ayrıca 17. dize,

"Maskeli balo bitti, Yine gece. Evinize döndünüz"

iken

"Maskeli balo bitti, gene gece, evinize döndünüz"

şeklinde değiştirilmiştir.

### *Oyun 4 Tablo*

Bu şiir gazetede "Piyas, 4 Tablo" adıyla yayımlanmıştır ve *Çevre*'nin 1. ve 2. basımlarında yoktur.

### *Zincir*

Kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken 14. dizedeki "tabii," sözcüğü, "evet"; 17. dizedeki "dedim de" ifadesi, "dedim" ve 31. dizedeki "Tabii," sözcüğü, "Evet," şeklinde değiştirilmiştir.

### *Duman*

Kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken 30. dize "Kazan kaynar" iken "Kaynar kazan"; 32. dize "Bir duman çıkar" iken "Bir duman"; 33. dize "Duman gider dağlara" iken "Vurur gider dağlara"; 48. dize "Gören gözler görmez olur dumanı" iken "Gören gözler görmez olur" ve 49. dize "Duman girer dolanı dolanı" iken "Duman girer kıvrıla kıvrıla" şeklinde değiştirilmiştir.

*Dağlarda Ateşler Yandıkça*

Bu şiir dergide Necatigil'in elyazısı ile yayımlanmıştır.

## EVLER

*Evlerle Savaş*

11. Çeker evler : Evler çeker

30. halimizden : derdimizden

Son iki dize: *Ev çöker*

*Kuvvetiniz yetmedi mi.*

*Kurşun*

23. Ya : Yahut

Son dize: *Pusudaki tepelerden*

*Bir kurşun*

*Serin Mavi*

Bu şiir dergide "*Serin, Mavi*" adıyla yayımlanmıştır.

*Raf*

3: *Esvapların, paketlerin, tahtaların artığı*

6. Örtüsü : Tahtası

9-12. : *Kadınım neler yok rafında*

*Entipüften, kırık dökük*

*İkinci şiirin yanında*

*Birinci şiir güdük*

Bu şiir dergide iki bölüm (I, II) halinde yayımlanmıştır. Kitaba alınmayan

II. bölüm şöyledir:

II

*Kadınım, şu adamı*

*Al koy rafa*

*Dursun yıllar yılı*

*Kellemi keserim bir işe yararsa.*

*Sonra şu beriki*

*Eski çorap konçları var ya,*

*Bir çıplağın ayakları altında*

*Kullanılır belki*

*Kadınım, şu adam*

*Aman, sakla!*

*Her kilide maymuncuk,*

*İnci taklidi boncuk..*

*Hünerleri bitmez saymakla.*

*Şu adam kaptan  
Gemisini yürüttü her rüzgârda  
Şimdi iskarta  
Bizim oğlanın aylandızdan  
Kırk kayığında yer varsa  
Koy kaptanı içine,  
Şanlı seferlerini  
Seyre delim seninle.  
Neye durdun, bu kadar mı?  
Yok, yer dar!  
Benim kırpıntılarımı  
Almaz raflar.*

*Fareli Köy*

7. Sigaramı : Cıgaramı

*Perili Ev*

4. Besbelli : Herhalde

5. Allahım : Hey Allahım

*Çizgi*

3. Düşsem de karanlığa : Karanlıklara düşsem de  
Sondan 5. Parlayınız ufukta. : Siz sadece parlayınız ufukta!

*Varsa Ev*

3. Gözü beni görmez : Gözü bende değil

*Ayrı Evlere Çıkmak*

12. Hortlatır gerilerde : Hortlatır eski

17. Kesildiğini : Gerilerde kaldığını,

Sondan 7. bazı : tektük

Sondan 6. Yeni yere götürülmesin : Götürülmesin,

*Keyif*

3. kısılmış : ufalmış

*Dolmak Boşalmak*

2. : Korkunç

*Kumaş örtüyor*

4. Görünüyor : Gözüküyor

8. Beklemek : Sıra beklemek

*Sokaktan Gelmek*

10. Yavan gelir : Yavan yavan

*Gözleri Badem*

Sondan 2. : Kızlar günün birinde

*Sevip evlenirseniz*

*Hallerin Esiri*

Bu şiir dergide "Meydan, Meydanın Ortasında" adıyla yayımlanmıştır.

## ESKİ TOPRAK

### *Çalar Saat*

2. korkunuz : korkumuz  
15. biraz şeyin : biraz bir şeyin  
Sondan 2. koşuda : bu koşuda

### *Geceye Girerken Balad*

14. : Elleri boş gezmek..  
Sondan 4. : Bir elimde çanta, sabahtan beri;  
Sondan 3. : Bir elimde file, pazarlarda doldu.

### *Kör Işık*

5. tahtalara : tahtalar,

### *Yaz Ayları Dinlenmek*

2. : Yokuşlarda düzlerde yorgunluktan  
sallanarak, yayan  
11. Hasta : Öksüz  
15. dalan : yatan  
Sondan 4. gövdem daha, : daha, gövdem,  
Sondan 3. pınarların : odaların

### *Havasız Soluklar*

- 8., 9. : 8.  
17. giysilerin : giyeceklerin  
20. Boğulmuş, boğulmakta : Boğulmuş boğulmak üzere  
22., 23. : Sonra karanlığa alışan gözlerimle gördüm, pencere  
25. : Kıpırdıyordu açık, karanlığım içinde.  
30. : Karanlıkta duydum, gördüm, korkunç:  
33. aynı : bu  
36. yetsin : yetecek  
36., 37. : 36.  
38. adına : namına  
39., 40. : Bana artan kırmıtlar kalıyor, ciğerde tortu, zehir, karbon dioksit

### *Kış Korkusu*

11. adam sen de : size ne  
Sondan 3. Kayalarla : Koca kayalarda

### *Geçim*

12. yemeğimize : boğazımıza  
14., 15. : 15., 14.  
Son dize. gider, : çıkar,

### *Çarmıh*

3. : Yaşamak uzak şehirlerde.  
Nerde!  
4. : Ev kirası  
Elektrik, su parası  
20. uzaklarda : uzak şehirlerde



23. : *Ne olmuşsa bize olmuş*  
*Ara yerde.*

*Yapışkanotları*

12. küçük : küçük, esmer

*Uzun Ev*

3. Çok da : Gayet

8. Çok da : Gayet

*Elmalar*

9. : *Kadın, adam, çocuk*

*Gece Vakti Bir Sokağı Düşünmek*

2. Ansızın : Birdenbire

Sondan 7. anlam : mâna

*Gülüşleri*

4, 5. : 4.

11, 12, 13. : *Gözleri dalgın delikanlı*

*Gülümser, çekingen, bilirim,*

19. : *Gülümser, şeytanca*

Bu şiirin 32. dizesi dergide yoktur.

34. Yaşar dinmiş acıları : Dinmiş acılarını yaşar

Ayrıca,

bu şiirdeki bütün "Bilirim"ler, dergide bir önceki dizinin sonundadır.

*Kan*

Sondan 7. : Hâbil

Sondan 3. : İnsanoğulları

Sondan 2. : *Hava toprak su beyaz sonradan*

*Kırık Cam*

2. daha da : büsbütün

4. Yaşamadınızsa : Yaşıyamadınızsa

*Engeller*

Bu şiir dergide kitaba alınmayan şu dörtlülle bitmektedir:

*Dağıtırken gündüz*

*Belki biraz daha az*

*Toplarken gece*

*Biraz daha fazla.*

*Tekinsiz*

Sondan 3. Vurdunuz mu : Vuruldu mu

*Astar*

Sondan 2. kıskanç : sırasız

*Birikir*

5. iplik-ince : iplik iplik

13. iplik-ince : iplik iplik

*Dar Dörtgende Günler*

12. yaygaracı : aldatıcı

12. dolmuşsa : dolmuş

19. sevinçlerimde : sevinçlerde  
Bu şiirin sondan 7. dizesi dergide yoktur.  
Sondan 4. Ve boşluğa birden : Ve boşluğu

#### *Edebiyat Matinesi*

Sondan 7. düşer : atılır  
Sondan 5. Gördünüz işte : Görürsünüz birden  
Son dize: *Bir daha eğilirsiniz*

#### *Şimdi Değil Sonra*

Sondan 12. yollara : konulara.  
Sondan 9. açık : apaçık.

### **ARADA**

#### *İçerlek*

2. : *Onlar evlere hiç uğramazlar, evlerde hiçbir iş yapmazlar*
  3. Bir şeye : Hiçbir şeye
  7. düşler : hayaller
  10. : *Evlerde sona ermez mi, şaşıyorum*  
Ayrıca,  
dergide 10. dizeden sonra  
*evler onlara hiçbir şey vermez mi şaşıyorum.*  
dizesi bulunmaktadır.
  11. yaymak : sermek
  12. serin ama : serin ama sakat,
  13. : *Bir ümidi bölüşmek, bir acıyı paylaşmak, bunalmak, çekişmek,*  
Bu şiirin 15. dizesi dergide yoktur.
  17. : *Hiçbir şey yansıtmaz mı onlara?*
  19. çorapları : çoraplarımızı
  25. kavgalar, dargınlıklar : kavgalar, surat asmalar, dargınlıklar
  27. kaynaşmaların : muhabbetlerin
  - 33., 34. : *Ay başlarını hiç mi bilmezler, şaşıyorum.*
  35. : *Ömürler geçer gider; kuşlarla, bulutlarla değil*
  36. : *Eriyen yağlarla, sabunlarla, mumlarla geçer gider.*
  37. başlayan şarkılarla değil, : boy atan fidanlarla değil,
  38. : *Daralan giysiler, aşman eşyalarla büyür gider*
  40. hastalık nedir : hiç hastalık
- Kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken 41. dizedeki “*dışında mıdır*lar” ifâdesi, “*dışında mı,*”; 44. dizedeki “*bile*” ifâdesi, “*da*”; 49. dizedeki “*oyan kezzap*” ifâdesi, “*kezzap*”; 50. ve 52. dizelerdeki “*Bazı geceler*” ifâdesi, “*Kimi gece*”; 54. dizedeki “*Bir gizli şifalı*” ifâdesi, “*Bir şifalı*”; yine bu dizedeki “*dönüşler...*” ifâdesi ise “*arı dönüşler*” şeklinde değiştirilmiştir.
57. boşluktan : boşluktan sokaklarla

## Kilim

6. üzüm : hep üzüm  
Sondan 18. kimi : bazı  
Sondan 15. kartalların ölü : ölü kartalların  
Sondan 12. Kimi : Bazı  
Sondan 10. belki biraz! : biraz, belki!  
Kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken sondan 9. dizedeki  
"bu kilimdeki" ifâdesi, "Kilimdeki" şeklinde değiştirilmiştir.  
Sondan 3. çulğın : kısık  
Sondan 2. bu ensiz : ensiz  
Son dize. Bizim! : Bu kilim bizim!

## Camgöz

3., 4. : 4., 3.  
Kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken 4. dizedeki "karışık-  
lık oldu" ifâdesi, "karışıklık" şeklinde değiştirilmiştir.  
5. diri : alev  
7. öne : önüne  
8., 9. : 8.  
9. O gözle : Onun gözüyle  
13. öyle : yukardan  
14. bana geçti bakışı : bakışı bana geçti  
15. gibi : gibidir  
16. : *Koysak da yürür birlikte..*  
20. bir ölü yolda : bir ölü  
21. öyle : bana öyle  
22. : *Kedi gözleri, ince ışıkl çizgi, tutuşmuş*  
23. parlar : parlarsa  
24. içten : içten içe  
26., 27. : *Ancak bu gözle okunur, dedim okunursa*  
*En çapraşık kitaplar.*  
Kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken 33. dize ("Bir kör  
adam resmi çizdi duvara"), şimdiki şekline ("Çizdi kör bir adam resmi duva-  
ra") değiştirilmiştir.  
34. adam : duvardaki adam  
35. dünyayı : dünyayı, dedim,  
36. dedim, nasıl olsa! : nasıl olsa!  
37., 38. : *İyimser gözlerimden ikisini ona verdim*  
39. önce : önceki  
41. bakışı : bakışıdır  
45. kurt, meleyen kuzu : kurtlar, meleyen kuzular  
47. evrene. : önüme.  
Son dize : *Ben gelin demedim hepsi de*  
*Kendileri geldi.*

### Coğrafyada Şart Kipi

Bu şiir dergide "Coğrafyada" adıyla yayımlanmıştır.

Bu şiirin sondan 5. 4. dizelerinin dergideki şekli "*Koca koca şehirler / Nüfusları milyonların üstünde*" iken, kitabın 1. basımında "*Koca koca şehirler, nüfusları / Milyonların üstünde*" şeklini almış; kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken "*Koca koca şehirler / Milyonların üstünde-*" şeklinde değiştirilmiştir.

### Sınır

Sondan 6. ilk adımda : yarı bardakta

### Dörtlül Yonca

6. : Dolar içeri soğuk

### Çocuklar

10., 11. : 11., 10.

### Kırk

8. O sizin : Sizin

15. O sizin : Sizin

17. Gördünüz : Görüldü

18. O sizin : Sizin

21. Parlıyor : Parlar

### Birey

Kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken 6. dizedeki "*fazla iken*" ifadesi, "*fazla*" şeklinde değiştirilmiştir.

### Baş Sağlığı

11. dilemek : , teselli

14. : Der gibi...

*Hakarete benziyor*

### Eşyalar, Sessizlik

Kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken 9. dizedeki "*sessizlikte ümit*" ifadesi, "*sessizlikte*" şeklinde değiştirilmiştir.

### Genişliğe Övgü

7. : Der de yine gider burnu dikine,

### Gece Durumu

4. : Vâdilerde,

6. üstünden. : üzerinden.

10. Kara : Siyah

12. : Bulanık.

### Karanlık Oda

Dergide, bu şiirin 2. dizesinden sonra "*Gülümser*" dizesi bulunmaktadır.

3. gene : tekrar

Kitabın birinci basımında "*yine*" olan bu sözcük kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken "*gene*" şeklinde değiştirilmiştir.

Ayrıca,

8. dizedeki "*Duygun*" sözcüğü de kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken "*Doygun*" şeklinde değiştirilmiştir.

*Heraklit'in Suları*

Son dize. Duymuyorlar : Durmuyorlar

*Ölüme Yol!*

13. sağır : korkunç

*Kitaplarda Ölmek*

8. basıldığı : basıldıkları

10., 11., 12. : *Kitap isimleri can çekişen kuşlar*

*Gibi elinizde.*

Sondan 1., 2. : 2., 1.

## DAR ÇAĞ

*Eli Kalem Tutmak*

5. dizede "Tuttuğu" sözcüğünden sonra gelen (...), kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken (- -) şeklinde değiştirilmiştir. Kitabın 1. basımında,

*Bir gün gelir bırakırsa*

şeklinde olan 7. dizedeki "gelir" sözcüğü, kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken çıkartılmıştır.

*Yorum Korkusu*

Kitabın 1. basımında,

*Ben eli kolu bağlı*

*Ağız dili bağlı*

şeklinde olan 13. ve 14. dizeler, kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken bu basımdaki şekline dönüştürülmüştür.

*Sinek*

2. kaldıksa : kaldıkça

*Ilık Saat*

Kitabın 1. basımında

*Hepiniz sağsınız ya*

*yattınız ya güle oynaya —*

şeklinde olan 2. ve 3. dizelerdeki "ya" sözcükleri kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken çıkartılmıştır.

Ayrıca,

7. dizede "sayısı" sözcüğünden sonra gelen (- -) çıkartılmış, 8. dizede "cümlemizin" sözcüğünden sonra gelen (...) ise, kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken (- -) şeklinde değiştirilmiştir.

*Bahara Girerken Balad*

1. Biz : Ben

12. o azgın : kış yüklü

*Mask, Maske*

Kitabın 1. basımında,

*Anlamak mı yok öyle şey*

*Yaşarken tanımadınızsa.*

şeklinde olan 3. ve 4. dizeler, kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken bu basımdaki şekline dönüştürülmüştür. Ayrıca, *Pırıl pırıl vitrinlerde içsiz manken.*

şeklinde olan 8. dize, kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken bu basımdaki şekline dönüştürülmüştür.

#### *Travers*

Dergide, 18. dizeden sonra,

*Çalık otlar, kırık taşlar, ayaz*

dizesi bulunmaktadır.

#### *Su*

2. kuyularda : kuyularda hani,

3., 4. : *Kızgın yorgunlukların yanı serin uykularda hani.*

5., 6., 7., 8. : *Yüksek köprülerin altından enginlere doğru*

*Dinç kırsaklar, çatlak kuru toprakların içtiği*

*Su, bayağ su!*

10. Milyonluk bir kent : Kalabalık kentlerin

Kitabın 1. basımında,

*Gözler altında torba, sonra dikken sarkık*

şeklinde olan 17. dizedeki "sonra" sözcüğü ile

*Göçtü en güzel yerler içeri çentik dış*

şeklinde olan 20. dizedeki "içeri" sözcüğü, kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken çıkartılmıştır.

Ayrıca, dergide

*Yüksek köprülerden akar enginlere doğru.*

şeklinde olan 25. ve 26. dize, kitabın 1. basımında

*Yüksek köprülerden akar*

*Enginlere doğru.*

şeklinde yayımlanmış; kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken "Enginlere" sözcüğü "Engine" şeklinde değiştirilmiştir.

#### *Ve Çiçek*

18. o eski : eski

19. çok derinlerde : derinlerde

#### *İncir Yaprakları*

Kitabın 1. basımında,

*Bu yatağa, bu koltuğa, bu kuru tahtalara*

şeklinde olan 4. dizedeki ikinci "bu" sözcüğü, kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken çıkartılmıştır.

#### *Kadımdılar*

Bu şiir dergide "Kadınlar" adıyla yayımlanmıştır.

#### *Kopuşlar*

Bu şiir dergide aşağıdaki şekilde yayımlanmıştır:

*Ayrılıksa kapanmışsa çantalar tam ya da çoktan*

Yitik arkalarda yol yarı hiç gel olur mu?  
Denmeliydi açıkken pencere esmelere gel asmalardan  
Ama şimdi damlar yaş kırık uçlarında sürgünlerin acı  
Az mı beklediymiş gece duymak için vakti gel.  
Çiğ çarparken ışıklar gerçeği gün ortası yataklar  
Ki çıplak acımasız vurur utancı yüze hiç gel olur mu?  
Güzeldi varken düştü öyle aydın ki perdesiz hiç  
Yoksa ellerde çiçek dinç diri karanfil çoktan ölü  
Uzatılıyorsa hiç gel olur mu?  
Yine de bağlıysa yollar ya da çekiyorsa uzaklara doğru  
Gel hiç olur mu?

#### Geçmek

Bu şiirin 5.-14. dizeleri dergide ve kitabın 1. basımında aşağıdaki şekilde yayınlanmıştır:

Bizse sadece geçelim dedik üste gençlik  
Sonra ev bark geçitleri mal mülk geçitleri  
Kırlı kaypak dostluklar geçildi sonra  
Geçti süürünge köşelerde kaçak, elbet ilerde...

İlerde de geçerdi, şans, geçti üçe dörde beşe  
Azdı hırsı son sınıflara doğru güv kırlarda  
Derken durdu çok çetin sınav ölüm  
Sarp kayalı burundu bu, dönemedi borda.

Geriledi yeni dolaplar doktor odalarında  
Atlasa ya ileri- -

#### Ağır Yaprak

##### 7. Çarpıntılı : Ürpertili

#### Kıral Suyu

Kitabın 1. basımında,  
İşler yine zemberekler  
şeklinde olan 13. dizedeki “yine” sözcüğü, kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken “gene” şeklinde değiştirilmiştir.

14., 15. : Rüzgâr anahtar deliklerinde  
Eser.

Kitabın 1. basımında,  
Yok karnilerde, imbiklerde, potalarda  
şeklinde olan 17. dize, kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken, bu basımdaki şekline dönüştürülmüştür.

#### Ödemek

Kitabın 1. basımında,  
İster kavuşma isterse ayrılık  
şeklinde olan 11. dizedeki “isterse” sözcüğü, kitap Necatigil tarafından yeni basıma hazırlanırken “ister” şekline dönüştürülmüştür.

17. fidandı : fidansa

*Dal*

Kitabın 1. basımında,  
*Giysiler bol hem gülünç gövde küçülürken*  
şeklinde olan 5. dizedeki “hem” sözcüğü, kitap Necatigil tarafından yeni  
basıma hazırlanırken “ve” şekline dönüştürülmüştür.

9. çürük : kurur

*Atatürk*

1. eskiden : evvelden  
2. bir düş : rüya  
13. eskiden : evvelden  
23. üzgün : hazin

*Resim*

Sondan 14. önderim : rehberim;  
Sondan 8. her : bir

*Atatürk'ü Duymak*

5. kutlu? : aziz?  
6. sevinçle : sevginle  
13. yüzyıllarca : fersahlarca  
19. yolunda : havanda

1960 (28 Nisan-27 Mayıs)

2. çok : fazla  
5. Ve dedim : Dedim  
18. : İçerde veya dışarda  
40. : Temsil, talebeyim  
III. Şehit Teğmen : Teğmen  
57. Örneğin, : Temsil,  
61. ardından : ardında

*Her Zaman Atatürk*

9. Yanıp : Parlar  
10. olur : gelir

## YAZ DÖNEMİ

*Öğreti*

11. gölge : bir gölge  
14. Ve silinir : Silinir

*Zaman Kayması*

Bu şiirin 3. ve 4. dizeleri, dergide  
*Sanki ilk kez yaşanır çok öncelerde kalmış;*  
*Oluşur yenilerde bir Eski-gitgide*  
iken, kitabın 1. basımında aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:



*Sanki ilk kez yaşarız yaşanmışı geçmişte  
Ya da başlar ansızın tâ ilerde gelecek.*

7. oysa : henüz

*Küf*

3. kalkınırdı : dağılırdı karanlık

10. Kumaş, deri : Deri, kumaş

*Günedoğrulum*

1. güne dönerler! : dönerler güne!

2., 3. : 2

*Çayır Çimen*

3. ineklerim : ineklerim de

Bu şiirin 5. dizesi, dergide

*Sonra ne güzeldi sesimdeki yankı*

iken, kitabın 1. basımında aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

*Hem de ne güzeldi sesimdeki yankı*

6. Ben oraya : Sonra ben oraya

12. Daha : Ama

*Zaman Denen Bir Tren*

Bu şiir dergide "Bir Tren, Zamandır..." adıyla aşağıdaki şekilde yayımlanmıştır:

*Yoktur da dudaklarda, göğüslerde bunca*

*Bir çiçektir açabilir bir eli sıkarken;*

*Ya da kuğu şarkılı bir zarfın içinden*

*Gelir gizli ezgiler kuytu köşelerde.*

*Yoktur da damlıyan kalın mühür mumlarında*

*Görkemli kâğıtlara kibrit alevlerinden;*

*Varır yağmurlara açık bir durakta,*

*Binip bir taşra taşıtına – gidebilir.*

*Uzanırsa kollar silebilir,*

*Güçsüzdür, bir dokunu*

*Ürkütür, öldürür, gömebilir.*

*Duyabilir en uyumuş saatlerde*

*Varla yok arasında bir yankı;*

*Gündüz savaşlarında, kalabalık ağızlı,*

*Hırpalanır, küçümsenir, itilir.*

*Yazar, çizer, beğenmez, dost, kardeş, sevgili...*

*Hiçbiri, ya da hepsi-olabilir.*

*Durabilir hem de uzun bir süre*

*Geçerken birbiçim karanlık yaylalardan*

*Bir tren-zamandır-,*

*Uzakta bir çoban, gözleri kamaşmış,  
Bakar özlem içinde arımdan;  
Ömrünün tek sevinci  
Bu gördüğü olabilir.*

*Kınarlar, düşer öniüne kargılar, kargışlar  
Siren'ler, Kalypso-  
Bilse bile girdiği bir yasak bölge,  
Daha nasıl durabilir?*

*Ölü*

4. var : var ki

*Çıkmak*

3. : *Başlar kaplumbağa bir yola sessiz*  
7. sokaklarında : sokaklarda  
9. aşk bu! : bu aşk!  
10. : *Bakar bir gün kendi gibi biri*  
12. : *Hero! Söner ışık, kapkara karşı kıyı*  
18. Kumaşlar hışırtyla : hışırtyla kumaşlar

*Hangi Kaç*

3. Ve kalkar : Kalkar  
5. Büyülü bir şişede : Tılsımlı gecede  
14. Ne yapsak : Ancak

*Abdal*

6. Ve fırlar : Fırlar  
16. bu lambalar : lâmbalar-

*Pars*

11. Şiirlerimden : Şiirlerden  
13. hâlâ : yine

*Limit*

5. Saçlar, aynalar-- : Aynalar, saçlar —

## **DİVANÇE**

*Şiir Döllemesi*

8. elleri : eli

*Panik*

13. onların : fakirlerin  
19. : *Hastalar, açlar, yoksullar sürünürken*  
20. Kentlerin göbeğinde : Göbeğinde kentlerin  
21. sanki : gibi  
24. Yarınlar? : Yarınlar mı?  
26. : *Düşmüşse gölgesi hattâ çocuk yüzlerine;*  
27. dizeden sonra, dergide  
*Kararmış evlerinde kimler mutsuz değildir?*

dizesi bulunmaktadır.

28., 29. : 29., 28.

31. : *Ne kalır ki geriye*

*Yüzyıllardan?*

*Sergi İzlenimleri*

3. çiçekler : en harika çiçekler

5. - -Açıldı, : —Ve açıldı,

11., 12. : 12., 11.

*Apartman*

9. Aşağıda : Aşağılarda

*Mekik*

7., 8. : 8., 7.

*Evlilik*

13. , tuzları : , evleri

17. Döner dünya boşa, : Boşa döner dünya,

21. O nedir, : Kimin bu?

22. : *Belki ortak diye güzel, bir bunun için güzel!*

23. Düzeler : Düzeler kimi de

24. Yanında olunca : Birlikte olunca herşeyi

25., 26. : 25

27., 28. : *Sizin olan,*

*Geçmişlerde yaşamış*

*Yaşarsınız şimdi de.*

*Siyah Beyaz*

Bu şiir dergide "Siyah-Beyaz" adıyla yayımlanmıştır.

2. gömesin : gömmeli

4. veresin? : vermeli.

6. karanlığa sığınmış : duruyor karanlıkta

10. akları : beyazları

10. birden : bazan

*Korku*

4. gayrı : ayrı

*Güz Kahvesi*

6. Üstlerinde : Sızar üstlerinden

11. : *Tabağma koken tıkrıdar*

12. yankı : kırk yankı

14. geriye iter : iter de geriye

15. : *Çok vakit unutarak öğlen aşlarını*

17. gecede : gecelerde

19. : *Güzdür bir şeyler düşer anıların dışına*

*Açık*

4. sözü : sözcüğü

*Yine*

10. Gel biz de : Biz de

*Zar*

2. hatırlasam : hatırlarsam

*Kuş*

14. : *Ne yapar ne yapar eğiş de başını*

## **İKİ BAŞINA YÜRÜMEK**

*Alırsız*

10. Çok canlı ve ritmik : Canlı ve çok ritmik

*Giz*

1. Parlayarak gözleri : Gözleri parlayarak

*Sürgün*

1. o turanlar : oturanlar

6. giderken : gidince

6. gö türürler : götürürler

7. çamaşırlardan : kat kat çamaşırlardan

*Yatak*

7. Gene : Yine

*Çıkar Çıkmaz/da*

8. (Sevdiği : (Gördüğü

8. ne kadar : o kadar

10. : *Eğri çizgiler yorumu.*

11. bu kadar : ne kadar

## **EN/CAM**

*Yazı*

4. onlara : boyuna

*Bir Yangında En Önce*

19. bile- - : de kurtaramaz

*Otel*

15. bir başka öldürmesi- - : bir öldürmesi vardır

19. kolay : kolaydır

21. o yukarda : yukardaki

*Dağ*

8. Yaslanır : Yaslanarak

11. ince : çok ince

*Onlarda*

11. çıkarak : çıkmak.

*Burç*

.3. : *-Gitmiş bilinmiyor.*

### *Gölmeleri*

10. gömülmüş : unutmuş

### *Kunduz*

2. tek kişi - : tek kişi oldum -

12. , bahar : , bir bahar

14. : *Bir şeyleri biraz da unutmuş görünmeli!*

### *Köprüünün Ayakları*

2. Fısıltı : Fısıltıdır

8. Daha değmeden : Değmeden daha

9. kadar : kadardır

### *Neden/siz*

5. bohça : bohçayı

### *Ölü Örgü*

15. örgü. : ölü örgü.

### *Yük*

8. , bunaldım. : , küçüldüm.

## **ZEBRA**

### *Gibi Kar*

1. ısıyı : bir ısıyı

2. : *Ezlerin içi*

*İlk son*

4. yaz : yazlar

7. Son un : Son/un

8., 9., 10. : *Gelme*

*Gücün yoksa kimsen*

*Gücün yoksa kimsen*

*Son/un- -Eski bir mangırı*

*Ağzın almaya.*

### *Döşek*

6. yola : yola—

### *Çekül*

3. Çekilir : Çekilir—

### *Durak*

1. oyunu çocukların : oynayan çocuklardan

### *Gele Geç*

1. in en gece : in/en geceye

2. : *Var/sa/hi/sar*

3. : *Tellen/diren sal ince telleri*

4., 5. : *Şiş tulum yüzer ceset geceye*

*Gel/e geç/e*

7. : *Eğlen/sinler geceye*

*Teyel*

11. çıkma : çıkma,

*Ev-el*

1. pazar : pazara

*Siper*

8. yakınları: yakınları,

*Yün*

10. : *Belli bu şiir çıkmış bir şairin elinden*

11. parlar : parlar- -

*Yüz Yazmak*

7. : *Beni göremezsın Len terâñî*

*Boz*

Dergide, 2. dizeden sonra ara yoktur.

*Kibritler*

1. Çıkışları- - : Çıkışları

7. bakınır hâlâ : hâlâ bakınur :

*Uzaklarda Çok Ölü*

Bu şiir dergide "Durak" adıyla yayımlanmıştır.

2. Sokak saat : Saat sokak

5., 6. : *Bakarım duvarlara uzun*

*Beklerim ya geçer mi çok ölü bir gece*

8. *Gölgeler yağmur ince*

*Göz*

7. ısıtamazsa : ısıtamazlarsa

*KTL*

Dergide 16. dizeden sonra,

*Siz deyin arena ben deyim sinema*

dizesi bulunmaktadır.

*Yadı*

11. Sevgi saygı : Saygı sevgi

## **KARELER AKLAR**

*Ah Akşam Oldu*

Soldan 2. değişir : ne değişir

*Karışık Tarife*

4. katarları. : trenleri.

6. kayıp : yitik

7. : *karışık cetvelleri*

*Fosil*

11. ne yaptın! : ne yaptın?

*Lâle*

7. bakışlarda : bakışlarla

10. çevre : karşınızda
11. içe : sürer kendinize

#### *Uzun Köprü*

6. de/midir. : de midir
12. bitme misin? : bitme misin.

#### *Remil*

6. gözlerimizi : gizlerimizi

#### *Hece Okumak*

2. takılır kayarken : kayarken takılır
3. : yayılır boşuna leke.
4. tek kâğıttı, : tek kâğıt.
8. nerde : nerde - - kaldı

#### *Yazmalar*

1. Bir vakti : Bir zamanı
7. dehlizde : mağarada

#### *Hassas Terazi*

3. ibresi : önümde ibresi

#### *Kırağı*

7. yıl yıla döndü : döndü yıl yıla

#### *Gömlek*

7. kovukta : delikte
8. nerden : nerden toplar
10. kaşıklar : kaşıkları
11. çorbada : bir çorbada

#### *Sınav*

7. Değişmez : Değişmez yer

#### *Savaş*

Bu şiirin müsveddesinde, Necatigil el yazısıyla şu notu düşmüştür:  
"5 Mayıs 970 salı/evde  
Bu biçimde ilk şiir budur."

#### *Engiz*

3. travmatoloji : traumatologie

#### *Bir Sözlükte Kitap Adları*

Bu şiir dergide, "Bir Sözlükten Kitap Adları" adıyla yayımlanmıştır.

#### *Merdiven*

12. dik : silik

#### *Çatışma*

6. umut : ümit

#### *Kenet*

Bu şiir dergide beyit düzeninde yayımlanmıştır.

#### *Ters Yorum*

- 3., 4. : 110 volt, 220, ampuller kaçır mumluk
- 5., 6. : İdare lâmbaları - - çocukluğu geçirdik
7. aldığı : aldığı - -

*Dolama*

1. : Gerili önümüzde  
İp - - dolanırız,
7. yaşlı hasta, : yaşlı, hasta
8. mutsuz : mutsuz.

*Eprik*

1. elinde : elinde - -
6. içleri, : içleri - -

*Stadyum*

9. göz, : kanlı göz.

*Yad Kapı*

6. Sürgün : Sürgün,
7. açardı : açardı.

*Üç Beş Damla Denize*

6. göster ki : göster ki:

*Testi*

3. ömrün : yılların
9. ömrün : yılların

*Tâtî*

- Dergide 6. dizeden sonra  
Ölü veya diri  
dizesi bulunmaktadır.

*Yosun*

6. ötekine : geçerek ötekine
7. , yosun : , yosun tutar

*Çömlek*

2. döndüren : çeviren
4. tıkrıtları : gürültüleri
5. Serviler : Sallanır serviler:
6. : Sevince say!
9. Kayar : Kaymalar:

*Üstün Esre*

6. Gelmedi : Gelemedi

*Türkiye Atlası*

10. Binlerin : Birlerin

*Kent*

1. yanları : tarafları

*Gölde*

3. eritir : arıtır
12. ve 19. dizeler dergide yoktur.

*Eski Sokak*

8. yoktu. : yoktu ki!
37. Hadi : Hani

*Kirli Masa*

19. : Saatler ilerledi



## *Tat*

3. : *Sonra zaman geçer*

19. *Uzansın : Uzasın*

## *Bir Albümden Resimler*

Bu şiir dergide, "Bir Albümde Resimler" adıyla yayımlanmıştır.

3. : *Görülüyor sargıdan*

5. : *Lise, bitirmeden önce*

6. *resimleri : resmi*

7., 8. : *Adlarını unuttuklarım*

*Gülümüyor yüzleri.*

9. *köşe, : köşelerde,*

11. *Yüksek okul, : Üniversite,*

13. *her şey : çok şey*

15. : *Ağaçlar, çalılar ve ceylan*

19. : *Girip dinlenmek istedim*

20. : *Bu benim kovulduğumun resmi.*

## *Kopuşlar*

8. *Önlenmez: Önlenemez*

## *Maytap*

8. *Az gül biraz : Az biraz gül*

## *Duyguseptil*

6. : *Soğuk yerde tutun*

## *Sinanpaşa*

Dergide bu şiirin başlığının altında "10/11 ekim 1974, Beşiktaş" ibaresi bulunmaktadır.

22. *ihtiyar : ihtiyarı*

50. : *Öteden geliyordu*

## *Yoyo*

1. *bir lastik : lastik*

14. : *Döner geri.*

## *Sıcak Mutfak*

Bu şiir dergide, aşağıdaki şekilde yayımlanmıştır:

*Fırın, kuyu, kızartma*

*Çeşit*

*Buğu, bastı, kapama*

*Çengel, kiremit.*

*İsli çömlekte taş*

*Pişecek şimdi*

*Ağlaşır torunlar*

*Ocak başında*

*İhtiyar bir kadın*

*Üfle odunları.*

*Sülün, midye, lüfer  
Yürek, beyin... onlar gibi  
Korku da yenir  
Çoktur yiyenleri.*

*Az pişsin  
Kaldıramaz her mide  
Ve neler katmalı  
Ve ne kadar her biri  
Yok kesin ölçü  
El kararı.*

*Birkaç öğün  
Bıktırır fazlası  
Çok da sıcak zararlı  
Az ılık daha iyi.*

*Yarına kalmasin  
Dokunur çocuklara  
Onlar hiç yemesin  
Bu nokta çok önemli  
Başka sofra onlara  
Başka şeyler yapmalı.*

*Lobut*

*1.-4. : Kargaşa kırlarında  
Yaban beygiri eyersiz,  
Lobut boşluğa sallıyor kendini  
Egzersiz.*

*Unutmak*

*Bu şiir dergide"Unutmam" adıyla yayımlanmıştır.*

*Ek Sayfa*

*3. otuzda : otuz  
6. : Söndü yarı lambalar, elli.  
12., 13. : 13., 12.*

*Kar Kar*

*2. : Yığılacak karları kapına  
6. - - koş aç, koş aç! : , koş aç koş aç!*

## **BEYLER**

*Vantuz*

*5. yanda : yandan*

*Abdal Musa*

*2. Kalmamı : Kalayım*

**Ekalk Güvence**

5. güvencelerde : güvencelerle

**Yerde**

1. : Dağlık yazıkistandan

**Uygarlık Raporu**

3. : Kurtarıcı ekip aramış onları

Varlık dergisinin Haziran 1977 tarihli 837. sayısında şu not bulunmaktadır:

Şairin mayıs sayımızda çıkan "Uygarlık Raporu" şiirinde 3. dize "Kurtlanmış dökülüyorum" olacakken, son düzeltmede yanlış çıkmıştır.

**Maden**

Bu şiir gazetede aralıksız dizilmiştir.

**Nice**

10. Yıllar : Yollar

**Yol Çantası**

1. Hazırlık : "Hazırlık"

5. İlk yardım: "İlk yardım"

Dergide bu şiirin 3. ve 4. beşlikleri yer değiştirerek yayımlanmıştır.

11. Kayıp eşya : "Kayıp eşya"

**Duyuru**

2., 3. : 3., 2.

**Yalnızlığa Çıkma**

2. dize dergide yoktur.

**Der Biri Sizin İçin**

4. yakınlığı, : yakındığı,

**Saatler**

13. aygıtlar : aygıtlar diktası

**KİTAPLARINA GİRMEMİŞ ŞİİRLER****RH Negatif**

Bu şiir *Bile/Yazdı*'nın "Şiircikler, Şiir Uçları" başlıklı Birinci Bölüm'ünde yer alan bir parçaya (bkz. *Bile/Yazdı*, YKY, 1997, s. 16, alttan ikinci parça) çok benziyor.

**[Çoktur bekleyenler]**

Bu şiir *Beyler*'de yer alan "Istampa"ya (bu kitapta s. 373) çok benziyor.

Behçet Necatigil: Şiirde "hikmet burcu"nın seçkin sakini: Şiirimizin, en köklü gelenek tadıyla en köktenci yenilik çabasını şiirinde buluşturmuş, altın oranı bulmuş şairi...

Necatigil'in Türk şiirinin serüveni içindeki kendine özgü yeri gün geçtikçe daha da belirgin, vazgeçilmez, çekici bir anlam kazanıyor. Hem Doğu'yu hem Batı'yı, hem klasikliği hem çağcılığ, hem bireyi hem de bireyi kuşatan dünyayı, tarihi sindirmiş, özümsemiş bir yapıt.

Bütün Yapıtları'nın bu cildi, Necatigil'in kitaplaşmış (*Kapalı Çarşı, Çevre, Evler, Eski Toprak, Arada, Dar, Çağ, Yaz Dönemi, Divançe, İki Başına Yürümek, En/Cam, Zebra, Kareler Aklar, Beyler, Söyleriz*) ve kitaplarına girmemiş bütün şiirlerini bir araya getiriyor. Ali Tanyeri ve Hilmi Yavuz'un, her şiir için ince ince düşünülmüş notlarıyla.

Fotoğraf: Ara Güler

ISBN 978-975-08-0392-2



9 789750 803925

